

Programmabegroting 2014-2017

Gemeente
Leiderdorp

PROGRAMMABEGROTING 2014-2017

INHOUDSOPGAVE

Woord Vooraf 3

Leeswijzer 5

Beleidsbegroting 7

Programma 1 : Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs 8

1A Lokale gezondheidszorg 8

1B Wet maatschappelijke ondersteuning 12

1C Jeugdbeleid 15

1D Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid 17

1E Lokaal onderwijsbeleid 20

1F Onderwijshuisvesting 22

Wat mag het kosten? 24

Programma 2 : Werk en Inkomen 28

2A Algemene bijstand 28

2B Wet sociale werkvoorziening (Wsw) 31

2C Vreemdelingenbeleid 33

Wat mag het kosten? 36

Programma 3 : Kunst, Cultuur en Sport 38

3A Kunst en Cultuur 38

3B Sport 41

Wat mag het kosten? 44

Programma 4 : Beheer openbare ruimte 46

4A Verkeer en vervoer 46

4B Water 49

4C Groenbeleid en regio 51

4D Openbaar Groen 53

4E Speelplaatsen 56

4F Riolering 58

4G Reiniging 60

Wat mag het kosten? 62

Programma 5 : Wonen en Ondernemen 68

5A Ruimtelijke ordening 68

5B Woonbeleid 71

5C Economische zaken 74

5D Duurzaamheid 76

Wat mag het kosten? 79

Programma 6 : Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid 82

6A Algemene regionale samenwerking 82

6B Bestuur en dienstverlening 85

6C Openbare orde en veiligheid 87

6D Brandweer en rampenbestrijding 90

Wat mag het kosten? 92

Programma 7 : Grondontwikkeling 96

7A Grondontwikkeling algemeen 96

7B Grondontwikkeling Centrumplan 98

7C Grondontwikkeling W4 100

Wat mag het kosten? 102

Algemene dekkingsmiddelen	106
Algemeen	106
Wat mag het kosten?	107
Paragrafen	111
Paragraaf 1 : Weerstandsvermogen en risicobeheersing	113
Paragraaf 2 : Onderhoud kapitaalgoederen	118
Paragraaf 3 : Bedrijfsvoering	124
Paragraaf 4 : Verbonden partijen	129
Paragraaf 5 : Grondbeleid	139
Paragraaf 6 : Financiering	144
Paragraaf 7 : Lokale heffingen	149

Deel 2 Financiële begroting **155**

Hoofdstukken	157
Hoofdstuk 1 : Uitgangspunten begroting 2014	157
Hoofdstuk 2 : Baten en lasten	158
Hoofdstuk 3 : Incidentele lasten en baten	160
Hoofdstuk 4 : Openstaande en vervangingsinvesteringen	166
Hoofdstuk 5 : Reserves en Voorzieningen	170
Hoofdstuk 6 : Subsidies	177
Bijlagen	179
Bijlage 1 : Lokale en Regionale beleidskaders	180
Bijlage 2 : Bestuur en organisatie	187
Bijlage 3 : Conversietabel product-programma	190
Bijlage 4 : afkortingenlijst	194
Bijlage 5 : EMU-saldo	197

WOORD VOORAF

Leiderdorp: 1200 jaar welvarend

Tijdens het opmaken van de begroting voor 2014 werd op de locatie Plantage een archeologische opgraving gedaan. Gevonden werd een nederzetting waarvan bleek dat de bewoners in relatieve welstand hadden geleefd. De sceatta die op de voorzijde van deze begroting zijn afgebeeld, zijn ook bij die opgraving aangetroffen. Zij staan voor ons symbool voor een Leiderdorp dat zich door de eeuwen heen, dus ook in 2014, relatief welvarend mag noemen.

Degelijk financieel beleid is een speerpunt voor dit college. De vruchten van dit beleid worden nu zichtbaar. Met deze voorliggende begroting zien wij, ondanks de oplopende bezuinigingen vanuit de rijksoverheid, een mogelijkheid om de totale lokale lasten per saldo met **minder** dan de inflatie te laten stijgen. Daarnaast wordt voor de aankomende rijksbezuinigingen geld apart gezet zodat deze bezuinigingen vervolgens niet direct tot drastische maatregelen hoeven te leiden. Zodra meer duidelijk is over hoe de bezuinigingen vanuit het rijk hun beslag zullen krijgen, zullen wij met uw raad nog wel stevige keuzes moeten maken. In het belang van een welvarend Leiderdorp, ook voor toekomstige generaties.

Uitgangspunten

Uitgangspunt voor deze begroting is de begroting 2013-2016 en de financiële kadernota 2014. In uitzondering op de financiële kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd:

- De baten zijn geïndexeerd met 2% ten opzichte van de meerjarenbegroting 2013-2016. In de kadernota was nog uitgegaan van 3%. Deze 'inhaalindex' kan komen te vervallen.
- Er is € 60.000 uitgetrokken ten behoeve van de uitvoering van de motie inzake de vakleerkracht bewegingsonderwijs op basisscholen.
- De milieuambtenaar wordt gefinancierd uit de bestaande formatie.
- De bezuiniging vanuit het Rijk op de subsidies is vanaf 2014 structureel opgenomen voor 5%. Dit betekent dat de aanvullende bezuiniging van nog eens 5% per 2016 is komen te vervallen.
- De in de brief over de renovatie van de kunstgrasvelden van RCL aangekondigde samenvoeging van de onderhoudsvoorzieningen tot voorziening beheer openbare ruimte (IBOR) en voorziening gemeentelijke accommodaties is doorgevoerd.
- De gehele begroting is kritisch beoordeeld. Hierdoor zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. Dit betreft bijvoorbeeld het doorschuiven van kapitaallasten als gevolg van de vertraging in de investeringen.
- De door deze mutaties ontstane verschillen zijn verrekend met de behoedzaamheidsreserve algemene uitkering. Dit betekent dat er in 2014 en 2015 meer in deze reserve wordt gestort en dat er voor de jaren 2016 en 2017 meer wordt onttrokken dan in de kadernota was voorgesteld.

De effecten van de septembercirculaire voor Leiderdorp zullen voor de raadsbehandeling van deze begroting aan u worden toegezonden. Uitgangspunt voor het college blijft dat eventuele tekorten binnen het betreffende beleidsveld moeten worden opgevangen. De effecten van de decentralisaties in het sociaal domein die op ons afkomen zijn nog niet opgenomen in deze begroting. Naar verwachting komt bij het verschijnen van de meicirculaire 2014 hier meer financiële duidelijkheid over. Uiteraard zullen deze decentralisaties een grote invloed hebben op de begroting van de toekomstige jaren.

De lokale lasten

- Onroerendezaakbelasting (OZB). In de begroting 2013-2016 was voor 2014 een extra stijging van de OZB opgenomen van 1%, gekoppeld aan een evenredige daling van de afvalstoffenheffing. Tezamen met de nu doorgevoerde indexatie van 2% stijgen de tarieven van de OZB ten opzichte van 2013 derhalve met 3%. De in de kadernota 2014 voorgestelde inhaalindex is komen te vervallen. De exacte tarieven zijn nu nog niet bekend. Deze worden u ter vaststelling aangeboden voor de raad van december, zodat de tarieven op basis van de meest recente WOZ-waarden berekend kunnen worden.
- Rioleringsrechten. De tarieven voor het riool zijn met 7,5% gestegen. Deze stijging bestaat uit de in het rioleringsplan (vGRP) opgenomen 5,5% plus de indexatie van 2%.

- Afvalstoffenheffing. De afvalstoffenheffing is met 5,20% gedaald. Deze daling bestaat uit een indexering van 2% conform de kadernota en een daling van 7,2%.

De stijging van de OZB en de rioleringsrechten tezamen met de daling van de afvalstoffenheffing betekent dat de lokale lasten per huishouden gemiddeld met minder dan de indexatie van 2% zullen stijgen. Per individueel huishouden kan het percentage van stijging van de lokale lasten verschillen als gevolg van de ontwikkeling van de WOZ-waarden.

Uitgangspunten provincie

Ook dit jaar heeft de provincie ons vooraf geïnformeerd over haar uitgangspunten voor de beoordeling van de door ons ingediende begroting. De uitgangspunten zijn ten opzichte van vorig jaar onveranderd. De uitgangspunten zijn:

1. De begroting 2014 dient in structureel evenwicht te zijn, of dient uiterlijk in 2017 in structureel evenwicht te zijn;
2. De jaarrekening 2012 dient in structureel evenwicht te zijn;
3. De jaarrekening 2012 en de begroting 2014 moeten tijdig (voor 15 juli respectievelijk 15 november) worden aangeleverd bij de provincie.

Zowel de jaarrekening 2012 als de begroting 2014 zijn structureel in evenwicht. Wij voldoen daarmee aan de voorwaarden zoals door de provincie gesteld.

Verdeling van de lasten en baten over de diverse programma's

Onderstaande tabel geven de verdeling van de baten en lasten voor 2014 per programma weer. Hierbij zijn ook de baten en lasten van de algemene dekkingsmiddelen meegenomen. De resultaatbestemming, de onttrekkingen en stortingen in de reserves, zijn hierin ook meegenomen.

Bedragen x € 1.000	Lasten €	Baten €	Lasten %	Baten %
Progr 1 Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs	10.867	-718	16%	1%
Progr 2 Werk en Inkomen	9.969	-7.757	15%	12%
Progr 3 Kunst, Cultuur en Sport	2.651	-70	4%	0%
Progr 4 Beheer openbare ruimte	10.391	-4.491	16%	7%
Progr 5 Ruimtelijk beleid	1.857	-568	3%	1%
Progr 6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	12.979	-885	20%	1%
Progr 7 Grondontwikkeling	11.636	-8.792	18%	13%
Algemene Dekkingsmiddelen	3.271	-36.414	5%	55%
Resultaatbestemming	2.656	-6.580	4%	10%
Totaal	66.276	-66.276	100%	100%

De begroting is hiermee sluitend en structureel in evenwicht voor 2014. De jaren 2015 en 2017 zijn op dit moment niet in structureel evenwicht. Nadere toelichting op het structureel evenwicht is opgenomen in het hoofdstuk incidentele lasten en baten.

Wij zijn van oordeel u hiermee een passende laatste begroting van deze raadsperiode voorgelegd te hebben en zien uit naar de bespreking ervan in uw raad.

1 oktober 2013

College van Burgemeester en Wethouders

LEESWIJZER

Deze begroting bestaat uit twee delen. Deze tweedeling is opgelegd vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). In het eerste deel - de Programmabegroting - wordt per programma aangegeven wat we de komende periode gaan doen. Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden. De indeling van de programma's is in september 2011 door de gemeenteraad vastgesteld.

De programma's worden beschreven volgens een vaste opzet. Per subprogramma wordt gestart met een inleiding en een schematisch overzicht van de doelen, activiteiten en prestatie-indicatoren. Vervolgens worden onder het kopje "Wat willen we bereiken?" de doelen toegelicht. De activiteiten die verricht moeten worden om deze doelstellingen te behalen, worden beschreven onder "Wat gaan we ervoor doen?". Afsluitend zijn de prestatie-indicatoren in een tabel opgenomen. Per programma wordt vervolgens de vraag "Wat mag het kosten?" beantwoord. Eerst door middel van een cijfermatige tabel en een vergelijking tussen de sub-programma's. Vervolgens worden tekstueel de verschillen tussen de begroting van 2013 en de begroting van 2014 verder toegelicht. Dit gebeurt voor bedragen groter dan € 50.000. In de tabel zijn de lasten en de baten uitgesplitst, waarbij de baten met een min zijn vermeld.

In het onderdeel Paragrafen wordt gerapporteerd over thema's die een dwarsdoorsnede van de begroting geven. Voorbeelden hiervan zijn bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. De wetgever stelt in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zeven paragrafen verplicht.

Deel 2 van de begroting - de Financiële begroting - bestaat uit zeven hoofdstukken. In deze hoofdstukken worden o.a. de uitgangspunten van de begroting en de overzichten van reserves, voorzieningen en openstaande investeringen gegeven.

Ten slotte wordt er afgesloten met een viertal bijlagen.

BELEIDSBEGROTING

Programma 1 : Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

1A Lokale gezondheidszorg

Inleiding

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg), heeft de gemeente de taak door middel van preventieve activiteiten een gezondere fysieke en sociale leefomgeving voor burgers te creëren. Hierbij willen wij bij onze burgers een gezondere levensstijl stimuleren.

In mei 2013 is voor de periode 2013-2016 nieuw lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld. De komende jaren richten we ons op de speerpunten alcohol-, roken-, depressie-, overgewicht- en eenzaamheidspreventie en bewegen. Het gezondheidsbeleid richt zich op een drietal groepen: kinderen en jongeren, mensen met een laag sociaal economische status* en (kwetsbare) ouderen.

* Sociaal economische status (SES) is de positie die iemand inneemt in de sociale hiërarchie, gemeten aan de hand van opleiding, inkomen of beroepsstatus.

Doel	Een gezondere fysieke en sociale omgeving voor burgers en stimuleren van een gezonde levensstijl				
SMART doel	1. Bevorderen van afstemming en samenwerking tussen organisaties.	2. Kinderen en jongeren en hun opvoeders weerbaarder maken tegen schadelijk alcoholgebruik, roken en ongezonde voeding en beter leren omgaan met deze verleidingen.	3. Kinderen en jongeren worden door gezonde leefomgeving aangemoedigd gezond gedrag te vertonen.	4. Eenzaamheid en depressie onder ouderen voorkomen door ouderen zolang mogelijk actief te houden.	5. Mensen met een lage SES beter informeren en adviseren over gezonde leefstijl en stimuleren meer te bewegen.
Activiteiten 2014	1.1 Op elkaar afstemmen van lokaal aanbod van gezondheidsbevorderende initiatieven voor jongeren.	2.1 De GGD HM biedt voorlichting, advies en ondersteuning aan scholen op het gebied van gezonde leefstijl.	3.1 In lokale media wordt aangesloten bij landelijke campagnes.	4.1 Het bestaande sport en beweegaanbod wordt in kaart gebracht en gepromoot.	5.1 Bij informatie over de minimaregeling wordt jaarlijks aandacht besteed aan het sport en beweegaanbod.
	1.2 Onderzoeken of zorgverzekeraars en gemeenten kunnen samenwerken aan preventie.	2.2. CJG Leiderdorp biedt informatie, advies en ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders.	3.2 GGD HM ontwikkelt de methode gezonde kinderdagverblijven en brengt de methode Gezond Gewicht onder de aandacht bij scholen.	4.2 Het bestaande aanbod op het gebied van depressie wordt in kaart gebracht en gepromoot.	5.2 Sport en beweegactiviteiten aanbieden in Schansen en Dreven.
	1.3 Organiseren van platformbijeenkomsten voor betrokken organisaties.			4.3 Regelmatig aandacht in lokale media voor eenzaamheid en depressie.	
Prestatie-indicator	1.1 Vanaf 2014 wordt per jaar een jaarplanning lokaal aanbod gezondheidsbevorderende initiatieven ontwikkeld.	2.1 De GGD HM biedt voorlichting, advies en ondersteuning aan scholen.	3.1 Minstens 1 keer per jaar wordt er in de lokale media aangesloten bij landelijke campagnes ter bevordering van gezond gedrag en een gezonde leefomgeving van jeugdigen.	4.1 Het sport en beweegaanbod voor ouderen wordt vanaf 2014 min. één keer per 2 jaar in kaart gebracht en gepromoot.	5.1 In 2014 wordt jaarlijks bij de informatieverstrekking over de minimaregeling aandacht besteed aan het sport en beweegaanbod in Leiderdorp.

Doel Een gezondere fysieke en sociale omgeving voor burgers en stimuleren van een gezonde levensstijl					
	1.2 In 2014 is bekend of zorgverzekeraars en gemeenten in deze regio kunnen samenwerken.	2.2 Jaarlijks een overzicht van welke voorlichtings- en ondersteuningsactiviteiten op welke scholen in Leiderdorp zijn verzorgd door GGD HM.	3.2 Overzicht van de scholen en kinderdagverblijven in Leiderdorp waarbij de GGD HM het programma Gezond Gewicht of programma Gezonde Kinderdagverblijven onder de aandacht heeft gebracht en wat dit heeft opgeleverd.	4.2 Het bestaand aanbod op het gebied van depressiepreventie voor ouderen wordt vanaf 2014 min. één keer per jaar in kaart gebracht en gepromoot.	5.2 In 2014 wordt in prestatieafspraken met Sociaal Cultureel werk en Pluspunt vastgelegd dat min. 1 keer per jaar een sport en beweegactiviteit wordt uitgevoerd in de wijken Schansen en Dreven.
	1.3 Vanaf 2014 per doelgroep 1 platformbijeenkomst per jaar.			4.3 In de lokale media wordt vanaf medio 2013 twee keer per jaar aandacht besteed aan eenzaamheid en depressie onder ouderen.	

* De prestatie indicatoren in de vorige begroting zijn geen indicatoren waar de gemeente direct invloed op heeft. In de huidige begroting is gekozen voor indicatoren waar de gemeente op kan sturen.

Wat willen we bereiken?

1. Afstemming en samenwerking

We willen afstemming en samenwerking tussen organisaties bevorderen. Er zijn veel organisaties die bijdragen aan de gezondheidsbevordering van kinderen en jongeren. Alhoewel een aantal van deze organisaties elkaar goed weet te vinden en gezamenlijk activiteiten uitvoert, is er nog wel veel winst te behalen op het gebied van samenwerking. Door betere afstemming en samenwerking tussen verschillende organisaties kan overlap in het aanbod worden voorkomen en kunnen initiatieven beter op elkaar worden aangesloten. Dit vergroot de effectiviteit en zorgt tevens voor de mogelijkheid om nieuwe initiatieven te ontplooiën.

2+3. Kinderen en jongeren

We willen bereiken dat minder kinderen en jongeren roken, alcohol drinken, te weinig bewegen, teveel eten en te dik worden. In het kader van preventie is het belangrijk dat kinderen en jongeren van jongs af aan leren gezonde keuzes te maken, zodat ze zich ontwikkelen tot volwassenen, die zelf verantwoordelijkheid nemen voor een gezonde leefstijl, waardoor problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden. Het is erg belangrijk ouders en opvoeders te betrekken bij het positief beïnvloeden van de gezondheidssituatie. Zij hebben een zeer belangrijke rol bij de opvoeding van kinderen en jongeren, maar vervullen ook een belangrijke voorbeeldfunctie.

4. Ouderen

We willen dat ouderen door actief te blijven zo lang mogelijk gezond zijn, zelfstandig in hun woonomgeving kunnen blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. We willen voorkomen dat ouderen zich eenzaam voelen en depressief worden.

5. Mensen met een lage sociaal economische status

We willen de gezondheidsverschillen tussen de bevolkingsgroep met een lage SES en de bevolkingsgroep met een hoge SES terugdringen. Door extra aandacht voor het stimuleren van sport en bewegen en het geven van informatie en advies aan mensen met een lage SES, willen we stimuleren dat de leefstijl van deze groep verbetert en gezondheidsachterstanden verminderen.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 In 2014 wordt door een werkgroep, opgericht met lokale partijen, een jaarplanning gemaakt voor het lokale aanbod van gezondheidsbevorderende initiatieven voor jongeren en kinderen. De lokale jaarplanning wordt vormgegeven in afstemming met regionale en landelijke thema's.

1.2 De gemeenten in de regio en de GGD HM gaan met zorgverzekeraars in gesprek over de mogelijkheden om samen te werken aan preventie. Verkenning van de samenwerking met zorgverzekeraars wordt een inhoudelijk thema voor het jaarprogramma van de RDOG in 2014, inclusief verkenning van de mogelijke intermediairrol van de GGD HM.

1.3 We streven er naar om jaarlijks voor elke doelgroep een platformbijeenkomst te organiseren, waardoor samenwerking tussen organisaties wordt bevorderd. Tijdens de bijeenkomsten wordt in ieder geval aandacht besteed aan de speerpunten uit dit lokale beleid, daarnaast bieden zij ook de mogelijkheid voor organisaties om onderwerpen aan te dragen die zij met het veld willen bespreken.

2.1 De GGD HM verstrekt voorlichtingsmateriaal en biedt ondersteuning aan scholen over een gezonde leefstijl. De GGD HM brengt de Ouderavond Puberwereld jaarlijks onder de aandacht van alle scholen in Leiderdorp. GGD informeert en adviseert scholen over het belang van een goede signalering van alcoholproblematiek. Hierdoor worden kinderen, jongeren en ouders weerbaarder en worden kinderen en jongeren aangemoedigd gezond gedrag te vertonen.

Daarnaast gaan wij de Drank en Horecawet implementeren die onder andere als doel heeft alcoholgebruik onder de jongeren terug te dringen.

2.2 CJG Leiderdorp biedt informatie, advies en ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders op het gebied van gezonde leefstijl, waaronder voeding, bewegen, overgewicht en middelengebruik. Hierdoor krijgen kinderen, jongeren en ouders meer handvatten om met verleidingen om te gaan en wordt gezond gedrag aangemoedigd.

3.1 Minstens 1 keer per jaar wordt in Gemeente aan Huis en op de gemeentelijke website aandacht besteed aan een landelijke campagne ter bevordering van gezond gedrag en een gezonde leefomgeving van jeugdigen.

3.2 De GGD HM brengt actief het programma Gezond Gewicht onder de aandacht bij scholen en ontwikkelt een site voor de methode Gezonde Kinderdagverblijven en brengt deze onder de aandacht.

4.1 We willen de komende jaren het huidige sport en beweegaanbod voor ouderen handhaven en inzetten op het beter bereiken van de doelgroep door het aanbod in kaart te brengen en te promoten.

4.2 We brengen het bestaand aanbod op het gebied van depressiepreventie in kaart en promoten dit aanbod.

4.3 We willen bewustwording creëren voor het belang van actief blijven en voorkomen van depressie, door hieraan aandacht te besteden in lokale media en social media.

5.1 In 2014 wordt jaarlijks door de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen Leiden en Leiderdorp bij de informatieverstrekking over de minimaregeling aandacht besteed aan het sport en beweegaanbod in Leiderdorp, zodat mensen met een lage SES gemotiveerd worden te gaan bewegen.

5.2 In 2014 wordt in prestatieafspraken met Stichting Sociaal Cultureel werk en Stichting Pluspunt vastgelegd dat minimaal één keer per jaar een sport en beweegactiviteit wordt uitgevoerd in de wijken Schansen en Dreven, zodat mensen met een lage SES gestimuleerd worden te gaan bewegen. Waarbij we Sportfondsen Sport Servicepunt vragen hier regie op te voeren.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Een jaarplanning van op elkaar afgestemde gezondheidsbevorderende activiteiten voor jongeren en kinderen.	nvt	nvt	ja	ja	ja	ja
Bekend is hoe zorgverzekeraars en gemeenten in deze regio kunnen samenwerken aan preventie.	nvt	nvt	ja	nvt	nvt	nvt
Organiseren van platformbijeenkomsten.	nvt	nvt	3	3	3	3
Een overzicht van welke voorlichtings- en ondersteuningsactiviteiten op welke scholen in Leiderdorp zijn verzorgd door GGD HM.	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Het CJG biedt informatie, ondersteuning en advies aan kinderen, jongeren en ouders.	ja	ja	ja	ja	ja	ja
De GGD HM brengt actief het programma Gezond Gewicht en de methode Gezonde Kinderdagverblijven onder de aandacht.	nvt	ja	ja	ja	ja	ja
Sport- en beweegaanbod voor ouderen in kaart brengen en promoten.	nvt	ja	nvt	ja	nvt	ja
Aanbod op het gebied van depressiepreventie in kaart brengen en promoten.	nvt	nvt	ja	ja	ja	ja
Aandacht voor eenzaamheid en depressie in lokale media.	nvt	nvt	ja	ja	ja	ja
Informatieverstrekking over sport en beweeg aanbod bij de minimaregeling.	nvt	nvt	ja	ja	ja	ja
Beweegactiviteit in Schansen en Dreven vastleggen in prestatieafspraken.	nvt	nvt	ja	ja	ja	ja

* De prestatie indicatoren in de vorige begroting zijn geen indicatoren waar de gemeente direct invloed op heeft. In de huidige begroting is gekozen voor indicatoren waar de gemeente op kan sturen.

1B Wet maatschappelijke ondersteuning

Inleiding

Wij willen in de beleidsperiode 2013-2016, zoals is vastgesteld in de Wmo beleidsnota 2013-2016, door middel van ondersteuning burgers stimuleren zoveel mogelijk op eigen kracht te participeren in de samenleving. Mensen die dit niet op eigen kracht kunnen moeten, al dan niet tijdelijk, kunnen rekenen op ondersteuning van de overheid. De ondersteuning zal meer dan in het verleden "maatwerk" worden. Niet 'de beperking' van iemand is het uitgangspunt voor ondersteuning, maar 'wat kan iemand nog zelf' eventueel met behulp van haar/zijn sociale omgeving.

Uitbreiding Wmo (transitie)

Leiderdorp werkt nauw samen met de gemeente Leiden bij de vormgeving en uitwerking van de transitie op het gebied van werk, jeugdzorg en zorg (overheveling van taken uit de AWBZ naar de Wmo). Oegstgeest en Zoeterwoude zijn gevraagd aan te sluiten. Aan het eind van 2013 zullen de gemeenteraden van Leiderdorp en Leiden naar verwachting de visie op de toekomst van het sociaal domein vaststellen. De gemeente wordt vanaf 1 januari 2015 binnen de Wmo verantwoordelijk voor de langdurige zorg in de thuissituatie (extramuraal). De functies begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf vervallen binnen de AWBZ. Het is nog niet duidelijk of de persoonlijke verzorging over gaat naar de Wmo of wordt ondergebracht bij de Zorgverzekeraars. Het jaar 2014 zal gebruikt worden om ons voor te bereiden op de nieuwe Wmo wet en de uitbreiding van de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Omdat de overheveling van deze nieuwe taken (transitie) met een forse bezuiniging gepaard gaan, zal er veel gaan veranderen (transformatie). Eind 2014 zal ook de Wmo beleidsnota worden aangepast op de nieuwe wet en taken die naar de gemeente overkomen.

De uitvoering van de Wmo hebben wij vormgegeven op een vijftal programma's:

1. Samenleven in buurt of wijk
2. Een veilig geborgen jeugd
3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers
4. Meedoen makkelijker maken
5. Een vangnet voor iedereen

Doel	Burgers worden door middel van de Wet maatschappelijke ondersteuning gestimuleerd om zo lang mogelijk de regie over het eigen bestaan te voeren. Dit doen zij door zoveel mogelijk op eigen kracht en verantwoordelijkheid te participeren in de samenleving.				
SMART doel	1. Het bevorderen van samenleven in de buurten en wijken door het beschikbaar stellen van een budget voor burgerinitiatieven.	2. Zie programma 1D jeugd gezondheidszorg/ preventief jeugdbeleid.	3. Jaarlijks stijgt vanaf 2011 het bereik onder mantelzorgers met 10%. Vrijwilligers in Leiderdorp worden ondersteund bij hun vrijwilligerswerk.	4. Zorgen dat burgers door collectieve en/of individuele voorzieningen zelfstandig kunnen blijven participeren.	5. Verbeteren en behouden van zorg, preventie en opvang wanneer mensen zelf niet langer de regie over hun eigen bestaan kunnen voeren.
Activiteiten 2014	1.1 Organiseren van platformbijeenkomsten.	2.1 Zie uitwerking 1D.	3.1 Subsidieren van ondersteuning aan mantelzorgers.	4.1 Verstrekken van individuele voorzieningen en behouden collectieve voorzieningen.	5.1 Overheveling MEE naar gemeente.
	1.2 Budgetten beschikbaar stellen voor wijkinitiatieven.		3.2 Extra aandacht aan specifieke mantelzorggroep.	4.2 Voorbereiden nieuwe toegang/ werkwijze Wmo voor 1/1/2015 (incl. ervaringen vanuit de kanteling).	5.2 Uitvoering beleidsvisie huiselijk geweld.
			3.3 Verstrekken van vrijwilligersprijs.		5.3 Onderzoek lokale bijdrage Regionaal Kompas.

Doel					
Burgers worden door middel van de Wet maatschappelijke ondersteuning gestimuleerd om zo lang mogelijk de regie over het eigen bestaan te voeren. Dit doen zij door zoveel mogelijk op eigen kracht en verantwoordelijkheid te participeren in de samenleving.					
			3.4 Deskundigheidsbevordering door cursusaanbod voor vrijwilligers.		5.4 Continueren subsidie preventie OGGZ.
			3.5 Digitale vacaturebank.		
			3.6 Meting tevredenheid vrijwilligers met ondersteuning.		
Prestatie-Indicator	1.1 Jaarlijks worden 2 platformbijeenkomsten georganiseerd.	2.1 Zie uitwerking programma 1 D.	3.1 Het bereik onder mantelzorgers stijgt van 400 in 2011 naar 585 in 2016.	4.1 Uitgaven op de individuele voorzieningen stijgt of daalt gelijk aan de uitgaven conform de Wmo benchmark.	5.1 Het aantal huisuitzettingen daalt in 2013 van 8 naar 6. Vanaf 2015 bedraagt het aantal huisuitzettingen per jaar niet meer dan 2.
	1.2 Jaarlijks worden meer dan drie buurtinitiatieven gehonoreerd en uitgevoerd.		3.2 Mate waarin vrijwilligers zich in Leiderdorp ondersteund voelen (1e meting in 2014).		

Wat willen we bereiken?

1. Samenleven in buurten en wijken

Wij willen dat meer burgers, al dan niet in samenwerking met professionele organisaties, met initiatieven komen die het samenleven in wijk en buurten versterken. Hiertoe stellen wij een budget beschikbaar voor bijvoorbeeld initiatieven ter ondersteuning van kwetsbare mensen, verbindingen tussen doelgroepen (jongeren, ouderen, gehandicapten, psychiatrische patiënten, mantelzorgers, allochtonen etc.) of evenementen in de buurt.

2. Een veilige en geborgen jeugd (zie programma 1D)

3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers

Wij willen met het basis ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers meer mantelzorgers voor 2016 bereiken. Dit doen we door te zorgen voor voldoende aanbod mantelzorgondersteuning, vergroten van bekendheid van het aanbod en door ieder jaar aan een specifieke groep mantelzorgers aandacht te besteden. In 2014 zal dit de groep werkende mantelzorgers zijn die steun bieden aan een naaste. Door de mantelzorgondersteuning kunnen mantelzorgers de zorg voor een naaste langer volhouden.

Wij willen het vrijwilligerswerk versterken aan de hand van de vijf landelijke basisfuncties, door het realiseren van een digitale vacaturebank, het aanbieden van een gevarieerd cursusaanbod, ondersteuning op maat te bieden aan organisaties die met vrijwilligers werken en jaarlijks de vrijwilligersprijs uit te reiken.

4. Meedoen makkelijker maken

Wij willen de krachten van burgers en van bewoners in wijken versterken door uit te gaan van wat mensen al dan niet met behulp van het gezin of het sociale netwerk nog kunnen. Wij willen voor inwoners die dit tijdelijk, langer durend of structureel niet op eigen kracht redden ondersteuning bieden. Daarbij wordt in eerste instantie voorliggende collectieve voorzieningen zoals het welzijnswerk in gezet en indien noodzakelijk een van de individuele voorzieningen conform het compensatie beginsel. Wij verwachten dat daarmee de uitgaven voor individuele voorzieningen niet hoger zullen worden dan de groei van de uitgaven individuele voorzieningen in de landelijke Wmo benchmark, waarin onze gemeente vergeleken wordt met andere vergelijkbare gemeenten op de Wmo.

5. Een vangnet voor iedereen

Wij willen er voor zorgen dat degene die niet voor zichzelf kunnen zorgen via een vangnet worden opgevangen. Goede (zorg) netwerken, afspraken voorkoming huisuitzetting, regionaal beleid op huiselijk geweld en subsidiëren van preventie activiteiten op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg en inzet van 'ondersteunende' begeleiding vallen hieronder.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 We gaan bekendheid geven aan de mogelijkheid voor buurtinitiatieven om in aanmerking te komen voor een bijdrage vanuit de gemeente. Ook worden twee keer per jaar platformbijeenkomsten georganiseerd waarop maatschappelijke organisaties, vrijwilligersorganisaties en actieve buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten. Op de platformbijeenkomsten kunnen kennis en deskundigheden worden uitgewisseld, kunnen nieuwe samenwerkingsafspraken tot stand worden gebracht en kunnen relevante thema's of veranderingen op het brede terrein van de Wmo worden besproken met elkaar.

2.1 Zie programma 1D.

3.1 De ondersteuning van de mantelzorgers zal door middel van subsidiëring van de mantelzorgondersteuningsorganisaties worden gecontinueerd. Door het onderhouden van de mantelzorgkaart en website zal het aanbod aan ondersteuning blijvend onder de aandacht worden gebracht. Voor een specifieke mantelzorg groep zal door deze organisaties gezamenlijk een voorstel komen die hieraan invulling zal geven. In 2014 zal specifiek aan werkende mantelzorgers aandacht worden besteed.

3.2 t/m 3.6 In 2014 kunnen vrijwilligers gebruik maken van het cursusaanbod van Idoe. De match tussen vraag naar vrijwilligers en het aanbod wordt door de digitale vacaturebank gekoppeld. Ieder jaar worden drie vrijwilligersorganisaties in het zonnetje gezet met de vrijwilligersprijs. In 2014 zal een vrijwilligersbijeenkomst worden georganiseerd, waarin vrijwilligers ervaringen kunnen uitwisselen, kennis kunnen opdoen en zich kunnen aanmelden voor nieuw vrijwilligerswerk. In 2014 zal voor het eerst een meting plaatsvinden waarin vrijwilligers gevraagd worden hoe tevreden zij zijn met de ondersteuning die door de gemeente wordt georganiseerd.

4.1 Ook in 2014 zullen mensen die behoefte hebben aan ondersteuning bij het participeren hierbij ondersteund worden. Wij subsidiëren diverse organisaties die met hun activiteiten bijdragen aan dit doel. Daarnaast bieden wij aan individuele burgers ondersteuning op het terrein van hulp bij het huishouden, woningaanpassing en hulpmiddelen.

4.2 Door de uitbreiding van de Wmo met nieuwe taken en de verandering van de wetgeving zal 2014 vooral gericht zijn op de voorbereiding hierop. De toegang tot de Wmo zal anders worden vormgegeven, om meer aan te kunnen sluiten bij de persoonlijke situatie van degene die ondersteuning vraagt (maatwerk), gericht op meerdere leefgebieden (werk, jeugd en wmo). De ervaringen die zijn opgedaan met het project 'de kanteling' zullen hierbij worden meegenomen. Door de uitbreiding van de Wmo en daarmee gepaard gaande bezuiniging zijn wij genoodzaakt de ondersteuning anders te organiseren. Er zal meer dan voorheen uit worden gegaan van de eigen kracht van mensen en de hulp vanuit hun sociale omgeving. Deze veranderingen zullen in 2014 verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Onderdeel van deze verandering zijn arrangementen die bijdragen aan het zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen van mensen met een ondersteuningsbehoefte. In de Wmo beleidsnota 2013-2016 aangeduid als 'verzorgd wonen'.

5.1 Vanaf 2015 gaat de huidige MEE organisatie onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Binnen Holland Rijnland wordt hiervoor een plan voorbereid. De implementatie van dit plan zal in 2014 worden uitgevoerd. Regionaal is een beleidsvisie huiselijk geweld vormgegeven met als doel eerder signaleren en terugdringen van huiselijk geweld. In 2014 zullen activiteiten worden ondernomen die hieraan toe bijdragen zoals: implementatie van de meldcode en bevorderen van het signaleren. Regionaal zijn doelen geformuleerd om meer dak- en thuislozen in de regio aan onderdak te helpen. Alle gemeenten zijn gevraagd hierbij te dragen. In 2014 zal binnen Leiderdorp gekeken worden welke mogelijkheden hiertoe zijn. Gesubsidieerd door ons worden jaarlijks in kader van de Openbare Geestelijke gezondheidszorg ook preventieve activiteiten uitgevoerd.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (W)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
1. Aantal aanvragen voor buurtinitiatieven	4	3*	3	3	3	3
3. Bereik mantelzorgers door mantelzorgondersteuning	n.n.b.	440*	484	532	585	585
3.2. Tevredenheidscijfer over ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers (1x per 2 jaar meting) of de mate waarin de ondersteuning bijdraagt.	n.v.t.	71% van de mantelzorgers ervaart verlichting door de geboden ondersteuning	> 6,5	n.v.t.	> 7	n.v.t.
4. Uitgaven individuele voorzieningen Wmo per inwoner in Wmo benchmark (bedrag landelijke vergelijkbare gemeenten)	€134,35	€ 117,07	€ 117,07	€ 117,07	€ 117,07
4a. Hulp bij het huishouden	€ 70,-	€ 50,51,-	€50,51,-	€50,51,-	€ 50,51,-	n.v.t.
4b. Woonaanpassingen/ hulpmiddelen (oude Wvg)	€66,34	€ 66,56	€66,56	€ 66,56	€ 66,56
5. Aantal huisuitzettingen	8	6*	4	2	2	2

* gegevens zijn bij opmaak van de begroting nog niet bekend

1C Jeugdbeleid

Inleiding

Wij willen ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor jongeren in de vrije tijd. Door het stimuleren van deelname aan vrijetijdsactiviteiten en het door jongeren zelf laten organiseren van activiteiten, willen wij de participatie vergroten. Het is daarom belangrijk om een gevarieerd aanbod aan zinvolle vrijetijdsvoorzieningen voor jeugdigen in Leiderdorp te behouden.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's: lokale gezondheidszorg, Wmo, jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid, lokaal onderwijsbeleid, sport.

Doel	De ontwikkelingskansen voor jongeren vergroten door het verhogen van participatie, het stimuleren van deelname aan- en het zelf laten organiseren van activiteiten in de vrije tijd van jongeren.		
SMART doel	1. Het percentage Leiderdorpse jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar dat deelneemt aan activiteiten georganiseerd door maatschappelijke organisaties in stand houden*	2. Stimuleren van het zelf laten organiseren van activiteiten door de jeugd	3. Verhoging van de participatie van jongeren aan het beleidsproces om het (jeugd)beleid beter te laten aansluiten bij de behoeften van de doelgroep
Activiteiten 2014	1.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van jeugdactiviteiten (via het subsidieprogramma)	2.1 Het Sociaal Cultureel werk verhoogt het aantal vrijwilligers (jongeren die activiteiten organiseren)	3.1 In 2014 het trendteam continueren
	1.2 Promoten van de declaratieregeling 'cultuur, educatie en recreatie' in het kader van minimabeleid.	2.2 In 2014 het project 'een CJG voor en door jongeren' continueren	3.2 Een jeugddebat of dialoog organiseren waarbij jongeren een rol hebben in de organisatie
			3.3 In 2014 het project 'Een CJG voor en door jongeren' continueren

Doel	De ontwikkelingskansen voor jongeren vergroten door het verhogen van participatie, het stimuleren van deelname aan- en het zelf laten organiseren van activiteiten in de vrije tijd van jongeren.		
Prestatie-indicator	Van alle jeugdigen neemt 98% deel aan minstens een vorm van vrijetijdsvoorziening	In totaal nemen minimaal 10 jongeren deel aan participatieproject 'een CJG voor en door jongeren'	In totaal nemen minimaal 20 jongeren tussen de 14 en 18 deel aan het jeugddebate of een dialoog

*Dit percentage wordt via de vierjaarlijkse jongerenpeiling gemeten. De laatste meting was in 2012, de volgende meting vindt plaats in 2016. Tussentijds geven de rapportages van de gesubsidieerde organisaties, met name het Sociaal Cultureel werk, een kijk op de deelname.

Wat willen we bereiken?

1. In stand houden van de deelname aan jeugdactiviteiten

De laatste jongerenpeiling (2012) laat zien dat 98% van de Leiderdorpse jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar deelneemt aan activiteiten georganiseerd door maatschappelijke organisaties. Deelname aan zinvolle vrijetijdsbesteding verhoogt de ontwikkelingskansen voor jongeren. Daarom is ons doel dit deelnamepercentage in stand te houden. De gemeente faciliteert hierin door organisaties te subsidiëren die in de vrijetijdsbesteding activiteiten voor jeugdigen aanbieden.

2. Stimuleren zelfgeorganiseerde jeugdactiviteiten

Wanneer jongeren de kans krijgen hun eigen vrije tijd vorm te geven komen talenten het best tot hun recht. De gemeente vindt het belangrijk dat jongeren zelf actief zijn in de organisatie van activiteiten. Op die manier sluiten deze veel beter aan op de wensen en behoeften van deze doelgroep. Jongeren nemen actief deel aan de maatschappij, zijn (mede)verantwoordelijk en betrokken bij het resultaat.

3. Jeugdparticipatie bij beleidsontwikkeling

Om het jeugdbeleid beter te laten aansluiten bij de wensen en behoeften van de jeugd is het belangrijk dat het bestuur weet wat er leeft onder Leiderdorpse jongeren. Jeugdparticipatie is een structureel onderdeel van het jeugdbeleid. De komende periode wordt dit thema verder ontwikkeld en worden jongeren op verschillende manieren geactiveerd en betrokken.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Financiële ondersteuning maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties kunnen jaarlijks een subsidieaanvraag indienen voor financiële ondersteuning van de gemeente om hun activiteiten te verrichten. Met deze jaarlijkse ondersteuning kunnen organisaties zoals SCw activiteiten voor jongeren blijven aanbieden.

1.2 Promoten declaratieregeling minimabeleid

De financiële situatie van sommige gezinnen laat het niet altijd toe dat jeugdigen in verenigingsverband kunnen sporten of dat zij aan culturele activiteiten kunnen deelnemen. De gemeente wil deze financiële belemmeringen terugdringen door promotie van de declaratieregeling 'cultuur, educatie en recreatie'. Ouders met een minimuminkomen of met een inkomen dat maximaal 10% boven de bijstandsnorm ligt, moeten op de hoogte zijn van deze financiële ondersteuningsmogelijkheden.

2.1 Het aantal activiteiten dat door jongeren wordt georganiseerd in het jongerencentrum verhogen

Het jongerencentrum Dwars biedt jongeren allerlei mogelijkheden voor activiteiten. Door jongeren te stimuleren zelf activiteiten te organiseren sluiten deze beter aan op hun behoeften en interesses en krijgen zij de kans hun talenten te ontwikkelen.

2.2+3.2 Jeugdparticipatie binnen het CJG

In 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd. Met het project 'Een CJG voor en door jongeren' worden jongeren door leeftijdsgenoten voorgelicht over het CJG en een CJG-gerelateerd thema. SCw en het CJG werken samen en begeleiden de jongeren bij het ontwikkelen van de voorlichting en het voorbereiden op de presentatie.

3.1 Het trendteam continueren

In 2013 is het trendteam gestart. Een groep van rond de twaalf jongeren geeft gevraagd en ongevraagd haar mening over zaken die zij belangrijk vindt en gaat in gesprek met de gemeente. De informatie van jongeren wordt ingezet voor het ontwikkelen en/of uitvoeren van het jeugdbeleid. Bij voldoende bereidheid en inzet van jongeren kan het trendteam in 2014 worden gecontinueerd.

3.2 Een jeugddebat, discussie of dialoog organiseren.

Het jeugddebat, discussie of een dialoog is een middel om jeugdparticipatie vorm te geven. Via een dergelijke bijeenkomst krijgen bestuurders inzicht in wat er leeft onder jongeren en hoe het beleid hierop kan aansluiten. Ervaringen uit het verleden laten zien dat een jeugddebat niet altijd de methode is om dit doel te bereiken. De beeldvorming over de gemeente bij jongeren kan hierbij een rol spelen. In 2014 willen we ook een bijeenkomst, gericht op discussie of dialoog met jongeren organiseren.

3.3 Jeugdparticipatie binnen het CJG

(zie 2.2)

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal activiteiten dat (mede) door jongeren in het jongerencentrum wordt georganiseerd	77	70	80	90	90	90
Aantal jongeren dat deelneemt aan het participatieproject in het CJG	13	10	10	10	10	10
Aantal jongeren tussen de 14-18 jaar dat actief participeert bij de totstandkoming van jeugdbeleid	-	10	10	10	10	10
Aantal jongeren dat deelneemt aan het jeugddebat, een discussie of een dialoog	11	10	10	10	10	10

1D Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid

Inleiding

De stelselwijziging Zorg voor Jeugd, ofwel de transitie Jeugdzorg, is een belangrijk onderwerp voor de komende jaren. In deze transitie is sprake van het overdragen van de verantwoordelijkheid voor en financiering van alle jeugdhulp van provincie naar gemeenten. De gemeenten worden hierdoor inhoudelijk, financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor alle zorg voor jeugd die nu onder het Rijk, de provincies, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) valt. Bureau jeugdzorg verdwijnt als toegangspoort voor de jeugdhulp.

Wij willen binnen de wettelijke kaders zorgen voor verbetering en versterking van de aansluiting tussen het lokaal (preventieve) jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning om instroom in de geïndiceerde jeugdzorg te beperken. In 2013 zijn we in regionaal verband druk bezig geweest met de voorbereiding op de nieuwe Jeugdwet zoals het ontwikkelen van de Jeugd- en gezinsteams. 2014 zullen wij gebruiken om ons verder voor te bereiden op de nieuwe taken en verantwoordelijkheden die naar de gemeenten komen.

Naast de intensieve samenwerking op het gebied van jeugd in Holland Rijnland verband, werkt Leiderdorp nauw samen met de gemeente Leiden voor de integrale vormgeving en uitwerking van de transities op het gebied van werk, jeugd en zorg (overheveling van taken uit de AWBZ naar de Wmo). Aan het eind van 2013 zullen de gemeenteraden van Leiderdorp en Leiden naar verwachting de visie op de toekomst van het sociaal domein vaststellen.

Op het moment van schrijven van de begroting is de Tweede Kamer zich nog aan het beraden over de nieuwe Jeugdwet. In Holland Rijnland verband wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen van de nieuwe taken die de Jeugdwet met zich meebrengt. Omdat deze veranderingen zo omvangrijk zijn is er voor gekozen om de reeds gestelde doelen en prestatie indicatoren te handhaven. Als de wet is vastgesteld en de beleidsnota is opgesteld zullen de doelen en prestatie indicatoren voor 2015 e.v. worden aangepast aan het nieuwe gemeentelijke beleid.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's: jeugdbeleid, lokaal onderwijsbeleid, lokale gezondheidszorg en Wmo.

Doel	De instroom in de geïndiceerde jeugdzorg voorkomen door versterking van de ketenaanpak en het bieden van opvoed- en opgroeiondersteuning.		
SMART doel	1. In 2015 is het aanbod in het kader van de vijf gemeentelijke functies lokaal preventief jeugdbeleid integraler en versterkt t.o.v. 2009.	2. In 2015 is het aanbod aan (lokale) opvoed- en opgroei ondersteuning divers en sluit aan bij de behoeften van de doelgroep.	3. Versterken (transitieproof maken) CJG
Activiteiten 2014	1.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van opvoed- en opgroeiondersteuning.	2.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van opvoed- en opgroeiondersteuning.	3.1 Ontwikkelen van beleid t.b.v. de nieuwe jeugdwet.
		2.2 Inkopen van maatwerkproducten Jeugdgezondheidszorg bij de RDOG HM.	3.2 Actief deelnemen aan diverse werkgroepen in regionaal verband.
			3.3 Het versterken en doorontwikkelen van het CJG.
			3.4 Signalering door niet-professionals.
Prestatie-indicator	Het percentuele aantal indicaties door Bureau Jeugdzorg is in 2015 t.o.v. 2009 met 0,5% verminderd.		
	Het aantal bezoekers van het CJG is in 2015 met 5% gestegen ten opzichte van 2012*.		
	Het aantal bezoekers van de CJG website is in 2015 met 5% gestegen ten opzichte van 2012.		
	Het aantal e-consulten voor het CJG is in 2015 met 5% gestegen ten opzichte van 2012.		

* het aantal bezoekers van het CJG is mede afhankelijk van het aantal kinderen in Leiderdorp dat voor het periodiek onderzoek wordt opgeroepen.

Wat willen we bereiken?

1. Versterken aanbod vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid

De gemeente is in het kader van het preventief jeugdbeleid verantwoordelijk voor informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg. De uitvoering hiervan ligt bij het CJG. Het huidig aanbod wordt steeds meer integraal op elkaar afgestemd. Vanaf 2015 wordt de jeugdzorg overgeheveld naar gemeenten. 2014 willen we gebruiken om ons aanbod van de vijf functies in het preventief jeugdbeleid verder te ontwikkelen zodat het preventieve, voorliggende aanbod goed geregeld is voordat de jeugdhulp naar de gemeente overkomt en de instroom in de jeugdzorg zoveel mogelijk voorkomen wordt.

2. Divers en (vraaggericht) aanbod opvoed- en opgroeiondersteuning

In het verleden werd opvoed- en opgroeiondersteuning met name aanbodgericht ingezet. Van gesubsidieerde organisaties (gericht op opvoed- en opgroeiondersteuning) wordt verwacht dat zij meer aansluiten bij en/of anticiperen op de wensen en behoeftes van ouders, opvoeders en jongeren. Een bepaalde mate van flexibiliteit in het vraaggerichte aanbod is daarom wenselijk.

3. Versterken (transitieproof maken) CJG

In 2011 is het CJG officieel gestart. Vanaf 2012 wordt het CJG doorontwikkeld, zodat het functioneren van het CJG steeds meer verbetert, zowel naar de klant als organisatorisch. Het CJG dient herkenbaar én laagdrempelig te zijn. Ouders/opvoeders, kinderen en jongvolwassenen tot 23 jaar moeten, zowel fysiek als digitaal en telefonisch bij het CJG terecht kunnen voor alle mogelijke vragen over opvoeden, opgroeien en gezondheid én voor hulp. In het CJG zijn organisaties gezamenlijk

verantwoordelijk voor de uitvoering van het lokale preventief jeugdbeleid en de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast zijn de CJG's een verbindende schakel met Bureau Jeugdzorg en de Zorg- en Adviesteams (ZAT's) in het onderwijs. De CJG-coördinator is verantwoordelijk voor het faciliteren en bevorderen van ketensamenwerking op het gebied van jeugdgezondheidszorg. Vanaf 2015 is het CJG de toegangspoort voor de jeugdhulp.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1+2.1 Ondersteunen maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van opvoed- en opgroei-ondersteuning.

De gemeente financiert maatschappelijke organisaties om aan haar vijf gemeentelijke taken lokaal preventief jeugdbeleid te voldoen. Voorzieningen als het Jeugdmaatschappelijk werk, het Jeugd Preventieteam en voorlichtingsbijeenkomsten in het onderwijs door Bureau Halt worden met financiële ondersteuning van de gemeente uitgevoerd.

2.2 Inkopen van maatwerkproducten Jeugdgezondheidszorg bij de RDOG HM.

De RDOG Hollands Midden voert namens de gemeente de wettelijke taken voor de jeugdgezondheidszorg uit. Alle kinderen 0-19 jaar ontvangen hiermee dezelfde basiszorg. Aansluitend op de basiszorg neemt de gemeente ook in 2014 'aanvullende diensten' af. Dit zijn maatwerkproducten die zijn afgestemd op het lokaal jeugd-, onderwijs-, en gezondheidsbeleid. De maatwerkproducten kunnen (per jaar) verschillen. Het gaat onder andere om cursusaanbod rondom opvoedingsondersteuning.

3.1 Ontwikkelen van beleid t.b.v. de nieuwe Jeugdwet

In 2013 wordt, n.a.v. de nieuwe Jeugdwet, geschreven aan de beleidsnota. In de eerste helft van 2014 zal deze nota ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. In 2014 wordt in regionaal verband een aantal proeftuinen voor de jeugd- en gezinsteam ontwikkeld. Tijdens het schrijven van de begroting is nog niet duidelijk welke CJG's zullen starten met de proeftuinen.

3.2 Actief deelnemen aan diverse werkgroepen in regionaal verband.

Om continuïteit van het transitieproces binnen onze gemeente te kunnen waarborgen is er vanuit Leiderdorp een actieve deelname aan diverse (sub)regionale / lokale werkgroepen die gericht zijn op de transitie.

3.3 Versterken CJG

In 2013 is op basis van het regionale bedrijfsplan en actieplan een lokaal plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van dit lokale plan van aanpak is reeds gestart en zal in 2014 worden voortgezet. De focus ligt op het borgen van het CJG als laagdrempelige voorziening voor de jeugdzorg in Leiderdorp. Speerpunten zijn bereikbaarheid en toegankelijkheid, kwalitatief goede dienstverlening en bekendheid. De voorbereiding op de transitie is gestart. Er wordt in 2014 verder geïnvesteerd in de samenwerking tussen gemeente en het CJG om de voortgang van deze ontwikkeling te borgen. Daarnaast wordt er vanuit een pro-actieve houding geïnvesteerd in de Leidse regio en mogelijke nieuwe samenwerkingstrajecten ten behoeve van de transitie. In 2013 is de organisatie van de Zorgadviesteams neergezet. In 2014 wordt verder gewerkt aan een kwalitatieve verbetering van dit overleg. Een sturing op de implementatie van 'één gezin, één plan' is hier belangrijk.

3.4 Signalering door niet-professionals

In de signalering van zorgen rond kinderen en jongeren willen we ook de 'ogen en oren' van niet-professionals (voornamelijk vrijwilligers) benutten. Om dit te realiseren lanceren we, waar mogelijk in regionaal verband, een gedragskaart. Deze kaart biedt de niet-professional een handvat om zorgen rond kinderen en jongeren bespreekbaar te maken met (jongeren en) ouders. Het doel van het versterken van dit signaleren is om (toekomstige) problemen of probleemgedrag in een vroeg stadium bij te sturen.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)***	2017 (b)***
Percentage (0-17 jarige) jeugdigen dat een indicatie van Bureau Jeugdzorg heeft gekregen. Doel: In 2015 is het percentuele aantal met 0,5% verminderd t.o.v. -2009.*	2,6 %	2,6%	2,6%	2,6%	n nb	n nb
Het aantal bezoekers van het CJG is in 2015 met 5% gestegen ten opzichte van 2012.**		n nb	n nb	n nb	n nb	n nb
Het aantal bezoekers van de CJG website is in 2015 met 5% gestegen ten opzichte van 2011.**		3.567	3.612	3.655	n nb	n nb
Het aantal e-consulten van het CJG is in 2015 met 4 e-consulten gestegen ten opzichte van 2011.**		18	19	20	n nb	n nb

*I.v.m. de ontwikkelingen is besloten om in 2014 de huidige prestatie indicatoren en doelen te handhaven.

**Omdat het CJG niet geheel 2011 open was moeten we de cijfers van 2012 afwachten om een goed beeld te geven.

***I.v.m. de ontwikkelingen is besloten om voor 2016 e.v. nog geen nieuwe prestatie indicatoren op te nemen.

1E Lokaal onderwijsbeleid

Inleiding

Wij willen de kansen van Leiderdorpse jongeren op de arbeidsmarkt verbeteren. Dat gaan we doen door samen met onze partners (kinderopvanginstellingen, scholen en consultatiebureau) onderwijsachterstanden bij jonge kinderen vroegtijdig te signaleren en te verminderen. Ook willen we de arbeidskansen verbeteren door het aantal voortijdig schoolverlaters te verminderen en hen een traject aan te bieden bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL).

Doel	Door het voorkomen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen en het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters verbeteren van de kansen van Leiderdorpse jeugdigen op de arbeidsmarkt.		
SMART doel	1. In 2014 is 85% van de 2- en 3-jarigen met een door het consultatiebureau geconstateerde achterstand in hun taalontwikkeling geplaatst op een VVE-peuterspeelzaal	2. In schooljaar 2015/2016 is het aantal voortijdig schoolverlaters 38 (in het voortgezet onderwijs maximaal 16, in het MBO maximaal 22)	3. Alle voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar volgen een traject bij het jongerenloket
Activiteiten 2014	1.1 Met de Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) en het consultatiebureau bespreken we de doorverwijzing van kinderen met een achterstand	2.1 Het Regionaal Bureau Leerplicht bezoekt alle basisscholen om het verzuimprotocol onder de aandacht te brengen	3.1 Alle voortijdig schoolverlaters worden per kwartaal benaderd om hen gebruik te laten maken van een aanbod voor trajectbegeleiding
	1.2 Het toekennen van bijdragen in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid om VVE-plaatsen aan te bieden	2.2 De leerplichtambtenaar controleert de verzuimregistratie van scholen en bespreekt bovengemiddeld verzuim	
	1.3 Nieuw beleid formuleren		
Prestatie-indicator	Het % door het consultatiebureau doorverwezen kinderen dat daadwerkelijk geplaatst is.	Het aantal voortijdige schoolverlaters.	Het aantal jongeren dat via het jongerenloket succesvol een RMC-traject afsluit.

Wat willen we bereiken?

1. Doorverwijzen kinderen met achterstand naar VVE-peuterspeelzalen (Voor- en vroegschoolse educatie)

De nota onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 heeft als doelstelling om in 2014 85% van de 2- en 3-jarigen met een door het consultatiebureau geconstateerde achterstand in hun taalontwikkeling naar een VVE-peuterspeelzaal door te verwijzen. VVE-peuterspeelzalen zijn peuterspeelzalen waar met programma's wordt gewerkt die kinderen spelenderwijs stimuleren in hun ontwikkeling.

2. Minder voortijdig schoolverlaters (VSV'ers)

Het aantal nieuwe VSV'ers is toegenomen van 56 in schooljaar 2010/2011 naar 63 in 2011/2012. Op 19 maart 2012 is door de 15 schoolbesturen in de Regionale Meld- en Coördinatie-regio Zuid-Holland Noord (RMC-ZHN) en de RMC-contactgemeente voor onze regio, gemeente Leiden, het convenant voortijdig schoolverlaten 2012-2015 getekend. Daarin is de volgende doelstelling voor het tegengaan van VSV geformuleerd: het aantal nieuwe VSV'ers mag in 2016 nog maar maximaal 25.000 zijn. Uitgaande van het aantal leerlingen in schooljaar 2010/2011 komt dat voor Leiderdorp neer op 47. Wij streven er echter naar het aantal nieuwe VSV'ers terug te dringen naar 38; 16 in het VO en 22 in het MBO. In de regiegroep VSV wordt bepaald welke maatregelen worden ingezet om het aantal nieuwe VSV'ers terug te brengen.

3. Het volgen van een traject bij het RBL.

Zoveel mogelijk voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar volgen een traject bij het RBL dat moet leiden tot een plaatsing op scholing, werk of een combinatie van scholing en werk.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Bespreken van de doorverwijzing en terugkoppeling kinderen met een achterstand

Met het consultatiebureau en de SKL bespreken hoe de doorverwijzing van kinderen met een taalachterstand plaatsvindt en welke verbetermogelijkheden er zijn. Ook bespreken we hoe de terugkoppeling gebeurt van kinderen die wel zijn doorverwezen, maar zich niet hebben aangemeld bij een VVE-peuterspeelzaal. Het consultatiebureau kan in een volgend periodiek overleg hierover met de ouders in gesprek en het belang van voorschoolse educatie nog eens onderstrepen.

1.2 Het toekennen van bijdragen

Voor het in stand houden van 2 VVE-peuterspeelzalen kennen wij de Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) een bijdrage in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid toe.

1.3 Nieuw beleid

Met het onderwijsveld, kinderopvanginstellingen en consultatiebureau en logopedie stellen wij nieuw onderwijsachterstandenbeleid op. De huidige nota loopt van 2011-2014. Wij evalueren het vigerende beleid om de effectiviteit van het gevoerde beleid te bepalen. Uit de evaluatie getrokken conclusies kunnen als vertrekpunt dienen voor het nieuwe beleid.

2.1 Het bezoeken van scholen

De leerplichtambtenaar van het Regionaal Bureau Leerplicht bezoekt alle scholen in Leiderdorp om het verzuimprotocol onder de aandacht te brengen.

2.2 Verzuim registreren en bespreken

Scholen zijn verantwoordelijk voor een goede verzuimregistratie. De leerplichtambtenaar controleert deze registratie en bespreekt het verzuim boven een bepaalde grens. Als een school geen verzuim meldt, ondanks hier herhaaldelijk op aangesproken te zijn, kan de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaken tegen de directeur.

3.1 Het volgen van een traject bij het RBL

De voortijdig schoolverlaters die nog leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn, worden behandeld door de leerplichtambtenaar. Het regionaal bureau leerplicht zal de aanpak van deze jongeren in samenwerking met de RMC-trajectbegeleiders naar een traject van werk, scholen of beide toeleiden.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Het % geplaatste kinderen dat door het consultatiebureau doorverwezen is	86%	85%	85%	85%	85%	85%
Het aantal voortijdig schoolverlaters	63	57	51	45	38	38
Het aantal jongeren dat via het RBL succesvol een RMC-traject afsluit.	15	15	15	15	15	15

1F Onderwijshuisvesting

Inleiding

Wij willen binnen de wettelijke en financiële kaders en in overleg met het onderwijs, bestaande onderwijsaccommodaties zo efficiënt mogelijk inzetbaar maken en onder één dak huisvesten (gebruik en exploitatie) onderwijs en opvang stimuleren.

Doel	Het binnen de wettelijke kaders, gegeven het afnemende aantal leerlingen, efficiënt inzetten van de beschikbare onderwijsaccommodaties conform de beleidsuitgangspunten van het vigerende integraal huisvestingsplan.	
SMART doel	1. In 2014 wordt het Integraal Huisvestingsplan geactualiseerd	2. In 2014 wordt voor de Hasselbraam een renovatieplan opgesteld gericht op huisvesting van deze school in combinatie met kinderopvang in 2016
Activiteiten 2014	1.1 Het opstellen van het IHP 2015-2019	2.1 In samenspraak met OBSG opstellen van een renovatieplan voor de Hasselbraam in combinatie met opvang
		2.2 Besluitvorming over renovatie Hasselbraam
		2.3 Onderzoeken haalbaarheid instandhouding Regenboog
Prestatie-indicator	Het integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2015-2019	
	Renovatieplan Hasselbraam	
	Besluit over instandhouding Regenboog	

Wat willen we bereiken?

1. We willen de consequenties van de demografische en onderwijskundige ontwikkelingen voor de huisvesting van het onderwijs in Leiderdorp financieel en gebouwelijk in beeld krijgen

De prognose uit 2012 laat een verdere daling van leerlingenaantallen zien. PC-basisschool De Driemaster heeft zijn deuren gesloten, een andere PC-school zit daardoor onder de opheffingsnorm. De dislocatie van 't Bolwerk (de Buit) is gesloten. Er vindt een verschuiving van leerlingen plaats die we in het vorige integraal huisvestingsplan niet hebben voorzien. Dit en de in gebruik name van Kindcentrum De Brink in het oude dorp en van de Brede School West en de Leeuwerik (eind 2014) in de wijk West heeft effect op de spreiding van de leerlingen over de scholen.

2. We willen voor het schoolgebouw van de Hasselbraam en Regenboog besluitvorming over de financiering van een toekomstbestendig renovatieplan

Binnen enkele jaren zijn de twee scholen die onder 1 dak zijn gehuisvest in de wijk Voorhof (Oost) 40 jaar oud en aan renovatie of nieuwbouw toe. Rond die periode is voor het gebouw ook groot onderhoud voorzien. In 2014 neemt SKL zijn intrek in een leegstaand lokaal van de Regenboog. De prognose moet uitwijzen hoe lang de Regenboog als zelfstandige school in stand gehouden kan worden door het PC-bestuur. De OBSG combineert de inzet van de middelen voor onderwijskundige vernieuwing - waarvoor zij in 2013 een aanvraag heeft gedaan - met dit doel.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 In 2014 wordt op basis van een actuele leerlingenprognose en ontwikkelingen als de nieuwe Wet Passend Onderwijs en de doordecentralisatie van buitenonderhoud naar de scholen het Integraal Huisvestingsplan geactualiseerd

De beleidsdoelen uit het Integraal Huisvestingsplan 2010-2014 zijn goeddeels bereikt. Het beleid moet worden aangepast aan de veranderde wetgeving, demografische ontwikkelingen en de 'verschuiving van marktaandeelen' binnen Leiderdorp. Met de decentralisatie van het buitenonderhoud in 2015, komt een belangrijke (beheers)taak voor de gemeente te vervallen. De gemeente is alleen nog verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van gymuren/-locaties, nieuwbouw en uitbreiding. Hiermee wordt de situatie voor de basisschoolbesturen gelijk aan die in het voortgezet onderwijs, waar het gehele onderhoud al jaren in handen is van het schoolbestuur.

2.1 Met de OBSG wordt onderzocht hoe de middelen voor onderwijskundige vernieuwing (OKV) voor de Hasselbraam en de Hobbit zo doelmatig mogelijk bestemd kunnen worden

De OBSG heeft vanuit de huisvestingsverordening nog recht op deze middelen en heeft deze daarom voor 2014 aangevraagd. De investering in de Hasselbraam wordt gecombineerd met renovatie van dit schoolgebouw. Voor de Hobbit wordt een plan ontwikkeld om ruimte in het gebouw te creëren. Als uit een prognose blijkt dat leerlingenaantallen voor de Hobbit dalen en er ook minder behoefte is aan gymnastiekruimte, kan (samen met PCSV en Sportfondsen) de haalbaarheid van inhuizing van kinderopvang in het scholencomplex Hobbit/Bolwerk/gymzaal Klerkenhof worden onderzocht.

2.2 Samen met de OBSG wordt een renovatieplan opgesteld voor de Hasselbraam (combinatie met kinderopvang)

De Hasselbraam staat een groot-onderhoudsbeurt te wachten en de OBSG heeft voor de Hasselbraam middelen voor onderwijskundige vernieuwing die zij kan inzetten voor interne aanpassing van het schoolgebouw. Een plan voor renovatie wordt opgesteld met het oog op leerlingenprognose, de positie van/situatie op de Regenboog en een mogelijke combinatie met kinderopvang.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal scholen waar onderwijskundige vernieuwing is gerealiseerd (max. 6)	2	4	6			
Aantal basisscholen dat bouwkundig in goede staat verkeert en onderwijskundig naar de maatstaven van deze tijd is (max. 12)	7	8	10	10	11	

Wat mag het kosten?

1 Zorg,Welzijn,Jeugd en Onderwijs		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 1A Lokale gezondheidszorg	Lasten	454	539	612	621	621	621
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		454	539	612	621	621	621
PROG 1B Wet Maatschap. Ondersteuning	Lasten	4.370	4.729	4.507	4.490	4.466	4.460
	Baten	-585	-450	-450	-450	-450	-450
Saldo		3.785	4.279	4.057	4.040	4.016	4.010
PROG 1C Jeugdbeleid	Lasten	716	806	724	637	634	630
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		716	806	724	637	634	630
PROG 1D Jeugdgezondh. + prev.jeugdbeleid	Lasten	854	1.159	1.136	1.101	1.101	1.101
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		854	1.159	1.136	1.101	1.101	1.101
PROG 1E Lokaal onderwijsbeleid	Lasten	730	604	563	552	553	552
	Baten	-34	-33	-33	-33	-33	-33
Saldo		695	571	531	519	520	519
PROG 1F Onderwijshuisvesting	Lasten	2.582	2.550	3.324	3.225	3.179	3.126
	Baten	37	-231	-235	-235	-235	-235
Saldo		2.619	2.319	3.088	2.989	2.943	2.890
Programma 1 Zorg,Welzijn,Jeugd en Onderwijs	Lasten	9.706	10.386	10.867	10.626	10.554	10.490
	Baten	-582	-714	-718	-718	-718	-718
Saldo van baten en lasten		9.124	9.672	10.148	9.908	9.836	9.771
Reserves	Toevoeging	1.273	688	-	-	-	-
	Onttrekking	-726	-269	-475	-453	-430	-408
Mutaties reserves		547	419	-475	-453	-430	-408
Resultaat		9.671	10.092	9.673	9.455	9.406	9.363

Verklaring 2014 en opzichte van 2013 > € 50.000.

A. Totaal verschil ten opzichte van 2013 + € 73.000

In de begroting van Leiderdorp is de verdeling van de begroting van de RDOG overgenomen. Dit betekent een verschuiving van € 100.000 vanuit programma 1C Jeugd en gezondheid.

B. Totaal verschil ten opzichte van 2013 - € 222.000

In 2014 is conform kadernota € 150.000 bezuinigd op de wet maatschappelijke ondersteuning, o.a. doordat ergotherapeutische kennis in huis is gehaald en niet meer ingehuurd hoeft te worden. Daarnaast is conform kadernota € 30.000 opgenomen in programma 3 om subsidiemogelijkheden te creëren voor sportverenigingen.

C. Totaal verschil ten opzichte van 2013 - € 82.000

In 2014 is de verdeling van de begroting van de RDOG overgenomen in de begroting van Leiderdorp wat een verschuiving betekend in 2014 van € 100.000 van programma 1C Jeugd gezondheid naar programma 1A Lokale gezondheidszorg.

D. Totaal verschil ten opzichte van 2013 - € 23.000

E. Totaal verschil ten opzichte van 2013 - € 40.000

F. Totaal verschil ten opzichte van 2013 + € 769.000

- Vanaf 2014 wordt rekening gehouden met hogere kapitaallasten (rente en afschrijving) vanwege het gereedkomen van de Brede School West;
- De huur voor tijdelijke huisvesting PWA is met ingang van 2014 vervallen;
- Met ingang van 2014 wordt rekening gehouden met de nieuwe Cardea vestiging.

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

In 2014 wordt budget ten behoeve van transitie AWBZ beschikbaar gesteld in de algemene uitkering.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 1		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Zorg, welzijn, jeugd en onderwijs	Toevoeging	251	20	-	-	-	-
	Onttrekking	-251	-24	-	-	-	-
Saldo		-	-4	-	-	-	-
Jaarafsluiting programma 1	Toevoeging	78	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-50	-8	-	-	-	-
Saldo		28	-8	-	-	-	-
Implementatie 3D transities	Toevoeging	241	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-100	-86	-	-	-	-
Saldo		141	-86	-	-	-	-
Egalisatie exploitatielasten programma 1	Toevoeging	703	668	-	-	-	-
	Onttrekking	-325	-51	-475	-453	-430	-408
Saldo		378	617	-475	-453	-430	-408
Resultaat voorgaand jaar pr 1	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-100	-	-	-	-
Saldo		-	-100	-	-	-	-
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 1		547	419	-475	-453	-430	-408

Zorg, Welzijn, jeugd en onderwijs

- Conform de doorrekening van de Septembercirculaire 2012 en de brief die daaruit volgend aan de raad is voorgelegd wordt eenmalig in 2013 € 24.000 onttrokken aan de reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs om de begroting in evenwicht te houden.
- Conform kadernota 2012 wordt in 2013 € 20.000 teruggestort van de eerder beschikbaar gestelde gelden voor de Toekomstvisie.

Egalisatie exploitatielasten

Onttrekkingen

- Brede school West
- Brede school Oude Dorp

Implementatie 3D-transities (transitie in het kader van 3 Decentralisaties)

- Conform raadsbesluit is in 2013 € 86.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereidingskosten van de 3D transities.

Programma 2 : Werk en Inkomen

2A Algemene bijstand

Inleiding

De gevolgen van de financiële en economische crises laten zich stevig voelen. Ondanks dat er tekenen zijn van een voorzichtig economisch herstel - ook in de Europese landen - loopt de werkloosheid vooralsnog gestaag op. Hetzelfde geldt voor het aantal niet-werkende werkzoekenden. Leiderdorp vormt hierin geen uitzondering. Mede op grond van de Europese begrotingsregels stelt de rijksoverheid vergaande bezuinigingen in het vooruitzicht, waarbij de sociale zekerheid niet wordt ontzien. Bezuinigingen op het re-integratiebudget en de sociale werkvoorziening zijn aangekondigd en deels al doorgevoerd, terwijl de inburgering de komende jaren wordt afgebouwd. Met de beoogde invoering van de Participatiewet, per 1 januari 2015, lopen de budgetten verder terug.

Binnen bovenstaande context zal het beleid vormgegeven moeten worden. De belangrijkste doelstelling is dat burgers zo veel mogelijk participeren in de samenleving. Het accent ligt op bevordering van arbeidsparticipatie. Uitgangspunt is dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun levensonderhoud en maatschappelijk functioneren. De overheid ondersteunt hen, maar neemt die verantwoordelijkheid niet over. Dit past ook binnen de door het rijk geformuleerde visie op de Participatiewet. Het ontlasten van het uitkeringsbudget is een andere belangrijke doelstelling, en gezien de beperkte financiële kaders, onontkoombare doelstelling van het beleid. Om dat te realiseren moet re-integratiegeld selectief en effectief worden ingezet. Het bieden van schuldhulpverlening ligt hiermee in lijn vanuit de gedachte dat financiële problemen geen belemmering mogen vormen voor de maatschappelijke participatie van onze inwoners.

Doel	Iedere Leiderdorper kan zelfstandig in zijn eigen levensonderhoud voorzien	
SMART doel	1. De omvang van het klantenbestand WWB ontwikkelt zich in 2014 positiever dan het landelijk gemiddelde.	2. In 2016 is het aantal succesvolle schuldhulpverleningstrajecten voor Leiderdorpers met problematische schulden gestegen naar 30%.
Activiteiten 2014	1.1 Instream WWB beperken door verbeterde intake en gebruik (voorliggende) voorzieningen	2.1 Uitvoeren van schuldhulpverlening
	1.2 Bijstandsgerechtigden ondersteunen bij re-integratie en daarmee bevorderen uitstroom	2.2 Inzet op preventie, via onderwijs en ketenpartners
	1.3 Het inzetten van participatieplaatsen	
	1.4 Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid	
	1.5 Voorbereiden invoering Participatiewet	
	1.6 Aanpassing van het gemeentelijk minimabeleid	
Prestatie-indicatoren	Aantal klanten per 31-12	Aantal aanmeldingen schuldhulpverlening
	Index aantal klanten t.o.v. 2010	Aantal gestarte schuldhulpverleningstrajecten
	Aantal jeugdwerklozen 16 t/m 27	Aantal afgeronde schuldhulpverleningstrajecten
	Aantal gestarte trajecten	% succesvol afgeronde schuldhulpverleningstrajecten
	Aantal participatieplaatsen	
	Aantal opstap- en sleutelbanen	

Wat willen we bereiken?

1. De omvang van het klantenbestand WWB ontwikkelt zich in 2014 positiever dan het landelijk gemiddelde.

Leiderdorp blijkt niet immuun voor de gevolgen van de economische crisis. De afgelopen jaren staken de regionale en Leiderdorperse WWB-cijfers ten opzichte van andere regio's en de landelijke cijfers relatief gunstig af. Maar inmiddels zien we ook hier een duidelijke toename van het aantal mensen met een WWB-uitkering. In het laatste kwartaal van 2012 nam het

klantenbestand toe van 274 in week 40 naar 291 ultimo 2012. Anders dan de twee jaar daarvoor zette deze stijging de eerste helft van 2013 verder door. In week 37 bedroeg het aantal mensen met een WWB-uitkering 318, een stijging van circa 9% ten opzichte van eind 2012. De eerder uitgesproken verwachting dat de stijging van de werkloosheid, en daarmee de stijging van het aantal WWB-uitkeringen, niet aan Leiderdorp voorbij zal gaan, komt daarmee uit. Voor een belangrijk deel wordt de toename verklaard doordat mensen die hun baan de afgelopen jaren hebben verloren de maximale WW-uitkeringsduur hebben bereikt en in de bijstand belanden. De geformuleerde doelen en de resultaten binnen het programma Werk en Inkomen komen daarmee verder onder druk te staan. Gezien de economische omstandigheden is het niet realistisch vast te houden aan het streven om het klantenbestand niet te laten stijgen. Wel streven we naar een positiever - of een minder slecht - resultaat dan het landelijk gemiddelde. Dit doen we door voort te gaan met het effectief inzetten van de bestaande (participatie)instrumenten en het waar mogelijk introduceren van nieuwe instrumenten. Daarnaast worden klanten, rekening houdend met hun individuele situatie, aangesproken op hun eigen initiatief en mogelijkheden en moeten zij om in aanmerking te komen voor een uitkering ook zelf actief op zoek naar passende arbeid. Voorts intensiveren wij, in nauw overleg met de uitvoeringsorganisatie in Leiden, de bestrijding van fraude (preventief en repressief) en de terugvordering van onterecht uitgekeerde bijstandsgelden, onder voorwaarde dat de extra inspanningen in verhouding staan tot de verwachte opbrengsten.

2. In 2016 is het aantal succesvolle schuldhulpverleningstrajecten voor Leiderdorpers met problematische schulden gestegen naar 30%

Schulden kunnen een belangrijke belemmering zijn om deel te nemen aan de samenleving. Met gemeentelijke schuldhulpverlening willen we een bijdrage leveren aan het wegnemen van deze belemmering voor die burgers die hiertoe zelf of met steun van hun sociale omgeving niet in staat zijn. Die ondersteuning moet ertoe leiden dat de financiële situatie van de klant geen belemmering meer vormt om mee te doen in de samenleving. De schuldhulpverlening en de diverse trajecten daarin zijn niet het doel, maar de middelen om de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners te bevorderen. Het succesvol afronden van een traject ligt voor een groot deel aan de medewerking van schuldeisers en klanten. Daarnaast is het van belang dat het soort traject goed is afgestemd op de situatie van de klant. Door meer maatwerk te leveren zetten we in op het effectiever en efficiënter inrichten van de schuldhulpverlening, zodat het aantal succesvol beëindigde trajecten stijgt. Schuldhulpverlening kent diverse trajecten en onderdelen die volgend op elkaar worden doorlopen. De Stadsbank geeft hier inzicht in.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Instroom WWB beperken door verbeterde intake en gebruik (voorliggende) voorzieningen

Ondanks de oplopende werkloosheid doen wij er alles aan de instroom in de WWB te beperken. Dit gebeurt onder andere door een verbeterde en verscherpte intake, waarin nadrukkelijk wordt gewezen op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Klanten krijgen in een persoonlijke digitale omgeving ondersteuning bij het opstellen van een persoonlijk plan van aanpak, dat aan de basis ligt van het verdere traject. Hier vinden ze eveneens informatie over vacatures. Voor mensen tot 27 jaar geldt een zoekperiode van vier weken, waarin ze zelf actief op zoek moeten naar passende arbeid. Deze vier-wekentermijn wordt naar verwachting uitgebreid naar de groep boven 27 jaar. Bij de aanvraag voor een WWB-uitkering kijken we uitvoeriger naar de eventuele aanwezigheid van voorliggende voorzieningen, zoals andere sociale regelingen waar mensen recht op hebben of de beschikbaarheid van studiefinanciering.

1.2 Bijstandsgerechtigden ondersteunen bij re-integratie en daarmee bevorderen uitstroom

Uitgangspunt is dat burgers zelf verantwoordelijk zijn voor hun levensonderhoud en maatschappelijk functioneren. Waar nodig ondersteunt de overheid mensen die daar om sociale of medische redenen niet of onvoldoende toe in staat zijn. In principe is deze ondersteuning tijdelijk en gericht op het waar mogelijk wegnemen van de belemmeringen om te participeren en het hervinden en/of versterken van de eigen regie. Ontlasting van het uitkeringsbudget is een belangrijke doelstelling van het beleid. Re-integratie is een instrument om dit doel te bereiken. De economische crisis zet de doelstelling evenwel onder druk. Met de beoogde invoering van de Participatiewet bezuinigt het rijk stevig op het sociaal domein. Het re-integratiebudget zal als gevolg daarvan de komende jaren aanzienlijk dalen. Doordat het budget leidend is, zullen re-integratietrajecten in de toekomst selectiever en in kleinere aantallen ingezet kunnen worden. Teneinde de potentieel negatieve effecten op de uitstroom te beperken, vindt bij de inzet van de re-integratiemiddelen een verschuiving plaats naar (bewezen) effectievere en goedkopere trajecten.

Elke nieuwe klant gaat direct na aanmelding op het werkplein verplicht naar het Participatiecentrum, mits de middelen toereikend zijn. Daar gaat hij maximaal zes weken aan het werk voor 20 tot 36 uur per week, afhankelijk van de persoonlijke omstandigheden. Het doel van het Participatiecentrum is door middel van de opgedane werkervaring, scholing en/of vaardigheden zorg te dragen voor een snellere uitstroom. Daarnaast worden binnen de budgettaire mogelijkheden ook uit het zittende bestand klanten gefaseerd toegeleid naar het Participatiecentrum. Ook mensen die langere tijd een uitkering hebben komen en blijven in beeld.

1.3 Het inzetten van participatieplaatsen

Sinds 2011 heeft de gemeente de mogelijkheid om klanten op een participatieplaats te zetten. De participatieplaats kan gecombineerd worden met scholing of opleiding en andere activiteiten die tot doel hebben de toegang tot de arbeidsmarkt te bevorderen. In 2014 blijft deze vorm van re-integratie bestaan, voor zover de middelen dit toelaten.

1.4 Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid

Eveneens als gevolg van de crisis is de werkloosheid onder jongeren stijgende. Het behalen van een startkwalificatie en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt staan hoog op de agenda. Scholing en een studiefinanciering zien wij als voorliggende voorziening op een uitkering. Voor werkloze jongeren wordt het Actieplan Jeugdwerkloosheid ook komend jaar voortgezet. In de regio vindt afstemming plaats tussen overheid, onderwijs en ondernemers.

1.5 Voorbereiden invoering Participatiewet

De Participatiewet bouwt voor een belangrijk deel voort op het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen van het vorige kabinet. Ook de Participatiewet gaat uit van één regeling op het terrein van werk voor alle groepen, zoveel mogelijk ontschotte budgetten, het leggen van de focus op wat mensen kunnen i.p.v. wat hen belemmert en de eigen regie en inzet van het eigen sociale netwerk. Nieuw is het quotum voor werkgevers voor het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking, die na de totstandkoming van het Sociaal Akkoord als stok achter de deur wordt gehouden. Door de omvang en complexiteit van de gedecentraliseerde taken stuurt het kabinet aan op (sub)regionale samenwerking op een bestuurlijk niveau dat voldoende schaalgrootte mogelijk maakt.

Leiderdorp werkt nauw samen met de gemeente Leiden bij de vormgeving en uitwerking van de transitie op het gebied van werk, jeugdzorg en zorg (overheveling van taken uit de AWBZ naar de Wmo). Oegstgeest en Zoeterwoude is gevraagd aan te sluiten. Aan het eind van 2013 zullen de gemeenteraden van Leiderdorp en Leiden naar verwachting de visie op de toekomst van het sociaal domein vaststellen. Ondertussen wordt hard doorgewerkt aan het sturingsmodel en de organisatie van de toegang voor de klant. Samenhangende vraagstukken worden (sub)regionaal eveneens opgepakt, waaronder het opdrachtgeverschap, de werkgeversdienstverlening en de verbinding tussen de arbeidsmatige dagbesteding en het beschermt werk. Bij de inrichting van het regionale werkbedrijf is samenwerking en afstemming op het niveau van de arbeidsmarktregio noodzakelijk.

1.6 Aanpassing van het gemeentelijk minimabeleid

Het is de verwachting dat per 1 juli 2014 het Wetsvoorstel maatregelen op WWB-terrein en overige SZ-wetten in werking treden. Hierin is ook een wijziging in de inkomensondersteunende maatregelen voorzien. Daar waar nodig leidt dit tot aanpassingen in de huidige bijzondere bijstand en minimaregelingen. Eveneens wordt in het licht van de 3 decentralisaties bekeken of het minimabeleid hier als zodanig op aangepast dient te worden.

2.1 Uitvoeren van schuldhulpverlening

Sinds de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is de gemeente verantwoordelijk voor het bieden van deze dienstverlening. De Stadsbank Leiden voert dit voor ons uit, zoals vastgelegd in het Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening. De crisis leidt landelijk tot meer, hogere en problematische schulden. De aantallen aanvragen in onze gemeente laten echter vooralsnog geen toename zien. Alerte dienstverlening en goede voorlichting zijn van belang. Afstemmen van de schuldhulpverlening met andere maatschappelijke organisaties en de gemeente draagt bij aan het bereiken van een succesvol resultaat.

2.2 Inzet op preventie, via onderwijs en ketenpartners

De Stadsbank heeft eveneens tot taak mensen te adviseren over hun financiële situatie en zo bij te dragen aan het voorkomen van problematische schulden. De Stadsbank verstrekt informatie en biedt ook budgetteringstrainingen.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal klanten per 31/12	291	275	350	330*	315*	295*
Index aantal klanten (2010=100, n=235)	123,8	117,0	148,9	140,4	134,0	125,5
Aantal gestarte trajecten (re-integratie, inburgering en sociale activering)	93	80	85	85	85	85
Aantal jeugd werklozen 16 t/m 27	24	35	30	30	30	25
Aantal op participatieplaatsen	7 (3e kw)	10	12	12	12	12
Aantal WIW/ID banen	4	5/0	0	0	0	0
Aantal opstap- en sleutelbanen	8	10	10	10	10	10
Aantal aanvragen shv	64	80	80	80	80	80
Aantal shv trajecten	38	60	55	50	50	50
aantal afgeronde shv trajecten	57	100	60	60	50	50
% afgeronde shv trajecten succesvol	14%	22,5%	25%	27,5%	30%	30%

* exclusief de klanten die voor 1 januari 2015 vielen onder de Wajong en de Wsw

2B Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Inleiding

Het doel van de Wsw is het bieden van een zo regulier mogelijke werkplek aan mensen die gezien hun arbeidshandicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden arbeid kunnen verrichten. Het centrale principe is de beweging "van binnen naar buiten". Hierbij ligt de nadruk op plaatsing in een reguliere werkomgeving en minder op de beschutte werkomgeving van het SW-bedrijf.

In het wetsvoorstel Participatiewet stopt de instroom in de Wsw per 1 januari 2015. De nieuw op te richten Werkbedrijven zullen verantwoordelijk worden voor de bemiddeling en begeleiding van mensen met een arbeidshandicap. Zij zullen zich vooral gaan richten op het zoveel mogelijk plaatsen van deze doelgroep bij reguliere werkgevers. Zij kunnen daartoe flankerende instrumenten inzetten, zoals werkplekaanpassing, coaching en begeleiding. Gemeenten kunnen daarnaast beschut werkplekken aanbieden. Het rijk garandeert overigens wel dat er landelijk 30.000 beschut werkplekken in stand blijven. Tegelijkertijd wordt er stevig gekort op de beschikbare budgetten. De rol en omvang van de binnen de regio werkzame sociale werkvoorziening, De Zijl Bedrijven (DZB), zal door de Participatiewet behoorlijk gaan veranderen. Momenteel wordt in het kader van de voorbereiding op de invoering van de Participatiewet gekeken naar de toekomstige positie van DZB. Daarbij gaat het onder meer om de vraag welke huidige taken behouden en misschien zelfs uitgebreid kunnen worden, maar ook welke eventuele nieuwe taken en activiteiten in de toekomst door DZB opgepakt kunnen worden. In de aanloop naar de beoogde invoering van de Participatiewet zullen wij de bestaande uitgangspunten in grote lijnen handhaven. DZB zal in 2014 doorgaan met het kritisch tegen het licht houden van de bestaande activiteiten, het continu beoordelen van en inspelen op de marktsituatie en het verder optimaliseren van de bedrijfsvoering.

Doel	Op grond van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zoveel mogelijk Leiderdorpers met een arbeidshandicap helpen aan een zo regulier mogelijke arbeidsplaats onder aangepaste omstandigheden.
SMART doel	1. Ten opzichte van 2013 neemt de wachtlijst Wsw in 2014 niet toe.
Activiteiten 2014	1.1 Meer Wsw'ers op begeleid werken of detachingsplaats
	1.2 Stageplaatsen mogelijk maken voor wachtlijstkandidaten met WAO-, WIA-, Wajong- of WWB-uitkering
	1.3 Aangaan samenwerkingsverbanden
	1.4 Herstructurering en herpositionering SW-bedrijf
Prestatie-indicator	Aantal op de wachtlijst
	Aantal geplaatst
	Aantal onbeschut geplaatst
	Aantal beschut geplaatst
	Aantal begeleid werken

Wat willen we bereiken?

1. Ten opzichte van 2013 neemt de wachtlijst Wsw in 2014 niet toe

Als gevolg van rijksbeleid is de wachtlijst in 2010 toegenomen. In 2011 is vervolgens ingezet op het weer terugdringen van deze wachtlijst, waarbij mensen op een traject, beschut, onbeschut of via begeleid werken op een reguliere baan worden geplaatst. Het beschikbare budget is daarbij evenwel leidend. Dat betekent dat de middelen selectief en effectief worden ingezet teneinde een zo groot mogelijke groep te kunnen bedienen. Met de beoogde inwerkingtreding van de Participatiewet op 1 januari 2015 stopt de instroom in de Wsw. Mensen die op die datum op de wachtlijst staan, komen niet meer in aanmerking voor een Wsw-dienstbetrekking en vallen onder de werking van de Participatiewet. Kortom, per 2015 verdwijnt de wachtlijst.

In de nieuwe Participatiewet ligt de nadruk nog steviger op de begeleiding naar reguliere arbeid, waarbij vooral ook wordt gekeken naar wat mensen nog kunnen en wat hun eigen netwerk daaraan kan bijdragen. In de aanloop naar de invoering blijft het doel geïndiceerde Wsw'ers zo snel mogelijk aan een zo regulier mogelijk werktraject te helpen. Daarmee continueren we het beleid zoals we dat de afgelopen jaren succesvol hebben gevoerd.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Meer Wsw'ers op begeleid werken of detachingsplaats

Mensen met een indicatie 'Begeleid werken' worden zoveel mogelijk begeleid naar een arbeidscontract bij een reguliere werkgever, buiten de productieafdelingen van DZB om: een zogenaamde 'Begeleid werken-aanstelling'. Bij detachering bij een werkgever wordt de Wsw'er vanuit DZB begeleid. De inzet blijft om zoveel mogelijk "van binnen naar buiten" te werken. Het percentage Wsw'ers op een beschutte plaats laat sinds 2004 een dalende trend zien, terwijl het aantal mensen op een begeleid werken plaats in een reguliere baan stijgt. Het resultaat van dit beleid is vanzelfsprekend deels afhankelijk van de mogelijkheden die de betreffende individuele Wsw'ers, mede gezien hun arbeidshandicap (aard en omvang), hebben.

1.2 Stageplaatsen mogelijk maken voor wachtlijstkandidaten met WAO-, WIA-, Wajong- of WWB-uitkering

In het verleden konden wij voor Wsw-geïndiceerden, die voor langere tijd op de wachtlijst stonden, voorschakeltrajecten inzetten, die werden gefinancierd uit het participatiebudget en de re-integratiemiddelen van het UWV. Nu deze budgetten zijn teruggelopen, is dit niet langer mogelijk. Daarvoor in de plaats komen, binnen de wettelijke mogelijkheden, stageplaatsen. Een baangarantie kan in de huidige economische en financiële omstandigheden echter niet worden gegeven.

1.3 Aangaan samenwerkingsverbanden

De samenwerkingsverbanden tussen DZB en werkgevers hebben een tweeledig doel. Enerzijds het invullen van een behoefte aan arbeidskrachten aan de kant van werkgevers binnen branches waar een tekort aan beschikbaar personeel is, en anderzijds het creëren van aangepaste arbeidsplaatsen (in de vorm van groepsdetacheringen) voor mensen met een Wsw-indicatie. Er wordt nadrukkelijk ook gekeken naar de mogelijkheden in andere sectoren, terwijl activiteiten in bestaande sectoren kritisch tegen het licht worden gehouden.

1.4 Herstructurering en herpositionering SW-bedrijf

Met de herstructurering en herpositionering anticipeert DZB op de invoering van de Participatiewet. De herstructurering vloeit voort uit het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen van het vorige kabinet en richt zich op de ontwikkeling van DZB tot een modern, effectief en kostenbewust SW-bedrijf. De gemeentelijke bijdrage kan hiermee worden getemperd. De herpositionering richt zich op toekomst van DZB. Gekeken wordt welke van de bestaande taken behouden en misschien zelfs uitgebreid kunnen worden, maar ook welke eventuele nieuwe taken en activiteiten in de toekomst door DZB opgepakt kunnen worden. Eén van die mogelijk nieuwe activiteiten is het combineren van beschut werk en de arbeidsmatige dagbesteding vanuit de AWBZ. Naar verwachting leidt een dergelijke combinatie tot efficiencyvoordelen.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal op de wachtlijst	14	20	20	0*	0*	0*
Totaal aantal geplaatst	134	130	130	127	124	121
- waarvan beschut	51	44	42	38	36	34
- waarvan op een buitenproject	33	33	34	33	31	30
- waarvan begeleid werken/ gedetacheerd	50	53	54	56	57	57

* met de beoogde invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is er geen nieuwe instroom meer in de Wsw. De wachtlijst houdt per diezelfde datum op te bestaan.

2C Vreemdelingenbeleid

Inleiding

De doelstelling van inburgering is bevordering van duurzame participatie, waarbij participatie wordt opgevat als actieve deelname aan de samenleving en maatschappelijke betrokkenheid. Het leren van de taal staat hierbij voorop, altijd gecombineerd met een activiteit gericht op werk of andere vormen van participatie. Er wordt altijd toegewerkt naar het behalen van een inburgeringsexamen of staatsexamen. Voor vluchtelingen heeft de gemeente een huisvestingverplichting gekoppeld aan een taakstelling.

Met de invoering van de gewijzigde Wet Inburgering per 1 januari 2013 is de verantwoordelijkheid voor de inburgering bij de inburgeringsplichtige zelf komen te liggen. De inburgeringsplichtige moet zelf de deelname en financiering van de inburgering regelen. De gemeenten zijn niet meer verplicht om inburgeringsvoorzieningen aan te bieden. Inburgeringstrajecten die al gestart zijn lopen wel door en blijven onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. De bekostiging van de doorloop van trajecten vindt plaats via de reserveringsregeling van het Participatiebudget.

Doel	Door middel van inburgering duurzame participatie bevorderen.	
SMART doel	1. In 2014 worden de lopende inburgeringstrajecten voortgezet en binnen de wettelijke termijnen afgerond.	2. Vreemdelingen maatschappelijke begeleiding en huisvesting bieden.
Activiteiten 2014	1.1 Voortzetten en handhaven van lopende inburgeringstrajecten	2.1 Stichting VluchtelingenWerk ZHN huisvesting en maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen laten uitvoeren.
	1.2 Afbouw uitvoering inburgering	
Prestatie-indicator	Aantal lopende trajecten - regulier - duaal	Aantal begeleide klanten
	Aantal behaalde examens	Huisvestingstaakstelling

Wat willen we bereiken?

1. In 2014 worden de lopende inburgeringstrajecten voortgezet en binnen de wettelijke termijnen afgerond.

In 2014 eindigt het inburgeringsbudget van het rijk voor zowel de trajectkosten als de uitvoeringskosten. Vanaf 2013 heeft de gemeente geen verantwoordelijkheid meer in het aanbod van inburgeringsvoorzieningen, conform de gewijzigde Wet Inburgering. Inburgeringsplichtigen zijn vanaf dan zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. 2014 staat dan ook in het teken van het verder afbouwen van de inburgeringstaken. Als gemeente blijven we wel verantwoordelijk voor doelgroepen die onder het overgangsrecht vallen. Trajecten die reeds gestart zijn, dienen te worden voortgezet.

2. Vreemdelingen maatschappelijke begeleiding en huisvesting bieden

De wettelijke taken omtrent vluchtelingen (asielgerechtigden) worden uitgevoerd door Stichting Vluchtelingenwerk Zuid-Holland Noord. Stichting Vluchtelingenwerk ZHN ontvangt hiervoor een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. Jaarlijks krijgen wij een huisvestingstaakstelling opgelegd. Evenals voor andere inburgeraars geldt voor asielgerechtigden de eigen verantwoordelijkheid voor de inburgering, zoals het wetsvoorstel wijziging Wet Inburgering voorschrijft. De uitgangspositie van een asielgerechtigde, die zich zonder voorbereidingsmogelijkheden in de gemeente vestigt, vraagt echter om een aangepaste benadering. Daarbij achten wij ondersteuning van de asielgerechtigde bij de vestiging in de gemeente en bijkomende zaken noodzakelijk.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Voortzetten en handhaven lopende inburgeringstrajecten.

Vanaf 1 januari 2013 is de gemeentelijke verantwoordelijkheid op het gebied van het aanbod van inburgeringsvoorzieningen vervallen. In het kader van het overgangsrecht blijft de gemeente wel verantwoordelijk voor het voortzetten van reeds gestarte trajecten en het opleggen van boetes indien termijnen worden overschreden. Dit kan nog enkele jaren (tot juli 2017) doorlopen, afhankelijk van het startmoment van het traject.

1.2 Afbouw uitvoering inburgering

In verband met het wegvallen van de wettelijke taak voor inburgering wordt de uitvoering binnen de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie afgebouwd. Hierbij wordt rekening gehouden met de doorlooptermijn van trajecten en de handhavingstaak in het kader van het overgangsrecht.

2.1 Stichting VluchtelingenWerk ZHN huisvesting en maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen laten uitvoeren.

Stichting Vluchtelingenwerk biedt een tweetal programma's waar de gemeente een bijdrage aan levert. Coaching Vestiging is erop gericht de klant te begeleiden in het op orde krijgen van diverse basisvoorzieningen en registratie bij instellingen om zijn (nieuwe) leven op de rails te zetten. Coaching Integratie is het vervolg hierop waarbij de zelfredzaamheid en een volwaardige deelname aan de maatschappij wordt bevorderd.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal lopende trajecten	40	40	22	4	2	0
- Waarvan dual	40	40	22	4	2	0
- Waarvan regulier	-	-	-	-	-	-
Aantal behaalde examens	25					
Aantal begeleide klanten	51	35	-			
Huisvestingstaakstelling	100%	100%	100%	100%	100%	

Wat mag het kosten?

2 Werk en Inkomen		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 2A Alg.Bijst(Bijz.bijst/ min.beleid	Lasten	6.519	7.001	6.849	6.849	6.849	6.756
	Baten	-5.073	-4.914	-4.914	-4.914	-4.914	-4.914
Saldo		1.446	2.087	1.935	1.935	1.935	1.842
PROG 2B Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	Lasten	3.027	3.052	3.079	3.118	3.199	3.254
	Baten	-2.854	-2.599	-2.844	-2.844	-2.844	-2.844
Saldo		173	452	235	274	355	410
PROG 2C Vreemdelingenbeleid	Lasten	57	41	40	41	41	41
	Baten	-607	-	-	-	-	-
Saldo		-550	41	40	41	41	41
Programma 2 Werk en Inkomen	Lasten	9.603	10.093	9.969	10.007	10.088	10.051
	Baten	-8.533	-7.513	-7.757	-7.757	-7.757	-7.757
Saldo van baten en lasten		1.069	2.580	2.211	2.250	2.331	2.293
Reserves	Toevoeging	673	244	-	-	-	-
	Onttrekking	-158	-589	-93	-93	-93	-
Mutaties reserves		514	-344	-93	-93	-93	-
Resultaat		1.584	2.236	2.119	2.157	2.238	2.293

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - € 152.000

Conform kadernota is een bezuiniging ingeboekt op de bijdrage aan het samenwerkingsverband met de Gemeente Leiden, Sociale dienst á € 115.000 en op de aanbesteding van de collectieve ziektekostenverzekering voor minima is een voordeel behaald en ingeboekt van € 15.000.

Conform kadernota 2014 wordt er 3 jaar lang geld uit de Reserve Sociaal Beleid beschikbaar gesteld voor de reïntegratie naar het werkproces van de klanten in de WWB.

B. Verschil ten opzichte van 2013 - € 217.000

Zoals in de raad van september 2013 besproken wordt een bedrag van € 244.000 geboekt ten laste van dit programma inzake de onderrealisatie WSW 2010 t/m 2012. De beschikking over 2010 is inmiddels ontvangen. De bedragen voor 2011 en 2012 worden zodra de beschikkingen worden ontvangen eveneens aan het ministerie uitbetaald.

C. Verschil ten opzichte van 2013 - € 1.000

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

Conform de kadernota 2013 is vanaf 2014 rekening gehouden met een bezuiniging vanuit het Rijk op het budget voor de SW bedrijven. Rekening houdend met deze bezuiniging is de bijdrage voor de huidige WSW-groep structureel opgehoogd, inmiddels zijn de kabinetsplannen weliswaar gewijzigd, maar extra lasten worden nog altijd verwacht voor de WSW. Conform Kadernota 2014 zijn de bedragen naar beneden bijgesteld.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 2		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Algemene reserve programma 2	Toevoeging	-	244	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-244	-	-	-	-
Saldo		-	-	-	-	-	-
Sociaal Beleid	Toevoeging	673	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-344	-93	-93	-93	-
Saldo		673	-344	-93	-93	-93	-
Resultaat voorgaand jaar pr 2	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-158	-	-	-	-	-
Saldo		-158	-	-	-	-	-
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 2		514	-344	-93	-93	-93	-

Sociaal beleid

- Conform de kadernota 2014 wordt er 3 jaar lang geld uit de Reserve Sociaal Beleid beschikbaar gesteld voor de reïntegratie naar het werkproces van de klanten in de WWB.
- In 2013 ziet u een onttrekking van € 244.000 ten laste van deze reserve, dit betreft een storting in de algemene reserve om het saldo aan te zuiveren. Daarnaast is uit de algemene reserve dit bedrag onttrokken om de onrealisatie WSW over de jaren 2010 t/m 2012 te financieren. Zoals ook in begrotingswijziging 6, boekjaar 2013 uiteen is gezet.

Programma 3 : Kunst, Cultuur en Sport

3A Kunst en Cultuur

Inleiding

Leiderdorp kent een gevarieerd aanbod aan culturele activiteiten. Cultuur vindt voornamelijk zijn weg via de inspanningen van actieve vrijwilligers en culturele organisaties. Via subsidiëring ondersteunen we diverse culturele organisaties. De gemeente draagt zorg voor de voorzieningen die zij voor de lokale culturele infrastructuur noodzakelijk acht, waarvan de bibliotheek de voornaamste is. Daarnaast heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om het voor Leiderdorpers mogelijk te maken aan cultuur deel te nemen. De culturele organisaties ontmoeten elkaar via het Cultuurnetwerk, waardoor nieuwe initiatieven tot stand komen.

Via regionale samenwerking doen wij in 2014 voor het tweede jaar mee aan de nieuwe rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit, waardoor wij scholen in samenwerking met culturele instellingen stimuleren om cultuureducatie onderdeel van het reguliere onderwijsprogramma te maken.

Wij kennen in onze gemeente een bijzondere diversiteit aan beeldende kunst in de openbare ruimte. Nieuwe kunstwerken of projecten dragen bij aan de binding van Leiderdorpers met hun omgeving. De Commissie Kunstzaken adviseert het college op het gebied van kunst in de openbare ruimte.

Doel	De gemeente ontwikkelt een breed en gevarieerd aanbod van kunst en cultuur, houdt dit aanbod in stand en stimuleert actieve deelname van haar inwoners hieraan.				
SMART doel	1. In 2014-2015 wordt cultuur op diverse wijzen zichtbaar gemaakt	2. In 2014-2015 komen culturele organisaties regelmatig bij elkaar ter bevordering van samenwerking	3. Kunst in de openbare ruimte blijft van hoge kwaliteit	4. Scholieren nemen deel aan cultuureducatieve projecten	5. Ter ondersteuning en stimulering van culturele activiteiten blijft de mogelijkheid tot subsidiëring in stand
Activiteiten 2014	1.1 Uitvoeren communicatieplan (digitale informatie)	2.1 Doorontwikkeling cultuurnetwerk	3.1 Jaarlijks onderhoud kunst in de openbare ruimte	4.1 Cultuureducatieve projecten voortzetten en stimuleren via de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit	5.1 Cultuurdoelen als basis voor subsidiëring
	1.2 Onderzoek culturele infrastructuur	2.2 Uitmarkt	3.2 Jaarlijkse tentoonstelling in de Heemtuin		5.2 Prestatieafspraken bibliotheek i.h.k.v. nieuw stelsel 2015
	1.3 Burgerpanel onderzoek cultuur		3.3 Kunst of culturele projecten bij infrastructurele veranderingen		
			3.4 De Commissie Kunstzaken adviseert over kunst en culturele projecten		
Prestatie-indicator	1.2 Aantal respondenten	2.1 Aantal bijeenkomsten cultuurnetwerk	3.3 Aantal projecten	4.1 % Aantal leerlingen 4-12	5.1 Aantal vastgestelde subsidies
	1.3 Aantal respondenten	2.2 Aantal deelnemers		4.1 Aantal projecten	

Wat willen we bereiken?

1. In 2014-2015 wordt cultuur op diverse wijzen zichtbaar gemaakt

Wij vinden het een onderdeel van onze faciliterende rol om de zichtbaarheid van cultuur in Leiderdorp te vergroten. We willen de cultuur in Leiderdorp en de gemeente als cultuurdrager een duidelijker gezicht geven. Daarnaast willen we ook weten waar de organisaties behoefte aan hebben én wat onze inwoners vinden en verwachten van cultuur in hun gemeente.

2. In 2014-2015 komen culturele organisaties regelmatig bij elkaar ter bevordering van samenwerking

Wij willen de culturele organisaties stimuleren om elkaar op te zoeken en waar mogelijk gezamenlijke activiteiten ontplooiën. Met het cultuurnetwerk streven wij naar het vormen van een inspirerende omgeving, waar ontmoeting en uitwisseling centraal staan en nieuwe initiatieven kunnen ontstaan. Wij willen het culturele veld stimuleren om duidelijk te laten zien waarvoor je bij welke vereniging terecht kunt. Het leggen van verbindingen en uitwisselen van ervaringen staat daarbij voorop.

3. Kunst in de openbare ruimte blijft van hoge kwaliteit

De Commissie Kunstzaken heeft een adviserende rol voor de beeldende kunst in de openbare ruimte, op basis van de doelen van Van Klei Naar Kunst. Goed onderhouden kunst die het straatbeeld van Leiderdorp tekent, is belangrijk. Ook het organiseren van Heemtuin Verbeeld waar de gemeente het initiatief voor heeft genomen zullen wij de komende jaren stimuleren. Daarnaast zal onze inzet zich richten op het ontwikkelen van kunst bij grootschalige infrastructurele projecten en nieuwbouw.

4. Scholieren nemen deel aan cultuureducatieve projecten

Wij stimuleren dat het cultuureducatieve aanbod in onze gemeente en regio voor scholen beschikbaar blijft. Wij ondersteunen het op elkaar afstemmen van de behoefte van het primair onderwijs en het aanbod van culturele instellingen.

5. Ter ondersteuning en stimulering van culturele activiteiten blijft de mogelijkheid tot subsidiëring in stand

Leiderdorpse organisaties kunnen via het subsidieprogramma financiële ondersteuning aanvragen. Subsidiëring wordt verstrekt indien de organisatie met de activiteiten bijdraagt aan de welzijns- en/of cultuurdoelen, zoals opgenomen in de subsidieverordening en het subsidiebeleid. De bibliotheek is een centrale organisatie in Leiderdorp op het gebied van informatie, ontmoeting en cultuur, toegankelijk voor iedereen.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Uitvoeren communicatieplan cultuur (digitale informatie)

De in 2013 gerealiseerde website Cultuurpunt Leiderdorp wordt nader onder de aandacht gebracht. Gezamenlijke activiteiten en nieuwe initiatieven komen directer in beeld. Dit gebeurt in samenspraak met de culturele organisaties via het Cultuurnetwerk.

1.2 Onderzoek culturele infrastructuur

Een jaarlijks behoefte onderzoek door middel van een enquête zal inzicht moeten geven in wat nodig is of verbeterd kan worden om de culturele organisaties goed tot bloei te laten komen.

1.3 Burgerpanel onderzoek cultuur

Door via het burgerpanel te onderzoeken wat Leiderdorpers vinden van cultuur wordt het resultaat van onze inzet inzichtelijk. De resultaten worden vergeleken met het resultaat van het burgerpanelonderzoek in 2012.

2.1 Doorontwikkeling Cultuurnetwerk

Via het cultuurnetwerk komen culturele organisaties en verenigingen met elkaar in contact. Het netwerk dient ertoe ervaringen uit te wisselen, slimme verbindingen te leggen en elkaar te versterken. Met de oprichting in 2012 en de doorontwikkeling in 2013 is het cultuurnetwerk voor de culturele organisaties een steeds bekender platform met minimaal 2 bijeenkomsten per jaar. Lag de nadruk in de afgelopen jaren op het elkaar (leren) kennen, in 2014 ontwikkelen we naar een platform waarin meer deskundigheidsvragen tot uiting kunnen komen.

2.2 Uitmarkt

In 2013 heeft op initiatief van diverse organisaties een eerste Leiderdorpse Uitmarkt plaatsgevonden, in lijn met de doelen van ons cultuurbeleid en in samenwerking met de seizoensopening van De Sterrentuin. Om te laten zien wat Leiderdorp in huis heeft en om de verenigingen te stimuleren elkaar op te zoeken willen we dit een jaarlijks terugkerend festival laten zijn. Medewerking van veel verenigingen is hiervoor van belang, evenals gemotiveerde initiatiefnemers. De gemeente heeft hier een faciliterende rol in.

3.1 Jaarlijks onderhoud kunst in de openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte hoort er verzorgd bij te staan. Daartoe is in 2013 een onderhoudsplan opgesteld en is met de uitvoering reeds begonnen. In 2014 wordt dit plan verder uitgevoerd.

3.2 Jaarlijkse tentoonstelling in de Heemtuin

Net als in 2013 zal de stichting Kunst in de Heemtuin in 2014 een beeldtentoonstelling organiseren.

3.3 Kunst of culturele projecten bij infrastructurele veranderingen

Bij nieuwbouw of infrastructurele veranderingen wordt kunst en cultuur betrokken. Dit kan door middel van een cultureel project of door het realiseren van beeldende kunst op of bij de locatie. In 2014 wordt het kunstwerk op het buitenterrein van de Brede School West gerealiseerd.

3.4 De Commissie Kunstzaken adviseert over kunst en culturele projecten

Bij het realiseren van kunst in de openbare ruimte wordt de Commissie Kunstzaken gevraagd te adviseren en indien nodig te begeleiden.

4.1 Cultuureducatieve projecten voortzetten en stimuleren via de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit

Regionale samenwerking vormt de basis voor het cultuureducatie aanbod op het primair onderwijs. Het rijk startte in 2013 met de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Door middel van matching maken wij het mogelijk dat Leiderdorpse scholen van deze regeling kunnen profiteren en het regionale aanbod afnemen.

5.1 Cultuurdoelen als basis voor subsidiëring

Volgens de Algemene Subsidie Verordening 2012 vormen de cultuurdoelen de basis voor het beoordelen van de subsidieaanvragen van culturele organisaties.

5.2 Prestatieafspraken bibliotheek i.h.k.v. nieuw stelsel 2015

Medio 2013 heeft de minister van OCW een conceptwetsvoorstel stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) openbaar gemaakt. De wet treedt naar verwachting per 1 januari 2015 in werking en richt zich op een toekomstbestendige bibliotheek. De centrale inkoop van e-content, waaronder e-books, zal per dat jaar ingaan, wat gepaard gaat met een uitname uit het gemeentefonds. Naast een herindeling van de financiering zullen we in Leiderdorp op basis van de wet afspraken met de bibliotheek moeten maken over de invulling van de lokale bibliotheekvoorziening.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (w)
1.2 Aantal respondenten	-	25	25	25	25	25
1.2 Aantal respondenten	445	-	500	-	500	-
2.1 Aantal bijeenkomsten cultuurnetwerk	2	4	2	2	2	2
2.3 Aantal deelnemers	25	25	25	25	25	25
3.3 Aantal projecten		4	3	3	3	3
4.1 % Aantal leerlingen 4-12		95%	95%	95%	95%	95%
4.1 Aantal projecten	2	2	2	2	2	2
5.1 Aantal vastgestelde subsidies	14	14	14	14	14	14

3B Sport

Inleiding

Sporten en bewegen dragen in positieve zin bij aan de fysieke en psychische gezondheid, zelfontplooiing, zelfredzaamheid en aan sociale cohesie. Sporten en bewegen zijn daarmee van groot belang voor de Leiderdorpse samenleving. Wij stimuleren daarom onze inwoners te gaan sporten en bewegen. Voor alle sport- en beweegactiviteiten is ruimte nodig. Wij bieden die ruimte en zetten die zo efficiënt mogelijk in. Tussen de verenigingen en gemeente bestaan (nu nog) veel van elkaar afwijkende afspraken. We werken toe naar een systeem dat gelijkwaardiger en transparanter is. Het doel is dat verenigingen (zoveel als mogelijk) zelfstandig functioneren.

Doel	Sport- en beweegaanbieders kunnen zelfstandig functioneren. De buitensportaccommodaties worden verzelfstandigd.		
SMART doel	1. Wij stimuleren burgers te gaan sporten en bewegen: in 2017 bedraagt het percentage sportparticipatie ten minste 40%	2. In 2017 wordt een kostendekkend tarief in rekening gebracht voor de huur van de sportvelden.	3. In 2017 is het beheer en onderhoud van de sportvelden van de Bloemerdverenigingen op afstand van de gemeente gezet
Activiteiten 2014	1.1 Wij kennen Sportfondsen Leiderdorp een bijdrage toe voor bewegwijzering en uitvoering van sportstimuleringsstaken	2.1 Wij geven uitvoering aan het opgestelde stappenplan over hoe te komen tot een kostendekkende huur in 2017	3.1 Wij initiëren een gesprek met Sportfondsen Nederland en/of Stichting Sportaccommodatie Alecto (SSA) om mogelijkheden te onderzoeken om het beheer en onderhoud van velden in de Bloemerd bij SFL of SSA onder te brengen (indien RCL en Velocitas dat niet zelf willen organiseren)
	1.2 Wij behandelen subsidiemogelijkheden voor sport- en beweegactiviteiten		
Prestatie-indicator	Het aantal activiteiten dat Sportfondsen heeft georganiseerd	Het tarief dat sportverenigingen betalen (aan de hand van het afgesproken stappenplan)	Het aantal (eerste en het aantal vervolgg)gesprekken dat met de partijen gevoerd wordt
	Het percentage sportparticipatie		

Wat willen we bereiken?

1. Meer sporten en bewegen

Sporten en bewegen dragen in positieve zin bij aan de gezondheid en vitaliteit van mensen. Gezonde en vitale mensen doen een minder groot beroep op zorgvoorzieningen dan mensen die niet of nauwelijks bewegen of sporten. In die zin hebben sporten en bewegen een preventieve functie. Zij versterken bovendien de sociale contacten. Het Sportfonds Sport Servicepunt voert het sportstimuleringsbeleid uit.

2. Kosten voor beheer en exploitatie door gebruikers

Doel van de gemeente is om verenigingen zo zelfstandig als mogelijk te laten functioneren. Op basis van afspraken doet een aantal verenigingen (nog) een financieel beroep op de gemeente. Verenigingen dienen hun exploitatie zo in te richten dat zij – binnen redelijke grenzen – zo min mogelijk een beroep hoeven te doen op de gemeente. De kosten die de gemeente nu nog maakt voor het beheer en onderhoud willen wij bij de gebruikers neerleggen.

3. Beheer en onderhoud op afstand

De gemeente hoeft het beheer en onderhoud van sportaccommodaties niet te doen. Dat kunnen verenigingen of andere organisaties ook. Voor een aantal verenigingen doen wij het beheer en onderhoud nog. Dat zetten we op afstand.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Toekennen van bijdragen

Voor het uitvoeren van het sportstimuleringsbeleid kennen wij het Sportfonds Sport Servicepunt een bijdrage toe. In het kader van de motie *sport- en lichaamsbeweging* onderzoeken wij de mogelijkheid om kinderen op de basisscholen extra uren lichamelijke oefening onder begeleiding van een vakleerkracht aan te bieden. Wij verwachten daar in 2014 uitvoering aan te kunnen geven.

1.2 Behandelen van subsidieaanvragen voor sport- en beweegactiviteiten

Wij verwachten nog dit jaar (2013) beleidsregels op te stellen ten behoeve van een Fonds sporten en bewegen. In 2014 zullen wij de gemeenteraad voorstellen dit Fonds toe te voegen aan het subsidieprogramma. Op deze wijze kunnen voor 2014 subsidieaanvragen worden gedaan voor het organiseren van sport- en beweegactiviteiten. De aanvragen nemen wij in behandeling en toetsen wij aan de beleidsregels. Sportfonds Leiderdorp geeft advies over de ontvangen subsidieaanvragen.

2.1 Toewerken naar een kostendekkend tarief

Wij verwachten in het najaar van 2013 globale afspraken te kunnen maken over beheermodellen en tarieven. In 2014 brengen wij de nieuwe tarieven in rekening. Met de verenigingen zijn en blijven we in gesprek om te voorkomen dat sportverenigingen met de aangepaste tarieven in de problemen komen.

3.1 Gesprek met Sportfonds en Stichting Sportaccommodatie Alecto

Deze doelstelling raakt aan een andere: het toewerken naar een kostendekkend tarief voor het gebruik van de velden. Wij verwachten voor 2014 duidelijk te hebben of (een van) de verenigingen (RCL en Velocitas) het beheer en onderhoud (gedeeltelijk) zelf willen gaan doen. Als zij hiervoor opteren, hoeven wij het gesprek met Sportfonds en SSA over het op afstand zetten van beheer en onderhoud niet aan te gaan.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal activiteiten dat Sportfondsen heeft georganiseerd	12	12	12	12	12	12
Het percentage sportparticipatie*	32,3%	32,3%	34%	36%	38%	40%
Het percentage van de totale kosten voor beheer en onderhoud van de sportvelden van RCL dat de vereniging betaalt**	n.b.	n.b.	15%	45%	75%	100%
Het percentage van de totale kosten voor het beheer en onderhoud van de sportvelden van Velocitas dat de vereniging betaalt**	n.b.	n.b.	15%	45%	75%	100%
Het aantal gesprekken dat met de partijen gevoerd wordt	0	0	-	-	-	-

*De rapportage Kennis Informatie Systeem Sport (KISS) voor overheden geeft een zeer goede indicatie van de sportparticipatie in algemene zin. De database is tot stand gekomen met medewerking van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Uit de rapportage blijkt dat Leiderdorp reeds 15% boven het landelijk gemiddelde (m.b.t. lidmaatschappen en sportparticipatie) zit.

**Op dit moment betalen de verenigingen een gebruiksvergoeding voor het gebruik van de sportvelden. De gebruiksvergoedingen zijn historisch gegroeid. Onduidelijk is waarop de hoogte van de huidige gebruiksvergoedingen is gebaseerd en welk deel daarvan voor beheer en onderhoud is. Om die reden kan niet bepaald worden welk deel van een kostendekkend tarief de verenigingen reeds betalen.

Wat mag het kosten?

3 Kunst, Cultuur en Sport		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 3A Kunst en Cultuur	Lasten	1.100	1.148	1.148	1.144	1.121	1.118
	Baten	-6	-4	-4	-4	-4	-4
Saldo		1.094	1.144	1.144	1.140	1.117	1.114
PROG 3B Sport	Lasten	2.383	1.781	1.503	1.462	1.402	1.947
	Baten	-81	-65	-67	-67	-67	-67
Saldo		2.301	1.716	1.437	1.395	1.335	1.880
Programma 3 Kunst, Cultuur en Sport	Lasten	3.482	2.929	2.651	2.606	2.523	3.065
	Baten	-87	-69	-70	-70	-70	-70
Saldo van baten en lasten		3.395	2.860	2.581	2.535	2.452	2.994
Reserves	Toevoeging	116	176	158	125	125	125
	Onttrekking	-1.007	-487	-112	-109	-90	-667
Mutaties reserves		-891	-311	46	16	35	-542
Resultaat		2.504	2.549	2.627	2.551	2.488	2.453

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - € 0

B. Verschil ten opzichte van 2013 - € 279.000

- Met de jaarrekening 2012 is € 330.000 teruggestort (van het oorspronkelijk beschikbaar gestelde krediet van € 1.250.000) in de reserve verkoop aandelen Nuon om in 2013 weer beschikbaar te stellen voor de afronding van de renovatie van het tennispark de Munnik.
- Conform kadernota 2014 is € 60.000 opgenomen voor extra bewegingsonderwijs.

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

- De huidige nota Kunst geeft de uitgaven aan tot 2016. Vanaf 2016 zijn de kosten voor kunst nog niet bekend. Deze kosten worden met de reserve Kunst en Cultuur verrekend.
- Conform Kadernota 2013 is een taakstelling opgenomen op de sporthuisvesting á € 25.000 in 2014 en vanaf 2015 € 50.000.
- Conform kadernota 2012 is een taakstelling opgenomen voor de aanbesteding van de binnensport van € 30.000 vanaf 2016.
- In 2017 is een bijdrage opgenomen die eens in de 10 jaar plaatsvindt voor het beheer van de sportvelden van Alecto. In 2016 zullen de besprekingen omtrent eventuele verlenging plaatsvinden.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 3		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
opbrengst verkoop aand NUON programma 3	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-920	-330	-	-	-	-
Saldo		-920	-330	-	-	-	-
Kunst en cultuur	Toevoeging	16	10	10	10	10	10
	Onttrekking	-23	-19	-22	-20	-	-
Saldo		-7	-9	-12	-10	10	10
Jaarafsluiting programma 3	Toevoeging	48	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-48	-	-	-	-
Saldo		48	-48	-	-	-	-
Egalisatie exploitatielasten programma 3	Toevoeging	52	166	148	115	115	115
	Onttrekking	-64	-90	-90	-90	-90	-667
Saldo		-12	76	58	25	25	-551
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 3		-891	-311	46	16	35	-542

Opbrengst verkoop aand Nuon

- In 2013 vindt de afronding van de renovatie van het tennispark de Munnik plaats. Het restant van het krediet vanuit 2012 wordt in 2013 onttrokken om de kosten te dekken.

Kunst en Cultuur

Geen mutaties > € 50.000

Egalisatie exploitatielasten

Toevoegingen:

- Terugstortingen afkoop onderhoud velden Alecto t/m 2014
- Groot onderhoud Alecto 2017

Onttrekkingen:

- Sporthal de Bloemerd
- Mec in de Sterrentuin
- Uitname onderhoud velden Alecto in 2017

Programma 4 : Beheer openbare ruimte

4A Verkeer en vervoer

Inleiding

Wij willen Leiderdorp een prettige, aangename, en veilige gemeente laten blijven. Dit realiseren we door de bereikbaarheid van de belangrijkste bestemmingen te verbeteren. Daarnaast richten we onze wegen en openbare ruimte zo in dat de veiligheid en leefbaarheid van de woonstraten wordt verbeterd.

Doel	Het realiseren van een beter bereikbaar, veiliger en leefbaarder Leiderdorp door het beïnvloeden van het verplaatsingsgedrag van alle modaliteiten.		
SMART doel	1. Het doen van ingrepen in de openbare ruimte om de bereikbaarheid van de belangrijkste bestemmingen in Leiderdorp te verbeteren.	2. Het stimuleren van alternatieve modaliteiten en het weren van ongewenst verkeer om de luchtverontreiniging en geluidsoverlast in de kern Leiderdorp te reduceren.	3. Door verkeerseducatie en weginrichting de veiligheid voor alle weggebruikers verhogen.
Activiteiten 2014	1.1 Vernieuwen van de VRI's in Leiderdorp.	2.1 Planvorming en afspraken met Provincie omtrent komst R-net (HOV).	3.1 Inrichting schoolzones.
	1.2 Functioneel wijzigen van het Engelendaal (conflictvrije kruisingen).	2.2 Uitvoering geven aan het Actieplan Geluid.	3.2 Educatie aan kwetsbare verkeersdeelnemers.
	1.3 Herinrichting Splinterlaan.	2.3 Participatie in LAB071.	3.3 Verkeerseducatie op scholen.
	1.4 Herinrichting Voorhoflaan.	2.4 Opstellen van fietsbeleid en beleid omtrent elektrische voertuigen.	3.4 Opzetten van Duurzaam Veilig projecten en maatregelen (maatwerk in de wijken).
		2.5 Aanpassing Acacialaan, Ericalaan, Hoogmadeseweg.	
		2.6 Herinrichting Vronkenlaan, Van Poelgeestlaan en Laan van Oudenzorg.	
Prestatie-indicator	Het percentage sluipverkeer op het onderliggend wegennet.		Aantal deelnemers dat deel heeft genomen aan verkeerseducatie.
	Het percentage doorgaand verkeer op het hoofdwegennet.		Aantal dodelijke en verwonde slachtoffers in het verkeer.
	De totale hoeveelheid (vracht)autoverkeer in Leiderdorp.		Toename (subjectieve) verkeersveiligheid rond scholen.

Wat willen we bereiken?

1. Verbeteren van de bereikbaarheid voor alle bestemmingen van Leiderdorp

Een goede bereikbaarheid in Leiderdorp wordt bereikt wanneer alle verplaatsingen zich begeven over de meest passende routes en deze routes dit verkeer aankunnen. Doorgaand verkeer bevindt zich op de stroomwegen zoals de Oude Spoorbaan. Verkeer met een bestemming binnen Leiderdorp rijdt zoveel mogelijk over de wijkontsluitingswegen (o.a. Persant Snoepweg, Engelendaal en Willem-Alexanderlaan). In de verblijfsgebieden zijn alleen autoverplaatsingen van en naar bestemmingen aldaar. Door aanpassingen in het wegennet ontmoedigen wij het (vracht)autoverkeer in de verblijfsgebieden. De bereikbaarheid voor het langzaam verkeer en openbaar vervoer wordt verbeterd door het aanbieden van kwalitatief hoogwaardige verbindingen.

2. Het reduceren van luchtverontreiniging en geluidsoverlast in de kern Leiderdorp

Overlast kan voorkomen worden door het elimineren van de bron van de overlast. Wij willen automobilisten verleiden tot gebruik van fiets en OV door het bieden van prettige en veilige verbindingen. Doorgaand autoverkeer dient buiten het dorp om te rijden (niet over het Engelendaal of de Persant Snoepweg). Ook wordt sluipverkeer geweerd in woonstraten door het nemen van plaatselijke maatregelen.

3. Door verkeerseducatie en weginrichting de veiligheid voor alle weggebruikers verhogen.

Deelnemen aan het verkeer brengt persoonlijke risico's met zich mee. Doel is om alle inwoners van Leiderdorp gedurende hun gehele leven door middel van verkeerseducatie hier tegen wren. Primair vindt verkeerseducatie plaats op (basis)scholen. Echter ook educatie in de latere levensfasen is van belang. Het doel is om nul dodelijke verkeersslachtoffers per jaar te behouden.

Wat gaan we ervoor doen?

Met de vaststelling van het Uitvoeringsplan IVVP 2012 is geld beschikbaar gekomen om de verkeersdoelen concreet in te vullen. De belangrijkste maatregelen die in 2014 uitgevoerd gaan worden zijn het aanpassingen van het Engelendaal (waaronder ook de vervanging van de verkeerslichten), de route Vronkenlaan - Van Poelgeestlaan - Laan van Oudenzorg herinrichten en de route Acacialaan - Ericalaan - Hoogmadeseweg herinrichten. Daarnaast is geld beschikbaar gekomen voor verkeerseducatie, schoolzones en een aantal andere herinrichtingen. Al deze zaken worden in 2014 (en daarna) uitgevoerd.

1.1 Vernieuwen VRI's

Alle verkeerslichten worden gemoderniseerd. Op het Engelendaal worden tevens de armaturen vervangen. Hiermee wordt een kwaliteitsslag geslagen en krijgt de gemeente meer grip op de verkeersstromen

1.2 Functioneel wijzigen Engelendaal

De kruispunten zullen worden aangepast naar een vormgeving waarbij er geen conflicten tussen verkeersstromen meer zal zijn. Hierdoor worden de kruispunten veiliger en kan het verkeer efficiënter afgewikkeld worden.

1.3 Herinrichting Splinterlaan

Hier zal groot onderhoud plaatsvinden waarbij het verkeersprofiel opnieuw bepaald zal worden.

1.4 Herinrichting Voorhoflaan

Deze maatregel komt voort uit het IVVP en is bedoeld om sluipverkeer te wren.

2.1 Afspraken R-net

Gezamenlijk met Holland Rijnland zullen met de Provincie afspraken gemaakt worden omtrent de realisatie van hoogwaardig openbaar vervoer in Leiderdorp.

2.2 Actieplan geluid

In het actieplan zijn verschillende maatregelen benoemd zoals het asfalteren van het Engelendaal met stil asfalt. Deze maatregelen dragen bij aan de doelstelling voor leefbaarheid. Ook zijn er andere maatregelen opgenomen die het aantal (ernstig) gehinderden dient terug te dringen.

2.3 Participatie LAB071

De gemeente participeert actief in het LAB071. Dit is een samenwerking van de Leidse agglomeratie om te komen tot een integraal en gemeentegrensoverstijgende oplossing voor de verkeersproblemen.

2.4 Fietsbeleid en elektrische voertuigen

Er wordt beleid geformuleerd om het gebruik van schone alternatieven voor de auto te stimuleren.

2.5 Acacialaan, Ericalaan, Hoogmadeseweg

Deze herinrichting heeft vooral tot doel om de leefbaarheid te verbeteren langs de route.

2.6 Vronkenlaan, Van Poelgeestlaan, Laan van Oudenzorg

Deze herinrichting richt zich op het veiliger maken van de wegen rondom enkele scholen in Leiderdorp. Tevens wordt ingezet op vermindering van sluipverkeer via deze route.

3.1 inrichten schoolzones

Binnen Leiderdorp zullen op in totaal twaalf plaatsen de wegen rondom scholen worden heringericht met attentieverhogende maatregelen om zo tot een veiligere omgeving te komen.

3.2 en 3.3 Verkeerseducatie

Er wordt ingezet op het bieden van jaarlijks terugkerende verkeerseducatie om zo weggebruikers meer kennis en verantwoordelijkheid te geven en laten nemen.

3.4 Duurzaam Veilig

Behalve de genoemde verbeteringen aan veiligheid wordt ook op andere plekken maatwerk geleverd om te komen tot een veiliger verkeerssysteem.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal dodelijke slachtoffers	0	0	0	0	0	0
Aantal projecten beschreven in het uitvoeringsplan uitgevoerd.	0%	40%	70%	100%	-	-
Aantal deelnemers aan verkeerseducatie	n.n.b	80	100	100	120	120
Percentage doorgaand verkeer (op het Engelendaal)*	14%	14%	10%	9%	8%	7%
Percentage sluipverkeer (gemiddeld Leiderdorp)**	n.t.b.	<15%	<15%	<10%	<10%	<10%
Totale hoeveelheid verkeer***	437.000 mvt	435.000 mvt	435.000 mvt	450.000 mvt	455.000 mvt	460.000 mvt

* Doorgaand verkeer wordt hier gedefinieerd als verkeer van buiten de gemeentegrenzen met een bestemming buiten de gemeentegrenzen.

** Sluipverkeer wordt hier gedefinieerd als bestemmingsverkeer dat geen gebruik maakt van de wijkontsluitingswegen terwijl dit wel een alternatief is. (voorbeeld: route Voorhoflaan - Heinsiuslaan vs. Persant Snoepweg - Engelendaal)

***De totale hoeveelheid verkeer zoals geteld met behulp van de twee-jaarlijkse tellingen. Totaal van alle (vracht)autobewegingen in een periode van twee weken.

4B Water

Inleiding

Water is een verbindend element om de samenhang en identiteit van de verschillende wijken te versterken. Om een aangenaam woon- en leefklimaat voor mens en dier te behouden is een goede waterkwaliteit van belang en worden ruimtelijke ontwikkelingen aangegrepen om het watersysteem te verbeteren. Het waterplan vormt hierin de leidraad.

Voor de samenwerking in de afvalwaterketen wordt verwezen naar hoofdstuk 4F riolering.

Doel	Handhaven van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in samenwerking met het Hoogheemraadschap en regionale partners.	
SMART doel	1. In 2016 voldoet de waterkwaliteit nog steeds aan het landelijk gemiddelde voor een binnenstedelijk gebied.	2. In 2025 is de waterstructuur een samenhangend geheel dat zorgt voor een goede ontwatering en afwatering van het eigen hemel- en kwelwater.
Activiteiten 2014	1.1 Baggeren en afhandelen van restpunten primair water wijk Leyhof en overdracht naar het Hoogheemraadschap van Rijnland.	2.1 Het uitvoeren van maatregelen naar aanleiding van onderzoek wateroverlast Zijkwartier.
	1.2 Uitvoeren van baggerwerkzaamheden conform het in 2013 opgestelde baggerbeheerplan.	2.2 Hydraulisch onderzoek uitvoeren naar het functioneren van het watersysteem bij extreme situaties.
	1.3 Uitvoeren van oeververdedigingswerkzaamheden conform het in 2013 opgestelde oeververdedigingsplan.	2.3 Berging Rekening Courant opzetten in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland.
	1.4 Onderzoek doen naar de mogelijkheden voor officiële zwemlocatie in het oppervlakte water.	
Prestatie-indicator	1.1. Toenemen van biodiversiteit in de watergangen.	2.1 Watersysteem heeft voldoende bergings- en afvoercapaciteit.
	1.2. Kwaliteit oppervlaktewater binnen- en buitengebied.	

Wat willen we bereiken?

1. In 2016 voldoet de waterkwaliteit nog steeds aan het landelijk gemiddelde voor het binnenstedelijk gebied

De maatregelen die voor 2014 staan ingepland, zijn in het uitvoeringsprogramma (bijlage 8) van het Waterplan opgenomen. Daarbij wordt gekozen voor het handhaven van de waterkwaliteit op het niveau van het binnenstedelijk gebied. De uitvoering van deze maatregelen vindt grotendeels in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland plaats.

2. In 2025 is de waterstructuur een samenhangend geheel dat zorgt voor een goede ontwatering en afwatering van het eigen hemel- en kwelwater

Belangrijke functies van het watersysteem zijn water bergen en water afvoeren. In 2009 bleek uit toetsing door het Hoogheemraadschap van Rijnland dat ons watersysteem voldoende waterbergend en -afvoerend vermogen heeft. Het is noodzakelijk dat er voldoende ruimte gegeven wordt aan water, zodat het watersysteem ook met het steeds extremer klimaat voldoende bergings- en afvoercapaciteit houdt.

Naast de bergende en afvoerende functie in situaties met (extreme) regenval heeft het water in en rondom Leiderdorp ook een belangrijke functie in het op peil houden van de (grond)waterstand.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Baggeren en afhandelen van restpunten primair water wijk Leyhof en overdracht naar het Hoogheemraadschap van Rijnland

Na oplevering van de bouw van de wijk Leyhof zijn de primaire watergangen aldaar nooit overgedragen aan het Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR). Omdat circa 90 % van het oppervlaktewater in deze wijk primair is en een essentieel onderdeel uitmaakt van het watersysteem in de Boterhuispolder (waar de hele wijk Leyhof een deel van uit maakt) wil het

HHR dit in beheer krijgen. Het HHR neemt het primaire water over na het baggeren van de watergangen, herstellen van oeververdedigingen en het reinigen en inspecteren van duikers.

1.2 Uitvoeren van baggerwerkzaamheden conform het in 2013 opgestelde baggerbeheerplan.

Door baggerwerkzaamheden uit te voeren die voortvloeien uit het baggerbeheerplan waarborgen wij de waterberging en doorstroomcapaciteit van de diverse watersystemen binnen de gemeente. Hierdoor blijven wij voldoen aan de legger van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

1.3 Uitvoeren van oeververdedigingswerkzaamheden conform het in 2013 opgestelde oeververdedigingsplan.

Door het uitvoeren van oeververdedigingswerkzaamheden die voortvloeien uit het oeververdedigingsplan blijft het doorstroomprofiel gewaarborgd. De invulling van het type oeververdediging is afhankelijk van de locatie. Daar waar voldoende ruimte is wordt gekozen voor een natuurvriendelijke oever. Waar dit onmogelijk blijkt, wordt de oeververdediging traditioneel beschoeid.

2.1 Uitvoering maatregelen n.a.v. onderzoek wateroverlast Zijkwartier.

In 2011 en 2012 is een gebiedsstudie uitgevoerd naar de oorzaken van de wateroverlast in het Zijkwartier. Het opgeleverde onderzoeksrapport bevat aanbevelingen over de wijze waarop de wateroverlast verholpen kan worden én welke actor verantwoordelijk is voor de uitvoering van de maatregelen. Maatregelen die voor het openbare gebied zijn voorgesteld en waarbij de verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt, zijn beoordeeld op haalbaarheid. In 2013 is een plan opgesteld dat specifiek ingaat op deze oplossingsmaatregelen. Dit plan wordt in 2014 uitgevoerd en zal in samenspraak met het HHR, Rijnhart Wonen en een vertegenwoordiging van bewoners plaatsvinden.

2.2 Hydraulisch onderzoek uitvoeren naar het functioneren van het watersysteem bij extreme situaties.

Uit toetsing is gebleken dat het watersysteem van Leiderdorp voldoende bergingscapaciteit heeft, ook in het scenario dat het klimaat extremer wordt. Een voorwaarde voor het goed functioneren van het watersysteem in extreme situaties is wel dat de duikers voldoende afvoercapaciteit hebben. Om te weten of de duikers in Leiderdorp voldoende capaciteit hebben moet het watersysteem hydraulisch doorgerekend worden.

2.3 Berging Rekening Courant opzetten in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Wij gaan in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland een zogenaamde 'Berging Rekening Courant' opzetten. Hierdoor hoeft waterberging niet altijd binnen het plangebied van een (her)ontwikkeling gerealiseerd te worden, maar kan binnen het peilgebied gekeken worden wat de beste plek is voor het realiseren van extra waterberging. Dit voorkomt versnippering van het watersysteem en biedt kansen om (grond)waterproblemen op te lossen door juist daar een watergang aan te leggen waar deze noodzakelijk is.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Waterkwaliteit oppervlaktewater	Voldoen aan definitie "goede toestand" n.a.v. KRW*					
Toenemen van biodiversiteit in de watergangen			0 meting (gelijk met natuurmeetnet)	monitoren + rapporteren	monitoren + rapporteren	monitoren + rapporteren
Watersysteem heeft voldoende bergings- en afvoercapaciteit		0-meting	monitoren + rapporteren	monitoren + rapporteren	monitoren + rapporteren	monitoren + rapporteren

* De definitie van "goede toestand" is in de Europese kaderrichtlijn water (KRW) als volgt omschreven: "helder water (minder blauwalgen bijvoorbeeld), ecologisch beheer, natuurvriendelijke oevers, een gezonde visstand, enzovoort". Het Hoogheemraadschap van Rijnland verricht metingen. De resultaten van deze metingen ontvangt de gemeente. Wij kunnen op basis hiervan onze doelstellingen bijstellen en de ambitie bepalen. Het vertrekpunt is op dit moment echter dat we voldoen aan de wettelijke bepalingen zoals deze staan omschreven in de KRW.

4C Groenbeleid en regio

Inleiding

Wij willen het groene karakter van de polders rond Leiderdorp behouden en toegankelijk maken voor de inwoners/recreanten uit het stedelijk gebied. Dat doen wij in samenwerking met overheden, eigenaren en agrarische natuurverenigingen.

Doel	Een toegankelijk en groen poldergebied rond Leiderdorp.	
SMART doel	1. In 2016 is meer natuur- en extensieve recreatie gecreëerd naast de agrarische functie van het poldergebied ten opzichte van 2012.	2. In 2016 is de informatie over de waarden van het poldergebied verbeterd ten opzichte van 2012 en daarmee de bekendheid over het gebied.
Activiteiten 2014	1.1 Het beheer van de Boterhuispolder integraal en duurzaam regelen.	2.1 HSL-informatiecentrum omvormen tot een Groene Hart centrum.
	1.2 De polder Achthoven toegankelijk maken voor de recreant en wateropgave in de polder realiseren.	2.2 De informatie over o.a. natuur, cultuur en archeologie wordt digitaal ontsloten en wordt weergegeven op informatiepanelen in het poldergebied.
	1.3 De Stad-landverbindingen naar het poldergebied versterken.	
Prestatie-indicator	Bezoekersaantallen in het poldergebied.	Bekendheid met het poldergebied.

Wat willen we bereiken?

1. In 2016 is er meer natuur- en extensieve recreatie gecreëerd.

De groene polders rondom Leiderdorp worden toegankelijk voor de recreant in 2014-2016. Dit wordt voornamelijk gerealiseerd door de samenwerking tussen de gemeente Leiderdorp met andere overheden (gemeente Leiden, Kaag en Braassem, Teylingen, Alphen aan den Rijn, Hoogheemraadschap van Rijnland en de provincie Zuid-Holland). Van groot belang bij de realisatie is de samenwerking met de agrariërs in het gebied.

2. Verbetering van de informatiewaarde in het poldergebied.

Door het verbeteren van de informatievoorziening in de polders verwachten wij dat deze aantrekkelijker worden om te recreëren. De komende jaren gaan wij hier, binnen de mogelijkheden en budgettaire kaders, nadrukkelijk op investeren. Hierdoor verwachten wij dat de bekendheid met het gebied in 2016 is verbeterd ten opzichte van 2012.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Het beheer van de Boterhuispolder integraal en duurzaam regelen.

De inrichting van de Boterhuispolder is begin 2013 afgerond. In 2014 willen we bekijken wat de mogelijkheden zijn rond het duurzaam beheer van de polder. Er wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden om de grondeigenaren actief hierbij te betrekken.

1.2 De polder Achthoven toegankelijk maken voor de recreanten en de wateropgaven in de polder realiseren.

Het deelproject opwaardering Ruigekade van het uitvoeringsprogramma Polder Achthoven wordt in 2014 uitgewerkt in een definitief ontwerp. Dit deelproject omvat het verbeteren van de Ruigekade als fietspad, het aanleggen van een wandelpad parallel aan de Ruigekade, uitkijkpunt(en) over de polder, informatiepanelen en het creëren van natte natuur. Met het creëren van de natte natuur lossen we de wateropgave op die het Hoogheemraadschap heeft voor deze polder. We verwachten eind van het jaar te kunnen starten met de uitvoeringswerkzaamheden.

1.3 Stad-landverbindingen naar het poldergebied versterken.

In samenwerking met de gemeente Leiden en de provincie zijn we in 2013 gestart met een analyse van de knelpunten in de huidige stad-landverbindingen. Het is de bedoeling om vanuit de analyse te kijken of deze verbindingen met beperkte maatregelen versterkt kunnen worden. In 2014 wordt een start gemaakt met de uitvoering.

Daarnaast zijn we in 2013 samen met 7 andere gemeenten gestart met het realiseren van ten minste 40 km bloemrijke bermen in de Leidse Ommelanden en Duin, Horst en Weide. Deze bloemrijke bermen liggen langs recreatieve routes vanuit stad naar platteland. In 2014 wordt dit project voortgezet.

2.1 HSL-informatiecentrum omvormen tot een Groene Hart centrum.

Het HSL/A4 gebouw is eigendom van Rijkswaterstaat (ministerie I&M) en wordt overgedragen aan de gemeente Leiderdorp. Het is de wens om het gebouw om te vormen tot Groene Hart informatiecentrum en recreatief transferium voor dit deel van het Groene Hart. Gezien de situering van het gebouw heeft deze invulling een meerwaarde voor het hele gebied (recreatieve versterking). In 2014 hebben we de concrete invulling van het Groene Hart informatiecentrum in een businessplan vertaald.

2.2 De informatie over o.a. natuur, cultuur en archeologie wordt digitaal ontsloten en wordt weergegeven op informatiepanelen in het poldergebied.

Bij de realisatie van de recreatieve inrichting van de Polder Achthoven worden een zelfde soort informatiepanelen als in de Boterhuispolder geplaatst. Hierop komt achtergrond over de ontstaansgeschiedenis, natuur etc. van het gebied. We hebben in het najaar van 2013 een nulmeting uitgevoerd met betrekking tot de bekendheid van het gebied. Hiervoor hebben we het burgerpanel ingezet. In 2015 (na realisatie deelproject opwaardering Ruigekade) meten we opnieuw of de bekendheid van het poldergebied vergroot is.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Bekendheid gebied	-	Nul-meting	Te bepalen	Te bepalen	Te bepalen	
Bezoekersaantallen gebied	-	Nul-meting	Te bepalen	Te bepalen	Te bepalen	

4D Openbaar Groen

Inleiding

Wij willen het groene karakter van Leiderdorp behouden en waar mogelijk de biodiversiteit versterken. Daarbij streven wij naar een diverse, duurzame en onderhoudsarme groeninrichting.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's water, leefbaarheid, woonkwaliteit, ruimtelijke ontwikkeling, sport en wijkgericht werken.

Doel	Een meer divers openbaar groen dat kostenefficiënt wordt onderhouden.		
SMART doel	1. In 2015 is 80% van het openbaar groen duurzaam en waar mogelijk onderhoudsarm.	2. Het bomenbestand van Leiderdorp is gezond en veilig.	3. In 2018 is de GEHS gerealiseerd en hebben de ecosystemen in de kerngebieden van Leiderdorp voldoende biodiversiteit.
Activiteiten 2014	1.1 Intensief groen, waar mogelijk, omvormen naar extensief groen.	2.1 Achterstallig boomonderhoud versneld uitvoeren.	3.1 Natuurmeetnet invoeren en gedragscode voor beheer en ruimtelijke ontwikkelingen opstellen
	1.2 Bescherming hoofdgroenstructuur ook via ruimtelijk beleid regelen.	2.2 Dunningen op een planmatige wijze doorvoeren in bosplantsoenen / parken in de gemeente.	3.2 Natuurvriendelijke oevers waar mogelijk versterken met Bloemrijke bermen.
		2.3 Potentieel waardevolle bomen invoeren.	
		2.4 Protocol voor ziekten- en plaagbestrijding opstellen.	
Prestatie-indicator	Cijfer dat het groen scoort in de tevredenheidsenquête voor bewoners, Streefwaarde: 7.	Percentage bomen dat goed scoort bij de VTA-controle Streefwaarde: 95%.	Toename soortenrijkdom in de grote groenvlakken (meten met behulp van natuurmeetnet).

Wat willen we bereiken?

1. Openbaar groen.

In 2015 is het openbaar groen duurzaam en waar mogelijk onderhoudsarm. Het beeld van het groen verandert hierdoor terwijl het groene karakter van het dorp instant blijft.

2. Bomenbestand.

Het bomenbeleidsplan geeft aan dat het bomenbestand veilig, divers, gezond en mooi moet zijn. Hiermee willen wij onder meer de kwetsbaarheid van de groenstructuur beperken. Daarom willen wij ervoor zorgen dat 95% van het bomenbestand in 2014 goed scoort bij de VTA-controle.

3. GEHS en biodiversiteit.

In 2018 is de Gemeentelijke Ecologische Hoofd Structuur (GEHS) gerealiseerd en hebben de ecosystemen in de kerngebieden van Leiderdorp voldoende biodiversiteit. Het beheer in de grote groenvlakken is dan gevarieerder en beter afgestemd op de gewenste eindbeelden zoals vastgelegd in de beheerplannen. Daarnaast zijn in de verbindingzones de natuurvriendelijke oevers voor 2016 uitgebreid met 8.000 m. Dit doen we door nieuwe aanleg of omvorming van bestaande harde oevers. Ook het natuurvriendelijk ingericht en onderhouden groen wordt voor 2016 uitgebreid. Door de aanleg van nieuw groen of omvorming van bestaand groen neemt dit aandeel met 75.000 m² toe.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Intensief groen, waar mogelijk, omvormen naar extensief groen.

Sinds 2012 vormen we op bepaalde locaties het openbaar groen om naar extensief te onderhouden beplanting. In 2014 gaan we verder waar we in 2013 geëindigd zijn. We gaan nog meer locaties omvormen. Gazon wordt bijvoorbeeld omgevormd tot een (bloemrijke) berm. Projecten die hierbij horen zijn onder andere de stad-landverbindingen, het Engelendaal en de Voorhoflaan.

1.2 Bescherming hoofdgroenstructuur ook via ruimtelijk beleid regelen.

Via de ruimtelijke structuurvisie gaan we de basis leggen voor een betere bescherming van de bouwstenen uit de hoofdgroenstructuur die bijvoorbeeld binnen de bestemming verkeer vallen (zodat behoud hiervan niet meer alleen afhankelijk is van goede wil).

2.1 Achterstallig boomonderhoud versneld uitvoeren.

In 2013 is een meting van het gemeentelijk bomenbestand uitgevoerd. Om er voor te zorgen dat de gemeentelijke bomen in 2014 goed scoren bij de VTA-controle is het noodzakelijk dat het achterstallig boomonderhoud versneld wordt uitgevoerd. In 2014 worden de laatste restanten van het achterstallig onderhoud weggewerkt. Hierna wordt overgegaan op een cyclisch onderhoudsprogramma voor het boomonderhoud.

2.2 Dunningen op een planmatige wijze afronden in bosplantsoenen / parken in de gemeente.

In de jaren zeventig heeft Leiderdorp een enorme groei doorgemaakt. In de groenvoorziening leefde in die tijd het beeld van wijkers (snelle groeiers, mindere kwaliteit) en blijvers (duurzaam) bij het aanplanten van (bos)plantsoenen en parken. Deze wijkers belemmeren de duurzame boomsoorten (blijvers) ernstige in hun groei. De afgelopen jaren heeft een grote inhaalslag plaats gevonden door selectief te dunnen op basis van kwaliteit en toekomstverwachting. In onze parken is de inhaalslag zo goed als afgerond. Deze dunningen worden sinds 2012 ook buiten de parken in bosplantsoenen doorgevoerd, in de wijken is de inhaalslag voor nu voor circa 50% afgerond.

Deze dunningen zijn noodzakelijk om de goede bomen uit kunnen laten groeien tot volwassen en duurzame bomen. Dit betekent misschien een vermindering van kwantiteit maar is een verbetering van de kwaliteit en langere levensduur van bomen in de bosplantsoenen. Door dunning zal het totaal aan bladmassa toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Dit verbetert ook de filtering van fijnstof.

In 2016 moet ook hier via een cyclisch onderhoudsprogramma de dunningen geregeld worden, de aantallen zullen dan aanzienlijk lager liggen.

2.3 Potentieel waardevolle bomen invoeren.

Om op de lijst met Bijzonder Waardevolle Bomen van Leiderdorp te komen moet een boom ten minste 50 jaar oud zijn. Jongere bomen kunnen alleen opgenomen worden als daar een bijzondere reden voor is. De leeftijdsgrens van 50 jaar vormt met name in de wijken ten westen van de Persant Snoepweg een probleem. Deze wijken bestaan zelf nog geen 50 jaar. In overleg met de groenbelangenorganisaties zijn we het beleid rond 'Potentieel Waardevolle Bomen' verder aan het uitwerken. Dit jaar zal dit beleid verankerd worden in de Verordening op de beplantingen.

Door middel van activiteiten die het groen in Leiderdorp promoten, zorgen we ervoor dat inwoners het groen ook meer gaan beleven, meer gaan waarderen en zich meer bewust worden van het groen in Leiderdorp. De thema-jaren spelen hierin een belangrijke rol. Door de verkiezing van de boom met de x-factor in 2008 hebben we enig inzicht gekregen in wat een boom voor een Leiderdorper belangrijk maakt. Dit jaar willen we de boomverkiezing herhalen om zo te bepalen welke bomen Leiderdorpers waardevol vinden.

2.4 Protocol voor ziekten- en plaagbestrijding opstellen.

De laatste jaren worden bomen in Nederland in steeds hogere mate geconfronteerd met (nieuwe) ziekten en plagen. Een aantal hiervan, zoals bijvoorbeeld de eikenprocessierups, kan een zeer groot effect hebben op ons huidige boombestand, het toe te passen assortiment en de volksgezondheid. Wij werken de gevolgen en de bestrijding van deze ziekten en plagen uit in plannen en protocollen, inclusief een worst-case scenario. Hierbij houden wij rekening met de daadwerkelijke (financiële) consequenties voor de gemeente. Op dit moment bestrijden we de eikenprocessierups en de iepziekte al op basis van een protocol. We gaan ook

voor de andere in ons bomenbestand voorkomende ziekten en plagen een protocol opstellen. Deze protocollen bundelen we tot een integraal plan ziekten- en plaagbestrijding voor ons bomenbestand.

3.1 Natuurmeetnet invoeren en gedragscode voor beheer en ruimtelijke ontwikkelingen opstellen.

In 2013 hebben we het Leiderdorpse natuurmeetnet vormgegeven. Met dit meetnet kunnen we monitoren of de biodiversiteit in de GEHS toeneemt met het realiseren van de verbindingzones en het uitbreiden van het ecologisch beheer. Het jaar 2014 staat vooral in het teken van de nulmeting, zodat we toekomstige metingen kunnen spiegelen aan dit ijkpunt.

De gegevens uit de nulmeting vormen ook de basis voor het opstellen van een gedragscode Flora & Faunawet voor het beheer van de openbare ruimte en een voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij zoeken we samenwerking met gemeenten in de Leidse regio.

3.2 Natuurvriendelijke oevers waar mogelijk versterken met bloemrijke bermen.

Met behulp van de criteria van het Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR) (deels) bepalen we waar wij natuurvriendelijke oevers kunnen realiseren. Door deze werkwijze kunnen wij in aanmerking komen voor subsidies van HHR voor de realisatie van deze oevers. De hoogte van de subsidie is op dit moment nog niet bekend omdat de inventarisatie van de omvormingslocaties nog niet afgerond is. Deze inventarisatie zal in het 3e kwartaal van 2013 afgerond zijn.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Cijfer dat het groen scoort in de tevredenheids enquête voor bewoners	niet uitgevoerd aanvang 2013	7	7	7	7	7
% van het openbaar groen is duurzaam en onderhoudsarm	20%	40%	60%	80%	80%	80%
% bomen dat goed scoort bij de VTA-controle	70%	85%	95%	95%	95%	95%
Toename soortenrijkdom in de grote groenvlakken	uitgesteld tot 2013	meetnet bepalen	nulmeting	5%	10%	15%
Totale toename m1 natuurvriendelijke oever (tussen haakjes is optel som)	1.400 (8.477)	3.000 (11.167)	3.000 (14.167)	1.090 (16.067)	nader te bepalen	
Totale toename van m2 natuurvriendelijk groen in 2015, 75000m2	230 (64.230)	4.000 (70.000)	3.000 (73.000)	2.000 (75.000)	nader te bepalen	

4E Speelplaatsen

Inleiding

Speel- en ontmoetingsplaatsen dragen ertoe bij dat kinderen, jeugd en jongeren elkaar in een informele sfeer ontmoeten. Dit bevordert lichamelijke en de sociale vaardigheden, het (samen)spel en de creativiteit. Leiderdorp kent diverse soorten speelvoorzieningen, zoals speelplaatsen, trapvelden, sportkooien (voetbal, basket), skatebaan en jongerenontmoetingsplekken. Speelplaatsen moeten voldoen aan wettelijke veiligheidseisen.

Doel	Via het bieden van speel- en ontmoetingsplaatsen voor jongere kinderen en jeugdigen dragen wij bij aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden, sociale contacten en creativiteit.		
SMART doel	1. Ieder kind in Leiderdorp kan op 'eigen wijze 'veilig buiten spelen in de wijk waar hij of zij woont.	2. Alle openbare speelvoorzieningen zijn heel en veilig.	3. Speelvoorzieningen zijn in 2022 onderhoudsvriendelijker en duurzamer*.
Activiteiten 2014	1.1 Verbeteren van centrale speelplaatsen.	2.1 (twee)jaarlijkse hoofdinspectie op veiligheid. Drie functionele controlerondes.	3.1 Speelplaatsen renoveren met duurzame en onderhoudsvriendelijke materialen.
	1.2 Drie nieuwe speelruimten inrichten.		
	1.3 Speelplaatsen omvormen naar informeel.		
Prestatie-indicator	Aantal formeel ingerichte speelplaatsen.	Aantal aandachtspunten bij de grote inspecties.	Totaal aantal verbeterde en gewijzigde speelplaatsen.
	Aantal nieuw speelplaatsen.		
	Aantal centrale speelplaatsen.		

*Voorheen ontbrak speelruimtebeleid als basis voor het realiseren van onderhoudsvriendelijke en duurzame speelvoorzieningen. In september 2013 heeft de gemeenteraad het speelruimteplan 2013-2022 dat hier invulling aan geeft vastgesteld.

** deze prestatie-indicator is niet apart opgenomen maar is versleuteld in de wijzigingen of verbeteringen van speelplaatsen. Hier wordt (waar mogelijk) onderhoudsvriendelijk en duurzaam materiaal ingezet.

Wat willen we bereiken?

1. Ieder kind in Leiderdorp kan op 'eigen wijze 'veilig buiten spelen in de wijk waar hij of zij woont.

Op basis van het nieuwe speelruimtebeleid is dit het uitgangspunt. Dit betekent dat ieder kind in zijn of haar nabije omgeving voldoende veilige speelruimte tot zijn of haar beschikking heeft. Hierbij gaan we uit van een combinatie van formele en informele speelruimte. Op basis van spreiding van speelvoorzieningen per buurt, de kinderaantallen en behoefte van de verschillende leeftijdsgroepen wordt gedurende tien jaar gewerkt naar een passende inrichting van het speelvoorzieningenaanbod.

2. Alle speelplaatsen zijn heel en veilig.

Alle openbare speelvoorzieningen zijn heel en veilig. Onveilige speelelementen worden adequaat gerepareerd en als dat niet mogelijk blijkt worden ze verwijderd. Leidend hierbij zijn de eisen in het Warenwetbesluit veiligheid attractie en speeltoestellen en de Europese normen 1176 en 1177.

3. In 2021 zijn de speelvoorzieningen onderhoudsvriendelijker en duurzamer.

Bij de renovatie en/of vernieuwen van speelplaatsen, wordt gebruik gemaakt van onderhoudsvriendelijke en duurzame materialen.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Verbeteren van centrale speelplaatsen.

In het speelruimteplan zijn 21 speelplaatsen voorzien als centrale plek. Deze speelplaatsen worden verbeterd zodat zij deze functie kunnen vervullen.

2.1 In 2014 worden 3 nieuwe speelruimten ingericht.

Dit betreft twee formele speelplaatsen en één informele speelplaats. Wij gaan formele speelplaatsen inrichten aan de Leyhof/Brandwacht en het schoolplein van de Willem de Zwijger/Fredrik Hendrikplantsoen. In Driegatenbrug gaan wij een informele speelplaats realiseren.

1.3 Speelplaatsen omvormen naar informeel.

Op basis van het nieuwe speelruimtebeleid wordt uitgegaan van een combinatie van formele en informele speelruimte. Er worden 39 formele speelplaatsen gedurende langere periode omgevormd naar informeel. In de periode 2013 tot en met 2017 betreft dit 13 speelplaatsen.

2.1 (twee)jaarlijkse hoofdinspectie(s) op veiligheid en drie functionele controlerondes

Door alle formeel en informeel ingerichte speelplaatsen (twee)jaarlijks te inspecteren, bewaken we de veiligheid en wordt de onderhoudstoestand van speelelementen inzichtelijk gehouden. De uitkomsten worden verwerkt in een logboek. Op basis van de inspectiegegevens en de functionele controlerondes worden waar nodig aanpassingen verricht aan speelelementen en/of toestellen verwijderd.

3.1 Speelplaatsen renoveren met duurzame en onderhoudsvriendelijke materialen.

Speelplaatsen worden vernieuwd, dan wel gerenoveerd met duurzame en onderhoudsvriendelijke materialen. In 2014 worden op basis van het speelruimteplan 2 speelplaatsen aangepakt.

Prestatie-indicatoren

	2011 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal formele speelplaatsen	80	96*	95	96	94	90
Aantal informele speelplaatsen	-	2**	4	6	10	13
Aantal nieuwe speelplaatsen			3***			
Aantal te verbeteren centrale speelplaatsen		2	3	5	6	4
Aantal aandachtspunten bij de grote inspecties	15	12	12	9	9	9

*Dit aantal is afwijkend ten opzichte van 2011. Dit komt door de telling die volgens de normen zoals gehanteerd in het speelruimteplan 2013-2022 waarbij een trapveldje bij een speelplaats bijvoorbeeld als aparte plaats wordt meegeteld.

** Dit aantal is in 2013 nog niet in mindering gebracht op de formele speelplaatsen.

*** Dit betreft 2 formele speelplaatsen en 1 informele speelplaats.

4F Riolering

Inleiding

Riolering is een cruciaal middel om zorg te dragen voor de volksgezondheid en milieuhygiëne voor de mens. Ook het bergen, afvoeren en verwerken van afvalwater draagt bij aan een goede flora en fauna in de lokale watersystemen. Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP 2011-2015) vormt hierbij de leidraad.

Doel	Doelmatige inzameling en transport of verwerking van het afvalwater/hemelwater en doelmatige invulling geven aan de grondwaterzorgplicht.		
SMART doel	1. Het borgen van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid en het verlagen van de maatschappelijke kosten op het gebied van beheer en onderhoud en investeringen.	2. Op middellange termijn is de afvoercapaciteit voldoende om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen.	3. In 2014 is er inzicht in het grondwaterregime en worden de klachten structureel gemonitord en afgehandeld.
Activiteiten 2014	1.1 Het uitvoeren van reinigen en inspecties.	2.1 Het aanpassen van rioolbuizen overstorten en een duiker.	3.1 Het implementeren van het afkoppelplan.
	1.2 Het uitvoeren van maatregelenplan riolering.	2.2. Het uitvoeren van maatregelenplan riolering.	3.2 Het implementeren van het grondwatermeetplan.
	1.3 Samenwerken Afvalwaterketen Rijnland en gemeenten cluster Leidse Regio.		
Prestatie-indicator	Aantal km geïnspecteerd riool (jaarlijks 10%).	De vuiluitwerp dient te voldoen aan het emissie- en waterkwaliteitspoor (2014).	Monitoring en analyseren grondwaterstanden.
			Vermindering van aantal meldingen, klachten en waarnemingen.

Wat willen we bereiken?

1. Het borgen van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid en het verlagen van de maatschappelijke kosten op het gebied van beheer en onderhoud en investeringen.

Instortingen mogen niet voorkomen en de riolering moet waterdicht zijn zodat de toestroom van rioolvreemd water wordt beperkt. Van de riolering is 65% van de rioolengte geïnspecteerd. Hiervan is de kwaliteit bekend. Dit betekent dat van 35% van de riolering de kwaliteit niet bekend is. Dit is niet gewenst. De riolering dient frequent gereinigd en geïnspecteerd te worden, zodat er actuele kwaliteitsgegevens voorhanden zijn en van 100% van de riolering inzicht is in de kwaliteit van de riolering

2. De afvoercapaciteit is voldoende om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen.

In de wijk Zijlkwartier treedt wateroverlast op. De achterpaden en tuinen lopen onder water bij hevige neerslag. Om dit probleem op te lossen worden de tuinen en achterpaden voorzien van een drainage(transport) riool.

3. Inzicht krijgen in het grondwaterregime en in meldingen en klachten.

Sinds 2008 is de zorgplicht voor het grondwater één van de gemeentelijke watertaken. In Leiderdorp zijn een aantal locaties bekend met wateroverlast door grondwater. Er is nog weinig bekend over grondwaterstanden, fluctuaties, grondwaterproblemen (zowel kwantitatief als kwalitatief), bodemkenmerken, funderingen etcetera. We gaan meer informatie verzamelen en analyseren.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Het uitvoeren van reiniging en inspecties (ieder jaar).

Jaarlijks wordt een programma opgesteld van de te reinigen en te inspecteren rioolstrengen.

1.2 Het uitvoeren van een maatregelenplan riolering.

Rioliinspecties worden beoordeeld waarna een maatregelenplanning voor de komende jaren wordt opgesteld en uitgevoerd.

1.3. Samenwerken Afvalwaterketen Rijnland en gemeenten cluster Leidse Regio.

In regionaal verband vindt samenwerking plaats door projecten zoals het vGRP, berekenen en meten gezamenlijk op te pakken. Daarnaast wordt kennis gedeeld en gezamenlijk ingekocht en aanbesteed.

2.1 Het aanpassen van rioolbuizen, overstorten en een duiker.

Rioolbuizen, overstorten en duiker worden aangepast om de vuilemissie te reduceren, de afvoercapaciteit te verbeteren, de kans op water op straat te verkleinen en de waterkwaliteit te verbeteren.

2.2 Het uitvoeren van maatregelenplan riolering.

Rioolinspecties worden beoordeeld waarna een maatregelenplanning voor de komende jaren wordt opgesteld en uitgevoerd.

3.1 Het implementeren van het afkoppelplan.

De gemeente Leiderdorp beschikt voor een groot deel over een gemengd rioelstelsel. Dit is een rioelstelsel waarbij het hemelwater en het afvalwater samen wordt uitgevoerd. Door middel van afkoppelen wordt minder afvalwater naar de zuiveringsinstallatie van het Hoogheemraadschap gebracht. Indirect wordt hiermee het milieu minder belast. Hemelwater dat afgekoppeld wordt, kan men direct lozen op het oppervlaktewater. Wanneer het gemengde rioel aan vervanging toe is wordt deze vervangen door een gescheiden stelsel.

3.2 Het implementeren van het grondwatermeetplan.

Informatie wordt o.a. verzameld door een centraal klachtenregistratie bij te houden, inclusief klachtenafhandeling. Op basis van het vastgesteld grondwatermeetplan wordt een grondwatermeetnet uitgezet d.m.v. peilbuizen. De grondwaterstanden worden gemonitord om meer inzicht te krijgen in het grondwaterregime.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal incidenten in rioel	0	0	0	0	0	0
Geïnspecteerd rioel	65%	85%	95%	100%	100%	100
Ongezuiverde lozingen (locatie Nieuwe weg, complex geval ivm ligging t.o.v. persleiding, aanpak 2013)	1	1	0	0	0	0

4G Reiniging

Inleiding

De Reiniging verzorgt in eigen beheer de inzameling en het ter verwerking aanbieden van afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens. Dit gebeurt huis-aan-huis (de vuilnisauto), op wijkniveau (de milieucorner) en op gemeentelijk niveau (de milieustraat).

Het is van belang voor de Leiderdorpse burger dat deze inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegerichte manier plaatsvindt.

Doel	Het in eigen beheer tegen een zo gunstig mogelijke prijs/kwaliteitverhouding inzamelen en ter verwerking aanbieden van afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens.
SMART doel	1. Het organiseren van de inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegerichte manier door ontwikkelingen in de afvalbranche goed te volgen en deze zo nodig te implementeren in de bedrijfsvoering.
Activiteiten 2014	1.1 Het ondergronds brengen van de containers voor huishoudelijk afval bij de hoogbouw. 1.2 Het voorbereiden van het ondergronds brengen van alle milieucorner in Leiderdorp (glas, papier en kunststof). 1.3 Bovengrondse milieucorner die zich in herinrichtingsgebieden bevinden, worden tijdens de herinrichting al ondergronds gebracht.
Prestatie-indicator	De tarieven per huishouden zullen voor 2014 met 5,20% dalen. Eens per 2 jaar zal er via het burgerpanel gevraagd worden hoe men de kwaliteit van de dienstverlening bij de inzameldienst en de milieustraat in Leiderdorp ervaart.

Wat willen we bereiken?

1. Het organiseren van de inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegerichte manier door ontwikkelingen in de afvalbranche goed te volgen en deze zo nodig te implementeren in de bedrijfsvoering.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Ondergronds brengen van het restant containers voor huishoudelijk afval bij de hoogbouw.

1.2 Het aanpassen van de bedrijfsvoering op de ruimte die ontstaat door het nieuwe verwerkingscontract voor GFT dat ingaat op 1 januari.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
De tarieven per huishouden zullen voor 2014 met 5,20% dalen.		Gemiddelde kosten per huishouding € 308,42	Gemiddelde kosten per huishouding € 292,38	Gemiddelde kosten per huishouding € 286,37	Gemiddelde kosten per huishouding € 286,37	Gemiddelde kosten per huishouding € 286,37
Eens per 2 jaar zal er via het burgerpanel gevraagd worden hoe men de kwaliteit van de dienstverlening bij de inzameldienst en de milieustraat in Leiderdorp ervaart.		Minimaal 70% van de ondervraagde mensen van het burgerpanel is tevreden over de dienstverlening		Minimaal 70% van de ondervraagde mensen van het burgerpanel is tevreden over de dienstverlening		Minimaal 70% van de ondervraagde mensen van het burgerpanel is tevreden over de dienstverlening

Wat mag het kosten?

4 Beheer openbare ruimte		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 4A Verkeer en vervoer	Lasten	3.229	4.583	3.672	13.296	3.550	3.703
	Baten	-53	-45	-45	-45	-65	-65
Saldo		3.176	4.538	3.627	13.251	3.485	3.639
PROG 4B Water	Lasten	726	495	336	405	427	448
	Baten	-21	-	-	-	-	-
Saldo		705	495	336	405	427	448
PROG 4C Groen beleid en regio	Lasten	123	65	100	100	100	100
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		123	65	100	100	100	100
PROG 4D Openbaar groen	Lasten	2.723	2.168	1.895	1.920	1.925	1.957
	Baten	-48	-10	-11	-11	-11	-11
Saldo		2.674	2.158	1.884	1.909	1.915	1.946
PROG 4E Speelplaatsen	Lasten	101	111	67	87	87	87
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		101	111	67	87	87	87
PROG 4F Riolering	Lasten	688	1026	1.233	1.407	1.494	1.655
	Baten	-1.191	-1.338	-1.434	-1.510	-1.613	-1.724
Saldo		-504	-311	-201	-103	-119	-69
PROG 4G Reiniging	Lasten	2.753	3.021	3.086	3.140	3.123	3.101
	Baten	-3.382	-3.171	-3.001	-2.938	-2.938	-2.938
Saldo		-628	-149	85	202	186	163
Programma 4 Beheer openbare ruimte	Lasten	10.344	11.470	10.391	20.355	10.707	11.052
	Baten	-4.696	-4.564	-4.491	-4.504	-4.626	-4.737
Saldo van baten en lasten		5.648	6.906	5.899	15.851	6.081	6.314
Reserves	Toevoeging	1.136	276	872	-	-	-
	Onttrekking	-2.058	-1.929	-849	-10.228	-524	-724
Mutaties reserves		-922	-1.652	23	-10.228	-524	-724
Resultaat		4.726	5.253	5.922	5.624	5.557	5.590

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - € 911.000

- In 2013 is gekozen voor een versnelde afschrijving van bruggen waarvoor een incidenteel budget was begroot van € 179.000. Voor onderhoud armaturen/lichtmasten was in 2013 een storting in de voorziening begroot van € 768.000, in 2014 is een storting begroot van € 168.000.
- In de Kadernota 2012 was voor 2012 en 2013 gekozen voor een temporisering van het onderhoud aan wegen hetgeen leidde tot een korting in die jaren. Afgesproken was dat vanaf 2014 het onderhoud weer op niveau zou worden gebracht om te voorkomen dat het onderhoud structureel achteruit zou gaan. In 2014 is ten opzichte van 2013 € 250.000 meer begroot voor onderhoud van wegen in de bebouwde kom. In 2014 is een storting in de voorziening wegen begroot van € 777.000. Dat is € 50.000 lager dan in 2013.
- Daarnaast was er in 2013 nog een adviesbudget geraamd van € 46.500, voortkomend uit de resultaatbestemming 2012, inzake het sturen op beeldkwaliteit in de openbare ruimte.
- Voor het IVVP (integraal verkeers- en vervoerplan) was in 2013 een extra budget begroot van € 424.000 (Kadernota 2013).
- Conform begroting is eens in de twee jaar € 42.000 beschikbaar voor verkeerstellingen. In 2013, 2015 en 2017.

B. Verschil ten opzichte van 2013 - €159.000

- In 2013 was € 135.000 meer beschikbaar voor het dagelijks onderhoud van waterwerken conform het waterplan. Daarnaast is er in 2013 € 19.000 meer geraamd aan uren van eigen personeel.

C. Verschil ten opzichte van 2013 + € 35.000

D. Verschil ten opzichte van 2013 - € 238.000

- In 2013 was een adviesbudget begroot van € 68.500 inzake groenonderhoud, voortkomend uit de resultaatbestemming 2012, inzake het sturen op beeldkwaliteit in de openbare ruimte. Voor groenonderhoud is € 50.000 meer begroot. Aan uren eigen personeel is € 80.000 minder begroot in 2014.
- Vanaf 2014 is € 50.000 minder begroot (efficiencytaakstelling Kadernota 2014) doordat plantsoenen niet meer heringericht worden wanneer deze versleten zijn, deze worden omgevormd naar gazon. Plantsoenen worden na hun levensduur omgevormd naar gazon, naar een vorm die extensiever is in onderhoud dan de huidige vorm. Hierdoor wordt er een bezuiniging gerealiseerd.
- Voor het dagelijks onderhoud op bomen is € 19.000 minder beschikbaar en aan uren eigen personeel is € 12.000 minder begroot.
- Voor de Heemtuin wordt er in 2014 € 33.000 meer uren aan eigen personeel ingezet.
- In de Kadernota 2013 is een taakstelling van € 19.000 vanaf 2014 opgenomen op de kinderboerderij en wordt er € 25.000 minder uren eigen personeel ingezet.
- De taakstelling in 2014 voor De Bloemerd bedraagt € 125.000 en is € 62.500 hoger dan in 2013 (Kadernota 2012).

E. Verschil ten opzichte van 2013 - € 44.000

F. Verschil ten opzichte van 2013 € 110.000

- De kosten van werkzaamheden m.b.t. riolering stijgen door hogere kapitaalslasten (€ 76.000) naast € 124.000 meer ureninzet aan eigen personeel voor rationeel rioolbeheer (anticiperen op (on)voorzien omstandigheden door onverwachte slijtage en schade).
- De baten stijgen met € 96.000 in 2014 als gevolg van een stijging van de tarieven van de rioolheffing conform het in 2011 vastgestelde GRP (gemeentelijk rioleringsplan) plus de jaarlijkse index.

G. Verschil ten opzichte van 2013 € 234.000

- De kosten van dagelijksonderhoud inzake het onkruidvrij houden van straten stijgen met € 88.000. Dit is conform amendement Vilko voor 2014 verwerkt, voor 2015 en verder conform kadernota 2013.
- Voor papieropruiming dalen de kosten met € 47.000 door minder inzet aan uren eigen personeel.
- De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn met 3,25% gedaald.

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

In 2015 wordt er veel geïnvesteerd m.b.t. verkeer en vervoer in het kader van IVVP. Er is in dat jaar een piek in de kosten. De maatregelen zijn onder andere:

- De inrichting van Engelendaal en herinrichting van Voorhoflaan
- Realiseren van schoolzones (BSW en andere locaties)
- Inrichten van Acacialaan-Ericalaan-Hoogmadeseweg
- Het faciliteren van verkeerseducatie voor alle Leiderdorpers

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 4		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Algemene reserve programma 4	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-424	-	-	-	-
Saldo		-	-424	-	-	-	-
opbrengst verkoop aand NUON programma 4	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-1.266	-779	-	-	-	-
Saldo		-1.266	-779	-	-	-	-
Bouw- en grondexploitaties programma 4	Toevoeging	137	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-45	-	-	-1.131	-	-
Saldo		92	-	-	-1.131	-	-
Egalisatiereserve riolering	Toevoeging	410	176	72	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-36	-20	-68
Saldo		410	176	72	-36	-20	-68
Egalisatiereserve reiniging	Toevoeging	360	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-60	-228	-335	-319	-301
Saldo		360	-60	-228	-335	-319	-301
Jaarafsluiting programma 4	Toevoeging	229	100	-	-	-	-
	Onttrekking	-330	-229	-100	-	-	-
Saldo		-100	-129	-100	-	-	-
Bestemmingsreserve W4 programma 4	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-418	-312	-521	-8.666	-	-
Saldo		-418	-312	-521	-8.666	-	-
Resultaat voorgaand jaar pr 4	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-124	-	-	-	-
Saldo		-	-124	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Integraal Beheer	Toevoeging	-	-	800	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-60	-185	-355
Saldo		-	-	800	-60	-185	-355
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 4		-922	-1.652	23	-10.228	-524	-724

Algemene reserve

De onttrekking in 2013 was voorzien voor het IVVP, en conform de Kadernota 2013.

Bouw- en grondexploitaties

In 2015 vallen de lasten van het IVVP ten laste van de reserve bouw- en grondexploitaties (€ 1,1 mln).

Opbrengst verkoop aand Nuon

Verschil ten opzichte van 2013 € 779.000. Conform Kadernota 2013 is eenmalig € 600.000 uit de NUON-reserve beschikbaar gesteld ter aanvulling van de middelen in de voorziening voor openbare verlichting. Daarnaast telden enkele kleinere mutaties op tot het bedrag van € 779.000.

Egalisatiereserve riolering

De storting in 2013 was conform de resultaatverwachtingen. Egaliseren van baten of lasten op het product Riolering om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkend.

Toevoegingen:

Het verschil tussen de inkomsten uit rioolheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt in 2014 aan de reserve toegevoegd voor het groot onderhoud in de toekomst. De baten en lasten zijn conform het in 2011 vastgestelde vGRP opgenomen in de begroting.

Onttrekkingen:

De hierboven genoemde investeringen resulteren op termijn in een onttrekking uit de reserve.

Egalisatiereserve reiniging

Het verschil tussen de inkomsten uit afvalstoffenheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd / onttrokken. Vanaf 2014 wordt er rekening gehouden met kapitaallasten voor het ondergronds brengen van wijkafvalcontainers en de nieuwe milieustraat.

Jaarafsluiting

Geen mutaties > € 15.000

Egalisatie exploitatielasten programma 4

Geen mutaties > € 15.000

Bestemmingsreserve W4

Verschil ten opzichte van 2013 - € 209.000. De onttrekking in 2015 betreft de versnelde afschrijving van de bijdrage aan de W4 tunnelbak.

Resultaat voorgaand jaar P4

Geen mutaties in 2014

Bestemmingsreserve Integraal Beheer

In het kader van Integraal Beheer Buitenruimte is € 800.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Integraal Beheer. De onttrekkingen betreffen kapitaallasten van toekomstige investeringen.

Programma 5 : Wonen en Ondernemen

5A Ruimtelijke ordening

Inleiding

Wij scheppen de ruimtelijke voorwaarden om invulling te kunnen geven aan een aantrekkelijke en plezierige leefomgeving waar onze inwoners samen kunnen leven, wonen en werken, in rust en ruimte. Wij doen dit in samenwerking met onze inwoners, ondernemers, marktpartijen en andere overheden. Dit programma vormt daarmee het ruimtelijk kader voor onder andere de programma's 4d en 7.

Doel Kaders scheppen voor het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp.				
SMART doel	1.1 In de eerste helft van 2014 is er een beeld van de gewenste ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp in 2030.	2.1 Alle bestemmingsplannen in Leiderdorp zijn actueel (niet ouder dan 10 jaar).	3.1 Voor elke ruimtelijke ontwikkeling worden specifieke stedenbouwkundige randvoorwaarden geformuleerd.	4.1 Adequate vergunningverlening bij ruimtelijke ontwikkelingen.
		2.2 Het ruimtelijk beleid is actueel.	3.2 Voor ruimtelijke ontwikkelingen zonder gemeentelijke grondexploitatie wordt voor de realisatiefase een koop/verkoop- of exploitatieovereenkomst afgesloten.	
Activiteiten 2014	1.1 Vaststellen ruimtelijke structuurvisie.	2.1 Actualisatie bestemmingsplannen Buitengebied, Driegatenbrug en Winkelhof/Centrumplan.	3.1 Opstellen van randvoorwaarden voor locaties ROC, Cardea, Omgeving begraafplaats, Brunelkamp en Vliko.	4.1 Verlenen van omgevingsvergunningen.
		2.2 Gevolgen nieuwe omgevingswet inventariseren. Beleid ontwikkelmogelijkheden A4 zone met Bospoort/Vierzicht. Toekomstvisie Baanderij. Experiment welstandsvrije gebieden en/of objecten. Monumenten / cultuurhistorisch beleid. Beleid gebruiksmogelijkheden park De Houtkamp. Begraafplaatsbeleid. Standaardisatie bestemmingsplannen.	3.2 Opstellen van overeenkomsten voor locaties Brittenstein, Willem de Zwijgerlaan.	4.2 Toezicht en handhaving op de naleving van de vergunningen
Prestatie- indicator	1.1 Vastgestelde structuurvisie	2.1 Bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar.	3.1 Aantal ontwikkelingen met ruimtelijke randvoorwaarden.	4.1 Aantal vergunningen.
		2.2. Vastgestelde / geactualiseerde beleidsdocumenten	3.2 Aantal overeenkomsten.	4.2 Aantal handhaving

Wat willen we bereiken?

1. Kader voor ruimtelijke kwaliteit

Het is in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (de Wro) verplicht om voor het hele grondgebied van een gemeente een structuurvisie te hebben. Dit plan geeft op basis van een ruimtelijk beeld voor het grondgebied van de gemeente richting aan de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit voor de komende 20 jaar. Het vormt daarmee het beleidskader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

2. Actuele bestemmingsplannen en actueel beleid

Het is van belang dat inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden zekerheid hebben over hun (leef)omgeving. Het is wettelijk verplicht beleid juridisch planologisch vast te leggen en bestemmingsplannen actueel te houden. Bestemmingsplannen mogen niet ouder zijn dan 10 jaar. Het ruimtelijk beleid dat in de afgelopen jaren is vastgelegd in diverse beleidsdocumenten is actueel.

3. Specifieke randvoorwaarden en overeenkomsten

In Leiderdorp vinden ontwikkelingen plaats en worden projecten uitgevoerd die positieve of negatieve gevolgen hebben op de ruimtelijke kwaliteit en omgeving. Naast de gemeente zijn ook veelal andere (markt)partijen initiatiefnemer van dergelijke plannen. Om de ruimtelijke kwaliteit te handhaven of te versterken is het belangrijk in een vroegtijdig stadium randvoorwaarden mee te geven. Voor elke ruimtelijke ontwikkeling zonder gemeentelijke grondexploitatie wordt voor de realisatiefase een koop/verkoop- (gemeentelijk eigendom) of exploitatieovereenkomst (eigendom derde) afgesloten. Daarmee worden de afspraken met betrekking tot de stedenbouwkundige randvoorwaarden bewaakt.

4. Adequate vergunningverlening

Voor de realisatie van ruimtelijke ontwikkelingen zijn omgevingsvergunningen nodig. Deze vergunningen worden binnen de daarvoor gestelde termijnen en met in achtname van de daarvoor geldende kwaliteitseisen en procedures verleend.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Vastgestelde structuurvisie

In 2013 is een aanvang gemaakt met het opstellen van de ruimtelijke structuurvisie. Daarvoor is een nota van uitgangspunten opgesteld. Eind 2013 zal het eerste ontwerp van de structuurvisie gereed zijn. In de eerste helft van 2014 is de vastgestelde ruimtelijke structuurvisie inclusief een daarbij behorende uitvoeringsparagraaf gereed.

2.1 Actuele bestemmingsplannen

In 2013 is een aanvang gemaakt met het bestemmingsplan Zuid-West. Dat plan wordt in 2014 vastgesteld. In het kader van het actueel houden van alle bestemmingsplannen wordt in 2014 het bestemmingsplan Buitengebied (Achtthovenerpolder) geactualiseerd vastgesteld en zal een aanvang worden gemaakt met de herziening van de bestemmingsplannen Driegatenbrug en Winkelhof/Centrumplan (vaststelling 2015).

2.2 Actueel beleid

De verwachting is dat er in 2014 meer zicht zal komen op de consequenties die de invoering van de nieuwe omgevingswet voor de gemeenten met zich mee zal brengen. Het proces wordt nauwlettend gevolgd om tijdig voorbereid te zijn op de nieuwe wetgeving.

Voor de A4 zone (gebied van IKEA tot en met Rijnland ziekenhuis) en de daarin gelegen ontwikkellocaties Bospoort (paviljoens) en Vierzicht (kavels 1 en 5) geldt dat naar de ontwikkelmogelijkheden gekeken moet worden. Op basis van de economische kansen en ambities voor de A4 zone (LAB071) zal dit in samenhang met de economische agenda verder worden verkend. De uitwerking daarvan vindt plaats in het Economisch beleid 2014-2019.

De op de Baanderij spelende problematiek (leegstand, detailhandelsvormen, eventueel gewenste woonmogelijkheden, ontsluiting) vragen om een totaalvisie op de toekomst van de Baanderij. De uitkomsten uit de Ruimtelijke Structuurvisie en de in samenspraak met de Leidse regio op te stellen profielen (werklandschappen) voor de diverse bedrijfsterreinen, zullen de basis vormen voor deze visie. De visie voor de Baanderij wordt eind 2014 vastgesteld.

Een experiment met welstandsvrije gebieden en/of objecten was voorzien in 2013. Dit project is om financiële redenen doorgeschoven naar 2014.

Voor monumenten en cultuurhistorie zal beleid worden opgesteld. Er zijn nu geen gemeentelijke monumenten, gebouwen met een specifieke lokale historische waarde, aangewezen in Leiderdorp. Beleid betekent criteria opstellen en financiële middelen ter beschikking stellen. Cultuurhistorisch beleid wordt nu per bestemmingsplan voor het betreffende gebied ingevuld (vormt verplicht onderdeel van een bestemmingsplan).

Voor park de Houtkamp zal een notitie worden opgesteld over de gebruiksmogelijkheden van het park. Het is niet de bedoeling er een evenementenpark van te maken, maar om te onderzoeken of bepaalde activiteiten in het park een bijdrage kunnen leveren aan een levendiger hart van Leiderdorp.

Vanwege de toekomstige ontwikkeling van het gebied rond de begraafplaats en de begraafplaats zelf, is het wenselijk inzicht te hebben in het benodigde ruimtebeslag. Daarvoor is het noodzakelijk beleid te ontwikkelen omtrent het begraven. Dat beleid wordt in 2014 opgesteld.

De standaardisatie van bestemmingsplannen en het proces daar om heen is een continue proces, dat ook in 2014 plaats vindt. In 2013 is de gemeente gestart met een grootschalig project om oneigenlijk grondgebruik te legaliseren. Eigenaren van woningen worden in de gelegenheid gesteld stroken gemeentegrond te kopen, onder voorbehoud van gemeentelijke goedkeuring. Dit zal resulteren in extra verkoop van zogenaamd Snippergroen in het jaar 2014.

3.1 Stedenbouwkundige randvoorwaarden

De locaties ROC en Brunelkamp zullen niet meer worden ontwikkeld op basis van de in het verleden opgestelde randvoorwaarden, die plannen bleken niet haalbaar. Voor deze locaties zullen in 2014 nieuwe randvoorwaarden worden opgesteld.

Voor het Cardea terrein geldt dat na de nieuwbouw de oude bebouwing op de locatie tussen de nieuwbouw en het Rijnlandziekenhuis wordt gesloopt. Hier zal een passende invulling van het gebied moeten komen. In 2014 zullen hier randvoorwaarden voor worden opgesteld.

Vanuit de gebiedsvisie Willem Alexanderlaan moet voor de omgeving van de begraafplaats een ontwikkelingskader worden opgesteld. Deze randvoorwaarden zullen in 2014 worden vastgesteld.

Tot slot zullen in 2014 randvoorwaarden worden opgesteld voor het terrein dat in de toekomst vrijkomt door de verplaatsing van Vliko, oftewel kaders voor de herinrichting van bedrijventerrein Lage Zijde.

3.2 Overeenkomsten

Voor de locaties Brittenstein (eigendom derde) en Willem de Zwijgerlaan (gemeentelijk eigendom) zijn in 2013 randvoorwaarden vastgesteld. Voor de realisatie van de plannen zullen de afspraken in 2014 worden vastgelegd in een exploitatieovereenkomst of overeenkomst van koop/verkoop.

4.1 en 4.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Omgevingsvergunningen worden verleend op aanvraag. De economische crisis in combinatie met verruiming van vergunningvrije activiteiten leidt tot kleinere aantallen vergunningen. In het kader van het wettelijk toezicht vinden controles plaats. Bij overtredingen wordt handhavend opgetreden overeenkomstig het vastgestelde handhavingsbeleid.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Ruimtelijk kader voor heel Leiderdorp	nee		Vastgesteld structuurplan	-	-	-
% van de bestemmings-plannen niet ouder dan 10 jaar	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal vastgestelde beleidsdocumenten		2	2	2	2	2
Aantal ontwikkelingen met ruimtelijke randvoorwaarden	3	4	5	3	2	2
Aantal exploitatie en koop/verkoop overeenkomsten			2	2	2	2
Aantal omgevingsvergunningen / sloopmeldingen	125	125	135	135	135	135
Aantal bouwplaats / kabels en leidingen vergunningen	54	60	60	60	60	60
Aantal handhaving	20	100	100	100	100	100

5B Woonbeleid

Inleiding

Wij willen dat onze inwoners 'gewoon lekker kunnen wonen tussen stad en Groene Hart'. Dit betekent dat er voor onze inwoners in Leiderdorp voldoende passende woningen in een prettige woonomgeving zijn. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor starters en senioren. Wij werken daarbij nauw samen met de woningbouwcorporatie uit Leiderdorp, andere (markt)partijen, de regio Holland Rijnland en andere overheden.

Doel	Voldoende woningen en diversiteit in woningen om te voorzien in de woningbehoefte van onze inwoners		
SMART doel	1. Uiterlijk in 2020 is het woningaanbod toekomstbestendig en voor de aandachtsgroepen (starters, ouderen, statushouders, minder validen etc.) passend	2. Tot 2020 wordt bij nieuwbouw 30% sociale woningbouw gerealiseerd	3. Tot 2020 wordt voor alle sociale huurwoningen binnen de regionale kaders lokaal maatwerk gerealiseerd
Activiteiten 2014	1.1 Onderzoek naar bevorderen doorstroming	2.1 Vastleggen van randvoorwaarden voor woningbouw bij nieuwe projecten.	3.1 Uitwerken regels lokaal maatwerk
	1.2 Uitwerken marketingaanpak toekomstbestendigheid bestaande woningvoorraad		
	1.3 Onderzoek mogelijkheden afspraken particuliere verhuurders		
Prestatie-indicator	% toegewezen woningen in Leiderdorp aan statushouders overeenkomstig de taakstelling		
	% toegewezen woningen in Leiderdorp aan bijzondere doelgroepen overeenkomstig taakstelling		
	Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp		
	% sociaal van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp		
	% van vrijkomende sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan Leiderdorpers		
	% nieuw opgeleverde sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan Leiderdorpers		
	% woningbouwprojecten waarbij duurzaamheid als randvoorwaarde is opgelegd		
	% levensloopgeschikt van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in de kern		

Wat willen we bereiken?

1. Uiterlijk in 2020 is het woningaanbod toekomstbestendig en voor de aandachtsgroepen (starters, ouderen, statushouders, minder validen etc) passend

Het woningaanbod voor starters, ouderen, statushouders, minder validen etc. is op dit moment in kwantitatieve en kwalitatieve zin niet passend. Op basis van de woonvisie 'Gewoon lekker wonen' uit 2013 streven we er naar dat in 2020 het woningaanbod voldoet aan de behoefte zodat er 'voor elk wat wils' is. Dit betekent dat de komende 10 jaar zo'n 750 extra woningen nodig zijn. Hierbij willen we, naast nieuwbouw, waar mogelijk ook kansen benutten, zoals de transformatie van kantoren naar woningen.

2. Tot 2020 wordt bij nieuwbouw 30% sociale woningbouw gerealiseerd

Vanuit de Woonvisie blijkt dat er een sterke behoefte is aan woningen in de sociale sector. De komende jaren wordt een aantal projecten met woningbouw gerealiseerd. Wij willen daarbij strak sturen op het realiseren van minimaal 30% sociale woningbouw bij deze nieuwbouw. Daarbij sluiten wij aan bij de regionale afspraken over sociale woningbouw bij nieuwbouwprojecten.

3. Tot 2020 wordt voor alle sociale huurwoningen binnen de regionale kaders lokaal maatwerk gerealiseerd

Op dit moment worden bestaande en nieuwe woningen in de sociale sector in Leiderdorp niet alleen aan Leiderdorpers maar ook aan inwoners van buiten Leiderdorp toegewezen. Wij willen tot 2020 dat 30% van de bestaande sociale huurwoningen en 100% van de sociale nieuwbouw huurwoningen voor Leiderdorpers beschikbaar zijn. Daarbij sluiten wij aan bij de regionale afspraken over lokaal maatwerk bij sociale woningbouw.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Onderzoek naar bevorderen doorstroming

In 2013 is een startnotitie met plan van aanpak gemaakt voor het bevorderen van de doorstroming op de Leiderdorpse woningmarkt. Er wordt onderzocht of door middel van een experimentele aanpak met bijvoorbeeld een 'verhuiscoach', woningruil of verhuispremie de doorstroming te bevorderen is. Dit gebeurt in samenwerking met partners zoals Rijnhart Wonen. Naar aanleiding van de startnotitie wordt hier in 2014 vervolg aan gegeven.

1.2 Uitwerken marketingaanpak toekomstbestendigheid bestaande woningvoorraad

Samen met makelaars, Rijnhart Wonen en de omgevingsdienst wordt een marketingaanpak opgezet om eigenaren te stimuleren om hun woningen energiezuiniger en levensloopgeschikter te maken. De duurzaamheidslening kan ingezet worden bij deze campagne.

1.3 Onderzoek mogelijkheden afspraken particuliere verhuurders

In 2014 wordt onderzocht of met particuliere verhuurders afspraken kunnen worden gemaakt over het verhuren van sociale huurwoningen. Op basis van de regionale huisvestingsverordening die in april 2014 in werking treedt, is het mogelijk om particuliere verhuurders onder de verordening te laten vallen. Het betreft particuliere verhuurders met tenminste 10 sociale huurwoningen.

2.1 Vastleggen van randvoorwaarden voor woningbouw bij nieuwe projecten

Wij leggen voor nieuwe projecten die door ons of door andere partijen in Leiderdorp in 2014 worden geïnitieerd randvoorwaarden vast met betrekking tot 30% sociale woningbouw.

3.1 Uitwerken regels lokaal maatwerk

Op 26 juni 2013 is de regionale huisvestingsverordening vastgesteld en deze treedt in april 2014 in werking. Op basis hiervan worden de regels voor lokaal maatwerk verder uitgewerkt en begin 2014 afgerond, waarbij aandacht is voor starters en senioren. Rijnhart Wonen wordt betrokken bij het uitwerken van de regels voor lokaal maatwerk.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
% toegewezen woningen in Leiderdorp aan statushouders overeenkomstig de taakstelling	100%	100%	100%	100%	100%	100%
% toegewezen woningen in Leiderdorp aan bijzondere doelgroepen overeenkomstig taakstelling	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen, waarvan:	36	64	49-59	84-104	0	0
- Amaliaplein				15		
- voormalig Astellasgebouw			45-55			
- Brittenstein				50-70		
- Schans van Valdez				ca. 19 (planaanpassing)		
- Meas	60 in aanbouw	60				
- Hoofdstraat 124-126	4	4				
- Hoofdstraat 213-221	4 in ontwikkeling		4			
% sociaal van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp	100%	30%	30%	30%	30%	30%
% van vrijkomende sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan leiderdorpers	n.n.b.	30%	30%	30%	30%	30%
% nieuw opgeleverde sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan leiderdorpers	36 Vlechtbaan 7 voor Gemiva 19:29= 65% waarvan 12 uit Brittenstein	100%	100%	100%	100%	100%
% woningbouwprojecten waarbij duurzaamheid als voorwaarde is opgelegd		100%	100%	100%	100%	100%
% levensloopgeschikt van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in de kern			100%	100%	100%	100%

5C Economische zaken

Inleiding

Wij willen de economische structuur van Leiderdorp versterken door het creëren van een aantrekkelijk economisch klimaat. Wij scheppen daarvoor de kaders en bieden ondernemers daarbij zoveel mogelijk ruimte. Wij werken nauw samen met onze ondernemers, de Leiderdorpse Ondernemers Vereniging, andere (markt)partijen, de (Leidse) regiogemeenten en de provincie.

Doel	Het versterken van de economische structuur en het aantrekkelijk maken van het economisch klimaat in Leiderdorp	
SMART doel	1. Een duurzaam economisch beleid tot 2020	2. De Leidse regio wil een duurzame plek zijn in de top van Europese kennisregio's met life sciences & health als sleutelsectoren en spin-off voor productie, midden- en kleinbedrijf en dienstverlening in de regio zelf.
	3. Actueel beleid voor de ambulante handel in 2014	4. Het verminderen van administratieve lasten en regeldruk voor bedrijven in 2014
Activiteiten 2014	1.1 De actiepunten uit het Economisch beleid worden uitgevoerd tot 2020, waarbij in 2014 de focus ligt op het versterken van het zorgcluster	2.1 Leiderdorp voert samen met de gemeenten in de Leidse regio en de deelnemende onderwijsinstellingen en (groepen van) ondernemers het uitvoeringsprogramma tot 2020 uit, waarbij in 2014 de focus ligt op het versterken van het zorgcluster
	3.1 Het evalueren van de Nota ambulante handel	4.1 Samen met de ondernemers worden concrete acties geformuleerd om de administratieve lasten en de regeldruk voor ondernemers te verminderen
	3.2 Het actualiseren van de Nota ambulante handel	
	3.3. Het actualiseren van de Marktverordening	
Prestatie- indicator	Tevredenheid onder ondernemers over het economisch beleid	Het jaarlijks actualiseren van en rapporteren over het uitvoeringsprogramma Economische agenda Leidse regio
	Een geëvalueerde Nota ambulante handel	Ondernemers ondervinden een vermindering van administratieve lasten en regeldruk ten opzichte van 2012
	Een vastgestelde beleidsnota Ambulante handel	
	Een vastgestelde Marktverordening	

Wat willen we bereiken?

1. Een duurzaam economisch beleid tot 2020

In december 2013 is het economisch beleid 2014-2019 vastgesteld. Het economisch beleid kent een zevental thema's. De zeven thema's zijn: het versterken van de A4-zone, het versterken van het zorgcluster, profilering bedrijventerreinen, investeren in (duurzame) economische structuur, investeren in recreatie en toerisme, investeren in onderwijs- en arbeidsmarktbeleid en de rol van de gemeente en de plek in de regio. Per thema zijn actiepunten geformuleerd die moeten leiden tot het realiseren van de doelstellingen tot 2020. In 2014 zal de focus liggen in de versterking van het zorgcluster.

2. De Leidse regio wil een duurzame plek zijn in de top van Europese kennisregio's met life sciences & health als sleutelsectoren en spin-off voor productie, midden- en kleinbedrijf en dienstverlening in de regio zelf

In 2013 is de Economische agenda Leidse regio vastgesteld. In 2014 wordt gestart met het uitvoeren van de top 10 maatregelen uit het uitvoeringsprogramma. Deze maatregelen worden in gezamenlijkheid uitgevoerd door de gemeenten in de Leidse regio, de onderwijsinstellingen en (groepen van) ondernemers. In 2014 zal de focus liggen in de versterking van het zorgcluster. Zowel op lokaal niveau als op regionaal niveau door aansluiting te zoeken met de instellingen in Leiden.

3. Actueel beleid voor de ambulante handel in 2014

De Nota ambulante handel wordt geëvalueerd en geactualiseerd. De Nota ambulante handel bevat het beleid rondom standplaatsen en de markt. In de actualisatie van dit beleid zal op beide onderwerpen worden ingegaan en er zal specifieke aandacht zijn voor de instandhouding van de markt en de kostendekkendheid ervan.

4. Het verminderen van de administratieve lasten en regeldruk voor ondernemers voor 2014

Vermindering van regels blijft een actueel thema voor ondernemers. Ook naar aanleiding van het gehouden tevredenheidsonderzoek in 2012. Het kabinet wil de regeldruk verminderen. Bijvoorbeeld door strijdige regels aan te pakken, vergunningen te schrappen, administratieve lasten en het toezicht te verminderen en de dienstverlening te verbeteren. De ontwikkeling van het Serviceplein biedt wellicht mogelijkheden om dit thema verder op te pakken. Dit zal nog nader worden verkend.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 De actiepunten die zijn genoemd in het economisch beleid worden uitgevoerd tot 2020, waarbij in 2014 de focus ligt op het versterken van het zorgcluster

We gaan voor ieder thema uit het economisch beleid een start maken met de uitvoering van de actiepunten. Het laaghangend fruit zal worden geplukt.

Met de zorginstellingen gaan wij in gesprek om het Leiderdorpse zorgcluster te versterken. De hieruit voortkomende acties worden in een plan verwerkt en met de zorginstellingen opgepakt. De Leiderdorpse Ondernemersvereniging zal hier ook bij betrokken worden.

2.1 Leiderdorp voert samen met de gemeenten in de Leidse regio en de deelnemende onderwijsinstellingen en (groepen van) ondernemers het uitvoeringsprogramma tot 2020 uit, waarbij in 2014 de focus ligt op het versterken van het zorgcluster

De top 10 actiepunten uit het uitvoeringsprogramma wordt uitgevoerd, waarbij voor Leiderdorp de focus ligt op de versterking van het zorgcluster in de Leidse regio. Met de zorginstellingen gaan wij in gesprek om, naast de versterking van het Leiderdorpse zorgcluster, het zorgcluster in de Leidse regio te versterken door het vinden & binden van partijen om de samenwerking te bevorderen.

3.1 Het evalueren van de Nota ambulante handel

De vigerende Nota ambulante handel wordt geëvalueerd. Tijdens de evaluatie komt aan de orde in hoeverre de doelstellingen zijn behaald. Op basis van deze evaluatie wordt de Nota ambulante handel geactualiseerd en zullen er actiepunten worden geformuleerd.

3.2 Het actualiseren van de Nota ambulante handel

Op basis van de evaluatie onder 3.1. zullen de aanbevelingen en actiepunten worden overgenomen in een geactualiseerde Nota ambulante handel 2014-2019.

3.3 Het actualiseren van de Marktverordening

Een onderdeel van de Nota ambulante handel is de markt. Gelet op de nieuw uitgebrachte model-Marktverordening 2013 van de VNG zal deze worden geactualiseerd. Bij deze actualisatie zal aandacht zijn voor de kostendekkendheid en de revitalisatie van de markt.

4.1 Samen met de ondernemers worden concrete acties geformuleerd om de administratieve lasten en de regeldruk voor ondernemers te verminderen

We gaan met (koepels van) ondernemers in gesprek om een actieplan op te stellen om de regeldruk en administratieve lasten te verminderen. De ontwikkeling van het Serviceplein biedt wellicht mogelijkheden om dit thema verder op te pakken. Dit zal nog nader worden verkend.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Tevredenheid onder ondernemers over economisch beleid	n.n.b.	6*	6*	7*	7*	7*
Het jaarlijks actualiseren van en rapporteren over het uitvoeringsprogramma Economische agenda Leidse regio	n.v.t.	n.v.t.	1	1	1	1
Een geëvalueerde Nota ambulante handel			1			
Een nieuw vastgestelde Nota ambulante handel			1			
Een nieuw vastgestelde Marktverordening			1			
Vermindering administratieve lasten, regeldruk en vergunningen		10%	10%			

*het jaar is afhankelijk van onderzoeksmoment

5D Duurzaamheid

Inleiding

Wij willen meer duurzaamheid in Leiderdorp en richten ons daarbij op klimaatneutraliteit & energiebesparing, verbeteren van de luchtkwaliteit, schone en zuinige mobiliteit, duurzame gebiedsontwikkeling & duurzaam bouwen en energie uit afval.

Daarbij werken we nauw samen met de Omgevingsdienst West-Holland, onze inwoners, bedrijven en woningbouwcorporatie en andere partijen. De wettelijke taken worden door de Omgevingsdienst uitgevoerd.

Het ingezamelde gft-afval wordt vanaf 2015 vergist. Over dit onderwerp wordt verwezen naar hoofdstuk 4G reiniging.

Doel	Realiseren van meer duurzaamheid in Leiderdorp			
SMART doel	1. In 2015 voldoen we aan de wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid	2. Voor 2017 maken minimaal 21 huishoudens gebruik van de duurzaamheidslening	3. 100% duurzame inkoop in 2015	4. In 2025 is Leiderdorp een duurzame gemeente
Activiteiten 2014	1.1 Het uitvoeren van maatregelen die voor 2014 in de duurzaamheidsagenda zijn benoemd	2.1 Het uitvoeren van de duurzaamheidslening	3.1 In overleg met het Servicepunt71 afspraken maken om in 2014 zoveel mogelijk en uiterlijk in 2015 alle producten duurzaam in te kopen	4.1 Samen met ondernemers, burgers en de woningbouwcorporatie duurzame innovatieve initiatieven ontplooiën
	1.2 De samenwerking met de Omgevingsdienst West-Holland optimaliseren door invulling te geven aan het opdrachtgeverschap			
	1.3 Het benoemen van een ambtenaar duurzaamheid			
Prestatie-indicator	1. realisatie van duurzaamheidsagenda	2. de jaarlijks gehonoreerde aanvragen	3. % duurzame inkoop	4. de startups van duurzame innovatieve initiatieven

Wat willen we bereiken?

1. In 2015 voldoen we aan de wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid

De Duurzaamheidsagenda 2011-2014 is in 2012 vastgesteld. In deze agenda is het milieubeleid van onze gemeente en de uitvoering daarvan voor deze periode vastgelegd. De doelstellingen zijn gericht op klimaatneutraliteit & energiebesparing, verbeteren van de luchtkwaliteit, schone en zuinige mobiliteit, duurzame gebiedsontwikkeling & duurzaam bouwen en energie uit afval. Wij sturen erop dat de duurzaamheidsagenda in 2015 door ons en de Omgevingsdienst West-Holland gerealiseerd is.

2. Voor 2017 maken minimaal 21 huishoudens gebruik van de duurzaamheidslening

Wij willen bijdragen aan het verminderen van de CO₂-uitstoot. Particuliere huizenbezitters bieden we de gelegenheid tot het treffen van energiebesparende en energieopwekkende maatregelen in bestaande woningen.

3. 100% duurzame inkoop in 2015

In 2015 is de overheid wettelijk verplicht om alle producten duurzaam in te kopen.

4. In 2025 is Leiderdorp een duurzame gemeente

We willen toewerken naar een duurzamer Leiderdorp. Dat betekent dat we niet alleen als gemeentelijke organisatie een duurzame uitstraling hebben, maar juist heel Leiderdorp. Om dit te bereiken hebben we burgers, ondernemers en de woningbouwcorporatie nodig.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Het uitvoeren van maatregelen die voor 2014 in de duurzaamheidsagenda zijn benoemd

Naast de gemeente is ook de Omgevingsdienst trekker van een groot aantal acties, plannen en projecten uit het uitvoeringsprogramma. Wij hebben met de Omgevingsdienst afspraken gemaakt over de uitvoering van maatregelen. Wij zullen extra aandacht besteden aan de gemeentelijke projecten cq ambities (schone mobiliteit, milieu-educatie en energiebesparing).

1.2 De samenwerking met de Omgevingsdienst West-Holland optimaliseren door invulling te geven aan het opdrachtgeverschap

De Omgevingsdienst is onze milieuafdeling en voert voor ons de milieutaken uit. We willen de onderlinge samenwerking optimaliseren door nadere werkafspraken te maken op het gebied van advisering, financiën en de uitvoering van taken.

1.3 Het benoemen van een ambtenaar duurzaamheid

We willen in de ambtelijke organisatie meer aandacht besteden aan duurzaamheid. Het gaat hierbij om zowel het opstellen als het uitvoeren van beleid, het ondersteunen van lokale initiatieven en het inbedden van duurzaamheid in lokale plannen. Om dit te bereiken zullen we binnen de huidige formatie extra ambtelijke capaciteit beschikbaar stellen en een ambtenaar duurzaamheid (eerder ook wel milieuambtenaar genoemd) benoemen om onze ambities te kunnen realiseren.

2.1 Het uitvoeren van de duurzaamheidslening

De deelnemingsovereenkomst met de Svn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) is gesloten en de regeling ter uitvoering van de overeenkomst is met de Omgevingsdienst West-Holland verder uitgewerkt. De Omgevingsdienst voert de werkzaamheden voor ons uit. Er wordt een uitgebreid communicatietraject gestart om bekendheid te geven aan de duurzaamheidslening.

Vanaf september 2013 kan gebruik gemaakt worden van de duurzaamheidslening. Gedurende de looptijd van drie jaar is jaarlijks een budget beschikbaar van € 100.000,=

3.1 In overleg met het Servicepunt71 afspraken maken om in 2014 zoveel mogelijk en uiterlijk in 2015 alle producten duurzaam in te kopen

Er wordt met het Servicepunt71 overleg gevoerd om uiterlijk in 2015 alle producten duurzaam in te kopen. In 2012 is door de gemeente 67% duurzaam ingekocht (inkopen boven € 5.000,=). Om de doelstelling van 100% te behalen, zal gebruik gemaakt worden van de duurzaamheidsmonitor van Servicepunt71.

4.1 Samen met ondernemers, burgers en de woningbouwcorporatie duurzame innovatieve initiatieven ontplooiën

We gaan in gesprek met de verschillende partijen om gezamenlijk duurzame innovatie te realiseren. Hierbij richten wij ons in eerste instantie op stadslandbouw en duurzame energieopwekking.

Daarom gaan we samen met ondernemers onderzoeken in hoeverre een vorm van stadslandbouw mogelijk is. Hier kan een koppeling worden gelegd met de leegstaande kantoorpanden. En samen met burgers en de woningbouwcorporatie onderzoeken we de mogelijkheden van stadlandbouw in het openbaar groen.

We gaan ook onderzoeken in hoeverre we kunnen aansluiten bij het initiatief Groene Cirkels van Heineken (o.a. het realiseren van duurzame energieopwekking samen met ondernemers).

prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Gerealiseerde duurzaamheidsagenda		nvt	nvt	1	nvt	
De jaarlijks gehonoreerde aanvragen van de duurzaamheidslening		nvt	minimaal 7	minimaal 14	minimaal 21	
% duurzame inkoop		nvt	nvt	100%	100%	100%
De startups van duurzame innovatieve initiatieven		nvt	2	-	-	

Wat mag het kosten?

5 Ruimtelijk beleid		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 5A Ruimtelijke ordening	Lasten	1.094	1.214	1.154	1.144	1.153	1.152
	Baten	-476	-651	-529	-479	-479	-479
Saldo		618	563	625	665	673	673
PROG 5B Woonbeleid	Lasten	97	173	122	107	100	100
	Baten	-24	-23	-38	-38	-38	-38
Saldo		72	150	84	69	62	62
PROG 5C Economische zaken	Lasten	67	66	82	77	82	77
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		67	66	82	77	82	77
PROG 5D Duurzaamheid	Lasten	518	516	499	487	487	487
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		518	516	499	487	487	487
Programma 5 Ruimtelijk beleid	Lasten	1.775	1.969	1.857	1.815	1.822	1.816
	Baten	-500	-674	-568	-518	-518	-518
Saldo van baten en lasten		1.275	1.295	1.289	1.297	1.304	1.298
Reserves	Toevoeging	125	86	-	-	-	-
	Onttrekking	-251	-357	-7	-7	-	-
Mutaties reserves		-126	-271	-7	-7	-	-
Resultaat		1.149	1.023	1.282	1.290	1.304	1.298

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 + € 62.000

- Conform Kadernota 2014 zijn de bouwleges € 200.000 afgeraamd. De bouwleges staan al jaren begroot op hetzelfde bedrag (plus indexatie). Die inkomsten worden i.v.m. afname grote projecten en de crisis ook al jaren niet meer gehaald. De kosten zijn nog wel (deels) hetzelfde; denk aan toezicht en handhaving die vaak ruim na de inkomsten worden gerealiseerd.
- In 2013 is eenmalig een bedrag beschikbaar voor structuurvisie (€ 95.000)
- Als gevolg van het project snippergroen (2013) wordt in 2014 éénmalig € 50.000 extra opbrengst verwacht aan verkoop van groenstrookjes.

B. verschil ten opzichte van 2013 - € 66.000

- Conform raadsbesluit is € 78.000 opgenomen in de begroting 2013 voor de uitwerking van het actieplan uit de woonvisie "gewoon lekker wonen tussen stad en land" in de jaren 2013 en 2014.

C. Verschil ten opzichte van 2013 + € 16.000

D. verschil ten opzichte van 2013 - € 17.000

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

Als gevolg van het project snippergroen (2013) wordt in 2014 éénmalig € 50.000 extra opbrengst verwacht aan verkoop van groenstrookjes.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 5		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Sociale woningbouw	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-21	-76	-7	-7	-	-
Saldo		-21	-76	-7	-7	-	-
Jaarafsluiting programma 5	Toevoeging	125	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-128	-195	-	-	-	-
Saldo		-3	-195	-	-	-	-
Egalisatie exploitatielasten programma 5	Toevoeging	-	86	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Saldo		-	86	-	-	-	-
Resultaat voorgaand jaar pr 5	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-102	-86	-	-	-	-
Saldo		-102	-86	-	-	-	-
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 5		-126	-271	-7	-7	-	-

Sociale Woningbouw

Uit de reserve Sociale Woningbouw wordt in 2013 t/m 2015 € 78.000 onttrokken voor de woonvisie "gewoon lekker wonen tussen stad en land".

Jaarafsluiting

Uit de reserve Jaarafsluiting wordt conform raadsbesluit juli 2013 de resultaatbestemming 2012 voor de structuurvisie € 95.000, bestemmingsplannen € 30.000 en de constructief toetser en opleiding bouwinspecteur € 70.000 onttrokken in 2013.

Programma 6 : Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid

6A Algemene regionale samenwerking

Inleiding

De komende 10 jaar is Leiderdorp bestuurlijk zelfstandig in staat om de bestuurlijke opgaven waar de gemeente voor staat te realiseren. Dat doen wij onder andere door samen te werken met omliggende gemeenten en verbindingen te leggen met onze maatschappelijke, bestuurlijke en private partners. Op deze manier willen wij voor onze burgers effectief en efficiënt zijn en gebruik maken van kennis en kunde binnen de regio. We hebben daartoe onze visie vastgesteld in de zogeheten "Paprikanotitie" en de Nota verbonden partijen. De uitgangspunten in beide documenten zijn verwerkt in de Toekomstvisie Leiderdorp 2025, "Samenwerken en Verbinden". Hierin wordt voor het bestuurlijke deel van de Toekomstvisie als uitgangspunt gekozen voor samenwerking in de Leidse regio waar mogelijk en wenselijk.

Doel	Kaders scheppen voor het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke en maatschappelijke kwaliteit van Leiderdorp.		
SMART doel	1. Betere krachtenbundeling op de schaal van de Leidse Regio.	2. Betere krachtenbundeling in Holland Rijnland voor strategische onderwerpen.	3. Meer sturing op gemeenschappelijke regelingen waar Leiderdorp aan deelneemt
Activiteiten 2014	1.1 De gemeenten in de Leidse regio verkennen een gezamenlijke, inhoudelijke agenda	2.1 De strategische belangen die de Leidse Regio overstijgen worden behartigd op de schaal van Holland Rijnland	3.1 Leiderdorp is in elke belangrijke (strategische) groep in de regio vertegenwoordigd
	1.2 De colleges, raden en ambtelijke organisaties ontmoeten en spreken elkaar vanuit een inhoudelijke agenda	2.2 De richtinggevende discussie over de positie en taken van Holland Rijnland tussen de metropoolregio's wordt afgerond	3.2 bij de gemeenschappelijke regelingen wordt een discussie gevoerd over de taken die de regeling voor Leiderdorp uitvoert. Leiderdorp start hiervoor via de ambtelijke en bestuurlijke lijnen de discussie.
	1.3 Onderwerpen op met name operationeel en/of tactisch niveau die het lokale belang overstijgen, worden in eerste instantie op Leidse regio niveau uitgewerkt		3.3 Het Leiderdorps regiomodel wordt bij alle gemeenschappelijke regelingen gebruikt in de Leiderdorpse organisatie
	1.4 De efficiency van Servicepunt71 groeit		
Prestatie-indicator	Voor dit subprogramma zijn geen prestatie-indicatoren benoemd.		

Wat willen we bereiken?

1. Samenwerking binnen op de schaal van de Leidse Regio op inhoudelijk en uitvoeringsniveau

In de toekomstvisie Leiderdorp 2025 heeft de raad vastgelegd in eerste instantie wordt samengewerkt op de schaal van de Leidse Regio. Afhankelijk van (het belang van) het onderwerp kan door de Leidse Regio gemeenten besloten worden om op een hoger schaalniveau samen te werken. Het doel van deze samenwerking is het verminderen van de kwetsbaarheid van de organisaties, het delen van kennis en het behalen van efficiencywinst bij het invullen van de maatschappelijke opgaven. Het gaat hierbij voornamelijk om inhoudelijke en uitvoeringssamenwerking. De discussie over de bestuurlijke toekomst van de Bollenstreek en de daaruit voortvloeiende samenwerking, zal ook voor de Leidse Regio aanleiding zijn om nog meer na te denken over de positie en toekomst van de Leidse Regio. De raad van Oegstgeest heeft in december 2013 een koers vastgesteld voor de gemeentelijke samenwerking van Oegstgeest voor de komende jaren. De keuze die Oegstgeest maakt, is ook van Leiderdorp van belang omdat daarmee de kracht van de Leidse Regio wordt beïnvloed.

2. Samenwerking in Holland-Rijnland voor subregio overstijgende onderwerpen

Onderwerpen die het belang van de Leidse Regio overstijgen stemmen wij af op de schaal van Holland Rijnland. Doel van deze samenwerking is regionaal beleid vast te stellen voor die zaken die het individuele belang van de gemeente overstijgen, de afstemming tussen gemeenten te bevorderen en door krachtenbundeling de belangenbehartiging van de gemeenten in Holland Rijnland op Zuidvleugel-/Randstadniveau te organiseren. Per 1 januari 2014 zijn de Wgr+ regio's afgeschaft. Ten noorden en ten zuiden van de regio Holland Rijnland zijn actieve pogingen om metropoolregio's te laten ontstaan ter vervanging van de Wgr+ regio's. De discussie over de toekomstige samenstelling, positie en taakvelden van Holland Rijnland wordt voor de gemeenteraadsverkiezingen afgerond. Deze herpositionering van Holland Rijnland zal leiden tot een andere/nieuwe manier van strategische samenwerking. Daarbij dienen vragen beantwoord te worden als "wat zijn de strategische doelen die wij via Holland Rijnland willen bereiken", "welke doelen kunnen wij via subregionale samenwerking bereiken in de Leidse Regio" en "welke doelen kunnen wij zelf of met andere / lokale samenwerkingspartners bereiken"?

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 De gemeenten in de Leidse regio verkennen een gezamenlijke, inhoudelijke agenda

De gemeenten in de Leidse regio stemmen op politiek, bestuurlijk en ambtelijk niveau met elkaar af op gemeentegrensoverschrijdende dossiers en bepalen op welke thema's zij op inhoudelijke basis willen samenwerken.

1.2 De colleges, raden en ambtelijke organisaties ontmoeten en spreken elkaar vanuit een inhoudelijke agenda

Met de samenwerking op de bedrijfsvoering in de Leidse Regio via Servicepunt71 zijn de gemeenten op bedrijfsvoerings- en uitvoeringsniveau verder met elkaar verbonden. Bijeenkomsten voor de gezamenlijke colleges, raden en ambtelijke organisaties dragen hier verder aan bij. De afstemming op de schaal van de Leidse Regio wordt politiek en bestuurlijk steeds belangrijker, mede in relatie tot de bestuurlijke schaalvergroting van gemeenten binnen Holland Rijnland en de samenwerking in de Bollenstreek en Rijnstreek. De ambtelijke samenwerking binnen de Leidse Regio draagt bij aan het delen en uitwisselen van kennis en kunde.

1.3 Onderwerpen op operationeel/tactisch niveau die het lokale belang overstijgen, worden in eerste instantie op Leidse regio niveau uitgewerkt

De raad van Leiderdorp heeft in de Toekomstvisie Leiderdorp "Samenwerken en verbinden" nadrukkelijk uitgesproken dat de focus voor samenwerken ligt op de Leidse Regio. Dat is het leidende principe voor de tactisch- operationele samenwerking als het gaat om thema's als economie, verkeer en vervoer en de uitwerking van de 3 decentralisaties in het sociale domein (3D's).

1.4 De efficiency van Servicepunt71 groeit

Het Servicepunt groeit verder door in zijn rol. De onderlinge (ambtelijke) samenwerking met Leiderdorp krijgt meer vorm en inhoud. De sturing op het servicepunt vanuit de gemeente zal sterk blijven, maar zal zich verder verplaatsen van operationeel naar strategisch. Aandacht blijft uiteraard voor het monitoren van de kwaliteit en de efficiency.

2.1 De strategische belangen die het schaalniveau van de Leidse Regio overstijgen worden behartigd op de schaal van Holland Rijnland

Het samenwerkingsverband Holland Rijnland zet zich in voor de behartiging van de regionale (sub)belangen aan de grote overlegtafels op Provinciaal, Zuidvleugel- en metropool/Randstadniveau. De strategische belangen die Leiderdorp niet zelf kan behartigen omdat zij niet aan de juiste overlegtafels een plaats krijgt, kunnen via Holland Rijnland behartigd worden. De subregio Leidse Regio zal zich voor strategische onderwerpen voor de Leidse Regio cq. Leiderdorp ontwikkelen als een afstemmingsplatform voorafgaand aan de afstemming op Holland Rijnland niveau. Leiden is voor de regio de centrumgemeente. In 2014 start de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn, waarmee een grote bestuurlijke partner in Holland Rijnland ontstaat. Hierdoor ontstaat een nieuwe (bestuurlijke) dynamiek in de strategische samenwerking op Holland Rijnland niveau.

2.2 De richtinggevende discussie over de positie en taken van Holland Rijnland tussen de metropoolregio's wordt afgerond

In 2013 is de discussie over de herpositionering van Holland Rijnland (project #kracht15) herstart. De stuurgroep van het project heeft een ronde langs alle raden gemaakt. Het beeld dat dat opleverde, is het vertrekpunt voor verdere uitwerking van de schaal, taken, budget en positie van Holland Rijnland. Daarmee wordt ook richting gegeven aan de toekomstige positie en samenwerking in de deelregio's (Bollenstreek, Leidse Regio, Rijnstreek). Leiderdorp is bestuurlijk en ambtelijk volop bij deze discussie betrokken.

3.1 Leiderdorp is in elke belangrijke (strategische) groep in de regio vertegenwoordigd

Leiderdorp wil een belangrijke (leidende) rol blijven spelen in regionale samenwerking. Hiervoor worden bestuurlijke ontwikkelingen actief gevolgd en, waar nodig in het belang van Leiderdorp, wordt actief ingezet op sturing.

3.2 Bij de gemeenschappelijke regelingen wordt een discussie gevoerd over de taken die de regeling voor Leiderdorp uitvoert

Vanuit verschillende raden komt de roep om een taakstelling op de kosten die gemeenschappelijke regelingen maken bij hun taakuitvoering. De werkgroep financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2015-2018 stelt aan een aantal gemeenschappelijke regelingen een taakstelling. Leiderdorp wil dat deze taakstellingen aan de gemeenschappelijke regelingen gepaard gaan met een taakdiscussie. Pas dan kan een financiële taakstelling goed worden ingevuld, zonder kwaliteitsverlies en terugkerende verzoeken voor aanvullende middelen. Om een taakdiscussie te voeren is een meerderheid nodig onder de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. Zowel bestuurlijk als ambtelijk zal Leiderdorp het gesprek over de te voeren taakdiscussie aangaan.

3.3 Het Leiderdorps regiomodel wordt voor alle gemeenschappelijke regelingen gebruikt in de Leiderdorpse organisatie

Een van de onderdelen van het leiderdorps regiomodel is de wijze van advisering en delen van informatie met het college, de raad, het management en het ambtelijk apparaat. Dit vergroot de transparantie en eenduidigheid in advisering en samenhang in de belangen voor Leiderdorp. Het Leiderdorps model wordt met name benut voor de advisering voor Holland Rijnland, het komende jaar wordt dit uniform gemaakt voor de advisering voor alle regelingen waaraan Leiderdorp deelneemt. Hierdoor krijgt Leiderdorp meer sturing op gemeenschappelijke regelingen waar aan wordt deelgenomen.

6B Bestuur en dienstverlening

Inleiding

De gemeente wordt hét portaal van de overheid. De gemeentewinkel is verantwoordelijk voor de dienstverlening aan burgers en ondernemers. Er wordt gewerkt om de dienstverlening aan de burgers en ondernemers gemakkelijker, minder bureaucratisch en transparanter te maken.

Dit gebeurt o.a. door het koppelen van gegevens van verschillende overheidsinstanties, zowel interne als externe partijen. Op deze manier willen wij tevens de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen.

Doel	Betere dienstverlening	
SMART doel	1. Op 1 januari 2015 is het Serviceplein Leiderdorp (Klant Contact Centrum) in de gemeente Leiderdorp dé ingang voor vragen van inwoners, bedrijven en maatschappelijk instellingen. De professionele dienstverlening zet de klant centraal en biedt een optimale service voor inwoners, bedrijven en instellingen bij het verkrijgen van producten, diensten en informatie.	2. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de klant minimaal beoordeeld op 7,6.
Activiteiten 2014	1.1 Het verder door ontwikkelen van het Serviceplein.	2.1 Afhandeling klantvragen via Serviceplein op 70 %.
	1.2 Het verder door ontwikkelen van de beoogde medewerkers 1e lijnsdienstverlening van het Serviceplein.	2.2 Klanttevredenheid handhaven of verbeteren t.o.v. 2013.
	1.3 Implementatie Basisregistratie Personen (BRP)	2.3 Uitbreiding van het op afspraak werken in 2014.
	1.4 Gemeenteraadsverkiezingen en Europese parlementsverkiezingen.	
Prestatie-indicator	Meetgegevens (koppeling systemen 1e lijn Serviceplein/aantal producten en % afgehandeld door 1e lijn Serviceplein).	Kwaliteitshandvest en servicenormen en uitkomst KTO (Benchmarking Publiekszaken).

Wat willen we bereiken?

1. Eén loket voor burgers, bedrijven en instellingen, waarin 80% van de vragen in 1 keer wordt afgehandeld

In de 'visie 2015 Publieke dienstverlening, professionele gemeenten' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), is in het programma 'Antwoord @' als gezamenlijke ambitie geformuleerd dat de gemeente in 2015 het eerste aanspreekpunt voor inwoners, ondernemers en instellingen is.

2. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de klant minimaal beoordeeld op 7,6

De dienstverlening wordt ingericht vanuit het perspectief van de klant. Dat betekent dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen op een eenvoudige en klantgerichte wijze toegang hebben tot de gemeentelijke overheid in haar hoedanigheid als dienstverlener.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Het verder doorontwikkelen van het Serviceplein

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft aan dat burgers vanaf 2017 zoveel mogelijk digitaal kunnen regelen, en dat alleen bepaalde type dienstverlening van gemeentes via balie, telefoon en post nog wenselijk is. De uitdaging die er ligt voor gemeentes is de komende jaren de transitie te maken van hoofdzakelijk dienstverlening aan burgers via balie, telefoon en post naar hoofdzakelijk digitale dienstverlening.

1.2 Het verder doorontwikkelen van de beoogde medewerkers 1e lijnsdienstverlening van het Serviceplein

De medewerkers zullen in 2014 opgeleid worden tot volleurde KCC medewerkers. De toetsing voor de opleiding vindt in het laatste kwartaal van 2013 plaats. De medewerkers worden daarbij getoetst of zij voldoende potentie hebben om daar naartoe door te groeien. Na de toets zullen zij de opleiding KCC-medewerker gaan volgen.

1.3 Implementatie Basisregistratie Personen (BRP)

De gemeente Leiderdorp neemt deel als koploper in de pilot van het landelijke project Modernisering GBA (mGBA).

De Tweede Kamer heeft op 16 april 2013 ingestemd met het wetsvoorstel Basisregistratie Personen (BRP). Allereerst zal de technische modernisering van de GBA plaats vinden. Dat betekent de invoering van een samenhangend stelsel van centrale en gemeentelijke voorzieningen ter ondersteuning van de gemeenten bij de bijhouding van de persoonsgegevens, en ter verzorging van een efficiëntere en snellere manier van gegevensverstrekking.

Er wordt permanent aandacht geschonken aan de kwaliteit van de basisregistratie.

1.4 Gemeenteraadsverkiezingen en Europese parlementsverkiezingen

Op 19 maart 2014 vindt de verkiezing voor de leden van de Gemeenteraad plaats. De voorbereidingen m.b.t. deze verkiezingen beginnen in het 4e kwartaal van 2013. De kandidaatstelling is op 3 februari 2014. In december 2013 zal contact worden opgenomen met de plaatselijke politieke partijen, om o.a. goede afspraken over het inleveren van de kandidatenlijst te maken. De politieke partijen zullen (technisch) worden ondersteund bij het invullen van alle benodigde documenten.

Op 22 mei 2014 zal de verkiezing voor de leden van het Europees Parlement plaatsvinden.

Eind 2014 zullen de werkzaamheden voor de verkiezingen van de Provinciale Staten in 2015 aanvangen. De kandidaatstelling voor deze verkiezing zal op 20 januari 2015 plaats vinden, en de verkiezingen op 4 maart 2015.

2.1 Afhandeling klantvragen via Serviceplein op 70%

In 2014 zal binnen het project Organisatie en Dienstverlening het aantal producten/klantvragen dat door de 1e lijn wordt afgehandeld, verder worden uitgebreid.

2.2 Klanttevredenheid handhaven of verbeteren t.o.v. 2013

In 2014 zal de Benchmarking Burgerzaken opnieuw plaats vinden. In 2013 is t.a.v. de klanttevredenheid een 7,9 behaald. Het streven is de dienstverlening op een dusdanig peil te brengen dat het in 2013 behaalde resultaat zal worden geëvenaard. Het Serviceplein maakt momenteel echter een doorontwikkeling van de 1e lijnsdienstverlening door. Dit proces kan van invloed zijn op de score van de klanttevredenheid, waardoor het in 2013 behaalde resultaat in 2014 wellicht (nog) niet haalbaar is.

2.3 Uitbreiding van het op afspraak werken in 2014

Vanaf 1 juni 2013 heeft het werken op afspraak als pilot op de woensdagavond plaatsgevonden. Medio september 2013 is deze pilot geëvalueerd. De pilot is geslaagd. In 2014 zal het werken op afspraak worden uitgebreid naar andere dagen.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Klanttevredenheid	n.b.	7,5	7,7	7,7	7,8	7,9
Aantal afgehandelde klantvragen via KCC	n.b.	65%	70%	80%	80%	80%

6C Openbare orde en veiligheid

Inleiding

Wij willen het veiligheidsniveau voor de bewoners en bezoekers van Leiderdorp behouden in objectief en subjectief opzicht en waar mogelijk verhogen. Dit doen wij door het voeren van integraal veiligheidsbeleid, waarbij de gemeente de regiefunctie vervult. Een middel om dit te bereiken is toepassing van de methode Kernbeleid Veiligheid, waarbij het veiligheidsterrein wordt ingedeeld in verschillende beleidsvelden. Het is noodzakelijk partijen binnen de samenleving van Leiderdorp en daarbuiten te betrekken bij het veiligheidsbeleid, waarbij ieder invulling geeft aan de eigen rol en verantwoordelijkheid.

Doel	Het huidige hoge veiligheidsniveau voor bewoners en bezoekers van Leiderdorp behouden en waar mogelijk verhogen, zowel in objectief als in subjectief opzicht.		
SMART doel	1. Stijgende trend woninginbraken omkeren: aantal inbraken daalt met 12% ten opzichte van het niveau 2011-2012.	2. Huiselijk geweld aanpakken: waar nodig oplegging huisverbod, goed in samenspraak met politie, GGD en nodige partners.	3. Eind 2014 voldoen aan het regionaal normenkader en de verplichtingen uit de wet veiligheidsregio's, ten aanzien van de crisisbeheersing.
Activiteiten 2014	1.1 Preventief: burgers betrekken door middel van preventieavonden, besmettingsbrieven en aansluiten bij burgernet. Mogelijkheden van keurmerk veilig wonen en overige preventieve maatregelen onder de aandacht brengen bij betrokken partijen.	2.1 Bij constatering van een vorm van huiselijk geweld met oplegging van een huisverbod, toezien dat elke partij de afspraken nakomt.	3.1 Samenwerken met district en veiligheidsregio, onder meer door uitvoering van de projectopdracht voor alle 5 gemeenten binnen de regio.
	1.2 Repressief: samenwerken met politie en onder meer in regionaal verband blijven zoeken naar instrumenten om het oplossingspercentage te verhogen en het aantal woninginbraken terug te dringen	2.2 Met betrokken partijen samenwerking stimuleren en onder de aandacht brengen en houden van de problematiek en aandacht voor bieden van handelingsperspectief.	3.2 Gelijkschakelen van kwaliteitsniveau crisisorganisaties.
Prestatie-indicator	Aantal woninginbraken	Aangiften huiselijk geweld	Voldoen criteria conform wet én besluit veiligheidsregio's

Wat willen we bereiken?

1. Veilige woon- en leefomgeving

De veiligheid is in de loop van de jaren op meerdere gebieden toegenomen, aan de objectieve cijfers af te lezen is het veiligheidsniveau in de gemeente vrij hoog en er worden nog steeds goede resultaten geboekt. Vooral op het gebied van de woninginbraken is echter een andere trend waarneembaar: de inbraakcijfers stijgen de afgelopen jaren. Door gedrag, maar ook door het nemen van preventieve maatregelen, kunnen mensen zelf hier veel aan doen. Door dit te benadrukken en aandacht te geven aan de grote impact die woninginbraken hebben voor de slachtoffers proberen we het aantal inbraken terug te dringen. Behalve preventief wordt er ook fors ingezet op repressie. Het terugdringen van het aantal zogenaamde 'high impact crimes' zal een positieve invloed hebben; ook op het veiligheidsgevoel.

2. Vergroten van de veiligheid achter de voordeur

Huiselijk geweld of, breder geformuleerd geweld in afhankelijkheidsrelaties, is in Nederland een groot probleem. De laatste jaren is er daarom veel inzet op gepleegd. Echter, de cijfers wijzen uit dat er nog veel te doen is. Landelijk was ruim 9% van de Nederlandse bevolking de afgelopen vijf jaar slachtoffer van huiselijk geweld. In bijna 75% van de gevallen van ernstig huiselijk geweld gaat het om lichamelijk geweld (65%) en seksueel geweld (8%). Een van de instrumenten die beschikbaar is om huiselijk geweld terug te dringen is uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod (Wth). Belangrijke partners hierin zijn onder meer GGD, politie en gemeente, maar bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg en Reclassering Nederland. Goede samenwerking en afstemming tussen betrokken partijen is van groot belang. Behalve dat de professionals weten wat ze doen is het belangrijk dat de mensen,

slachtoffers en getuigen van huiselijk geweld weten wat te doen als ze geconfronteerd worden met huiselijk of ander geweld in afhankelijkheidsrelaties.

3. Op lokaal niveau, goed afgestemd met en in de regio, de crisisbeheersingsorganisatie op orde hebben

Er is de afgelopen jaren veel veranderd op het gebied van de crisisbeheersing, met grote gevolgen voor de eisen die worden gesteld aan de voorbereiding op crises, rampen en incidenten. Deze voorbereiding is een gemeentelijke taak. De gemeente moet er, samen met de veiligheidsregio, zorg voor dragen dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen inzake crisisbeheersing. Met de Wet veiligheidsregio's moet een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige regionale organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing worden gevormd. Door intensivering van de samenwerking binnen de regio Leiden is het doel om eind 2014 aan het regionaal normenkader en de wettelijke verplichtingen te voldoen.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Preventief: burgers betrekken

Belangrijke rol in het tegengaan van woninginbraken ligt bij bewoners zelf. Uit onderzoek is gebleken dat een groot percentage van het aantal inbraken gelegenheidsinbraken zijn. Mensen kunnen hiertegen zelf heel veel doen ter voorkoming. Daarnaast kunnen extra maatregelen worden genomen om inbraakrisico's te verkleinen.

Gemeente en politie informeren mensen hierover op verschillende manieren. Zo zijn er preventie-avonden, er worden besmettingsbrieven verstuurd en de laatste inspanning op dit gebied is de aansluiting bij burgernet. Dit kan van preventieve waarde zijn, maar kan ook van nut zijn bij de repressie.

1.2 Repressief: samenwerking en ontwikkeling ten behoeve van de opsporing en pakkans

Naast de preventieve acties zijn er afspraken met de politie ten aanzien van woninginbraken ten behoeve van de opsporing en vergroting van de pakkans. Regelmatig wordt in groter verband besproken welke mogelijkheden er zijn. Zo is er ook de afspraak dat de politie altijd ter plaatse gaat en er technisch onderzoek verricht. Altijd zal worden teruggekoppeld aan de aangever(s).

2.1 Ketensamenwerking ten behoeve van de aanpak van huiselijk geweld

Ten aanzien van huiselijk geweld werken we in een keten. We werken samen met betrokken partners om huiselijk geweld terug te dringen. De belangrijkste partners: politie, openbaar ministerie, GGD, reclassering, jeugdzorg, vrouwenopvang, maatschappelijk werk en andere hulporganisaties vormen een keten en moeten samen een sluitende aanpak realiseren. Met de politie is afgesproken dat als zij worden betrokken bij een incident van huiselijk geweld, er altijd wordt doorgepakkt, desnoods zonder aangifte. Verder zijn er afspraken over wie wat doet en er zijn afgesproken contactmomenten, ten behoeve van de goede samenwerking. Een regionale beleidsvisie huiselijk geweld met als doel eerder signaleren en terugdringen van huiselijk geweld is hiervoor de basis.

2.2 Aandacht en bewustwording

Huiselijk geweld of breder geformuleerd, geweld in afhankelijkheidsrelaties, is in Nederland een geweldsvorm die veel voorkomt. Jaarlijks hebben in Nederland naar schatting tussen de 200.000 en 230.000 mensen te maken met ernstig of herhaald huiselijk geweld. De landelijke overheid houdt voorlichtingscampagnes om het onderwerp bespreekbaar te maken. Als lokale overheid willen wij met betrokken partijen samenwerken om het probleem onder de aandacht te brengen en te houden en aandacht te geven aan het handelingsperspectief. Gezamenlijk communiceren wat slachtoffers, daders en getuigen kunnen of soms moeten doen.

3.1 Samenwerken binnen district en veiligheidsregio

Om tot een goede uitvoering van de projectopdracht voor alle 5 gemeenten binnen de regio Leiden te komen, wordt zoveel mogelijk samengewerkt op een gelijkwaardig niveau. Zo is er steeds meer gezamenlijke planvorming en gelijkschakeling van processen, procedures en (piket)regelingen, om te komen tot een goede basis voor de vijf samenwerkende gemeenten (Leiderdorp, Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude) om hun individuele, incomplete crisisorganisatie samen te voegen tot één kwalitatief hoogwaardige crisisorganisatie. Uitgangspunt van de projectopdracht namens de secretarissen is:

één gezamenlijk Team Bevolkingszorg formeren waarin alle processen conform de wet veiligheidsregio's in de eerstelijns-bevolkingszorgprocessen zijn gewaarborgd.

3.2 Samenwerken binnen de veiligheidsregio

Door de gezamenlijke inspanningen op het niveau van de gemeenten betrokken bij Bevolkingszorg Leidse regio, wordt de crisisorganisatie van de oranje kolom verbeterd. Via de gelijkschakeling van het kwaliteitsniveau van alle individuele gemeenten (een belangrijk uitgangspunt van de samenwerking, t.b.v. de wettelijke taken en het regionale normenkader) worden de verschillende organisaties gevormd tot één crisisorganisatie. Door zaken als gedeelde bereikbaarheidsgegevens, ge-uniformeerde gemeentelijke alarmering, gezamenlijk opleiden, trainen en oefenen, moet de algemene kwaliteitsverbetering van de gemeentelijke kolom tot stand worden gebracht, in relatie tot andere kolommen (politiekolom, brandweerkolom en geneeskundige kolom).

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Aantal aangiftes woninginbraken	138	122	122	116	104	100
Rapportcijfer veiligheid (1 x per 2 jaar veiligheidsmonitor)	7,1 (2011)	7,1	-	7,2	-	7,2
Incidenten huiselijk geweld ^[1]	128	128	128	128	128	128
Audit Crisisbeheersing	55%	80%	100%	100% (eindmeting)	-	

[1] Ondanks toenemende bewustwording wordt ingezet op stabiel aantal aangiften.

6D Brandweer en rampenbestrijding

Inleiding

Wij willen een krachtige brandweerorganisatie die in een complexe samenleving toch effectief en efficiënt het hoofd kan bieden aan steeds ingewikkelder en ingrijpender incidenten. Om die reden zijn de brandweerkorpsen in Holland Midden geregionaliseerd en maakt het voormalig korps Brandweer Leiderdorp onderdeel uit van één brandweerorganisatie Brandweer Hollands Midden. Het werkgebied van de Brandweer Hollands Midden bestrijkt het noordelijk deel van de provincie Zuid-Holland en strekt zich uit van de Duin- en Bollenstreek in het noorden en via het Groene Hart naar de Krimpenerwaard in het zuiden en telt ruim 750.000 inwoners

Doel	Op gebied van brandveiligheid en rampenbestrijding zoveel mogelijk risico's voor zijn of erop voorbereid zijn en in de repressie hulp bieden aan mens en dier.		
SMART doel	1. Tijdig voorkomen van risicovolle situaties.	2. Voorbereid zijn om snel en vakbekwaam te kunnen reageren bij incidenten en crises.	3. Hulp bieden aan mens en dier.
Activiteiten 2014	1.1 Toezicht houden tijdens de bouwfase bij bouwprojecten	2.1 Onderhoud van materieel en personeel (OTO)	3.1 Repressief optreden.
	1.2 Controleren van objecten.		
	1.3 Adviseren ten aanzien van evenementen en objecten.		
Prestatie-indicator	Advisering bij relevante evenementen.	Geoefendheid van personeel conform gestelde eisen	Opkomsttijden bij incidenten

Wat willen we bereiken?

1/2/3. Doelen 1 tot en met 3, zoals geformuleerd

Een goed uitvoering van de taken die onderdeel uitmaken van de veiligheidsketen. Dat betekent proactie, preventie: tijdig voorkomen van risicovolle situaties; preparatie: voorbereid zijn om snel en vakbekwaam te kunnen reageren bij incidenten en crises; repressie en nazorg: hulp bieden aan mens en dier.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Uitvoeren van de advies- en toezichttaken op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing).

Adviezen aanvragen en verwerken en er voor zorgen dat tijdig maatregelen worden geformuleerd en controles worden uitgevoerd om de veiligheid te verbeteren.

1.2 Zorgen voor continuïteit van de dienstverlening op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing).

Zorgen dat de brandweer goed voorbereid is zodat als zich een incident voordoet, dat men goed opgeleid, getraind en geoefend is, maar ook dat de omstandigheden zo zijn, dat er snel en met goed materieel kan worden uitgerukt.

1.3. Uitvoeren van de operationele (en eventueel optionele) basisbrandweezorg en de regionale taken.

Het werkelijk optreden bij incidenten, welke van uiteenlopende aard kunnen zijn. Er valt te denken aan het blussen van branden, uitbreiding van brand voorkomen, duiken, gevaarlijke stoffen meten en opruimen, hulp bij stormschade en waterschade, gaslekkages opsporen, dieren in nood bevrijden, patiënten takelen en diverse opruimwerkzaamheden. De opkomsttijden zijn hierbij ook een belangrijke factor.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Advisering bij relevante evenementen (norm: 90%)-[1]	≥ 90	≥ 90	≥90	≥90	≥90	≥90
Geoefendheid van personeel (norm: 80%) -[1]	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
Opkomst tijd bij incidenten, bij prio1 – binnen 9 minuten (norm: 75%)	80	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75

[1] Nog niet gemeten in 2012, wordt nog gewerkt aan goede prestatiemeting.

Wat mag het kosten?

6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 6A Algemene regionale samenwerking	Lasten	1.400	1.546	1.386	1.771	946	946
	Baten	-12	-25	-	-	-	-
Saldo		1.388	1.521	1.386	1.771	946	946
PROG 6B Bestuur en dienstverlening	Lasten	9.840	9.815	9.695	9.220	8.985	8.731
	Baten	-1.126	-868	-877	-887	-898	-898
Saldo		8.714	8.947	8.818	8.333	8.087	7.833
PROG 6C Openbare orde en veiligheid	Lasten	334	382	417	417	417	417
	Baten	-11	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo		323	374	409	409	409	409
PROG 6D Brandweer en rampenbestrijding	Lasten	1.217	1.389	1.481	1.558	1.548	1.547
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		1.217	1.389	1.481	1.558	1.548	1.547
Programma 6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	Lasten	12.791	13.131	12.979	12.966	11.896	11.641
	Baten	-1.149	-901	-885	-895	-905	-905
Saldo van baten en lasten		11.642	12.231	12.094	12.071	10.990	10.735
Reserves	Toevoeging	1.269	1.975	487	-	-	-
	Onttrekking	-2.987	-4.000	-1.341	-1.587	-778	-716
Mutaties reserves		-1.719	-2.025	-853	-1.587	-778	-716
Resultaat		9.924	10.206	11.241	10.483	10.212	10.020

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - € 135.000

Conform raadsvoorstel is in 2013 € 100.000 t.l.v. de reserve Oude Rijnzone opgenomen in de exploitatie om de voorbereidingskosten aankoop van Vliko te dekken.

B. Verschil ten opzichte van 2013 - € 129.000

- Conform de kadernota 2013 is met ingang van 2014 een bezuiniging ingeboekt van € 45.000 op de loonkosten van het bestuur. Deze bezuiniging zal met ingang van 2015 verdubbeld worden. Voor 2014 is 6 maanden opgenomen vanaf 2015 1 volledige formatieplaats;
- In het verkiezingsjaar 2014 is extra budget van € 25.000 beschikbaar gesteld voor representatiekosten bestuur;
- In 2013 waren geen verkiezingen, in 2014 is € 75.000 opgenomen voor gemeenteraads- en Europese verkiezingen;
- In 2013 was eenmalig een bedrag opgenomen voor de organisatieontwikkeling van € 165.000. Ook is in dit jaar eenmalig € 35.000 beschikbaar voor de website;
- Conform de kadernota 2014 is een bedrag van € 25.000 bezuinigd op voorlichting;
- Conform de kadernota 2014 is een bedrag van € 50.000 opgenomen voor modernisering van het GBA;
- De kosten voor verzekeringen zijn (conform kadernota 2014) gestegen, mede als gevolg van de hogere assurantiebelasting;
- Conform raadsvoorstel wordt in 2015 € 755.000 beschikbaar gesteld voor de 2e tranche Rif.

- De kosten van voormalig personeel lopen terug, deze zijn conform de huidige afspraken begroot. Ten opzichte van 2013 is dit € 40.000 lager.

C. Verschil ten opzichte van 2013 € 35.000

D. Verschil ten opzichte van 2013 + € 92.000

Conform kadernota 2013 is de bijdrage aan de Veiligheidsregio in 2014 opgehoogd met € 67.000 ten opzichte van 2013. Tot 2012 was de verdeling van de kosten van het onderdeel brandweer op basis van historische kosten. Inmiddels is duidelijk geworden dat in drie stappen de verdeling op basis van de algemene uitkering gaat plaatsvinden. Leiderdorp heeft in het Algemeen Bestuur niet met dit voorstel ingestemd. Echter dit had geen instemming van de andere leden van het bestuur.

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

- Conform raadsbesluit wordt er 5 jaar lang € 300.000 uit de reserve Oude Rijnzone onttrokken en betaald aan de gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone. In 2014 vindt de laatste betaling plaats;
- Conform kadernota 2013 is een taakstellende bezuiniging ingeboekt op de samenwerkingsverbanden. In 2015 € 70.000 en vanaf 2016 € 140.000;
- Aan voormalig personeel wordt in 2014 € 115.000 meer uitgekeerd t.o.v. 2015 en verder. Vanaf 2015 zijn de verplichtingen aan voormalig personeel verminderd;
- Conform de kadernota 2013 is met ingang van 2014 een bezuiniging ingeboekt van € 45.000 op de loonkosten van het bestuur. Deze bezuiniging zal met ingang van 2015 verdubbeld worden. Voor 2014 is 6 maanden opgenomen vanaf 2015 1 volledige formatieplaats;
- In 2015 is eenmalig een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor een bestuurskrachtmeting;
- Met ingang van 2015 is een taakstelling op loonkosten ingevoerd van € 50.000 en op bestuursondersteuning;
- Daarnaast wordt conform raadsvoorstel in 2015 eenmalig € 755.000 onttrokken voor de 2e tranche Rif.
- Op de kosten het informatiebeleidsplan zijn de komende jaren taakstellingen opgenomen en worden enkel de wettelijke verplichte taken opgenomen.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Algemene reserve programma 6	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-1.100	-	-	-	-
Saldo		-	-1.100	-	-	-	-
opbrengst verkoop aand NUON programma 6	Toevoeging	442	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Saldo		442	-	-	-	-	-
Rekenkamer	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-5	-	-	-	-	-
Saldo		-5	-	-	-	-	-
Voormalig personeel	Toevoeging	76	17	-	-	-	-
	Onttrekking	-356	-184	-143	-28	-5	-5
Saldo		-280	-166	-143	-28	-5	-5
Jaarafsluiting programma 6	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-46	-	-	-	-	-

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Saldo		-46	-	-	-	-	-
Egalisatie exploitatielasten programma 6	Toevoeging	750	58	487	-	-	-
	Onttrekking	-1.361	-613	-267	-233	-203	-140
Saldo		-611	-555	220	-233	-203	-140
Regionale investeringsfonds RIF	Toevoeging	-	755	-	-	-	-
	Onttrekking	-571	-571	-571	-1.326	-571	-571
Saldo		-571	184	-571	-1.326	-571	-571
Regionalisering	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-271	-270	-59	-	-	-
Saldo		-271	-270	-59	-	-	-
Informatiebeleidsplan	Toevoeging	-	45	-	-	-	-
	Onttrekking	-45	-	-	-	-	-
Saldo		-45	45	-	-	-	-
Gemeensch. regeling Oude Rijnzone prog 6	Toevoeging	-	1.100	-	-	-	-
	Onttrekking	-300	-400	-300	-	-	-
Saldo		-300	700	-300	-	-	-
Resultaat voorgaand jaar pr 6	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-31	-862	-	-	-	-
Saldo		-31	-862	-	-	-	-
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6		-1.719	-2.025	-853	-1.587	-778	-716

Algemene Reserve programma 6

Conform raadsvoorstel is € 1.100.000 onttrokken aan de Algemene Reserve voor de voorbereidingkosten en aanvulling aankoopsom Vliko en de groene inrichting van het perceel. Dit bedrag is onttrokken aan de Algemene Reserve en gestort in de Reserve Oude Rijnzone.

Voormalig personeel

De kosten van voormalig personeel lopen terug, deze zijn conform de huidige afspraken begroot. Ten opzichte van 2013 is dit € 40.000 lager.

Egalisatie exploitatielasten

Verschil ten opzichte van 2013 € 775.000

Toevoegingen:

- Terugstorting IBP in 2013 (€ 58.000) en 2014 (€ 487.000)

Onttrekkingen:

- Nieuwbouw gemeentehuis

Regionaal investeringsfonds

Betreft de jaarlijkse onttrekkingen voor de RIF bijdragen. Daarnaast wordt conform raadsvoorstel in 2015 eenmalig € 755.000 onttrokken voor de 2e tranche Rif.

Regionalisering

Verschil ten opzichte van 2013 € 211.000

In 2013 vond een onttrekking plaats van € 270.000 ter dekking van de frictiekosten van het Servicepunt71. In 2014 vindt de laatste onttrekking plaats waarna de reserve op nul staat.

Informatiebeleidsplan

Verschil ten opzichte van 2013 - € 45.000

Het beschikbaar stellen van financiële middelen ten behoeve van het InformatieBeleidsPlan (b.v. voor de uitvoering van onderzoeken, enz.). De reserve Informatiebeleidsplan is ingesteld vanwege het fluctueren van de (financiële) omvang van deze kosten.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn in 2014 geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone

- Betreft de jaarlijkse onttrekking voor de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone tot en met 2014.
- Conform raadsbesluit is voor de aankoop van de Vliko voor de aankoopkosten € 100.000 in 2013 onttrokken en wordt € 250.000 (in programma 7 Projecten) in 2016 onttrokken om de bijdrage van de gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone aan te vullen tot de benodigde koopsom.

Resultaat voorgaand jaar Pr. 6

Geen mutaties in de begroting 2014 en verder.

Programma 7 : Grondontwikkeling

7A Grondontwikkeling algemeen

Inleiding

De gemeente heeft nog verschillende gronden en opstallen in eigendom waar ze geen bestemming (meer) voor heeft. Deze locaties worden herontwikkeld voor onder andere woningbouw, maar bijvoorbeeld ook een supermarkt naast het zwembad de Does. Voor deze locaties wordt een ontwikkelingskader opgesteld (zie programma 5A) en vervolgens worden de gronden in ontwikkeling gebracht. Meestal gebeurt de ontwikkeling door een andere partij als gevolg van een aanbesteding of samenwerkingsovereenkomst.

Doel	Herbestemming leegkomende locaties		
SMART doel	1. Passende (stedenbouwkundige) kaders formuleren teneinde herinvulling en herbestemming van de leegkomende locaties te realiseren.	2. Afsluiten van overeenkomsten om medewerking te verlenen aan de (ruimtelijke) procedures om de gewenste ontwikkeling op leeggekomen locaties te realiseren	3. Doorlopen ruimtelijke procedures om de ontwikkeling mogelijk te maken. Dit kan met een bestemmingsplan of een afwijkingsprocedure.
Activiteiten 2014	1.1 Opstellen kaders en randvoorwaarden locatie voormalige Driemasterschool	2.1 Afsluiten overeenkomst voor Willem de Zwijgerlaan 1	3.1 Doorlopen ruimtelijke procedures voor locatie Willem de Zwijgerlaan 1
			3.2 Doorlopen ruimtelijke procedures voor locatie Amaliaplein
Prestatieindicatoren	- Raadsbesluit tot vaststelling randvoorwaarden		
	- Bouw / realisatie		
	- Collegebesluit voor afsluiten overeenkomsten		
	- Vaststellen vvgb of bestemmingsplan door raad		
	- Verlenen van vergunningen door college		
	- Verkoop en overdracht gronden		

Wat willen we bereiken?

1. Passende stedenbouwkundige herontwikkeling

Het opstellen van kaders en randvoorwaarden voor de herontwikkeling en bebouwing op de leeggekomen locatie waarbij rekening wordt gehouden met alle omgevingsfactoren.

Aan de hand van een op te stellen programma van eisen zal bepaald worden wat op deze locatie mogelijk is, zowel qua bestemming als (bouw)volume. Behalve stedenbouwkundige en milieuaspecten wordt daartbij ook beschreven hoe de omwonenden in de planvorming worden betrokken.

2. Overeenkomsten en procedures

Met ontwikkelende partijen worden overeenkomsten gesloten en worden de benodigde (ruimtelijke) procedures doorlopen, teneinde de realisatie mogelijk te maken.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Opstellen kaders en randvoorwaarden locatie voormalige Driemasterschool

In 2007 heeft de raad aangegeven dat deze locatie voor woningbouw in aanmerking komt. In overleg met de omgeving en potentiële ontwikkelaars wordt voor de locatie een programma van eisen en stedenbouwkundige randvoorwaarden opgesteld.

2.1 Afsluiten overeenkomst voor Willem de Zwijgerlaan 1

In 2013 wordt het kader voor de herontwikkeling van de locatie afgerond. Vervolgens wordt met de ontwikkelende partij een (exploitatie)overeenkomst afgesloten zodat met de ontwikkeling kan worden gestart.

3.1 Doorlopen ruimtelijke procedures voor locatie Willem de Zwijgerlaan 1

De voor de ontwikkeling noodzakelijke vergunningen worden afgegeven. Indien van het bestemmingsplan moet worden afgeweken wordt door de raad een besluit omtrent de verklaring van geen bedenkingen genomen.

3.2 Doorlopen ruimtelijke procedures voor locatie Amaliaplein

De voor de ontwikkeling noodzakelijke vergunningen worden afgegeven. Aangezien van het bestemmingsplan moet worden afgeweken wordt door de raad een besluit omtrent de verklaring van geen bedenkingen genomen.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2012 (b)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)
Raadsbesluit tot vaststelling randvoorwaarden	Amaliaplein WdZ Driemaster	Gereed	Gereed	Gereed		
Collegebesluit voor afsluiten overeenkomsten	Amaliaplein WdZ Driemaster		Gereed	Gereed Start	Gereed	
Vaststellen vvgb of bestemmingsplan door raad	Amaliaplein WdZ Driemaster			Gereed Gereed 50 %	Gereed	
Verlenen van vergunningen door college	Amaliaplein WdZ Driemaster			Gereed Gereed	50 %	
Verkoop en overdracht gronden	Amaliaplein WdZ Driemaster			Overdracht Gereed	Gereed Gereed	
Bouw/oplevering	Amaliaplein WdZ Driemaster			Start Start	Gereed Gereed 50 %	Gereed

7B Grondontwikkeling Centrumplan

Inleiding

Het project Centrumplan heeft als hoofddoel het realiseren van een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in Leiderdorp. Kloppend hart van Leiderdorp.

Dat doen wij o.a. door het realiseren van een levendiger centrum met een groter aantal openbare functies en het aantrekkelijker maken om te verblijven in het gebied door opwaardering van de openbare ruimte en uitbreiding van het winkelareaal.

Doel	Door uitbreiding van winkelareaal en het aantrekkelijker maken van het centrumgebied een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in Leiderdorp maken	
SMART doel	1. Het ten opzichte van 2010 verbeteren en vergroten met ongeveer 7.500m ² bvo van het winkelareaal in Winkelhof in 2015	2. Het openbaar gebied in het centrum uiterlijk in 2015 ten opzichte van 2010 kwalitatief hoogwaardiger in te richten.
Activiteiten 2014	1.1 Verlenen vergunning activiteit bouwen	2.1 Uitvoering aanpassing kruispunt Engelendaal
Prestatie-Indicator	1. Waardering van bewoners voor het Dorpshart en Winkelhof	
	2. Oplevering openbaar gebied	
	3. Onherroepelijk bestemmingsplan Nieuw Centrum	
	4. Levering bouwrijpe grond aan Wereldhave en overdracht gronden	
	5. Afgifte omgevingsvergunning	
	6. Start bouw	
	7. Oplevering uitbreiding Winkelhof	

Wat willen we bereiken?

1. Winkelhof qua winkelareaal uitbreiden

Door het realiseren van een groter aantal openbare functies en het aantrekkelijker maken van het winkelgebied wordt het aantrekkelijker om (langer) te verblijven in het centrum. Het vergroten van het aantal functies is eigenlijk al deels gerealiseerd in de vorm van het sociaal cultureel centrum De Sterrentuin. Thans rest met name de uitbreiding van het winkelareaal in Winkelhof met ongeveer 7.500 m² bruto verhuurbaar oppervlakte. Van groot belang is ook de uitstraling van het winkelgebied aan de zijde van de Engelendaal.

2. Het openbaar gebied in het centrum kwalitatief hoogwaardiger in te richten

Rekening houdend met de plannen voor uitbreiding van Winkelhof zal de directe omgeving opnieuw worden ingericht. Doel is om het verblijven in het winkelcentrum en de omgeving aantrekkelijker te maken en dit uiterlijk 2015 te realiseren. In dat kader is de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het gebied belangrijk en dienen er voldoende parkeerplaatsen te worden gerealiseerd. Tevens zal bij de hoofdentree aan de Engelendaal de in- en uitrijmogelijkheden aantrekkelijker worden gemaakt. Ook het kruispunt bij de Heinsiuslaan/Engelendaal wordt verbeterd door middel van een aparte (en verlengde) rechtsafstrook.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Verlenen vergunning activiteit bouwen

Nu het bestemmingsplan Nieuw Centrum onherroepelijk is, kan de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteiten worden aangevraagd en verleend. In de tweede helft van 2013 wordt het plan door Wereldhave afgerond. Over het plan worden raad en klankbordgroep geïnformeerd.

2.1 Uitvoering aanpassing kruispunt Engelendaal

In samenhang met de uitvoering van het IVVP wordt het kruispunt Engelendaal-Winkelhof heringericht. Daarnaast wordt ook de noodzakelijke aanpassing van de Heinsiuslaan meegenomen in de uitvoering van het IVVP.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (w)
Onherroepelijk bestemmingsplan Nieuw Centrum	Tussen-uitspraak RvS op 30-3-2012 met reactie gemeenteraad d.d.10-9-2012 incl vastgesteld IVVP	Februari				
Levering bouwrijp grond aan Wereldhave en overdracht gronden aan Wereldhave		Mei				
Afgifte omgevingsvergunning	Wacht op aanpassing van de aanvraag	Afronden bouwplan Wereldhave	100%			
Oplevering openbaar gebied	Terrein oude gemeentehuis zo veel mogelijk groen ingericht met behoud van parkeerplaatsen		Realisatie IVVP maatregelen Engelendaal, Heinsiuslaan		Gereed	
Uitbreiding Winkelhof	Wacht op planvorming Wereldhave	Wacht op planvorming Wereldhave	Vergunning en start bouw	Bouw	Oplevering	
Hoogwaardige inrichting verblijfsgebied			Aanleg	Aanleg	Gereed	
Waardering van bewoners voor het Dorpshart en Winkelhof					Enquête	

7C Grondontwikkeling W4

Inleiding

De grondontwikkeling W4 dient voor het genereren van gelden waardoor het mogelijk wordt onze bijdrage van 2012 aan de verlengde verdiepte A4 (gedeeltelijk) terug te verdienen.

We willen dit bereiken door het ontwikkelen van locaties binnen Leiderdorp met het oog op wonen, werken, water en wegen.

Doel	Genereren van een bijdrage voor de verlengde en verdiepte A4	
SMART doel	1. In 2014 hebben wij in het plangebied W4 twee woonlocaties, Plantage en Mauritskwartier, tot ontwikkeling gebracht die financieel bijdragen aan de verlengde en verdiepte A4.	2. In 2015 hebben wij in het plangebied W4 de werklocatie Bospoort tot ontwikkeling gebracht
Activiteiten 2014	1.1 Toetsen en bewaken realisatie woningbouw. 1.2 Er wordt een aantal recreatievoorzieningen aangelegd.	2.1 Slopen bestaande pannenkoekenboerderij 2.2 Inzetten op verkoop van kavels Paviljoens 1 en 2
Prestatie-indicator	Bijdrage aan Rijkswaterstaat	
	Inrichting Munnikkenpolder (extra huuropbrengst te verwachten ivm verlenging van 1 jaar van 2014 naar 2015)	
	Het verplaatsen van de Munnikkenmolen en Meerburgermolen en de inrichting van de nieuwe locatie	
	Opleveren van fietspaden en fietsbruggen	
	Het verplaatsen van de kanovereniging naar de Munnikkenpolder	
	Het woonrijp opleveren van Weteringpark	
	Het afronden van het Groencompensatieplan	
	Opleveren bouwrijpe grond Plantage	
	Woonrijp opleveren Mauritskwartier (park Groene Schans)	
	Opleveren bouwrijpe grond Ikea	
	Opleveren bouwrijpe grond paviljoens	
	Bouwrijp opleveren kavel M Mauritskwartier	
	Slopen van de bestaande pannenkoekenboerderij	

Wat willen we bereiken?

1. Ontwikkelen twee woonlocaties in 2014

Opbrengsten uit de verkoop van woningbouwkavels dragen bij aan het behalen van het hoofddoel. W4 kent twee woningbouwlocaties, Mauritskwartier en Plantage. De oorspronkelijke opgave voor Mauritskwartier is in 2012 afgerond. In het Mauritskwartier resteert alleen nog kavel M. Waar eerst uitgegaan werd van maatschappelijke doeleinden is dit kavel nu ook in beeld als woonlocatie. Plantage betreft de realisatie van circa 20 woningen op locatie Samsomveld en ter plaatse van de voormalige tennisvelden van Van Leeuwen.

De raad heeft bepaald dat voor de Plantage bestaande randvoorwaarden en uitgangspunten uit het Definitief Stedenbouwkundig Ontwerp (DSO) 2008 zoveel mogelijk behouden dienen te blijven. In 2013 is een aangepast DSO aan de raad aangeboden en vastgesteld. Uit de onderhandelingen over het grondbod in 2013 zal de hoogte van de bijdrage aan het hoofddoel nog moeten blijken. Tegen het BP W4 is beroep aangetekend wat vertragende invloed zal hebben op de doorlooptijd van de ontwikkeling en realisatie. Hierna zullen vergunningenprocedures voor woningbouw worden opgestart en doorlopen. In 2013 zijn de voorbereiding en de uitvoering van een archeologische opgraving gerealiseerd. (Gereed eind kwartaal 3 2013) De realisatie is nog tijdig tot stand gekomen om met uitstel toch nog de subsidie van de RCE veilig te stellen.

2. Ontwikkelen werklocaties in 2015

Opbrengsten uit de verkoop van bouwkavels dragen bij aan het behalen van het hoofdoel n.l. kunnen bijdragen aan de verdiepte A4. Op Bospoort zijn drie kavels beschikbaar voor ontwikkeling: één voor de vestiging van Ikea en twee voor paviljoens. Verkoop van deze kavels genereert grondopbrengsten voor de gemeente.

Doel is om zo spoedig mogelijk concrete ontwikkelingen te starten, maar alleen op basis van concrete private initiatieven. In verband met aanhoudende slechte markomstandigheden is er in 2012 voor gekozen om de verwachte opbrengsten af te boeken van kavels 1 en 5 van de werklocatie Vierzicht. De toekomstige ontwikkeling van de kavels blijft echter wel mogelijk. Voor de Paviljoens Bospoort worden opbrengsten in 2015 verwacht.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 Stimuleren te ontvangen grondbod en uitonderhandelen verkoopsom. (De Plantage)

1.2 Afronden van Weteringpark en molencarroussel

2.1 Slopen van de pannenkoekenboerderij.

2.2 Realiseren van recreatiecompensatie verkoop kavel Ghoybos aan eigenaar pannenkoekenboerderij.

Prestatie-indicatoren

	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Bijdrage aan Rijkswaterstaat	€ 8,8 miljoen					
Inrichting Munnikkenpolder (extra huuropbrengst te verwachten ivm verlenging van 1 jaar van 2014 naar 2015)	Uitvoering			100%		
Het verplaatsen van de Munnikkenmolen en Meerburgermolen en de inrichting van de nieuwe locatie	Munnikkenmolen verplaatst, nog niet geopend		100%			
Opleveren van fietspaden en fietsbruggen			100%			
Het verplaatsen van de kanovereniging naar de Munnikkenpolder			100%			
Het woonrijp opleveren van Weteringpark			100%			
Het afronden van het Groencompensatieplan			100%			
Opleveren bouwrijpe grond Plantage	Planfase		50%	50%		
Woonrijp opleveren Mauritskwartier (park Groene Schans)		100%				
Opleveren bouwrijpe grond Ikea			100%			
Opleveren bouwrijpe grond paviljoens				100%		
Bouwrijp opleveren Kavel M Mauritskwartier				100%		
Het slopen van de bestaande pannenkoekenboerderij			100%			

Wat mag het kosten?

7 Grondontwikkeling		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROG 7A Grondontwikkeling algemeen	Lasten	75	125	72	32	135	-115
	Baten	-79	-	-	-	-	-
Saldo		-4	125	72	32	135	-115
PROG 7B Grondontwikkeling Centrumplan	Lasten	755	6.221	199	163	-	-
	Baten	-1.293	-6.209	-195	-1.374	-	-
Saldo		-538	12	5	-1.211	-	-
PROG 7C Grondontwikkeling W4	Lasten	14.188	8.814	11.365	22.643	-	-
	Baten	-18.603	-9.466	-8.598	-25.198	-	-
Saldo		-4.415	-652	2.767	-2.554	-	-
Programma 7 Grondontwikkeling	Lasten	15.019	15.161	11.636	22.839	135	-115
	Baten	-19.975	-15.675	-8.792	-26.572	-	-
Saldo van baten en lasten		-4.956	-515	2.844	-3.733	135	-115
Reserves	Toevoeging	21.318	998	529	23.786	-	-
	Onttrekking	-16.555	-615	-3.541	-20.061	-290	-40
Mutaties reserves		4.763	383	-3.012	3.725	-290	-40
Resultaat		-193	-132	-168	-8	-155	-155

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - € 53.000

Door de afdeling Beleid worden in 2014 minder uren á € 44.000 besteed aan Grondontwikkeling algemeen.

B. Verschil ten opzichte van 2013 - € 7.000

C. Verschil ten opzichte van 2013 + € 3.419.000

- De Zandwinning heeft een resultaat van € 235.000 in 2013 en de rente op de W4 reserve heeft een resultaat in 2013 van € 417.000. Deze rente wordt in de reserve W4 gestort.
- Conform het besluit Gemeentelijke Integrale Grondexploitaties (GIG) 2013 wordt het project Weteringpark afgesloten in 2014 á € 3.431.000. De Zandwinning heeft een positief resultaat van € 100.000 en de rente op de W4 reserve heeft een resultaat van € 364.000.

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017 > € 50.000

De mutaties volgen de verwachte resultaten van de af te sluiten deelprojecten.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 7		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Bouw- en grondexploitatie programma 7	Toevoeging	618	346	65	1.211	-	-
	Onttrekking	-2.074	-399	-109	-40	-40	-40
Saldo		-1.456	-52	-45	1.171	-40	-40
opbrengst verkoop aand NUON programma 7	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-2.671	-	-	-	-	-
Saldo		-2.671	-	-	-	-	-
Egalisatie exploitatielasten programma 7	Toevoeging	50	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Saldo		50	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve W4	Toevoeging	20.650	652	464	22.575	-	-
	Onttrekking	-11.810	-217	-3.431	-20.021	-	-
Saldo		8.840	435	-2.967	2.554	-	-
Gemeensch. regeling Oude Rijnzone prog 7	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-250	-
Saldo		-	-	-	-	-250	-
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 7		4.763	383	-3.012	3.725	-290	-40

Bouw- en Grondexploitatie

Verwachte resultaten van projecten die binnen programma's 7A en B worden afgesloten.

Bestemmingsreserve W4

De mutaties in de reserve W4 volgen de verwachte resultaten van de af te sluiten deelprojecten binnen het W4 gebied (programma 7C).

Gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone

Conform raadsvoorstel wordt in 2016 € 250.000 onttrokken voor de aankoop van Vliko.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

Inleiding

Dit hoofdstuk is een verplicht voorgeschreven hoofdstuk binnen de begroting volgens het besluit Begroting & Verantwoording (BBV). Dit hoofdstuk bevat een uiteenzetting van de financiering van de voorzieningen niveaus van de gemeente Leiderdorp zoals dat in de 7 programma's hiervoor is uiteengezet.

Wat willen we bereiken?

Een degelijk financieel beleid

De gemeente streeft naar een begroting met een structureel evenwicht. Hierbij worden structurele uitgaven gedekt door structurele opbrengsten. Eenmalige opbrengsten kunnen worden ingezet voor incidentele uitgaven.

Nieuw beleid financieren we zoveel mogelijk door oud beleid in te ruilen. Meevallers vallen vrij naar de algemene middelen, tegenvallers compenseren we binnen het programma. Lastenverhoging, met uitzondering van de inflatiecorrectie, zal uitsluitend als laatste redmiddel worden ingezet.

Dit beleid willen we ook voor de jaren 2014-2017 voortzetten. Gezien de huidige situatie in Den Haag is het echter niet wenselijk om ten koste van alles te streven naar een begroting die meerjarig materieel in evenwicht is. Dan zouden er wellicht voorzieningen voor onze inwoners gesloten worden zonder dat duidelijk is of dit voor de toekomst ook echt noodzakelijk is. Daarom is in de financiële kadernota voorgesteld om de effecten van de Algemene Uitkering in vervolg te dempen via een bestemmingsreserve. Voor de jaren 2016 en 2017 wordt deze reserve nu ingezet om de begroting sluitend te maken. Zodra meer duidelijk is over de ontvangsten van het rijk zullen echter passende bezuinigingen moeten worden ingezet. Een reserve kan tenslotte nooit structureel voor dekking worden ingezet.

Wat gaan we ervoor doen?

Algemene uitkering

Vanaf eind 2013 wordt gestart met het opvangen van fluctuaties in de algemene uitkering gedurende het lopende jaar en het daarop volgende jaar via de nieuwe bestemmingsreserve egaliseringsreserve Uitkering Gemeentefonds. Hierdoor hebben deze fluctuaties niet langer invloed op de lopende begroting en het jaarrekeningresultaat, uiteraard voor zover deze fluctuaties kunnen worden opgevangen binnen de middelen van deze reserve. Steeds zal aan de hand van de circulaire over het gemeentefonds een begrotingswijziging worden voorgelegd om de mutaties in de reserve vast te leggen.

Belasting- en legesverordeningen

De nieuwe belastingverordeningen en bijbehorende tarieventabel 2014 zullen uiterlijk voor de raadsvergadering van december 2013 ter besluitvorming worden voorgelegd. Uitgangspunt is hierbij om de opbrengst van de tarieven maximaal kostendekkend te maken, uiteraard met in achtname van de wettelijke maxima. Als gevolg van o.a. het rekenkameronderzoek zullen mogelijk een aantal tarieven sterker worden aangepast om zo een hogere kostendekkendheid te bereiken. Een voorbeeld hiervan zijn de tarieven voor het begraven. Tegelijkertijd zullen we sterker naar de kostenkant gaan kijken, opdat we de tarieven blijvend goed kunnen verantwoorden.

Doorontwikkelen Planning & Control producten

In 2013 is gestart met het meer verschuiven van de verantwoordelijkheid voor de planning & control producten van financiën naar de beleidsinhoudelijke afdelingen. Zo is ook deze begroting tot stand gekomen. In 2013 is dit voor het eerst opgestart, in 2014 wordt dit proces doorgezet. Dit zal de kwaliteit van de Planning & Control producten verder verbeteren, doordat de inhoud van het

werk en de financiële implicaties meer in samenhang zullen worden gezien. Uiteraard blijft de coördinatie van de producten bij Servicepunt71 liggen.

Interne rente

Conform de financiële kadernota 2014-2017 is de interne rente niet gewijzigd ten opzichte van de interne rente van de begroting 2013-2016. Hoewel de rente op de geld en kapitaalmarkt verder is gedaald wordt dit niet doorgevoerd in de interne rente, omdat deze historisch lage rente op termijn zal stijgen. Een stijgende interne rente betekent een nadeel voor de begroting.

Prestatieindicator

Doel	meetpunt	2012 (w)	2013 (b)	2014 (b)	2015 (b)	2016 (b)	2017 (b)
Gezonde financiën op lange termijn	Een sluitende begroting/ jaarrekening	Ja € 2.091.318	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Een structureel sluitende begroting/ jaarrekening	Ja	Ja	Ja € 684.000	Nee - € 436.000	Ja € 206.000	Nee - € 1.129.000

Wat mag het kosten?

Algemene Dekkingsmiddelen		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Alg dekkingsmiddelen A Lokale heffingen	Lasten	133	191	206	206	206	206
	Baten	-6.934	-7.241	-7.678	-7.829	-7.832	-7.832
Saldo		-6.801	-7.050	-7.472	-7.623	-7.626	-7.626
Alg dekkingsmiddelen B Algem uitkering	Lasten	-	-	-	-	-	-
	Baten	-23.228	-22.213	-23.467	-21.914	-21.754	-21.413
Saldo		-23.228	-22.213	-23.467	-21.914	-21.754	-21.413
Alg dekkingsmiddelen C Onvoorzien	Lasten	-	55	55	55	55	55
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		-	55	55	55	55	55
Alg dekkingsmiddelen D Dividend	Lasten	666	406	408	221	87	87
	Baten	-1.396	-677	-679	-587	-496	-496
Saldo		-730	-272	-271	-366	-408	-408
Alg dekkingsmiddelen E Financiering	Lasten	1.666	2.153	2.601	2.748	1.623	2.052
	Baten	-3.408	-3.816	-4.590	-4.310	-3.107	-3.098
Saldo		-1.742	-1.663	-1.989	-1.562	-1.484	-1.047
Alg dekkingsmiddelen F Overig	Lasten	42	1	1	-5	-11	-45
	Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo		42	1	1	-5	-11	-45
Programma Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	2.507	2.805	3.271	3.224	1.961	2.356
	Baten	-34.966	-33.948	-36.414	-34.640	-33.188	-32.840
Saldo van baten en lasten		-32.460	-31.142	-33.142	-31.415	-31.227	-30.484
Reserves	Toevoeging	1.099	1.093	610	383	578	230
	Onttrekking	-94	-1.075	-163	-520	-400	-608

Algemene Dekkingsmiddelen		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
bedragen x € 1.000,-							
Mutaties reserves		1.005	18	447	-137	178	-378
Resultaat		-31.455	-31.125	-32.696	-31.553	-31.049	-30.862

Verklaring 2014 ten opzichte van 2013 > € 50.000

A. Verschil ten opzichte van 2013 - €422.000

- Conform kadernota zijn de baten met 2% geïndexeerd, dit leidt tot een stijging van de baten van de OZB.
- Daarnaast is conform kadernota de toeristenbelasting verhoogd met € 16.500 en worden er door areaaluitbreiding meer inkomsten verwacht € 39.000.
- Conform begrotingswijziging zijn in 2013 de baten verlaagd met € 125.000 vanwege de leegstand van de 'niet-woningen'.

B. Verschil ten opzichte van 2013 - €1.254.000

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in de begroting 2014 en in 2013 berekend conform de meicirculaire 2013 van het ministerie van Binnenlandse zaken.

C. Geen verschil ten opzichte van 2013

D. Geen verschil ten opzichte van 2013

E. Verschil ten opzichte van 2013 - €326.000

- De komende jaren wordt een aantal nieuwe geldleningen verwacht in verband met de nog lopende projecten, dit leidt tot een stijging in de rentelasten op langlopende leningen. Deze verwachte leningen zijn begroot op 3,5% rente. In 2014 leidt dit tot een stijging van € 347.000.
- Op de interne rente van de investeringskredieten wordt ten opzichte van 2013 een voordeel verwacht van € 612.000.
- Op de interne rente van de grondexploitaties wordt ten opzichte van 2013 een voordeel verwacht van € 105.000.

F. Geen verschil ten opzichte van 2013

Verklaring 2014 ten opzichte van 2015/2016/2017

- De komende jaren wordt een aantal nieuwe geldleningen verwacht in verband met de nog lopende projecten, dit leidt tot een stijging in de rentelasten op langlopende leningen. Deze verwachte leningen zijn begroot op 3,5% rente.
- De interne renteinkomsten op investeringskredieten nemen in meerjarenbeeld af. Daarentegen vervallen in meerjarenbeeld de interne rentelasten van de grondexploitaties.

Verklaring mutatie reserves > € 15.000

VERREKENING RESERVES ALG.DEKKING		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Algemene reserve algemene dekkingsm.	Toevoeging	94	919	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Saldo		94	919	-	-	-	-
opbrengst verkoop NUON alg dekkingsm.	Toevoeging	7	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Saldo		7	-	-	-	-	-

VERREKENING RESERVES ALG.DEKKING		Rekening	Begroting	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
bedragen x € 1.000,-		2012	2013				
Bouw- en grondexploitaties alg dekkingm.	Toevoeging	998	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-	-156	-163	-172	-	-
Saldo		998	-156	-163	-172	-	-
Egalisatie exploitatielasten alg. dekk.	Toevoeging	-	-	-	-	348	-
	Onttrekking	-	-	-	-348	-	-
Saldo		-	-	-	-348	348	-
Resultaat na bestemm. voorgaand jaar	Toevoeging	-	-	-	-	-	-
	Onttrekking	-94	-919	-	-	-	-
Saldo		-94	-919	-	-	-	-
Behoedzaamheidsreserve Gemeentefonds	Toevoeging	-	174	610	383	230	230
	Onttrekking	-	-	-	-	-400	-608
Saldo		-	174	610	383	-170	-378
VERREKENING RESERVES ALG.DEKKING		1.005	18	447	-137	178	-378

Algemene reserve / Resultaat na bestemming voorgaand jaar

In 2013 is het resultaat na bestemming uit 2012 toegevoegd aan de algemene reserve. Voor 2014 en verder wordt geen mutatie verwacht in de begroting.

Bouw- en Grondexploitaties

Voor 2014 en verder worden geen mutaties verwacht ten laste van dit programma.

Egalisatie exploitatielasten

In 2015 wordt een extra onttrekking gedaan uit deze reserve ter dekking van de begroting van dit jaar. Dit bedrag wordt in 2016 weer terug gestort.

Behoedzaamheidsreserve Gemeentefonds

- Deze reserve is in 2013 gecreëerd. De reserve heeft als doel om schommelingen in de algemene uitkering op te kunnen vangen.
- Gedurende jaar t en t+1, voor nu is dit 2013 en 2014, worden bijstellingen als gevolg van nieuwe aantallen en circulaire's steeds verrekend met deze reserve.
- Voor 2016 en 2017 zijn conform kadernota onttrekkingen uit deze reserve begroot.
- Na verwerking van alle mutaties is in 2014 en 2015 een overschot ontstaan en in deze reserve gestort, in 2016 en 2017 is een extra taakstelling als onttrekking opgenomen.

Paragrafen

Paragraaf 1 : Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De risico's zijn per organisatieonderdeel en naar risicothema's geïnventariseerd. Op basis van de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie berekent de kans dat een risico optreedt en de mate waarin gelijktijdig meerdere risico's kunnen plaatsvinden.

Per definitie zijn de risico's waarvoor weerstandsvermogen moet worden aangehouden niet goed meetbaar, omdat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening wordt gevormd of moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te komen, zijn waar mogelijk de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden en de impact van het risico geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Voor deze paragraaf zijn de uitgangspunten van de kadernota weerstandsvermogen en risicomangement (2009) alsmede de nota reserves en voorzieningen (2012) gebruikt.

De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een maximumbedrag van totaal € 28,9 miljoen. Hiervan heeft ca. € 4,6 miljoen een structureel karakter en € 24,3 miljoen incidenteel. Hierna zijn de 10 risico's opgenomen die het hoogste aandeel hebben in de risico-omvang (de risico's met de hoogste risicoscore). Deze score wordt berekend op basis van de kans nadat een beheersmaatregel is getroffen en dat een risico zich voordoet en het financiële gevolg dat een risico met zich meedraagt. Tevens is aangegeven of er een actieve beheersmaatregel aanwezig is.

Uitkomsten

Top 10 risico's

Risicogebeurtenis	Kans	Gevolg	Risico-score	Actieve beheersmaatregel aanwezig	Invloed (%)
Exploitatie door derden in combinatie met beperkte bankgarantie	3	5	15	Actief	5,00
Doordat de interne rentebaten en rentelasten voor een groot deel afhankelijk zijn van de GIG heeft een verschuiving in de geprognosticeerde uitgaven en inkomsten binnen de GIG projecten een direct effect op het rentesaldo. De GIG wordt defensief geraamd. Dit leidt echter tot een offensieve raming voor het rentesaldo. In de begroting is voorzichtig met de renteposten van de GIG omgegaan, toch kunnen hier nog extra nadelen cq voordelen op volgen.	5	4	20	Actief	4,46
De decentralisatie van taken naar gemeente vanuit het Rijk inzake jeugd, Wet Werken Naar Vermogen en AWBZ In het bestuursakkoord van de VNG is afgesproken dat gemeenten niet meer dan € 15 per inwoner inleveren voor de taken die gedecentraliseerd worden (zie pagina 17 van het bestuursakkoord van de VNG).	5	4	20	Actief	3,57

Risicogebeurtenis	Kans	Gevolg	Risico-score	Actieve beheersmaatregel aanwezig	Invloed (%)
Verstrekte garantstellingen voor leningen aan diverse instellingen, kunnen niet worden afgelost. Dit risico is gestegen ten gevolge van de kredietcrisis (inclusief NHG). Er staat totaal 43 mln uit (niet WSW) aan achtervangen voor: o.a. woningcorporaties, sportverenigingen.	5	4	20	Actief	3,53
Op een terrein is een discussie over het verlenen van medewerking aan programma eigenaar/ontwikkelaar Gemeente heeft kaders gesteld. Discussie over het programma	4	4	16		3,46
Risico op circulaire (VNG/BZK); geld dat nog niet komt terwijl taken al wel uitgevoerd moeten worden.	5	4	20	Actief	3,16
Invoering van de wet HOF kan tot gevolg hebben dat investeringen niet meer in het betreffende jaar uitgevoerd kunnen worden. Toezeggingen en verplichtingen aan derden kunnen wellicht niet nagekomen worden.	4	4	16		2,77
Algemene markt van nieuwbouwwoning landelijk omlaag. Risico stillegging/vertraging. Daling aanbod nieuwbouwwoningen	3	4	12		2,50
Het resultaat van de Plantage kent nog een bandbreedte (risicoprofiel) door de onzekerheden van de ontwikkelingen in de markt.	3	4	12	Actief	2,49
Door de kredietcrisis wordt de algemene uitkering lager	3	4	12		2,49
Totaal 10 grote risico's	€ 5.050.000				
Overige risico's (92)	€ 23.829.015				
Totaal alle risico's	€ 28.879.015				

Legenda

Risicogebeurtenis	Het risico	Kans	Gevolg
Kans	Kans dat gebeurtenis zich voordoet (na genomen maatregelen)	1= < 1 keer per 10 jaar	1= minder dan € 25.000
Gevolg	Bedrag gekwantificeerd als gebeurtenis zich voordoet (na genomen maatregelen)	2= 1 keer per 5-10 jaar	2= € 25.000 < x < € 100.000
Risicoscore	Risicoscore: Kans x Gevolg	3= 1 keer per 2-5 jaar	3= € 100.000 < x < € 250.000
Actieve beheersmaatregel	Geeft aan of het risico een actieve beheersmaatregel heeft	4= 1 keer per 1-2 jaar	4= € 250.000 < x < € 500.000
Invloed	Mate van invloed van het risico op het totaal	5= 1 keer per jaar of minder	5= meer dan € 500.000

In de tabel hieronder is de risicoverdeling per programma aangegeven met het bruto risicobedrag, het aantal actieve beheersmaatregelen en het netto risicobedrag.

Risicoverdeling per programma

	Aantal risico's	Brutobedrag x € 1.000	Nettobedrag x € 1.000	M *
Programma 1 Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs	7	1.367.000	1.265.000	4
Programma 2 Werk en Inkomen	4	650.010	650.010	3
Programma 3 Kunst, Cultuur en Sport	1	200.000	200.000	0
Programma 4 Beheer openbare ruimte	10	1.875.000	1.835.001	2
Programma 5 Ruimtelijk Beleid	2	150.000	60.000	1
Programma 6 Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid	39	14.969.002	11.949.002	38
Programma 7 Grondontwikkeling	19	9.065.000	7.290.001	21
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen	15	6.125.001	4.830.001	10
niet in te delen in programma	5	800.000	800.000	1
Totaal	102	35.201.013	28.879.015	80
uitsplitsing programma 7 Grondontwikkeling				
W4-risico's	18	8.565.000	6.790.001	21
overige programma 7	1	500.000	500.000	0
Totaal	19	9.065.000	7.290.001	21

* Actieve beheersmaatregelen

Op basis van alle ingevoerde en herziene risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ad € 28,9 miljoen (zie tabel) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang plaatsvinden. De onderstaande tabel toont het resultaat van de risicosimulatie.

Zekerheids%	Bedrag	Zekerheids%	Bedrag	Zekerheids%	Bedrag
5%	€ 3.439.664	40%	€ 4.653.322	75%	€ 5.709.695
10%	€ 3.723.506	45%	€ 4.784.238	80%	€ 5.949.855
15%	€ 3.927.253	50%	€ 4.922.051	85%	€ 6.251.124
20%	€ 4.097.205	55%	€ 5.050.232	90%	€ 6.637.992
25%	€ 4.247.925	60%	€ 5.195.106	95%	€ 7.189.565
30%	€ 4.395.661	65%	€ 5.354.500		
35%	€ 4.521.810	70%	€ 5.526.082		

De gemeente hanteert een zekerheidspercentage van 90 als uitgangspunt om de risico-omvang te kunnen bepalen. Uit de tabel blijkt dat het 90% zeker is dat alle risico's in een jaar kunnen worden afgedekt met € 6,6 miljoen. Dit is gebaseerd op volledige risicofinanciering.

Het benodigd vermogen om de risico's af te dekken (bij een zekerheidspercentage van 90) is gestegen van 6,4 miljoen in de jaarrekening 2012 naar € 6,6 miljoen in deze begroting.

Enkele grote veranderingen zijn:

- Risico op circulaires (VNG/BZK); geld dat nog niet komt terwijl taken al wel uitgevoerd moeten worden.
- Doordat de ontwikkeling van de Plantage onzeker is, kent het resultaat op de plantage ook een grote bandbreedte.

Weerstandscapaciteit en beschikbaarheid

Voor de weerstandscapaciteit gaan we uit van de verwachte standen van de reserves en voorzieningen per 31/12/2013. Bij het opstellen van deze begroting is de totale beschikbare weerstandscapaciteit € 11,3 miljoen waarvan € 2,6 miljoen direct beschikbaar. De berekening is uitgevoerd conform de vastgestelde beleidsnota uit april 2009 en de nota reserves en voorzieningen uit juli 2012.

De overige € 8,7 miljoen kan na democratische besluitvorming worden omgezet van niet direct beschikbaar naar direct beschikbaar.

Het verschil in de verwachte weerstandscapaciteit tussen de jaarrekening 2012 en deze begroting is hieronder weergegeven:

weerstandscapaciteit	31-12-2012 Jaarrekening 2012	31-12-2013 Begroting 2014
Direct beschikbaar	4,0 miljoen	2,6 miljoen
Niet direct beschikbaar	10,9 miljoen	8,7 miljoen
Totaal	14,9 miljoen	11,3 miljoen

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is als volgt in een ratio uit te drukken:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare / Benodigde weerstandscapaciteit

De verwachte ratio weerstandsvermogen voor de gemeente (exclusief de stille reserves als beschikbare weerstandscapaciteit) is ultimo 2013: **11,3 / 6,6 = 1,71**

In de gehanteerde systematiek wordt deze ratio gekwalificeerd als **ruim voldoende**.

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Prognose meerjaren

Uitgaande van een gelijke benodigde weerstandscapaciteit en de verwachte beschikbare capaciteit zal de ratio de komende jaren de kwalificatie ruim voldoende houden. Het verloop van de ratio voor de komende jaren is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen	Ratio	Betekenis
31-12-2014	1,74	ruim voldoende
31-12-2015	1,78	ruim voldoende
31-12-2016	1,75	ruim voldoende
31-12-2017	1,69	ruim voldoende

Bodem in algemene reserves

In de nota reserves en voorzieningen is opgenomen:

8. Algemene reserves hebben een bodem (pagina 5)

(...) Voorgesteld wordt dat jaarlijks bij de begrotingsbehandeling toch een bodem van de algemene reserves wordt vastgesteld. Bij voorstellen tot onttrekking wordt steeds getoetst ten opzichte van deze bodem. Indien door onverwachte omstandigheden de algemene reserves onverhoopt toch onder deze bodem daalt wordt door het college een plan aangedragen tot het aanzuiveren van de reserve.

De algemene reserves bestaan uit 3 reserves te weten:

- De algemene reserve
- Reserve bouw- en grondexploitaties
- Reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon

Een vaste bodem in een algemene reserves is niet wenselijk omdat het dan onmogelijk wordt om een onverwachte tegenvaller te dekken indien de bodem van de algemene reserves bereikt is. En de algemene reserves zijn er juist om dergelijke onverwachte tegenvallers op te vangen. Er is daarom voor gekozen om een bodem te bepalen met als opdracht aan het college om te komen met een plan ter aanvulling van de algemene reserves indien het saldo beneden dit peil zakt.

Onverwachte tegenvallers kunnen natuurlijk van iedere omvang zijn. Een bodem in de algemene reserves kan dit niet voorkomen. Er dient dan ook een relatie te zijn tussen het minimum saldo van de algemene reserves en het weerstandsvermogen. Op dit moment is het ratio weerstandsvermogen voor alle jaren ruim voldoende, een bodem van de algemene reserves van 15% is voldoende om de eerste tegenvallers op te vangen, tenslotte is het opstellen van een plan door het college relatief gemakkelijk. Er zijn voldoende andere dekkingsmiddelen direct of indirect beschikbaar om het tekort aan te vullen. Op het moment dat de ratio weerstandsvermogen daalt is het beter om de bodem van de algemene reserves te verhogen. Het volgende schema zou hierbij gehanteerd kunnen worden:

ratio weerstandsvermogen	% benodigde weerstandscapaciteit	benodigde weerstandscapaciteit
Uitstekend	10%	€ 660.000
Ruim voldoende	15%	€ 990.000
Voldoende	25%	€ 1.650.000

Als toelichting zijn de percentages ook in saldi van het huidige benodigde weerstandscapaciteit van € 6,6 miljoen uitgedrukt. Eind 2013 wordt de kadernota weerstandsvermogen & risicomanagement herzien. De verhouding tussen ratio weerstandsvermogen en bodem algemene reserves zal hier nader worden uitgewerkt.

Paragraaf 2 : Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1.229 hectare. In deze ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig voor infrastructuur en voorzieningen. In Leiderdorp bestaan deze kapitaalgoederen uit de beheerproducten wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische (kunst)werken en accommodaties. De beoogde kwaliteit van deze beheerproducten wordt verwerkt in beheerplannen waar de jaarlijkse onderhoudskosten uit volgen en een meerjaren beeld over plannen en financiën wordt gegeven. De beheerplannen van de verschillende producten worden op elkaar afgestemd met als doel het beheer, waaronder het groot onderhoud, zoveel mogelijk integraal en wijkgericht aan te pakken.

Teneinde de plannen uit de toekomstvisie en de in programma 5A genoemde ruimtelijke structuurvisie te concretiseren naar het fysieke beheer, werken we integraal aan een beheersvisie op de openbare ruimte. Met deze beheersvisie wordt een basis gelegd om te komen tot duidelijke handvatten voor het ontwerpen van een beheerbare openbare ruimte en wordt een helder kader gesteld voor het beheer. Vanuit dit kader werken we de beheerfilosofie nader uit (tweede fase IBOR) zodat inrichting, gebruik en beheer van de openbare ruimte zorgvuldig op elkaar zijn afgestemd. In deze processen spelen wij in op de behoefte van de burgers en op initiatieven die in de samenleving ontstaan.

In deze paragraaf geven wij een overzicht van de bestaande en geplande beheerproducten en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Deze paragraaf heeft een nauwe relatie met programma 4 Beheer openbare ruimte.

Infrastructuur

A. Wegen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Onderhoud, beheer en inspecties van wegen is noodzakelijk om de functionaliteit en de veiligheid van de wegen te garanderen. Naast een technische kwalitatieve beschouwing wordt de onderhoudstoestand gepresenteerd ten aanzien van beleidsthema's (aanzien, comfort, duurzaamheid en veiligheid). Hiermee wordt een kwaliteitsbeeld van het wegereaal weergegeven dat meer aansluit op de beleving van de burgers en de beleidsmakers. Op basis van de vier beleidsthema's, zoals door de CROW gedefinieerd, is een algemene indruk weergegeven. Op basis van de inspectiecijfers uit 2012 is conform de CROW-normen de score per beleidsthema bepaald. Hiermee wordt er een overzicht verkregen van de kwalitatieve toestand van het areaal afgezet tegen de beleidsthema's. Het gemiddelde kan ook worden aangetoond middels de methode beeldkwaliteit, waar er gesproken wordt over kwaliteit B. Het niveau B (basis) van de CROW is het best passende kwaliteitsniveau om de openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.

De scores op alle beleidsthema's zijn gemiddeld voldoende te noemen. Op thema's zoals aanzien, comfort en veiligheid behoeft er verbetering, dit komt met name omdat er relatief veel schadebeelden 'oneffenheden' en 'zettingen' zijn aangetroffen. De oneffenheden en zettingen zijn inherent aan de zettingsgevoelige gebieden.

Om in de toekomst zoveel mogelijk in te spelen op de zettingsgevoelige gebieden, wordt de beheersstrategie (o.a. beheerscycli en maatregelpakketten) hierop aangepast. Ook uitgangspunt voor de beheerscycli is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waar onderscheid is gemaakt in niet-zettingsgevoelig gebied en zettingsgevoelig gebied. In het kader van het integraal oppakken van het beheer van de openbare ruimte worden maatregeljaren voor alle beheer disciplines waar mogelijk gecombineerd.

Het onderhoud aan belijning en figuraties op het wegoppervlak nemen wij gelijktijdig mee met het wegonderhoud. Voor de doorgaande wegen (meestal asfaltverharding) wordt voor belijning thermoplastisch of slijtvast materiaal toegepast hetgeen weliswaar duurder is in aanleg, maar wel duurzamer. Voor belijning die niet wordt overreden en op klinkerverharding wordt aangebracht, wordt er gekozen voor de veel goedkopere traditionele wegenverbelijning.

Met de raamovereenkomst (onderhoud elementenverharding) als basiscontract, plegen wij aan diverse wegen klein en groot onderhoud. Het asfaltonderhoud wordt geclusterd en wordt jaarlijks na de vorstperiode gepland en uitgevoerd. Het totale programma voor het wegonderhoud wordt jaarlijks afgestemd en opgesteld. Voor grootschalige integrale herinrichtingsprojecten worden de werkzaamheden per project voorbereid en aanbesteed.

B. Openbare verlichting

Gewenst kwaliteitsniveau:

In het beleidsplan Openbare Verlichting (OV) zijn scenario's financieel uitgewerkt voor verschillende kwaliteitsniveaus en te behalen milieudoelstellingen. Het gewenste kwaliteitsniveau hebben wij vertaald naar een meerjaren onderhoudsplan. Verlichting wordt momenteel ontworpen en aangelegd conform richtlijnen van de NPR 13201 en de criteria van Agentschap.nl (voorheen SenterNovem) met betrekking tot duurzaam inkopen.

C. Civieltechnische kunstwerken

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het onderhoud, beheer en inspecties van kunstwerken (houten en betonnen bruggen) is noodzakelijk om de functionaliteit, toegankelijkheid en de veiligheid te garanderen. Om te blijven voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau wordt volgens een meerjaren onderhoudsplan gewerkt. De gemeente is eigenaar en beheerder van bruggen en heeft het beheer over 46 betonnen bruggen en 78 houten bruggen.

In 2013 is het achterstallig groot onderhoud aan de 43 betonnen bruggen afgerond. Om deze bruggen op orde te houden, voeren wij vanaf 2013 het regulier en groot onderhoud uit op basis van het beheerplan. Momenteel wordt de uitvoering van het planmatig groot onderhoud aan de houten bruggen uitgevoerd. In dit kader gaan wij in 2014 groot onderhoud uitvoeren aan 12 houten bruggen.

D. Verkeersregelinstallaties

Gewenst kwaliteitsniveau:

De gemeente heeft in totaal 9 verkeersregelinstallaties (VRI's) die centraal worden beheerd door een geautomatiseerde verkeersregelcentrale. In 2014 zal 1 installatie komen te vervallen. De installaties op het Engelendaal hebben een gekoppelde regeling. De overige installaties werken verkeersafhankelijk d.w.z. dat ze reageren op aanbod en het verkeer verwerken op basis van een prioriteitenprogramma. Dit houdt in dat bepaalde verkeersdeelnemers, zoals bv. het openbaar vervoer, met prioriteit worden verwerkt. Bij vervanging worden de lampen vervangen door LED lampen. Drie van de negen installaties zijn al aangepast. De LED lampen zijn niet alleen energiezuiniger dan gewone lampen, maar kennen daarbij ook een behoorlijk langere levensduur. De vervanging van de overige verkeersregelinstallaties is als maatregel opgenomen in het uitvoeringspakket van het Integraal Verkeers- en Vervoerplan 2012. De verkeerslichten, alsook alle automaten zullen begin 2014 vervangen worden.

Speelplaatsen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het onderhoud, beheer en inspecties van speelruimten is noodzakelijk om de functionaliteit, toegankelijkheid en de veiligheid te garanderen. De gemeente beschikt momenteel nog over 96 'formele' speelplaatsen. In 2014 worden er 3 nieuwe speelruimten gecreëerd, het gaat dan om 2 formele en 1 informele speelplaats. In 2013 is een aanvang gemaakt om formele speelplaatsen om te vormen naar informele speelplaatsen. Voor een nadere toelichting, zie programma 4E.

Water

Gewenst kwaliteitsniveau:

De Gemeente Leiderdorp draagt zorg voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater, inzameling en verwerking van hemelwater en het oplossen van grondwaterproblemen. Het onderhoud van secundaire watergangen, dat zijn de meeste sloten in het stedelijk gebied, ligt met name bij de gemeente maar op enkele plaatsen ook bij derden en particulieren.

Belangrijke taken die nodig zijn ten behoeve van een goed functionerend watersysteem zijn baggeren en het in standhouden van de oevers. Baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland op basis van uitvoeringsplannen. Oevers worden beschermd in de vorm van (harde) beschoeiing of als ingerichte natuurvriendelijke oever.

Aan de hand van beoordeling naar de technische onderhoudsstaat, worden plannen opgesteld om oevers waar nodig te renoveren. Daar waar het in technisch opzicht mogelijk is, worden oevers bij voorkeur omgevormd in natuurvriendelijke oevers. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het beleid van de gemeente en het Hoogheemraadschap omtrent het ontwikkelen van de ecologische hoofdstructuur en verbetering van de waterkwaliteit.

Groen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het openbaar groen is van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Vanuit verschillende beleid- en beheerkaders wordt gewerkt aan een duurzaam groenbestand.

In 2013 zijn alle bomen in de openbare ruimte van de gemeente geïnventariseerd en geïnspecteerd op veiligheid en onderhoudsstaat. Aan de hand hiervan is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2013-2016 waarin als doel is gesteld een vitaal en veilig bomenbestand. Voor de instandhouding en de veiligheid van het bomenareaal zetten wij periodieke inspectierondes in. Dit geschiedt volgens de VTA-methode (Visual Tree Assessment).

Wij werken aan het verhogen van de biodiversiteit in het openbaar groen door het ontwikkelen van ecologische verbindingzones, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en het ontwikkelen van meer variatie in bosplantsoen. Deze acties zetten wij in op basis van beheer- en uitvoeringsplannen.

Vanaf 1 januari 2014 starten wij met alternatieve onkruidbestrijding, dus zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.

De wijze van alternatieve bestrijding laten wij aan de markt over om zo een goede concurrentie te verkrijgen met diverse mogelijkheden. Ons toetsingskader hierin zal aan de hand van beeldkwaliteit bepaald worden, het uitgangspunt hierin is vooralsnog B (basis) voor binnenstedelijk (binnen de bebouwde kom) en C voor buitengebied.

financieel overzicht Integraal beheer Openbare Ruimte x € 1.000

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
A. wegen programma 4 beheer openbare ruimte				
Kapitaallasten	544	8.689	22	22
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	867	871	836	949
B. openbare verlichting programma 4 beheer openbare ruimte				
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	202	220	221	221
C. civieltechnische kunstwerken programma 4 beheer openbare ruimte				
Kapitaallasten	68	67	100	101
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	238	187	255	259
D. Verkeersregelinstallaties programma 4 beheer openbare ruimte				
Kapitaallasten	36	183	188	183
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	113	160	182	182
E. Speelplaatsen programma 3 Sport & Spel				
Kapitaallasten	4	4	3	3
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	28	48	48	48
F. Waterwegen programma 4 beheer openbare ruimte				
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening)	171	239	261	282
G. Groen programma 4 beheer openbare ruimte				
Kapitaallasten	14	16	15	15
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	1.586	1.614	1.621	1.653
Voorziening Integraal beheer Openbare Ruimte				
saldo 1 januari	3.649	3.623	3.530	3.432
onttrekking	-1.295	-1.361	-1.367	-1.350
dotatie	1.269	1.269	1.269	1.269
saldo 31 december	3.623	3.530	3.432	3.351

Riolering

Gewenst kwaliteitsniveau:

Inzameling (riolering), transport en zuivering vormen tezamen het afvalwatersysteem. Volgens de wet (wet Milieubeheer en Waterwet) heeft de gemeente de inzamelings- en transporttaak en het waterschap de zuiveringstaak. De wettelijke basis is nu gericht op de zorgplicht van afvalwater-, hemelwater- en grondwaterproblemen. De planverplichting is vastgelegd in de Wet

milieubeheer. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP 2011-2015) staat hoe de Gemeente Leiderdorp omgaat met haar drie zorgplichten. Momenteel wordt gelijktijdig met de gemeenten Zoeterwoude, Leiden, Oegstgeest en Voorschoten het vGRP 2014-2018 opgesteld.

Om het afvalwater te kunnen inzamelen en transporteren, dienen de buizen, putten, kolken e.d. in goede staat te zijn.

Door jaarlijkse reiniging en inspectie van het rioolstelsel gevolgd door het opstellen en uitvoeren van een maatregelenplan wordt de kwaliteit van het stelsel gecontroleerd en gewaarborgd. Het belangrijkste aspect binnen de kwaliteitszorg van riolering is in het kader van de volksgezondheid en milieuhygiëne. Een ander aspect in de kwaliteitszorg is het voorkomen van wateroverlast zowel voor hemelwater als voor grondwater. Om wateroverlast tijdens regen zoveel mogelijk te voorkomen, moet de riolering voldoende berging- en afvoercapaciteit hebben.

Waar het doelmatig is, wordt de hemelwaterafvoer op het verhard oppervlak afgekoppeld van het gemengde stelsel. Zodra het gemengde stelsel aan vervanging toe is wordt deze dan vervangen door een gescheiden stelsel.

De gemeente Leiderdorp voldoet aan het emissiespoor (basisinspanning). Om hieraan te blijven voldoen is het onder andere van belang dat de overstorthoogtes van een aantal overstortputten verhoogd worden, omdat deze verzaakt zijn. De vervangingskosten worden gedekt vanuit de rioolheffing.

Financieel overzicht Riolering uit programma 4 beheer openbare ruimte x € 1.000

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Kapitaallasten	619	741	829	990
Exploitatielast riolering (exclusief kapitaallasten)	614	666	665	665
Bestemmingsreserve egalisatie riolering				
saldo 1 januari	2.616	2.687	2.652	2.632
onttrekking	0	-36	-20	-68
toevoeging	72	0	0	0
saldo 31 december	2.687	2.652	2.632	2.563

Accommodaties

accommodatiebeleid

De basis voor het accommodatiebeheer is een accommodatiebeleid. Daarvan is het doel om te komen tot duurzaam beheerde en geëxploiteerde accommodaties waarin activiteiten plaatsvinden die de exploitatiekosten dekken en bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen. De kaders voor het eigendommenbeleid zijn al in 2012 vastgesteld. Op basis daarvan wordt het accommodatiebeleid uitgewerkt, waarbij voor iedere afzonderlijke accommodatie een toekomstperspectief wordt beschreven en wordt aangegeven waarom deze in stand wordt gehouden en op welke wijze deze duurzaam en kostendekkend kan worden geëxploiteerd. Dit moet leiden tot een betere exploitatie van de accommodaties. In dit kader worden de contracten voor huur en erfpacht geharmoniseerd. De technische kwaliteit van de gebouwen wordt vastgesteld aan de hand van een conditiemeting volgens NEN 2767. Voor de gebouwen wordt een conditiescore tussen 1 – 3 nagestreefd. Conditiescore 1 staat voor nieuwbouw, conditiescore 2 staat voor goede conditie en conditiescore 3 staat voor redelijke conditie. De conditie wordt eens in de drie jaar vastgesteld tijdens de technische schouw. De meest recente schouw vond plaats in 2012. De inspectiegegevens uit de schouw worden in het meerjaren onderhoudsprogramma Planon verwerkt en dienen als basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Aan gebouwen waarvoor concrete plannen bestaan om deze af te stoten, wordt het onderhoud tot het minimum beperkt. Het jaarlijkse gebouwonderhoud voor 2014 betreft de activiteiten die zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsprogramma Planon. Deze activiteiten worden alleen uitgevoerd voor zover ze noodzakelijk en urgent zijn. Naast de technische kwaliteit is ook de functionele kwaliteit van belang. Na vaststelling van het accommodatiebeleidsplan wordt voor gebouwen de gewenste conditiescore vastgesteld aan de hand van de functie-eisen.

Onderwijsgebouwen

Per 1 januari 2015 wordt de onderhoudstaak aan schoolgebouwen die nu nog bij de gemeenten ligt overgeheveld naar de schoolbesturen. Hierbij zal geen afrekening plaatsvinden tussen gemeenten en schoolbesturen. Het ministerie van OCW komt met een overgangsregeling. Vanaf 2015 worden de middelen die de gemeenten in het verleden uitgaven aan het buitenonderhoud van schoolgebouwen uit het Gemeentefonds gelicht en structureel toegevoegd aan de rijksbekostiging van scholen. Gemeentebesturen blijven verantwoordelijk voor de nieuwbouw en vervangende nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvestingsvoorzieningen, de eerste inrichting, het herstel van constructiefouten, de verzekering en onroerendzaakbelasting.

Sportvelden

In Sportpark de Bloemerd wordt het dagelijks onderhoud en jaarlijks grootonderhoud verricht om de functionaliteit en veiligheid te garanderen voor de verenigingen RCL en Velocitas. Bij het verrichten van (groot-)onderhoud worden de normen van NOC*NSF en de reglementen van de KNVB gehanteerd.

De technische onderhoudsstaat van de sportvelden en terreinen is in 2013 beoordeeld en er is een meerjaren onderhouds- en beheerplan opgesteld.

Voorziening Gemeentelijke accommodaties

Voor de voorziening gemeentelijke gebouwen betekent dit dat er een substantieel bedrag vrijvalt. In de brief aan de Raad van 8 juli 2013 heeft het college toegezegd om de vier onderhoudshoudvoorzieningen van Beheer om te zetten naar twee voorzieningen waarbij de voorzieningen Sport & Spel onderdeel sportvelden en Gemeentelijke gebouwen worden samengevoegd. De samenvoeging wordt nog uitgewerkt in een vernieuwde nota reserves en voorzieningen. Vóór december 2013 worden deze voorzieningen onderbouwd met (vernieuwde) onderhoudsplannen.

Financieel overzicht verschillende programma's en kostenplaatsen x € 1.000

	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Kapitaallasten gebouwen	2.032	1.997	1.958	1.787
Exploitatielast gebouwen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	285	279	279	279
Kapitaallasten sportvelden	39	38	37	35
Exploitatielast sportvelden (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	92	92	104	681
Voorziening gemeentelijke accommodaties				
saldo 1 januari	3.349	3.345	3.268	3.676
onttrekking	-777	-825	-340	-447
dotatie	773	748	748	748
saldo 31 december	3.345	3.268	3.676	3.976

Paragraaf 3 : Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering van de gemeente heeft een belangrijke rol in de realisatie van de doelen van de gemeente. Bedrijfsvoering is een onderdeel van zowel de primaire processen, dienstverlening aan burgers, beleids- en bestuurlijke processen, als de ondersteunende processen. De bedrijfsvoering is zodanig ingericht, dat de programmabegroting, de productenraming en de werkplannen van de ambtelijke organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze gerealiseerd kunnen worden. Dit wordt gerealiseerd met de organisatie-eenheden Control en Concernzaken en in samenwerking met Servicepunt71.

Control is belegd in een afzonderlijke eenheid met een onafhankelijke positie in de organisatie, en valt rechtstreeks onder de gemeentesecretaris. Control bevordert en bewaakt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsprocessen binnen de gemeente Leiderdorp en de betrouwbaarheid van de informatie die deze processen opleveren (zogenaamde 'brede control')

Communicatie is een belangrijk middel om een adequate informatie-uitwisseling te realiseren en om een goede verstandhouding met burgers en andere relaties te verkrijgen, alsmede om belanghebbenden te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Het communicatiebeleidsplan 2012-2015 is de 'kapstok' voor het werk en de activiteiten van communicatie.

Servicepunt71

Vanaf 1 januari 2012 hebben de 4 gemeenten uit de Leidse regio waaronder Leiderdorp de uitvoering van de bedrijfsvoering ondergebracht bij *Servicepunt71(SP71)*. Leiderdorp is mede-eigenaar van SP71 en heeft binnen de eigen organisatie een team ingericht dat verantwoordelijk is voor professionele opdrachtgeving.

De volgende bedrijfsvoeringstaken worden binnen Servicepunt71 uitgevoerd:

- *Financiën richt zich met name op het tijdig en juist registreren, betalen en innen van facturen en het financieel advies aan bestuur en MT en stelt ook de planning- en controlproducten op.*
- *Juridische Zaken adviseert gevraagd en ongevraagd de organisatie op alle juridische aspecten waar de gemeente mee te maken heeft.*
- *HRM fungeert als (sparring-) partner en ondersteuner voor het management en individuele medewerkers bij de ontwikkeling en uitvoering van integraal personeelsbeleid, alsmede bij organisatievraagstukken.*
- *ICT en informatiebeheer richten zich op de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en efficiënter werken op basis van de door de rijksoverheid geformuleerde beleid om de publieke dienstverlening van het rijk, de provincies en de gemeenten voor een groot deel via internet plaats te laten vinden. In het Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP) staat beschreven hoe de basisstructuur er (verplicht) moet worden gerealiseerd.*
- *Inkoop biedt diensten en deskundigheid op het gebied van inkoop en aanbesteden. Inkoop begeleidt individuele en gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten voor alle soorten overheidsopdrachten en voert het contract- en leveranciersmanagement uit.*
- *Facilitaire Zaken De service-eenheid Facilitaire Zaken levert facilitaire producten en diensten aan de medewerkers van de gemeenten Leiden en Leiderdorp. Zij zorgt voor het ondersteunen van het primaire proces van beide gemeenten onder andere door het verzorgen van catering, schoonmaak, beveiliging, postbezorging en het oplossen van huisvestingsvraagstukken.*

Servicepunt71 is begonnen met een *doorontwikkelingstraject* van de gezamenlijke bedrijfsvoering om met de dienstverlening op het geambieerde niveau te komen (zowel op het gebied van kosten als kwaliteit) en om helderheid te verschaffen in ieders taken en verantwoordelijkheden. Dit doorontwikkelingstraject is tezamen met de deelnemende gemeenten in Servicepunt71 opgepakt. Het doorontwikkelingstraject is onderverdeeld in vijf programma's; Standaardisatie, Dienstverlening, Verrekening, Contractrapportages en Personeel & Organisatie. De intentie is om begin 2014 de trajecten afgerond te hebben en de producten die voortvloeien uit deze trajecten te hebben geïmplementeerd.

De *strategische bedrijfsvoering* alsmede de regievoering op de onderwerpen van Financiën, Juridische Zaken, HRM, ICT, Inkoop en Facilitaire Zaken is niet ondergebracht bij Servicepunt71.

HRM en organisatieontwikkeling

Met de beslissing het organisatieontwikkeltraject te temporiseren, is ook de inzet van (expertise)advies vanuit Servicepunt71 verlegd naar 2014. In dat jaar zal Leiderdorp over gaan naar HR21, een uniforme wijze van functiebeschrijven en waarderen die in steeds meer gemeenten wordt ingevoerd. Met dat nieuwe functieboek zal de nieuwe organisatie gevormd gaan worden en via een plaatsingsproces ook bemenst. Gestreefd wordt naar een geharmoniseerd Sociaal Statuut of een aanvullend Sociaal Plan om hier sturing aan te geven. Of dit functieboek hogere kosten met zich meebrengt, is op dit moment niet bekend.

De in 2013 gestarte uitrol van Youforce, een eHRM toepassing, zal in 2014 meer toepassingen gaan kennen. Managers kunnen een aantal arbeidsvoorwaardelijke taken voor hun medewerkers elektronisch regelen. Medewerkers hebben inzicht in hun (elektronisch) personeelsdossier.

Om de organisatieontwikkeling te verankeren in de toekomst is het bepalen van een strategisch HRM beleid noodzakelijk. Deze moet richting geven aan een strategische personeelsplanning, ontwikkeling van medewerkers en geeft vorm aan de sturing van de organisatie als totaal.

Het overzicht van de personeelskosten is als volgt:

Bedragen x € 1.000	2012 werkelijk	2013 na begr.wijz. 6	2014 begr.prim.	% 2014/2013
a. Salarislasten	10.237	10.209	10.425	102
b. Inhuur derden t.l.v. vaste formatie	218	701	573	82
c. Inhuur derden t.l.v. tijdelijke formatie	683	33	23	69
d. Studiekosten algemeen	128	251	229	91
e. Onafhankelijk advies	696	1.258	845	69
Totaal	11.961	12.452	12.095	97

a. Conform kadernota 2014 zijn de loonkosten met 2% geïndexeerd.

b. In 2013 is voor de afdeling bouwen en wonen een constructieve toetsier ingehuurd voor de bouwvergunningen, die wordt betaald uit de vacaturegelden. Bij de afdeling gemeentewerken wordt op de vacature rioleringen ingehuurd in afwachting van het vervullen van deze functies.

c. Conform kadernota 2014 is een bezuiniging ingeboekt ivm vermindering inhuur op een constructief toetsier.

d. In 2013 is conform de wet- en regelgeving uit de CAR/UWO € 27.500 bestemd voor het individuele opleidingsbudget.

e. Conform jaarrekening 2012 is de resultaatbestemming voor een nieuwe website, beeldkwaliteit, bestemmingsplannen, structuurvisie en de uitvoering van de woonvisie opgenomen in 2013. Daarnaast is er in 2013 geld beschikbaar gesteld voor de 3D transitie en vinden er in 2013 verkeerstellingen plaats. Dit geeft een verhoging van de beschikbare budgetten in 2013 van € 484.000.

In 2014 is conform kadernota 2014 € 60.000 opgenomen voor meer of beter bewegingsonderwijs in Leiderdorp.

Organisatieontwikkeling

De samenleving verandert en daarmee de omgeving. Wij veranderen zelf mee als onderdeel van die samenleving. Vanuit de organisatie is de visie op wat nodig is om ook in de toekomst als organisatie effectief te kunnen blijven opereren in Leiderdorp geformuleerd. De organisatievisie is inmiddels vastgesteld één en ander is omgezet in een zogenaamde *houtschoolschets* als opmaat naar de verdere organisatieontwikkeling.

Vanuit de organisatie is de ambitie om verder te ontwikkelen tot een netwerkorganisatie, die zelfbewust in de samenleving staat en van daaruit samenwerkt met mensen, instellingen en organisaties waarmee de organisatie is verbonden. Met als doel om gezamenlijk, met respect voor ieders specifieke verantwoordelijkheid, invulling te geven aan actuele maatschappelijke behoeften en opgaven in Leiderdorp. Om dit te bereiken is met het project Organisatie en Dienstverlening (O&D) gestart. Het project Organisatie & Dienstverlening ontwikkelt een nieuw organisatieconcept dat toekomstbestendig is en waarin de dienstverlening klantgericht en professioneel is.

In Control

'In control' is het zodanig sturen en beheersen van de bedrijfsprocessen dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Er is zicht en grip op de risico's en de processen worden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend uitgevoerd, inclusief een getrouwe verantwoording. Jaarlijks stelt Leiderdorp een Algemeen Controleplan op. In dit plan wordt globaal de opzet van de interne organisatie en beheersing beschreven. De organisatieopzet bepaalt in hoeverre Leiderdorp in control kan zijn. Of dit daadwerkelijk ook zo is, wordt jaarlijks getoetst en vastgesteld. Dit gebeurt door het uitvoeren van verbijzonderde interne controles en overige onderzoeken en het op basis van de aanbevelingen daaruit doorvoeren van verbeteringen in de processen. Welke controles en onderzoeken er in een jaar worden uitgevoerd, ligt ook vast in het Algemeen Controleplan. Het plan wordt door het college vastgesteld. Een belangrijk deel van de verbijzonderde interne controles wordt, in opdracht van de gemeente, uitgevoerd door Servicepunt71. Daarnaast gaat de gemeente met ingang van 2014, door de inzet van een drietal medewerkers, participeren in de auditpool van de gemeente Leiden voor het uitvoeren van doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (213a-onderzoeken). Op basis van de uitkomsten van alle controles en overige onderzoeken, wordt in de jaarrekening verklaard in hoeverre de organisatie in control is en waar op dat moment de belangrijkste verbeterpunten liggen (in control statement).

Financiën

Servicepunt71 voert de financiële administratie voor de gemeente. Ook is het financieel advies ondergebracht bij Servicepunt71. Het strategisch advies en het financieel beleid is bij de gemeente achtergebleven. Bij het financieel beleid wordt waar mogelijk en wenselijk afstemming gezocht met de andere deelnemers van Servicepunt71 om de uitvoeringskosten en de kans op fouten zo klein mogelijk te houden.

Het doorontwikkelingstraject van Servicepunt71 zal nog doorlopen in 2014 en zal via deze weg nog kunnen leiden tot aanpassingen van processen of beleidskaders in Leiderdorp. Uiteraard zal hierbij steeds het Leiderdorps belang en het gezamenlijk belang tegen elkaar worden afgewogen. Waar nodig zullen de beleidsdocumenten worden voorbereid om ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.

Het strategisch beleid is erop gericht om de financiële positie voor Leiderdorp ook meerjarig materieel in evenwicht te houden. Zodat tijdig bijstelling van de begroting wordt voorgesteld om beleidswijzigingen en financiële wijzigingen vanuit het Rijk op te kunnen vangen.

Juridische Zaken

Wij blijven een trend zien dat de juridische aspecten van het handelen complexer en risicovoller worden. Dit is mede het gevolg van een uitbreidende wet- en regelgeving en het decentraliseren van taken en deze te beleggen bij de gemeente. Wij anticiperen hierop door het verhogen van de juridische deskundigheid van de medewerkers en het meenemen van de medewerkers in de ontwikkelingen. Het onderbrengen van de juridische adviestaken bij Servicepunt71 leidt tot een verhoging van de juridische deskundigheid bij de juristen; door de schaalgrootte kunnen de juristen zich verder specialiseren, wat er uiteindelijk toe zal leiden dat minder externe deskundigheid moet worden ingehuurd

Communicatie

Communicatiebeleidsplan

Het communicatiebeleidsplan is de 'kapstok' voor het werk en de activiteiten van het cluster communicatie. Het geeft inzicht in de wijze waarop de gemeente Leiderdorp haar interne en externe communicatie vormgeeft.

In het communicatiebeleidsplan 2012-2015 ligt de nadruk op hoe de gemeente in haar wezen wil zijn: open, transparant, gericht op communicatie en samenwerking. Deze kernwaarden zijn leidend voor het doen en laten van de gemeente, zowel binnen de organisatie als in contact met haar omgeving. De missie van Leiderdorp is niet nieuw. Ook in het communicatiebeleidsplan 2008-2011 stond een open en heldere communicatie met de burger centraal. Wat wel voortdurend in ontwikkeling is, is de manier waarop de gemeente communicatie vorm geeft. De laatste jaren hebben zich in de overheidscommunicatie ontwikkelingen voorgedaan die gelijke tred houden met ontwikkelingen in de maatschappij. Communicatie heeft zich ontwikkeld van eenrichtingsverkeer, naar tweerichtingsverkeer en in onze huidige samenleving met digitale verbindingen tot 'veelrichtingsverkeer'.

Visie op communicatie Leiderdorp gaat er vanuit dat er kracht en kennis in onze lokale samenleving zit. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers zijn goed in staat zichzelf en elkaar te helpen, gezamenlijk problemen op te lossen en initiatieven te nemen. Die kracht kan nog beter benut worden. Leiderdorp wil tevens effectiever communiceren en digitale communicatie optimaal inzetten. Daarmee sluit ze aan bij maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de communicatie. Op basis hiervan verandert Leiderdorp haar communicatiebeleid voor de komende jaren. We kiezen voor een aantal strategische uitgangspunten van waaruit de externe communicatie de komende vier jaar vorm krijgt.

Overzicht van de belangrijkste acties

In de periode 2013-2016 gaat het cluster communicatie, naast alle lopende zaken, onder andere:

- een nieuwe, interactieve site ontwikkelen (samen met KCC), met ruimte voor nieuwe media en veel beeld
- standaards maken (voor persbijeenkomsten, projectcommunicatie, Twitter et cetera)
- het communicatie consulentenschap uitbouwen: naast adviseren en ondersteunen ook coachen en trainen

Website

In dit kader van het programma Antwoord© van de Rijksoverheid dat tot doel heeft de dienstverlening van de gemeente Leiderdorp op een hoger niveau te brengen, ontwikkelt de gemeente een website die in 2014 opgeleverd zal worden. Bij de verbetering van de website zal de focus meer komen te liggen op de vraag van onze klanten. Daarnaast zijn de aandachtspunten: sneller en begrijpelijker het juiste antwoord geven, de zoekfunctionaliteit (informatie moet makkelijker vindbaar zijn) en uitbreiding van digitale formulieren (de gemeente is 24-uur per dag bereikbaar). De website moet 'Antwoord©-proof' worden. Het op te stellen programma van eisen bepaalt de kwaliteit voor de nieuwe website. Waar mogelijk wordt hierbij aansluiting gezocht bij de SP71-gemeenten.

Informatiebeleid

De gemeente streeft naar een vraaggeoriënteerde dienstverlening, waarbij het klantgericht handelen het belangrijkste element is. De burgers, bedrijven en instellingen worden daarom centraal geplaatst bij de dienstverlening. Daarnaast dient deze dienstverlening geïntegreerd plaats te vinden, waardoor het niet meer noodzakelijk is dat de klanten meerdere loketten raadpleegt. De gemeentelijke informatievoorziening vervult hierbij een essentiële rol en het goed functioneren ervan is een voorwaarde voor de realisatie van de doelstelling. De opgave waar de gemeente voor staat, wordt naast organisatorische factoren bepaald door de efficiënte en effectieve inzet van informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Steeds meer heeft de gemeente te maken met ontwikkelingen op het vlak van elektronische dienstverlening. Een belangrijke doelstelling is om de kwaliteit van deze dienstverlening te verbeteren en efficiënter te gaan werken. Door de rijksoverheid wordt er bijvoorbeeld naar gestreefd om de publieke dienstverlening van het rijk, de provincies en de gemeenten voor een groot deel via internet plaats te laten vinden. Hierbij wordt de gedachte gehanteerd dat burgers, bedrijven en instellingen (via het internet) eenvoudig zaken dienen te kunnen doen met de overheid, op het door hun gewenste moment en tevens onafhankelijk van de locatie.

Om op een efficiënte wijze invulling te geven aan de ontwikkelingen op het gebied van de elektronische dienstverlening volgt de gemeente met haar informatiebeleid de landelijke ontwikkelingen. In het Informatiebeleidsplan 2013-2015 van de gemeente staat de overheidsbrede implementatieagenda voor dienstverlening en e-overheid (iNUP) centraal. Met de implementatie van de onderdelen van het iNUP geeft de gemeente invulling aan haar wettelijke verplichtingen. Centraal in het programma staat een zestal uitgangspunten:

- De vraag centraal
- Geen overbodige vragen
- Snel en zeker
- Transparant en aanspreekbaar
- Eén overheid
- Efficiënt

Voor de gemeente betekent het NUP concreet de implementatie voor 1 januari 2015 van 24 bouwstenen en het nakomen van 19 resultaatverplichtingen. Elke overheidsorganisatie is zelf verantwoordelijk voor de implementatie en het gebruik van de bouwstenen.

Naast de invoeringen van de wettelijke verplichtingen benoemd in het iNUP is de gemeente ook gestart met het project KCC, werktitel: Serviceplein Leiderdorp. Voor een KCC is het noodzakelijk dat er informatiesystemen zijn die informatie vanuit de gehele gemeente inzichtelijk kunnen maken voor de baliemedewerker.

De gemeente staat de komende jaren voor uitdagingen als gevolg van onder andere de decentralisaties, minder geld en betere dienstverlening met minimale administratieve lasten. Hiervoor zijn een effectieve en efficiënte manier van werken en de beschikbaarheid van de juiste, actuele en betrouwbare gegevens noodzakelijke randvoorwaarden. Het belang van het op orde hebben van het gemeentelijke informatiebeleid zal alleen maar toenemen. Het is van belang om onze informatie slim te organiseren en te verbinden. Hierdoor wordt ons beleid effectiever, doelmatiger en neemt het vertrouwen van burgers in de overheid toe.

Inkoop

De professionalisering van Inkoop is in 2012 ingezet. Met de deskundigheid van Inkoop wordt gewerkt aan de doelen van de gemeente ten aanzien van rechtmatigheid en kostefficiënt inkopen maar ook aan onderwerpen als social return en duurzaamheid. In het kader van de verdere professionalisering van Inkoop staat het contract management en contract beheer op het programma. Met deze onderwerpen worden de risico's van de gemeente vermindert en de efficiëntie van de inkooptrajecten verder verhoogd. Met de deelnemende gemeenten aan Servicepunt71 is gezamenlijk inkoopbeleid vastgesteld en wordt er gewerkt met gezamenlijke algemene voorwaarden. De invoering van de nieuwe aanbestedingswet heeft geleid tot het instellen van een klachtencommissie - dit wordt eveneens in Servicepunt71 verband opgepakt.

Facilitaire Zaken

Facilitaire Zaken heeft betrekking op de diensten die worden uitgevoerd ter ondersteuning van het primaire proces. Servicepunt71 levert in dit kader een aantal diensten aan Leiderdorp. Voor een betere dienstverlening zet de service eenheid Facilitair in op het harmoniseren en optimaliseren van de werkprocessen.

Het binnen SP71 verband gestarte project Standaardisatie processen zal bijdragen aan een kwaliteitsimpuls van de dienstverlening.

Het strategisch beleid is erop gericht om te komen tot een eenduidige dienstverlening waarbij verantwoordelijkheden bij de juiste partij zijn belegd. De dienstverlening moet aansluiten op de taken van de eigen organisatie waarbij een doublure van taken wordt vermeden.

Paragraaf 4 : Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente Leiderdorp een bestuurlijk en financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat de gemeente ter beschikking heeft gesteld en dat niet verhaalbaar is, of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid

Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn.

Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Eind 2007 heeft het college de discussienotitie Sturen op Regionale samenwerking gepresenteerd (ook wel 'paprikanotitie' genoemd). Deze notitie is op 19 maart 2008 door de Commissie Regio besproken, waarbij de hoofdlijn van deze notitie is overgenomen. Deze notitie geeft richting aan de gewenste toekomstige ontwikkeling van regionale samenwerking en vormt hiermee een kader voor het aangaan of ontwikkelen van samenwerkingsverbanden. De hoofdlijn van dit kader is: kies voor twee schaalniveaus. Eén voor strategie, dat zo groot mogelijk kan zijn. Eén voor uitvoering op de schaal van de Leidse agglomeratie. De visie bevat een model van uitvoeringsorganisatie, een model voor betere raadscontrole en een duiding van de nieuwe identiteit van de regiegemeente pur sang.

De raad heeft in 2010 de spelregels voor het aangaan van Verbonden Partijen voor Leiderdorp vastgesteld. Deze staan in de Nota Verbonden Partijen Leiderdorp. Hierin staat geformuleerd wat de algemene en specifieke kaders en de gemeentelijke doelstellingen zijn voor verbonden partijen. Daarmee heeft de raad een visie ontwikkeld op het geheel aan samenwerkingsverbanden. De aanbevelingen uit de Begrotingsscan 2007 over dit thema zijn in deze nota verwerkt, alsmede de aanbevelingen uit de rapportage van de Rekenkamer Leiderdorp van februari 2008 over Verbonden Partijen. De relevante informatie uit de Bestuurskrachtmeting die in 2008 is opgesteld, is hierin meegenomen.

Sinds een aantal jaar wordt door de werkgroep financieel kader gemeenschappelijke regelingen (voorheen werkgroep Strijk) bij een aantal gemeenschappelijke regelingen een generieke taakstelling opgelegd door de gemeenten in de veiligheidsregio. Voor Leiderdorp betreft dit Holland Rijnland, de Veiligheidsregio, Omgevingsdienst West Holland en de RDOG Hollands Midden. Voor de periode 2015-2018 wordt aan deze regelingen wederom een taakstelling opgelegd, waarbij het college van mening is dat deze taakstelling moet leiden tot een taakdiscussie bij de gemeenschappelijke regelingen om de financiële taakstelling te behalen. Een gevolg van deze discussie kan zijn dat er meer sturing komt op de taakuitvoering door de betreffende regelingen door de deelnemers aan de regeling en Leiderdorp in het bijzonder.

Overzicht verbonden partijen

bedragen x € 1.000

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (6)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling en	Het vaststellen van gemeenschappelijk beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten.		
Activiteiten	Het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek.		
	Het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren.		
	Het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.		
	De taken van Holland Rijnland hebben betrekking op de beleidsvelden Ruimte, Economische zaken, Sociale Agenda en Verkeer en Vervoer.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan het samenwerkingsverband Holland Rijnland vanuit de overtuiging dat Leiderdorp zonder samenwerking de gemeente niet in staat is om zelfstandig al haar doelen te behalen. Leiderdorp en de andere partners hebben elkaar nodig om hun gezamenlijke belangen te kunnen behartigen om daarmee voor hun inwoners een prettige leefomgeving te behouden		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente (excl. Regionaal Investeringsfonds) betreft een bijdrage per inwoner.		
	2012: € 368.705 werkelijk		
	2013: € 375.210 (€ 12,69 per inwoner) begroting		
	2014: € 378.510 (€ 12,69 per inwoner) begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee raadsleden en één collegelid. Tevens heeft het collegelid zitting in het DB.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	482	521
	Vreemd vermogen	36.701	41.537
	Jaarresultaat		116
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.hollandrijnland.net		

Naam (programmanummer)		Gemeenschappelijke vuilverwerking Leiden e.o., Gevulei (4)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Verwerken van afval, in bijzonder Restafval, Grofvuil, GFT-afval, KCA en de PA-20 containers. Bevorderen van hergebruik goederen door middel van het kringloopbedrijf en recycling.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan Gevulei omdat het gezamenlijk aanbieden van tonnages afval economische voordelen biedt (voordelig verwerkingstarief). Ook ziet zij de voordelen van gezamenlijke beleidsadvisering op het gebied van afvalinzameling.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. De bijdrage van de gemeente Leiderdorp 2012: € 1.056.250 werkelijk 2013: € 1.179.632 begroot; 2014: € 1.095.316 begroot		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	555	431
	Vreemd vermogen	2.063	2.047
	Jaarresultaat		-32
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Gemeentewerken		

Per 2015 zal deze Gemeenschappelijke regeling ophouden te bestaan

Naam (programmanummer)	Oude Rijnzone (6)		
Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling en	Het realiseren van een samenhangende ontwikkeling en integrale uitvoering van werken, wonen, infrastructuur, recreatieve en groen-blauwe structuur, gericht op duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het gebied de Oude Rijnzone als onderdeel van het Groene Hart.		
Activiteiten	<p><i>Het versterken van de groenblauwe kwaliteit</i> Dit betreft niet alleen natuur en water, maar ook landschap, recreatie en cultuurhistorie. Het versterken van de verbindingen (zowel visueel als functioneel) van de Oude Rijnzone met het omliggende Groene Hart is hierin een belangrijke opgave.</p> <p><i>Herstructurering en transformatie</i> Het gebied kent momenteel een versnippering waarbij de ruimte zeer gemengd wordt gebruikt. Hierdoor wordt de kwaliteit van het gebied thans niet optimaal gebruikt. Herstructurering en transformatie van verouderde bedrijventerreinen moet leiden tot kwaliteitsverbetering en ruimtewinst.</p> <p><i>Nieuwe locaties voor wonen en werken</i> Binnen de Oude Rijnzone is er ruimte voor kleinschalige verstedelijking. Hiermee wordt invulling gegeven aan de regionale opvangtaak van de Oude Rijnzone voor woningzoekenden uit het Groene Hart.</p> <p><i>Benutten van en investeren in infrastructuur</i> De RijnGouweLijn, met vijf geplande stations in de Oude Rijnzone biedt goede kansen tot verstedelijking. Dat heeft invloed op de mobiliteit. Daarnaast kent het gebied nu al mobiliteitsknelpunten die naar verwachting in de toekomst zullen toenemen.</p>		
Belang Leiderdorp	De gemeente Leiderdorp neemt deel aan de Oude Rijnzone om een aantal ontwikkelingen in de polder Achthoven mogelijk te maken. Belangrijkste opgave is de verbetering van de inrichting van de groengebieden ten noorden van de Oude Rijn en de verbetering van de recreatieve verbindingen, zoals wandel- en fietspaden. Verplaatsing van het regionaal recyclingbedrijf Vliko maakt onderdeel uit van deze opgave. Het bedrijventerrein Lage Zijde kan hierdoor beter worden ingepast in de omgeving.		
Financieel belang gemeente	Met een eenmalige investering van 1,5 miljoen in het RIF Oude Rijnzone, wordt een opbrengst van een 30 miljoen gerealiseerd via Nota Ruimtebudget. Vanuit de financiële bijdrage vanuit het RIF Oude Rijnzone verwacht Leiderdorp de verplaatsing van Vliko te kunnen realiseren.		
	De bijdrage van de gemeente aan de organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone (excl. Regionaal Investeringsfonds) wordt jaarlijks berekend. Hiervoor is geld in de begroting opgenomen.		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee collegeleden. Daarvan heeft één collegelid zitting in het DB.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.ouderijnzone.nl		

Naam (programmanummer)		Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 (7)	
Vestigingsplaats	Rotterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam (Wgr, art.94,95)		
Activiteiten	Doel van de regeling is het bevorderen van deskundige en gelijke behandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de veranderingen aan de A4.		
Financieel belang gemeente	-		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door een collegelid. Dit collegelid is per april 2005 tevens lid van het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Jaarresultaat	n.v.t.	n.v.t.
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)		Omgevingsdienst West-Holland (5)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van de wettelijke taken zoals de vergunningverlening en handhaving van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (m.n. bouwstoffenbesluit), en advisering van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken, zoals ruimtelijke planvorming en verkeersbeleid.		
Belang Leiderdorp	Door een gezamenlijke Omgevingsdienst wordt expertise gebundeld en kan er efficiënter en effectiever gewerkt worden om gemeentelijke doelstellingen te behalen. Milieu houdt niet op bij de gemeentegrens, maar is gemeente-overstijgend. Door gezamenlijk op te trekken zijn gemeenten beter in staat om voor hun inwoners een prettige leefomgeving te behouden.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting en Milieuprogramma opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage voor het aantal bestede uren en een aantal specifieke posten in de uitvoering van taken.		
	2012: € 528.403 jaarrekening		
	2013: € 516.268 begroting		
	2014: € 476.914 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder Milieu) en ook in het dagelijks bestuur wordt de gemeente vertegenwoordigd door een wethouder (portefeuillehouder Milieu).		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	149	1.173
	Vreemd vermogen	7.946	5.853
	Jaarresultaat		237
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.odwh.nl		

Naam (programmanummer)		Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (1)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van Wet Collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv).		
	Zorgdragen voor ambulancevervoer.		
	In opdracht van de veiligheidsregio zorgdragen voor geneeskundige hulpverlening.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan de RDOG vanuit de overtuiging dat Leiderdorp zonder samenwerking de gemeente niet in staat is om zelfstandig al haar wettelijke verplichtingen te kunnen uitvoeren. Leiderdorp en de andere partners hebben elkaar nodig om gezamenlijk de veiligheid en gezondheid van hun burgers te organiseren.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente bedraagt:		
	2012 € 714.867 jaarrekening		
	2013 € 725.155 begroting		
	2014 € 723.131 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	5.463	2.311
	Vreemd vermogen	29.299	28.034
	Jaarresultaat		-202
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen GHOR en GGD-ZHN opgeheven. (raadsbesluit 10 oktober 2005)		
	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.ggdhm.nl		

Naam (programmanummer)		Regionale Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (RBW/ GHOR) (Veiligheidsregio) (6)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met Openbaar Lichaam		
Activiteiten	Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.		
	Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in Brandweerwet		
Belang Leiderdorp	Het doel van het samenwerkingsverband is het behartigen van de belangen van de 25 gemeenten op het gebied van hulpverlening, crisisbeheersing en rampenbestrijding. En het realiseren van een gecoördineerde inzet van organisaties, instellingen en diensten die bij zware ongevallen en rampen betrokken zijn. Om die redenen neemt Leiderdorp deel aan deze gemeenschappelijke regeling.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente bedraagt:		
	2012 € 1.271.134 jaarrekening		
	2013 € 1.363.197 begroting		
	2014 € 1.393.242 begroting		

Naam (programmanummer)	Regionale Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (RBW/ GHOR) (Veiligheidsregio) (6)		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door de burgemeester. Alle burgemeester van de deelnemende gemeenten (25) vormen het Veiligheidsbestuur van de regio voor politie, brandweer en GHOR.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	9.093	10.042
	Vreemd vermogen	35.049	20.855
	Jaarresultaat		-
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen Regionale Brandweer, CPA en GHOR opgeheven.		
	De onderscheiden organisaties zijn wel blijven bestaan.		
	Primaathouder: Concernzaken, Brandweer		
	Website: www.veiligheidsregio-hm.nl		

Naam (programmanummer)	Oasen (Alg.dek)		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling en Activiteiten	Tot de kernactiviteiten behoren duurzaam verzorgen van winning, productie en levering van topkwaliteit (drink)water aan particulieren en bedrijven.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 25 aandelen in Oasen naar rato van het aantal inwoners. Wijziging vindt alleen plaats bij sterke fluctuaties van dit aantal inwoners.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen. Doel is het volgen van de continuïteit van de waterlevering en de tariefsontwikkeling.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	77.208	81.916
	Vreemd vermogen	116.293	111.852
	Jaarresultaat		4.708
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.oasen.nl		

Naam (programmanummer)	Bank Nederlandse Gemeenten (Alg.dek)		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 97.968 aandelen in de BNG.		
	Ontvangen dividend over 2011: € 111.663		
	Ontvangen dividend over 2012: € 146.009		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	1.897.000	2.752.000
	Vreemd vermogen	134.563.000	139.476.000
	Jaarresultaat		332.000
Overige informatie	Deelname in de BNG wordt beschouwd als een duurzame belegging.		
	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.bng.nl		

Naam (programmanummer)	Alliander (Alg.dek)		
Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	Alliander is het Netwerkbedrijf van het voormalige Nuon. Dit is actief in de distributie van elektriciteit, gas en warmte en daarmee samenhangende producten en diensten.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in Alliander		
	Ontvangen dividend over 2011: € 424.741		
	Ontvangen dividend over 2012: € 329.003		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	3.079.000	3.203.000
	Vreemd vermogen	4.239.000	4.211.000
	Jaarresultaat		224.000
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.alliander.nl		
	In 2009 is Nuon verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De gemeente blijft wel aandeelhouder in het Netwerkbedrijf Alliander.		

Naam (programmanummer)	Servicepunt 71 (6)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Door Servicepunt 71 worden aan alle deelnemers producten en diensten geleverd op gebied van informatie- en communicatietechnologie, inkoop, financiën, human resource management en juridische zaken. En voor de gemeenten Leiden en Leiderdorp ook facilitaire zaken.		
Belang Leiderdorp	Door samen te werken op het gebied van bedrijfsvoering is Leiderdorp op dat vlak organisatorisch minder kwetsbaar, beschikt Leiderdorp over meer professionele en deskundige medewerkers en kan de gemeente de arbeidskracht efficiënter inzetten. De nieuwe organisatie biedt de gemeente de mogelijkheid zich meer te richten op het eigen primaire proces, de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting vastgesteld.		
	De bijdrage gaat naar een verdeelpercentage en zijn bepaald door per gemeente het aandeel in het totaal te bepalen van de over te dragen formatie en de over te dragen materiële budgetten naar de stand van 2009. Bijdrage 2012: € 2.891.000 jaarrekening Bijdrage 2013: € 2.909.000 begroting Bijdrage 2014: € 2.783.000 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	In het algemeen bestuur en dagelijks bestuur is de gemeente Leiderdorp vertegenwoordigd door Wethouder Personeel en Financiën.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	1.329	1.852
	Vreemd vermogen	10.316	14.959
	Jaarresultaat		96
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.servicepunt71.nl		

Naam (programmanummer)	De gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie Leiden en Leiderdorp Sociale Dienst (2)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling lichte vorm.		
Activiteiten	De gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Leiden en Leiderdorp zal op de uitvoering de navolgende taken, wetten en regelingen uitvoeren, te weten: de Wet Werk en Bijstand (WWB), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz), de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ), de regeling scholing en activering ingevolge de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), de Regeling Instroom en Doorstroombanen (ID), de Wet Inburgering (WI), de Wet kinderopvang, SMI-kinderopvang, de huisvestingtaakstelling van vluchtelingen, de schuldhulpverlening, de sociale recherche, het minimabeleid, dan wel enige andere in de toekomst voor deze wetten en regelingen eventueel in de plaats komende regelingen.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling om efficiënter en effectiever te kunnen werken met het slinkende budget. Voor de nadere uitwerking van de afspraken uit de gemeenschappelijke regeling hebben beide gemeenten een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de periode 2011 – 2013. Daarin zijn prestatieafspraken gemaakt. Deze afspraken worden jaarlijks vastgesteld en verantwoord.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsverband GGZ subsidies (1)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling lichte vorm.		
Activiteiten	De gemeenten in Zuid-Holland Noord financieren gezamenlijk een aantal voorzieningen en activiteiten op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg. Gemeente Leiden treedt namens de deelnemende gemeenten op als subsidieverstrekker en brengt dit in rekening bij de deelnemende gemeenten. Deze taken hebben betrekking op de WMO.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)	DataLand (13)		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Vennootschap		
Activiteiten	Intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de vastgoed- en geo-informatie		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 13.000 aandelen in de DataLand.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente neemt deel in het bestuur van het Stichting Administratiekantoor DataLand.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2012	31-12-2012
	Eigen vermogen	145	273
	Vreemd vermogen	701	582
	Jaarresultaat		128
Overige informatie	Primaathouder: Beleid		
	Website: www.data-land.nl		

Paragraaf 5 : Grondbeleid

Visie

Het grondbeleid is ondersteunend aan de realisatie van programma's als ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, onderwijs, cultuur, sport en recreatie en economische infrastructuur. Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De baten en de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid van Leiderdorp is vastgelegd in de nota Grondbeleid 2013-2017, Grondslagen van het grondbeleid. De nota is op 18 maart 2013 door de raad vastgesteld.

Bij de programma's worden beleidsdoelen onderscheiden in SMART-doelen, activiteiten en prestatie-indicatoren. Bij het grondbeleid is eenzelfde driedeling gemaakt:

SMART doelen: faciliterend grondbeleid, niet meer grond dan nodig, marktconforme grondprijzen.

Activiteiten: het monitoren van grondtransacties aan de nota, actie om (oneigenlijk gebruik van) versnipperde gemeentegrond tegen te gaan.

Prestatie-indicatoren: grondprijzenbrief, de Gemeentelijke Integrale Grondexploitatie (GIG), vermindering oneigenlijk grondgebruik, uniforme erfpachtovereenkomsten.

Hieronder volgen enkele kernpunten uit de nota Grondbeleid:

Beleidskeuze vorm grondbeleid:

(3.1) De Gemeente Leiderdorp kiest voor een faciliterend grondbeleid.

Uitgangspunt is in principe faciliterend grondbeleid. Daar waar de gemeente een sterkere stempel wil drukken op de ontwikkeling cq. het noodzakelijk is om een ontwikkeling conform de gemeentelijke randvoorwaarden te realiseren, kan actief grondbeleid worden ingezet. Hierbij moet het financiële risico, ook op langere termijn, wel aanvaardbaar zijn.

Instrumenten:

Bij het voeren van grondbeleid staat de gemeente een aantal instrumenten ter beschikking. De beleidsregels bij de diverse instrumenten zijn in de Nota Grondbeleid terug te vinden, hieronder worden enkele uitgelicht:

Beleidsregels instrumenten:

(4.5.3) De gemeente zal handhaven op oneigenlijk gebruik en streeft er naar, waar mogelijk, tot verkoop te komen.

(4.7.1) Grondverkoop heeft de voorkeur boven erfpacht. Voor erfpacht wordt gekozen indien de gronden voor de gemeente strategisch van belang zijn.

(4.7.3) Bij erfpacht wordt uitgegaan van een marktconforme canon.

In het kader van eenduidigheid en transparantie worden bestaande erfpachtovereenkomsten bij verlenging aangepast aan een marktconforme canon.

Grondprijnsbeleid:

Bij een transparant grondbeleid horen transparante grondprijzen.

Beleidsregels grondprijnsbeleid

(5.1) Het grondprijnsbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd middels een grondprijzenbrief waarin de richtlijn voor de grondprijzen is aangegeven.

(5.2) De gemeente Leiderdorp hanteert een marktconform grondprijns-beleid.

(5.3) De grondprijns wordt in beginsel door de residuele waardemethode bepaald.

Grondslagen waardering

De gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs vermeerderd met gemaakte kosten voor onderzoek en bouwrijp maken. Zoals wettelijk verplicht is, mag de boekwaarde niet hoger zijn dan de ingeschatte marktwaarde. Afhankelijk van deze inschatting

wordt de boekwaarde afgeboekt (bij definitief geen mogelijkheid tot terugverdienen) of een voorziening gevormd (bij redelijke twijfel over het terugverdienen van de boekwaarde).

Reserves

Zoals het besluit begroting en verantwoording (BBV) voorschrijft wordt het saldo van een project via resultaatbestemming in het jaar van afsluiten toegevoegd aan een reserve. Voor W4 is er de bestemmingsreserve W4. Grondexploitaties die geen onderdeel uitmaken van W4 worden verantwoord onder de algemene reserve bouw- en grondexploitaties.

Organisatie

Beleidsregels Organisatie

(6.1.1) De grondexploitaties worden jaarlijks herzien en vastgesteld via de Gemeentelijke Integrale Grondexploitatie (GIG).

(6.1.2) In de jaarlijkse rapportage GIG vindt naast verantwoording over de grondexploitaties ook verantwoording plaats ten aanzien van overige ruimtelijke investeringsprojecten.

(6.1.3) De voortgang ten opzichte van de rapportage GIG vindt minimaal jaarlijks plaats in de voortgangsrapportage GIG.

(6.2.1) Per project/grondexploitatie worden de risico's in beeld gebracht. Hierbij worden beheersmaatregelen aangegeven.

(6.2.2) Het weerstandsvermogen wordt berekend o.b.v. de leidraad uit de Kadernota Weerstandsvermogen & Risicomanagement en opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen bij de begroting en de jaarstukken.

Prognose complexen in 2014

1. Grondexploitaties W4

Mauritskwartier

Doel van het project:

Realisatie van 154 woningen. Hiervoor zijn diverse verenigingen verplaatst.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

Uitvoering Boomgaardlaan (dit vindt plaats bij het project Weteringpark). De ontwikkeling van het laatste uit te geven kavel bouwgrond, Kavel M, wordt ook verwacht in 2014.

Vierzicht

Doel van het project:

Realisatie van 45.000 m3 bedrijventerrein in de vorm van een meubel- en zorgboulevard en kantorenbouw langs de A4. Hierbij wordt een parkeergarage aangelegd. Tevens wordt een parallelweg langs de A4 aangelegd om het gebied Vierzicht goed toegankelijk te maken.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

Hoewel de grondbieding voor kavels 1 en 5 heeft plaatsgevonden zijn er nog geen concrete klanten voor de kavels en is niet bekend wanneer de grondverkoop kan plaatsvinden. De kantoorlocaties hebben te maken met de ongunstige markt voor kantoorontwikkelingen. Daarom heeft de raad er voor gekozen om de verwachte opbrengsten voor de kavels per 1 januari 2012 af te boeken. De toekomstige ontwikkeling van de kavels blijft echter wel mogelijk. In 2014 moet wel een geluidsvoorziening gereed zijn als de snelweg A4 gereed is.

Plantage

Doel van het project:

De oorspronkelijke gedachte was om de tennisverenigingen te verplaatsen en woningbouw te realiseren. Verplaatsing van de tennisverenigingen gaat echter niet door. Doel blijft echter wel het ontwikkelen van woningbouw. Hiervoor staat het resterende deel van de Plantage, Samsomveld inbegrepen, ter beschikking.

Fase van het project:

Ontwerpfase

Wat willen we bereiken in 2014?

Na vaststelling van een Definitief Stedenbouwkundig ontwerp in 2012 heeft in 2013 een archeologische opgraving plaatsgevonden. In 2014 kan het gebied bouwrijp worden gemaakt. Er moet voor de ontwikkeling nog een overeenkomst met de ontwikkelaar worden afgesloten waarna een omgevingsvergunning in behandeling kan worden genomen.

Bospoort

Doel van het project:

Realisatie 22.000 m2 bedrijventerrein en 5.000 m2 geluidswerende bebouwing (paviljoens 1, 2 en 3). Voor de invulling van het bedrijventerrein is een intentieverklaring getekend voor de vestiging van een IKEA. Om het gebied toegankelijk te maken, is de Persant Snoepweg aangepast.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

In 2011 is het bestemmingsplan Bospoort onherroepelijk geworden. In 2013 is in het Ghoybos een nieuwe pannenkoekenboerderij gebouwd en is de pannenkoekenboerderij op de oude locatie gesloopt. In 2014 wordt de vestiging van IKEA gebouwd. In 2015 kan dan de IKEA worden geopend. Er zijn nog geen concrete marktinitiatieven voor de paviljoens. De ontwikkeling van de paviljoens wordt verwacht in 2015. In 2014 moet wel een (tijdelijke) geluidsvoorziening gereed zijn als de snelweg A4 gereed is.

2. W4 gerelateerde projecten

Munnikkenpolder

Doel van het project:

Na de zandwinning in de polder zal het gebied opnieuw worden ingericht als recreatiepark. In het Weteringpark zijn de verenigingen (o.a. scouting, ijsvereniging) geherhuisvest, die verplaatst zijn om grondexploitatie binnen het W4 plangebied mogelijk te maken.

Fase van het project:

Ontwerp- en Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

Tegelijkertijd worden de eilanden in de ontgrondingsplas gerealiseerd. Afronden van de ontsluitingsweg naar de Munnikkenpolder (Boomgaardlaan). De voormalige zandwinput zal uiterlijk medio 2014, behoudens verlenging met één jaar, zijn ingericht.

Inpassing Rijksweg

Doel van het project:

Het begeleiden van Rijkswaterstaat, uitvoeren van benodigde aanpassingen op het gebied van riolering en de verbreding van het viaduct aan de Ericalaan alsmede de aanleg van een aantal doorgaande fietsverbindingen.

Fase van het project:

Deze projecten lopen gelijk met de verschillende projecten van Rijkswaterstaat

Wat willen we bereiken in 2014?

De planning is afhankelijk van de werkzaamheden door Rijkswaterstaat. De eerste tunnelbak is inmiddels opgeleverd. Het project zal waarschijnlijk duren tot eind 2014.

3. Centrumplan

Centrumplein

Doel van het project:

De realisatie van een levendig stadshart.

Fase van het project:

Ontwerpfase

Wat willen we bereiken in 2014?

Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en sloop van het gemeentehuis in 2012 zijn in 2013 de benodigde gronden bouwrijp worden overgedragen aan Wereldhave. In de tweede helft van 2013 zal ook de procedure worden gevolgd om alle benodigde vergunningen te verlenen, waarna gestart kan worden met de feitelijke bouwwerkzaamheden.

Parkpromenade

Doel van het project:

Het realiseren van 96 woningen voor ouderen en het aanleggen van een aantrekkelijke verbindingroute tussen de Winkelhof en de Santhorst. Het bestaande openbaar gebied ter plaatse van de hoek Merelstraat herinrichten (ontsluiting en parkeerplaatsen).

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

De parkpromenade is bijna afgerond. In 2013 is begonnen met de herinrichting van de hoek Merelstraat en Koekoekstraat, hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de (her)inrichting van het kruispunt Engelendaal/Merelstraat en het project Centrumplein, afronding zal naar verwachting in 2014 plaatsvinden.

Meas

Doel van het project:

Woningbouw en herstructurering van de omgeving van een (voormalig) bedrijventerrein.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

In 2012 zijn de sloop en saneringswerkzaamheden afgerond en is gestart met de bouw. In 2013 en 2014 kan de bouw van het complex worden afgerond en de omgeving worden ingericht (fietspad/groen).

4. Overige projecten

Amaliaplein

Doel van het project:

Ontwikkeling (sociale) woningbouw en een supermarkt

Fase van het project

Ontwerpfase

Wat willen we bereiken in 2014?

In 2013 heeft de aanbesteding van het project plaatsgevonden. Na het aangaan van een overeenkomst met de winnende partij kan de vergunning eind 2013 worden aangevraagd. In 2014 vindt dan de vergunningverlening plaats, waarna de start van de bouwwerkzaamheden kan beginnen.

Vliko-terrein

Doel van het project:

Verplaatsing van Vliko en de herstructurering van het Vliko-perceel op het bedrijventerrein Lage Zijde

Fase van het project

Definitiefase

Wat willen we bereiken in 2014?

Op 30 mei 2013 hebben de gemeente Leiderdorp en Vliko een intentieverklaring getekend waarin beide partijen een prijs en condities overeenkomen waaronder een definitieve koopovereenkomst opgesteld kan worden.

De definitieve koopovereenkomst staat in de planning voor eind 2013. In het tweede kwartaal 2014 vindt dan de juridische overdracht van de grond en opstallen van het Vliko terrein plaats. In het derde kwartaal 2016 start het vertrek van Vliko van het terrein.

5. Opgenomen voorzieningen

Voor projecten met een (groot) afbreukrisico en weinig financiële bijsturingmogelijkheden kunnen voorzieningen getroffen worden.

Per 31-12-2012 is voor twee grondexploitaties van het Centrumplan, te weten 'Hoek Merelstraat' en 'Meas' een voorziening getroffen van in totaal € 411.104,- (uit algemene reserve grondverkoop). Deze voorziening is opgenomen aan de debetzijde van de balans als een correctie op de boekwaarde onderhanden werken.

Per 31-12-2012 is voor een aantal grondexploitaties van W4 voorziening getroffen: 'Vierzicht - kavel 1+5 en reststrook' (€ 1,88 mio), 'Mauritskwartier - Groene Scheg en Kleine Zandput' (€ 3,78 mio) en 'Bospoort-Zuid' (€ 2,08 mio). Voor het project 'Plantage' was reeds een voorziening getroffen en deze is aangepast naar € 4,69 mio.

Het verwachte tekort van W4 is in zijn geheel in de balans verwerkt door het nog niet gedekte deel toe te voegen aan de bestemmingsreserve W4.

Prognose verwachte resultaten totale grondexploitatie per 31/12/12

Totaaloverzicht

(bedragen x € 1.000)	GIG - 2013 NCW 01-01-13	GIG - 2013 NCW 01-01-12	GIG - 2012 NCW 01-01-12	Vershil NCW 01-01-12
W4				
W4 - Ontwikkelingslocaties	-4.762	-4.557	3.017	-7.574
W4 - Investeringsprojecten	-10.239	-9.798	-8.465	-1.333
W4 - Afgesloten projecten / overige Reserve W4 per 31-12-2012	2.577	2.466	-6.662	9.127
W4 - Afgesloten projecten / overige projecten in reserve	1.358	1.300	1.030	270
Totaal W4	-11.066	-10.589	-11.080	491
	(nadelig)	(nadelig)	(nadelig)	(voordelig)
Centrumplan	1.249	1.195	1.208	13
	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)	(nadelig)
Overige projecten	PM*			
	(voordelig)			

* De 'PM' bij de overige projecten betreft het project Amaliaplein. Voor dit project wordt nog een uitvoeringskrediet aangevraagd (naar verwachting in het 3e kwartaal 2013). (Voor bovenstaande tabel is de GIG 2013 uitgangspunt)

Paragraaf 6 : Financiering

Inleiding

In de paragraaf Financiering wordt de financieringsfunctie van de gemeente Leiderdorp uiteengezet voor de jaren 2014-2017. De uiteenzetting vindt plaats door middel van een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Leiderdorp". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen ten aanzien van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Leiderdorp" richt zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Leiderdorp.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Conform het treasury statuut bepalen wij jaarlijks een rentevisie op basis van de rentevisie van minimaal twee vooraanstaande financiële instellingen

ABN-AMRO "Macrovisie - bederft de FED het feestje" (samenvatting) 3 juli 2013

De ECB heeft de herfinancieringsrente in mei met 25 bp verlaagd en de depositorente op 0% gehouden. De ECB heeft aangegeven dat zij gereed is om meer te doen, maar wij verwachten voorlopig geen verdere renteaanpassingen. De centrale bank heeft in juni haar scenario voor de economie gehandhaafd en gaat nog steeds uit van een stabilisatie en herstel in de loop van het jaar, bij (zoals gebruikelijk) evenwichtig verdeelde risico's voor de inflatie. Mario Draghi heeft een verdere verlaging van de herfinancieringsrente zeker niet uitgesloten (de ECB heeft ernstige bezwaren tegen een negatieve depositorente), maar heeft aangegeven dat nieuwe stappen pas worden genomen als de economische cijfers in de komende maanden een terugval vertonen. Hier gaan wij in ons economische basisscenario niet vanuit.

Gegeven onze verwachtingen voor het beleid van de ECB denken wij dat driemaands euribor voorlopig dichtbij het huidige niveau zal blijven (0,2%), al kan het tarief in de laatste maanden van 2014 iets oplopen doordat de markten gaan anticiperen op de expiratie van de twee driejarige LTRO's van de ECB begin 2015.

Voor 2014 gaan wij uit van een stijging van de lange rente als gevolg van de verbeterende economische omstandigheden. De ruimte voor een stijging wordt echter beperkt door de geringe inflatie, het nog altijd ruime monetaire beleid van de ECB en de nog steeds zwakke economische situatie.

BNG "Economisch beeld - rustig vaarwater (samenvatting) 22 juli 2013

De economie van de eurozone kruipt uit de recessie en kan in 2014 met 1,2% groeien. Het herstel is vooral te danken aan de export die profiteert van de aantrekkende wereldhandel en een dalende eurokoers. De binnenlandse vraag blijft nog onder druk staan door de overheidsbezuinigingen en de hoge werkloosheid. De inflatie blijft door de zwakke conjunctuur stabiel op rond 1,5%. De ECB zal een ruim monetair beleid blijven voeren. De lange rentetarieven zullen onder invloed van een verwacht licht economisch herstel enigzins oplopen.

Eigen rentevisie

Op basis van de rentevisies van de financiële instelling is een eigen rentevisie opgesteld, deze rentevisie wordt gehanteerd bij financieringsbeslissingen:

Binnen de Eurozone zijn nog geen tekenen van economisch herstel, daarnaast is de inflatie laag. Voor de Europese centrale bank is dit de reden geweest om in mei 2013 het belangrijkste rentetarief, de refirente, verder te verlagen van 0,75% naar 0,5%. De depositorente is al meer dan een jaar 0%. Zolang de economie in de eurozone niet aantrekt, zal de ECB de rentes niet verhogen. Het monetaire beleid van de ECB heeft invloed op de marktresen, deze zijn nog steeds historisch laag en zullen dat naar verwachting op de korte termijn ook blijven. Als gevolg van een verwacht voorzichtig herstel van de economie in de eurozone, is het de verwachting dat in het vierde kwartaal van 2013 de rentes iets zullen oplopen. Deze ontwikkeling zal zich doorzetten

in 2014. Door de lage inflatie, het zwakke economische herstel en het accommoderende monetaire beleid zal de stijging echter voorlopig van een bescheiden omvang zijn.

De gemiddelde kapitaalmarktrente voor rentevaste en lineaire leningen met een looptijd van 10 jaar is in 2012 uitgekomen op 2,28%. In 2013 is de rente gedaald tot net onder het gemiddelde niveau van 2012.

Renteverwachting

Hieronder een overzicht van de verwachte renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt:

Renteontwikkelingen

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Rente kapitaalmarkt *)	2,50%	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%
Rente geldmarkt	0,50%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%

*) Op basis van een product met een looptijd van 10 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen. De rentepercentages komen voort uit een rentevisie, die tot stand is gekomen op basis van de rentevisies van een aantal financiële instellingen (BNG, ING en ABN-Amro).

Wet- en regelgeving

SEPA (Single European Payment Area) implementatie

De ontwikkelingen in het betalingsverkeer worden in hoofdzaak bepaald door 'Europa'. De migratie naar de "Single European Payment Area" (SEPA) is inmiddels in volle gang. Doel van deze migratie is voor het betalingsverkeer binnen Europa standaarden te ontwikkelen. Gelijktijdig worden de rekeningnummers op Europese schaal uniek gemaakt door een uitbreiding van het aantal posities. Dat betekent aanpassing van veel software om de veldlengte voor het banknummer aan te passen. In 2011 is voor betalingen via het financieel systeem Decade overgegaan op betalingen die SEPA-proof zijn. Voor 1 januari 2012 zijn alle pinautomaten geschikt gemaakt. De vervolgstap is om alle systemen, die gebruik maken van een bankrekeningnummer, aan te passen, inclusief de aanpassing van achterliggende formulieren. Om deze aanpassingen te begeleiden is in 2012 een projectgroep opgericht voor de ondersteuning van de activiteiten. Het migratieplan beslaat een periode tot 1 februari 2014.

Het is de verwachting dat de gemeente Leiderdorp eind 2013 aan de SEPA standaarden zal voldoen.

De wet HOF

De wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) is in voorbereiding. De wet vormt de vertaalslag van de normering zoals die door de EU-regeringsleiders in het aangepaste Stabiliteits- en Groeipact zijn afgesproken en beoogt aan de gemeenten een inspanningsverplichting op te leggen om te voldoen aan de afgesproken normen voor het EMU-saldo (maximaal tekort van 3% van het BBP). Het conceptwetvoorstel is in september 2012 ingediend bij de Tweede Kamer. Uit de ingediende wettekst blijkt dat de micronorm (norm per gemeente) is losgelaten en dat de macronorm (de sector gemeenten) leidend wordt. Per gemeente komt er wel een referentienorm, maar hier wordt geen toezicht op gehouden. Een nadere uitwerking van de wet HOF zal plaatsvinden in een uitvoeringsbesluit. Dit uitvoeringsbesluit is van belang voor de gemeenten omdat hierin de praktische uitvoering van de wet nader wordt vormgegeven.

Eind januari 2013 heeft de VNG een onderhandelaarsakkoord bereikt met het kabinet over de praktische uitvoering, daarnaast zijn bij de behandeling van de wet HOF in de Tweede Kamer op 23 april 2013 een aantal amendementen en een motie aangenomen die de positie van de gemeenten verder verbetert. In de loop van 2013 zal de eerste kamer het wetvoorstel behandelen. Als de Eerste Kamer akkoord gaat, treedt de wet 1 januari 2014 in werking.

Uit de eerste inventarisatie van CBS blijkt het EMU tekort van de sector gemeenten binnen de norm te blijven, de wet HOF zal op korte- en middellange termijn geen tot weinig invloed hoeven hebben op beleid van de gemeente Leiderdorp.

Schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden gaan schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Dat betekent dat gemeenten hun overtollige middelen verplicht bij het Rijk moeten uitzetten. Het schatkistbankieren zal onderdeel worden van de wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO). De rentevergoeding over de middelen die bij het Ministerie van Financiën worden aangehouden is minimaal gelijk aan de rente waartegen de Staat zich financiert op de financiële markten.

In het onderhandelaarsakkoord van de VNG met het kabinet zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot het schatkistbankieren, tevens is de wet bij de behandeling in de tweede kamer verder versoepeld. De versoepelingen in de wet maken het mogelijk dat de gemeenten overtollige middelen mogen gaan uitlenen aan andere overheden om daarmee een beter rendement te halen. Tevens is een doelmatigheidsdrempel ingesteld van 0,75% van het begrotingstotaal (tot een begrotingstotaal van € 500 mln., daarboven geldt een percentage van 0,2%). Bevinden de overtollige middelen zich onder de doelmatigheidsdrempel, dan behoeft de gemeente niet te schatkistbankieren. De toets of het drempelbedrag is overschreden vindt plaats op basis van het gemiddelde per kwartaal.

Gelet op de schuldpositie van de gemeente Leiderdorp, heeft het schatkistbankieren geen directe financiële gevolgen.

Ontwikkelingen gemeente Leiderdorp

Algemene evaluatie

De financieringspositie fluctueert de komende jaren sterk. Dit wordt veroorzaakt door de activiteiten rond het W4-project, de investeringen in de brede school West en de verkoop van de aandelen NUON. De laatste betaling van de NUON-tranche aan Leiderdorp vindt plaats in 2015 (21%; € 9.500.000).

Om in de financieringsbehoefte te kunnen voorzien zullen de komende jaren nieuwe leningen aangetrokken worden. Deze leningen zijn nodig om de grote investeringen in de komende jaren –zoals Brede Scholen- te kunnen financieren.

Risicobeheer

Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld (beide benoemd in de wet FIDO). Voor het risicobeheer wordt geen gebruik gemaakt van rentederivaten.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet heeft voor de komende jaren het volgende verloop:

Ontwikkeling kasgeldlimiet

Nr.	Omschrijving Bedragen x € 1.000	2013	2014	2015	2016	2017
1	Begrotingstotaal	70.541	66.276	108.732	50.388	50.709
2	Wettelijk percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
3	Kasgeldlimiet (1x2)	5.996	5.663	9.242	4.283	4.310

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar weergegeven (kwartaal 3 en 4 van 2012 en kwartaal 1 en 2 van 2013):

Kasgeldlimiet

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (==) of Overschrijding
derde kwartaal 2012	-8.403	6.714	15.117
vierde kwartaal 2012	-2.369	6.714	9.083
eerste kwartaal 2013	10.621	5.996	-4.625
tweede kwartaal 2013	3.539	5.996	2.457

In het eerste kwartaal van 2013 is de kasgeldlimiet overschreden. In het eerste kwartaal is een langlopende lening aangetrokken van € 8 mln. Door het afdekken van de financieringsbehoefte middels een langlopende lening bevindt de netto vlottende schuld zich na het eerste kwartaal 2013 weer binnen de kasgeldlimiet.

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren weergegeven:

Renterisiconorm

Nr.	Omschrijving Bedragen x € 1.000	2013	2014	2015	2016	2017
1	Begrotingstotaal	70.541	66.276	108.732	50.388	50.709
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	14.108	13.255	21.746	10.078	10.142
4	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5	Aflossingen	1.957	2.407	5.007	5.007	6.507
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	1.957	2.407	5.007	5.007	6.507
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	12.151	10.829	16.739	5.070	3.635

De bedragen aan langlopende leningen waar de gemeente Leiderdorp de komende jaren een renterisico over loopt, blijven binnen de wettelijke norm (wet FIDO).

Financiering

De verwachte leningenportefeuille per 1 januari 2014 bedraagt € 22 miljoen. Dit zal de komende jaren fors oplopen als gevolg van de geplande investeringen en uitgaven ten laste van de onderhoudsvoorzieningen. Hieronder is de ontwikkeling van de leningportefeuille opgenomen voor de komende jaren:

Ontwikkelingen leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000	2013	2014	2015	2016	2017
Stand 1 januari	16.028	22.071	45.663	40.656	50.649
Nieuwe leningen	8.000	26.000	0	15.000	16.000
Reguliere aflossingen	-1.957	-2.407	-5.007	-5.007	-6.507
Stand per 31 december	22.071	45.663	40.656	50.649	60.141
Rentelasten	792	1.211	1.496	1.623	2.052

Overig

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentelasten hanteert de gemeente een interne rente van 3,5%. Deze interne rekenrente, welke wordt gebruikt voor rentetoe rekening aan activa, is afgestemd op het rentepercentage dat de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) hanteert voor lineaire vaste geldleningen met een looptijd van 25 jaar. In de financiële kadernota 2014-2017 is aangegeven dat deze 25 jaars rente weliswaar lager ligt, maar dat toch de 3,5% wordt gehandhaafd. In uitzondering hierop wordt voor grondexploitaties en investeringen die een negatieve boekwaarde hebben (meer baten dan lasten) de interne rekenrente gebaseerd op het rentepercentage dat de BNG rekent over een 6-maands deposito.

Kredietrisicobeheer

De gemeente Leiderdorp heeft een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten waarin een aantal zaken is geregeld, zoals een rekening-courantovereenkomst en het aantrekken en uitzetten van kort en lang geld. De overeenkomst is in 2006 opnieuw vastgesteld met verbeterde condities. Eind 2010 zijn de afspraken aangepast, dit naar aanleiding van de geldmarktperikelen van de afgelopen jaren. Met de overgang naar Servicepunt71 is dit niet veranderd.

Relatiebeheer

Bancaire relaties voldoen aan de eisen zoals gesteld in het treasurystatuut. Beoordeling van deze relaties vindt plaats bij het aangaan van de relatie en jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening. Offertes worden conform het statuut bij verschillende instanties opgevraagd.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De saldi op de overige rekeningen, bij de ING en de Rabobank, worden zoveel mogelijk overgeboekt naar de rekening bij de BNG. De gemeente werkt met een liquiditeitsbegroting zoals voorgeschreven in het Treasurystatuut. De grootste onzekerheden inzake de inkomende en uitgaande geldstromen volgen uit de grondexploitatie.

Paragraaf 7 : Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf bevat informatie over de lokale heffingen. De Gemeentewet geeft een limitatieve opsomming van de belastingen die een gemeente mag heffen. Leiderdorp heeft een breed belastingpakket om de belastingdruk zo evenwichtig mogelijk over de verschillende groepen belastingplichtigen te verdelen.

Behalve de OZB voor woningen en niet woningen worden in Leiderdorp geheven: de hondenbelasting, de precariobelasting en de toeristenbelasting. Naast deze "echte" belastingen worden ook een aantal rechten (retributies) geheven. Rechten betaalt iemand voor een individuele dienst van de gemeente. De belangrijkste retributies zijn de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten en rioolheffing. De andere rechten zijn o.a.: de marktgeden en de lijkbezorgingsrechten.

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de tariefontwikkeling in Leiderdorp in relatie tot de landelijke tariefontwikkeling en die in de regiogemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. Verder wordt een beeld gegeven van de toekomstvisie op het gemeentelijke belastinggebied.

A. Beleid belastingen en heffingen

De gemeente Leiderdorp hanteert in principe het uitgangspunt dat de lokale heffingen zoals de onroerende-zaakbelastingen (OZB) niet meer dan met de verwachte indexatie volgens het Centraal Planbureau mogen stijgen.

De opbrengsten van de verschillende heffingen worden als algemeen dekkingsmiddel gebruikt. Dit houdt in dat wij geen doelbelasting hanteren. Uitzondering hierop zijn reiniging en riolering die van rijkswege kostendekkend moeten zijn. Voor de leges wordt zoveel mogelijk gestreefd naar 100% kostendekkendheid, deze tarieven zijn dan ook wel aan de kosten gerelateerd.

Woonlasten 2013

De bron van onderstaande tabel is www.Coelo.nl, de getallen zijn dus niet door ons berekend.

Tarief OZB en heffing

	Tarief in % (OZB en heffing gebouwd) of euro's			Verandering t.o.v. 2012		
	Laagste	Gemiddelde (a)	Hoogste	Laagste	Gemiddeld	Hoogste
OZB eigenaar woningen (b)	0,0434	0,1091	0,2108	-18%	3,30%	76%
OZB niet-woningen (eigenaar + gebruiker)(b)	0,0841	0,3883	0,7393	-13%	2,90%	80%
Reinigingsheffing (c)	24	264	425	-36	-0,20%	37%
Rioolheffing (c)	65(d)	183	373	-28%	2,80%	108%
Woonlasten (e)	508	697	1.149	-13%	1,90%	28%
Toeristenbelasting (f)	0,41 (d)	1,59	5,63	-30%	9,10%	100%
Hondenbelasting (d)	16,4	61,56	124	-52%	1,90%	91%
Paspoort	41,2	50,24	50,35	0%	3,30%	12%
Identiteitskaart	33,25	41,79	41,9	0%	4,50%	13%
Rijbewijs	25	43,55	68	-30%	2,00%	35%
Uittreksel GBA	0	9,74	17	-13%	4,20%	118%
Provinciale opcenten (g)	188	222	263	0,00%	0,90%	2,00%
Zuiveringsheffing (c)	130	164	268	-4,20%	1,40%	7,10%
Ingezetenenheffing	35	72	127	-3%	4,30%	26%
Heffing gebouwd (b)	0,0156	0,0304	0,0564	-24%	5,00%	27%

(a) Gemiddelden zijn gewogen naar aantal inwoners (gemeenten en provincies), vervuilingseenheden (zuiveringsheffing), aantal ingezetenen (ingezetenenheffing) of woz-waarde (heffing gebouwd). Nultarieven zijn meegerekend.

- (b) De verandering ten opzichte van 2012 is gecorrigeerd voor de waardeverandering van de grondslag.
- (c) Meerpersoonshuishouden.
- (d) Wordt niet overal gegeven.
- (e) Het bedrag dat een meerpersoonshuishouden in een woning met gemiddelde waarde betaalt aan ozb, rioolheffing en reinigingsheffing, na aftrek van een eventuele heffingskorting.
- (f) Hotelovernachting.
- (g) Volkswagen Golf, 1.150 kilo, benzinemotor, op jaarbasis

B. Tariefontwikkeling in Leiderdorp

De Leiderdorpse belastingtarieven stijgen in 2014 met de inflatiecorrectie, vooralsnog geraamd op 2%.

OZB

In de begroting 2013-2016 was voor 2014 een extra stijging van de OZB opgenomen van 1%, gekoppeld aan een evenredige daling van de afvalstoffenheffing. Tezamen met de nu doorgevoerde indexatie van 2% stijgen de tarieven van de OZB ten opzichte van 2013 derhalve met 3%. De exacte tarieven zijn nu nog niet bekend. Deze worden u ter vaststelling aangeboden voor de raad van december, zodat de tarieven op basis van de meest recente WOZ-waarden berekend kunnen worden.

In onderstaande tabel wordt het percentage van 2013 weergegeven alsmede de stijging.

OZB

		Perc. 2013	Stijging % 2014
Woningen	Eigenaar	0,1545	+ 3%
Niet-woningen	Gebruiker	0,1752	+ 3%
Niet-woningen	Eigenaar	0,2286	+ 3%

Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht en rioolheffing

Wij streven ernaar de tarieven zodanig vast te stellen dat de geraamde opbrengst gelijk is aan de geraamde lasten, zodat deze overeenkomen met het wettelijk toegestane dekkingspercentage van 100%. Beide tarieven zijn gebaseerd op de te verwachten exploitatiekosten voor de beide activiteiten, periodiek groot onderhoud, en met de aan toekomstige investeringen gerelateerde kapitaallasten. Eventuele overschotten en tekorten op de reiniging en riolering worden verrekend met de egaliseringsreserves. Zowel voor de rioolheffing als de afvalstoffenheffing is een meerjarige investeringsprognose opgesteld.

Bij de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht zijn de afgelopen jaren toenemende overschotten ontstaan. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een teruglopend volume aan de aanbodzijde, met dito consequenties voor de verwerkingskosten. Voor de komende jaren zullen de nu nog bovengronds staande wijkcontainers ondergronds worden gebracht en tevens zullen hierna de nog bovenstaande milieucorner ondergronds worden gebracht.

Door de kostenontwikkeling bij inzameling en verwerking van afvalstromen hoeven de tarieven voor afvalstoffenheffing niet te stijgen. De opbrengsten in de begroting 2013 opgenomen zijn eerst geïndexeerd met 2% en vervolgens verlaagd met de extra verhoging van de rioolheffing (conform GRP 5,5%), de 1% van de OZB die al bij de begroting 2013 was vastgesteld én een extra bedrag van € 100.000. Per saldo betekent dit dat de tarieven dalen met 5,20% ten opzichte van de tarieven 2013. In onderstaande tabellen ziet u deze verlaging terug.

Afvalstoffenheffing

	Tarief 2013	Tarief 2014
Tarief éénpersoonshuishouden	€ 220,45	€ 208,99
Tarief tweepersoonshuishouden	€ 289,03	€ 274,00
Tarief meer dan twee persoonshuishouden	€ 308,42	€ 292,38

Reinigingsrechten

	Tarief 2013	Tarief 2014
Tarief reinigingsrechten	€ 373,02	€ 352,67

De rioolheffing is naast de inflatiecorrectie van 2% verhoogd met 5,5% op basis van het in 2011 vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waarmee de totale stijging uitkomt op 7,5%. De stijging van 5,5% is cumulatief doorgevoerd voor de jaren 2012 tot en met 2015. De verhoging van 2014 is voor 5,5% gecompenseerd door een verlaging van de reinigingstarieven.

Rioolheffing

	Tarief 2013	Tarief 2014
Tarief per m3	€ 1,02	€ 1.09

Hondenbelasting

De tarieven voor het houden van één of meer honden worden verhoogd met 2%.

Hondenbelasting

	Tarief 2013	Tarief 2014
Tarief 1e hond	€ 83,08	€ 84,74
Tarief 2e hond	€ 146,35	€ 149,27
Iedere hond meer dan twee	€ 211,38	€ 215,60
Tarief kennel	€ 496,77	€ 506,70

Precariobelasting, leges, en marktgelden

Overeenkomstig de bovengenoemde tariefsontwikkeling worden de gemeentelijke belastingen in 2014 verhoogd met 2%.

Legesverordening

Vorig jaar is een start gemaakt met het inzichtelijk maken van het kostendekkendheidspercentage per product/dienst aan de hand van de legesverordening en daarbij behorende tarieventabel 2012 met als uitgangspunt het van toepassing zijnde juridische/financiële kader. Dit is gebeurd middels de uitvoering van een kostendekkendheidsonderzoek. Los hiervan heeft ook in opdracht van de rekenkamer door ANG een onderzoek plaatsgevonden dat onder meer betrekking had op de leges.

Uit de rapportage die ANG heeft opgeleverd zijn conclusies/aanbevelingen naar voren gekomen. Deze aanbevelingen worden opgepakt en verwerkt in de legesverordening en bijbehorende tarieventabel van 2014. Het gaat dan onder meer om onderbouwingen van de m2 systematiek ten aanzien van de bouwkosten en de berekening van de uurtarieven.

Toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting wordt verhoogd naar € 2,00 zodat het gelijk wordt gesteld aan de regio. Voor 2014 zal het tarief worden vastgesteld op € 2,00 (in 2013 was dit € 1,68) per persoon per nacht.

Kwijtscheldingen

Niet iedere inwoner van Leiderdorp is in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. In zo'n geval bestaat de mogelijkheid kwijtschelding aan te vragen. Bij een aanvraag voor kwijtschelding wordt beoordeeld of de belastingcapaciteit van de burger inderdaad onvoldoende is om de gemeentelijke belastingen te betalen. Er kan uitsluitend kwijtschelding worden verleend voor de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffingen. De belastingcapaciteit wordt berekend aan de hand van het vermogen, het netto-bestedbaar inkomen en diverse door het rijk vastgestelde normbedragen. Tevens vindt er door het inlichtingenbureau (IB) een geautomatiseerde toetsing van het recht op kwijtschelding plaats. Deze heeft tot doel verlaging van de administratieve lasten voor de burgers en verkorting van de afhandeltermijnen.

C. Woonlasten

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Leiderdorp vergeleken met de woonlasten in de omliggende gemeenten voor het jaar 2013.

Woonlasten 2013

Gemeente	% OZB woningen	% OZB niet woningen	Afvalstoffenheffing in € voor woningen meerpers huishouden	Rioolheffing in € voor woningen meerpers. huishouden	Belasting druk meerpersoons huishouden in €
Kaag en Braassem	0.1051	0.2812	307	290	901
Leiderdorp	0.1545	0.4038	308	140	835
Oegstgeest	0.0951	0.3146	280	212	828
Voorschoten	0.1096	0.3137	305	177	809
Zoeterwoude	0.1076	0.5170	249	289	851

bron: www.coelo.nl

D. Overzicht Lokale lasten

Het eigen belastinggebied van de gemeente omvat twaalf heffingen (belastingen en rechten) met een totale opbrengst in 2014 van € 13.385 miljoen. De opbrengsten voor 2014 zijn als volgt.

Lokale lasten

x € 1.000	2013 begr.	2014 begr.	verschil	in %
Onroerendezaakbel.	-6.442	-6.847	405	106
Reinigingsheffingen	-3.096	-2.926	-170	95
Burgerzaken	-486	-478	-9	98
Bouw-/woningtoez.	-467	-292	-175	62
Bouwverordening	-19	-19	0	102
Rioolheffing	-1.338	-1.434	96	107
Hondenbelasting	-88	-90	2	102
Toeristenbelasting	-77	-95	18	124
Lijkbezorgingsrechten	-348	-365	17	105
Marktgeden	-11	-11	0	102
Precariobelasting	-608	-620	12	102
APV en dwanginvord.	-35	-35	0	100
Totaal	-13.014	-13.211	197	102

E. Ontwikkelingen

Precariobelasting

Wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken nutsbedrijven.

Naar aanleiding van de motie Van der Burg (Kamerstukken II, 32 500-VII, nr. 9) is er een nieuw wetsvoorstel gemaakt inzake vrijstelling van de precariobelasting voor netwerken van nutsbedrijven. Hierdoor zullen de netwerken van nutsbedrijven worden vrijgesteld van precariobelasting. Het Wetsvoorstel tot afschaffing van precario van nutsbedrijven is nog niet naar de Tweede Kamer. Minister Plasterk neemt meer tijd om te studeren op reële alternatieven. Daarbij wordt onderzocht of een analogie

met de 'gedoogconstructie' in de Telecomwet mogelijk is. Het wetsvoorstel tot afschaffing precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven houdt hij tot die tijd aan. Over dit concept wetsvoorstel heeft de Raad van State in september 2012 advies uitgebracht. Naar aanleiding van dit advies heeft de minister nu besloten meer tijd te nemen om te studeren op reële alternatieven. Het concept wetsvoorstel en het advies van de Raad van State zijn niet openbaar en derhalve is het nu niet duidelijk hoe het voorstel ervoor staat.

Marktgeld

De markt kost ongeveer 30.000 euro en levert 10.000 euro op. Opheffen van de markt levert een kostenbesparing in fte. Kostendekkendheid verhogen kan deels door het verhogen van de marktgelden (regioconform levert dit 1.200 euro op). Een andere mogelijkheid is het uitbreiden van de markt. Dit kan worden onderzocht en uitgewerkt in een nota ambulante handel, die staat gepland eind 2014.

Lijkbezorgingsrechten

Vóór 2014 zal getracht worden de tarieven voor de algemene begraafplaats concurrerend te laten aansluiten bij omliggende begraafplaatsen, en hiermee de begraafplaats meer kostendekkend te krijgen. Deze tarieven zullen van toepassing worden op de nieuwe klanten, waarbij gekeken zal worden naar termijnen en andere achterwege gebleven toerekeningen.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING

Hoofdstukken

Hoofdstuk 1 : Uitgangspunten begroting 2014

Als basis voor de begroting 2014 zijn de cijfers van de begroting voor het jaar 2013 gebruikt. Op de begroting 2013 zijn de posten zoals opgenomen in de financiële kadernota 2014-2017 gemuteerd.

Algemene Uitkering Gemeentefonds

Bij de berekening van de algemene uitkering voor de meerjarenraming is uitgegaan van de uitkeringsfactor op basis van constante prijzen. De Algemene Uitkering is gebaseerd op de meicirculaire van 2013.

Rente en afschrijving

Voor de afschrijving worden de uitgangspunten gehanteerd, zoals deze zijn vastgelegd in de Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet. Voorts zijn de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van toepassing. Voor de financiering zal worden uitgegaan van een rentepercentage voor vaste schulden. Het rentepercentage is conform de financiële kadernota 2014-2017 gelijk gebleven op 3,5%.

Reserves en voorzieningen

Voor de reserves en voorzieningen zijn de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van toepassing en de uitgangspunten van de door de Raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen.

Indexatie

De indexatie is als volgt toegepast:

onderdeel	ten opzichte van de begroting 2013-2017 is een indexatie toegepast van:
<i>Uitgaven</i>	
Personeelslasten	2% stijging
Overige uitgaven	0%
<i>Inkomsten</i>	
OZB	2% stijging
Reiniging	5,20% daling
Riolering	2% + 5,5% = 7,5% (conform vGRP) stijging
Leges	2% stijging (indien dit binnen 100% criterium past)
Overige inkomsten	2% stijging

De huidige CAO van de gemeenten loopt tot 31 december 2012.

Leges, belastingen en heffingen

Zoals gebruikelijk zullen de tarieven in de raad van december worden voorgelegd ter besluitvorming. Waarbij de tarieven waarvoor landelijk een maximum is vastgesteld uiteraard in ogenschouw worden genomen.

- De OZB-opbrengst is verhoogd met 2% t.o.v. het meerjarenbeeld 2013. Dit betekent een totale stijging van 3% ten opzichte van het jaar 2013. In de begroting 2013 was voor 2014 al een stijging van 1% ten opzichte van 2013 opgenomen, tezamen met de 2% maakt dit een stijging van 3% ten opzichte van het jaar 2013.
- De rioleringstarieven zullen worden verhoogd met 2% + 5,5% (conform het vGRP) t.o.v. het tarief van 2013.
- De reinigingstarieven zullen worden verlaagd met 5,20% t.o.v. het tarief van 2013.

Hoofdstuk 2 : Baten en lasten

Programma	L/B	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
bedragen x € 1.000,-		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Zorg,Welzijn,Jeugd en Onderwijs	Lasten	9.706	10.386	10.867	10.626	10.554	10.490
	Baten	-582	-714	-718	-718	-718	-718
Saldo		9.124	9.672	10.148	9.908	9.836	9.771
2 Werk en Inkomen	Lasten	9.603	10.093	9.969	10.007	10.088	10.051
	Baten	-8.533	-7.513	-7.757	-7.757	-7.757	-7.757
Saldo		1.069	2.580	2.211	2.250	2.331	2.293
3 Kunst, Cultuur en Sport	Lasten	3.482	2.929	2.651	2.606	2.523	3.065
	Baten	-87	-69	-70	-70	-70	-70
Saldo		3.395	2.860	2.581	2.535	2.452	2.994
4 Beheer openbare ruimte	Lasten	10.344	11.470	10.391	20.355	10.707	11.052
	Baten	-4.696	-4.564	-4.491	-4.504	-4.626	-4.737
Saldo		5.648	6.906	5.899	15.851	6.081	6.314
5 Ruimtelijk beleid	Lasten	1.775	1.969	1.857	1.815	1.822	1.816
	Baten	-500	-674	-568	-518	-518	-518
Saldo		1.275	1.295	1.289	1.297	1.304	1.298
6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	Lasten	12.791	13.131	12.979	12.966	11.896	11.641
	Baten	-1.149	-901	-885	-895	-905	-905
Saldo		11.642	12.231	12.094	12.071	10.990	10.735
7 Grondontwikkeling	Lasten	15.019	15.161	11.636	22.839	135	-115
	Baten	-19.975	-15.675	-8.792	-26.572	-	-
Saldo		-4.956	-515	2.844	-3.733	135	-115
Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	2.507	2.805	3.271	3.224	1.961	2.356
	Baten	-34.966	-33.948	-36.414	-34.640	-33.188	-32.840
Saldo		-32.460	-31.142	-33.142	-31.415	-31.227	-30.484
Totaal	Lasten	65.227	67.944	63.620	84.438	49.685	50.354
Totaal	Baten	-70.489	-64.058	-59.696	-75.674	-47.784	-47.546
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-5.262	3.886	3.924	8.764	1.901	2.807
RESERVES 1 Zorg,Welzijn,Jeugd en Onderwijs	Toevoeging	1.273	688	-	-	-	-
	Onttrekking	-726	-269	-475	-453	-430	-408
Saldo		547	419	-475	-453	-430	-408
RESERVES 2 Werk en Inkomen	Toevoeging	673	244	-	-	-	-
	Onttrekking	-158	-589	-93	-93	-93	-
Saldo		514	-344	-93	-93	-93	-
RESERVES 3 Kunst, Cultuur en Sport	Toevoeging	116	176	158	125	125	125
	Onttrekking	-1.007	-487	-112	-109	-90	-667
Saldo		-891	-311	46	16	35	-542

Programma	L/B	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
					2012	2013	2014
bedragen x € 1.000,-							
RESERVES 4 Beheer openbare ruimte	Toevoeging	1.136	276	872	-	-	-
	Onttrekking	-2.058	-1.929	-849	-10.228	-524	-724
Saldo		-922	-1.652	23	-10.228	-524	-724
RESERVES 5 Ruimtelijk beleid	Toevoeging	125	86	-	-	-	-
	Onttrekking	-251	-357	-7	-7	-	-
Saldo		-126	-271	-7	-7	-	-
RESERVES 6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	Toevoeging	1.269	1.975	487	-	-	-
	Onttrekking	-2.987	-4.000	-1.341	-1.587	-778	-716
Saldo		-1.719	-2.025	-853	-1.587	-778	-716
RESERVES 7 Grondontwikkeling	Toevoeging	21.318	998	529	23.786	-	-
	Onttrekking	-16.555	-615	-3.541	-20.061	-290	-40
Saldo		4.763	383	-3.012	3.725	-290	-40
RESERVES Algemene Dekkingsmiddelen	Toevoeging	1.099	1.093	610	383	578	230
	Onttrekking	-94	-1.075	-163	-520	-400	-608
Saldo		1.005	18	447	-137	178	-378
Totaal	Toevoeging	27.009	5.536	2.656	24.294	703	355
Totaal	Onttrekking	-23.838	-9.320	-6.580	-33.058	-2.604	-3.163
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		3.171	-3.784	-3.924	-8.764	-1.901	-2.807
Begrotingstotaal	Lasten/ Toev.	92.235	73.480	66.276	108.732	50.388	50.709
Begrotingstotaal	Baten/ Ontr.	-94.327	-73.378	-66.276	-108.732	-50.388	-50.709
GERAAMD RESULTAAT		-2.091	102	-	-	-	-

Hoofdstuk 3 : Incidentele lasten en baten

Tot voor kort werd altijd gesproken over een sluitende begroting en of deze ook materieel in evenwicht was. In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet gewijzigd en is de term *materieel evenwicht* vervangen door de term *structureel evenwicht*, tevens is het begrip *reëel evenwicht* toegevoegd. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat uw raad en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting cq meerjarenraming.

Conclusies

- Deze begroting is sluitend.
- Deze begroting is structureel in evenwicht voor de jaren 2014 en 2016. Voor 2015 en 2017 is de begroting niet structureel in evenwicht.
- Deze begroting is in reëel evenwicht.

In onderstaande tabel staan deze conclusies samengevat weergegeven. Het sluitend zijn van de begroting ziet u terug in Hoofdstuk 2. Onder deze tabel worden achtereenvolgens het reëel en het structureel evenwicht nader toegelicht.

Bedragen x € 1.000	2014	2015	2016	2017
Totale lasten	66.276	108.732	50.388	50.709
Totale baten	-66.276	-108.732	-50.388	-50.709
saldo	0	0	0	0
sluitende begroting	ja	ja	ja	ja
Reëel evenwicht	ja	ja	ja	ja
Totale structurele lasten	50.714	50.521	49.660	50.707
Totale structurele baten	-51.397	-50.085	-49.866	-49.578
saldo	-684	436	-206	1.129
structureel evenwicht	ja	nee	ja	nee

Reëel evenwicht

Ter invulling van het begrip reëel evenwicht is in het BBV voorgeschreven dat wordt ingegaan op de realiteit van de ramingen en de motivering daarvan. Op basis van de volgende argumenten en bevindingen kunnen we stellen dat de begroting reëel in evenwicht is.

- De taakstellende bezuiniging op onderuitputting van budgetten zal naar verwachting gerealiseerd worden. In het verleden zijn dergelijke taakstellende besparingen ook gerealiseerd.
- Ook de taakstellende bezuinigingen op de bedrijfsvoering van onze eigen organisatie, die opgenomen zijn in de begroting, zullen naar verwachting gerealiseerd worden, deze zijn omgeslagen over de afdelingsbudgetten. Op het realiseren van de taakstellingen wordt strak gemonitord. Hierover rapporteren wij in de bestuursrapportage.
- De taakstellende bezuinigingen op verbonden partijen, die opgenomen zijn in de begroting, zullen naar verwachting gerealiseerd worden. De gemeente is in gesprek met de regio over het financieel kader voor 2015-2018, en zal er op toezien dat de gemeenschappelijke regelingen partijen op bestuurlijk niveau de bezuinigingen op de eigen organisatie doorvoeren (zie ook Kadernota 2014-2017, blz. 65). Inmiddels is door een hiertoe aangewezen stuurgroep van wethouders Financiën uit de regio Holland Rijnland en Midden Holland een financieel kader aangenomen als leidend principe bij het opstellen van de begrotingen 2015 tot en met 2018. Het college heeft dit kader overgenomen.

- De berekening van de inkomsten OZB en Algemene Uitkering zijn geraamd met het voorzichtigheidsbeginsel in het achterhoofd en op basis van de meircirculaire 2013.

Structureel evenwicht

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structureel evenwicht verloopt als volgt:

- Totaal van de lasten en baten van de programma's en algemene dekkingsmiddelen
- **af:** de incidentele lasten en baten per programma en algemene dekkingsmiddelen
- Blijft over het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen
- **bij:** de structurele verrekeningen met de reserves. Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming.

De begroting is in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het meerjarenbeeld is in 2014 en 2016 sprake van structureel evenwicht aangezien de structurele lasten worden gedekt door (hogere) structurele baten.

De uitgewerkte tabel voor de bepaling van het structureel en reëel evenwicht is hierna opgenomen. Die tabel bevat het voorgeschreven:

- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma;
- overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;

Overzicht van structureel en reëel evenwicht

Programma	L/B	Aard van de mutatie	Begroting	Meerjarenbeeld			
			2014	2015	2016	2017	
Totaal Begroting + meerjarenbeeld	Lasten	Totaal	63.620	84.438	49.685	50.354	
	Baten	Totaal	-59.696	-75.674	-47.784	-47.546	
Totaal saldo van lasten en baten			3.924	8.764	1.901	2.807	
1 Zorg.Welzijn.Jeugd en Onderwijs	Lasten	Incidenteel	113	-	-	-	
	Baten	Incidenteel	-	-	-	-	
Saldo			113	-	-	-	
2 Werk en Inkomen	Lasten	Incidenteel	92	92	92	-	
	Baten	Incidenteel	-	-	-	-	
Saldo			92	92	92	-	
3 Kunst. Cultuur en Sport	Lasten	Incidenteel	10	8	-	-	
	Baten	Incidenteel	-	-	-	-	
Saldo			10	8	-	-	
4 Beheer openbare ruimte	Lasten	Incidenteel	84	9.423	2	2	
	Baten	Incidenteel	-	-	-	-	
Saldo			84	9.423	2	2	
5 Ruimtelijk beleid	Lasten	Incidenteel	22	7	-	-	
	Baten	Incidenteel	-50	-	-	-	
Saldo			-28	7	-	-	
6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	Lasten	Incidenteel	438	837	35	-	
	Baten	Incidenteel	-	-	-	-	
Saldo			438	837	35	-	
7 Grondontwikkeling	Lasten	Incidenteel	11.564	22.807	250	-	

Programma	L/B	Aard van de mutatie	Begroting	Meerjarenbeeld			
			2014	2015	2016	2017	
	Baten	Incidenteel	-8.792	-26.572	-	-	
Saldo			2.772	-3.765	250	-	
Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	Incidenteel	1.390	1.252	-	-	
	Baten	Incidenteel	-1.101	-824	-	-	
Saldo			288	428	-	-	
Totaal Begroting + meerjarenbeeld	Lasten	Structureel	49.906	50.013	49.305	50.351	
	Baten	Structureel	-49.752	-48.279	-47.784	-47.546	
Structureel saldo van lasten en baten			154	1.734	1.521	2.805	
1 Zorg.Welzijn.Jeugd en Onderwijs	Toevoeging	Structureel	-	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-475	-453	-430	-408	
Saldo			-475	-453	-430	-408	
2 Werk en Inkomen	Toevoeging	Structureel	-	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-	-	-	-	
Saldo			-	-	-	-	
3 Kunst. Cultuur en Sport	Toevoeging	Structureel	125	125	125	125	
	Onttrekking	Structureel	-90	-90	-90	-90	
Saldo			35	35	35	35	
4 Beheer openbare ruimte	Toevoeging	Structureel	72	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-228	-431	-524	-724	
Saldo			-156	-431	-524	-724	
5 Ruimtelijk beleid	Toevoeging	Structureel	-	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-	-	-	-	
Saldo			-	-	-	-	
6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	Toevoeging	Structureel	-	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-812	-793	-774	-711	
Saldo			-812	-793	-774	-711	
7 Grondontwikkeling	Toevoeging	Structureel	-	-	-	-	
	Onttrekking	Structureel	-40	-40	-40	-40	
Saldo			-40	-40	-40	-40	
Algemene Dekkingsmiddelen	Toevoeging	Structureel	610	383	230	230	
	Onttrekking	Structureel	-	-	-225	-58	
Saldo			610	383	5	172	
Totaal Lasten incl toevoeging reserves		Structureel	50.714	50.521	49.660	50.707	
Totaal Baten inclusief onttrekkingen reserves		Structureel	-51.397	-50.085	-49.866	-49.578	
Structureel saldo van de Begroting + meerjarenbeeld			-684	436	-206	1.129	

Programma	L/B	Aard van de mutatie	Begroting	Meerjarenbeeld		
			2014	2015	2016	2017
Structureel evenwicht			JA	NEE	JA	NEE

In onderstaande tabel wordt een aantal grote incidentele posten nader toegelicht:

Bedragen x € 1.000

		2014	2015	2016	2017	programma
1	lasten	80				Programma 1C
	baten	-80				Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
2	lasten	93	93	93		Programma 2A
	baten	-93	-93	-93		Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
3	lasten	16	14			Programma 3A
	baten	-16	-14			Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
4	lasten				577	Programma 3B
	baten				-577	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
5	lasten		8.152			Programma 4A
	baten		-8.152			resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
6	lasten		42			Programma 4A
	baten					
	saldo	-	42	-	-	
7	lasten		1.131			Programma 4A
	baten		-1.131			Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
8	lasten	521				Programma 4A
	baten	-521				Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
9	lasten	100				Programma 4G
	baten	-100				Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
10	lasten	138	138			Programma 4A
	baten					
	saldo	138	138	-	-	
11	lasten		755			Programma 6A
	baten		-755			Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
12	lasten			250		Programma 6A

		2014	2015	2016	2017	programma
	baten			-250		Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
13	lasten	487				Programma 6B
	baten	-487				Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
14	lasten	37	12			Programma 6B
	baten	-37	-12			Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
15	lasten					
	baten	-50				Programma 5A
	saldo	-50	-	-	-	
16	lasten	15				Programma 5B
	baten					
	saldo	15	-	-	-	
17	lasten	7	7			Programma 5B
	baten					
	saldo	7	7	-	-	
18	lasten	64	1.211			Programma 7A/resultaatbestemming
	baten	-65	-1.211			Programma 7A/resultaatbestemming
	saldo	-0	-	-	-	
19	lasten	-	8.496			Resultaatbestemming
	baten	-	-8.496			Programma 7B
	saldo	-	-	-	-	
20	lasten	-	13.775			Programma 7B
	baten	-	-13.775			Programma 7B
	saldo	-	-	-	-	
21	lasten	450	466			Programma 7B
	baten	-450	-466			Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
22	lasten	100	76			Resultaatbestemming
	baten	-300	-76			Programma 7B
	saldo	-200	-	-	-	
23	lasten	450	466			Algemene dekkingsmiddelen
	baten	-	-			
	saldo	450	466	-	-	
24	lasten	364	229			Algemene dekkingsmiddelen
	baten	-	-			
	saldo	364	229	-	-	
Totaal						
	Totaal lasten	1.472	18.833	343	577	

	2014	2015	2016	2017	programma
Totaal baten	-1.384	-18.653	-343	-577	
Totaal saldo	88	180	-	-	

Verklaring voorgaande tabel

1. Voor de implementatie 3D transitie is in de juni-circulaire 2013 geld beschikbaar gesteld voor en 2014.
2. Conform de kadernota 2014 wordt voor de bevordering van arbeidsparticipatie voor cliënten in de WWB de komende 3 jaar € 92.500 onttrokken uit de reserve Sociaal Beleid.
3. Conform de nota kunst 2012-2015 wordt voor de uitvoering tot 2015 geld onttrokken uit de reserve Kunst en Cultuur.
4. Conform overeenkomst met een sportvereniging wordt in 2017 rekening gehouden met een onttrekking van € 576.910 voor de afkoopsom van 10 jaar onderhoud aan een sportvereniging uit de reserve Egalisatie Exploitatielasten.
5. Conform GIG 2013 wordt de bijdrage aan Rijkswaterstaat in 2015 versneld afgeschreven ten laste van de bestemmingsreserve.
6. In 2015 zullen verkeerstellingen gehouden worden.
7. Conform kadernota 2013 wordt er eenmalig € 1.131.000 onttrokken aan de reserve bouw- en grondexploitaties om de kernmaatregelen van het IVVP plan uit te voeren.
8. De bijdrage aan Rijkswaterstaat is reeds voldaan en wordt in 2015 versneld afgeschreven ten laste van de bestemmingsreserve. Over 2014 worden de kapitaallasten over deze bijdrage ook ten laste van de bestemmingsreserve W4 gebracht.
9. Conform raadsbesluit jaarrekening wordt in 2014 eenmalig € 100.000 uit de reserve Jaarafsluiting onttrokken om vooruitlopend op de wettelijke verplichting het onkruid met milieuvriendelijke technieken en materialen te bestrijden.
10. Vanwege bezuinigingen in 2012 t.i.v. wegen is in 2014 en 2015 € 137.500 extra beschikbaar gesteld.
11. Conform raadsvoorstel wordt er in 2015 eenmaal € 754.974 onttrokken uit de reserve Regionaal investeringsfonds RIF.
12. Conform raadsvoorstel wordt er in 2016 € 250.000 onttrokken aan de reserve Oude Rijnzone voor aanvulling aankoopsum Vliko.
13. Conform begroting wordt er in 2014 € 487.336 teruggestort in de reserve Exploitatielasten ivm het IBP.
14. Bij de afsluiting van het project Nieuw Gemeentehuis is afgesproken dat er in 2014 en 2015 de kapitaallasten voor de aanschaf van Tablets en Mobiele telefoons t.i.v. de reserve Egalisatie exploitatielasten zouden komen.
15. In 2013 is gestart met het inventariseren van kleine grondstrookjes en de eventuele verkoop daarvan. In 2014 is de verwachting dat er € 50.000 extra inkomsten gegenereert worden.
16. Conform Kadernota 2014 is € 15.000 eenmalig opgenomen voor de herziening van de Welstandsnota.
17. Voor de uitvoering van de woonvisie is in 2013 € 78.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2014 en 2015 € 6.816 beschikbaar voor onderzoek uitvoering.
18. In 2015 wordt het project Centrumplein met een positief resultaat afgesloten, en het project Meas wordt met een negatief resultaat afgesloten. Het positieve resultaat van het Centrumplein wordt in de reserve Bouw en Grondexploitaties gestort. Voor het negatieve resultaat op de Meas is een voorziening getroffen die vrijvalt. Het negatieve verschil tussen de voorziening en het resultaat wordt t.i.v. de reserve Grondexploitaties geboekt.
19. In 2015 wordt het positieve resultaat op het project Bospoort Noord geboekt. Dit resultaat wordt in de W4 reserve gestort.
20. In 2015 worden de projecten Vierzicht, Mauritskwartier groene scheg/kleine zandput, Plantage en Bospoort Zuid met een negatief resultaat afgesloten. Voor deze negatieve resultaten is een eerder een voorziening getroffen, deze valt nu vrij.
21. Aan de W4 reserve wordt nog tot 2016 rente toegerekend.
22. In 2014 en 2015 wordt het positieve resultaat op de Zandwinning Munnikenpolder geboekt en gestort in de reserve W4. Daarnaast wordt conform Kadernota 2014 een voordeel op de Zandput verwacht.
23. De voorzieningen die getroffen zijn voor de projecten binnen de W4 waarvan een negatief resultaat verwacht wordt zijn voorzien uit de reserve W4 waar rente aan toegerekend wordt. Derhalve wordt ook aan de voorzieningen rente toegerekend.
24. Conform nota Reserves en Voorziening wordt aan de reserve W4 rente toegerekend.

Hoofdstuk 4 : Openstaande en vervangingsinvesteringen

Omschrijving	Krediet	Kapitaallasten			
		2014	2015	2016	2017
Bedrijfsgebouwen					
7210388 Brede school west	15.243	957	940	923	907
7210537 OBS Hobbit OKV HP09	162	14	13	13	13
7210704 OKV Hasselbraam 2011	198	12	12	11	11
7210706 OKV Schakel 2011	238	14	14	14	14
7210777 Permanente uitbreiding Schakel	24	6	6	5	5
Totaal bedrijfsgebouwen	15.864	1.002	984	967	949
Grond, weg-, waterbouw econ. nut					
7210546 Riolering 2013	4.036	205	218	215	212
7210559 verpl.Munnikkenmolen	140	16	16	16	15
7210664 Riolering 2014	1.512	-	83	82	81
7210725 Riolering 2013 verbeteringskst 50jr	62	-	3	3	3
7210729 Riolering 2015	1.397	-	-	77	75
7210732 Riolering 2015 waterplan verv duiker	70	-	-	5	5
7210733 Riolering 2016	2.424	-	-	-	133
7210737 Riolering 2016 persleidingen 30jr	175	-	-	-	12
7210782 Meerburglaan riolering	1.200	66	65	64	63
7230482 Houten bruggen 2011	135	10	10	9	9
7230483 Houten bruggen 2012	113	10	10	10	9
7230548 Houten bruggen 2013	135	10	10	10	9
7230552 Hoek Vronkenlaan	100	7	7	7	6
7230556 Houten bruggen 2013 (KN2012)	80	5	5	5	5
7230557 Houten bruggen 2015 (KN2012)	546	-	-	34	34
7230558 Houtenbruggen 2016	122	-	-	-	3
Totaal Grond, weg-, waterbouw econ. Nut	12.247	329	426	536	676
Gronden en terreinen					
7210554 Grond Boterhuispolder	670	-	-	-	-
Totaal Gronden en terreinen	670	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling					
7210724 Riolering 2013 onderzkt 5 jr	65	15	15	14	14
7210726 Riolering 2014 onderzkt 5jr	60	-	14	13	13
7210730 Riolering 2015 onderzkt 5jr	40	-	-	9	9
7210734 Riolering 2016 onderzkt 5jr	30	-	-	-	7
7230514 Gebied.v.omg.PWA ln.	170	31	30	29	28
Totaal Kosten onderzoek en ontwikkeling	365	46	59	66	71

Omschrijving	Krediet	Kapitaallasten			
		2014	2015	2016	2017
Machines/apparaten/install. econ. nut					
7210059 VRI P.Snoepweg/Engelendaal	150	-	13	12	12
7210331 VRA P.Snoepsweg/Acacialaan 2012	100	-	10	10	10
7210332 VRI Engelendaal/Dennenschans 2012	150	-	13	12	12
7210333 VRA P.Snoepsweg/Engelendaal 2012	80	-	8	8	8
7210339 VRI Engelendaal/Heinsiuslaan 2012	150	-	13	12	12
7210409 VRI Engelendaal/Lv Berendrecht 2012	150	-	13	12	12
7210423 VRI Engelendaal/Gallaslaan	150	-	13	12	12
7210484 VRA Engelendaal/O.Spoorbaan 2012	80	-	8	8	8
7210485 VRA Engelendaal/Rietschans	80	-	8	8	8
7210486 VRA Engelendaal/Dennenschans	80	-	8	8	8
7210487 VRA Engelendaal/Heinsiuslaan	80	-	8	8	8
7210488 VRA Engelendaal/Lv Berendrecht	90	-	9	9	9
7210489 VRA Engelendaal/Gallaslaan	85	-	9	8	8
7210663 Verkeersregelcentrale	70	-	16	16	15
7210699 Hydr. afsluiting Splinterlaan 2015	100	-	-	10	10
7210709 Beregeningsinstallatie 2013	-	1	1	1	1
7210714 Ondergrondse wijkverzamelcont 2011	1.000	90	88	86	84
7210715 Ondergrondse wijkverzamelcont 2012	1.000	90	88	86	84
7210716 Ondergrondse wijkverzamelcont 2013	1.200	108	105	103	101
7210727 Riolering 2014 gemalen revisie 8jr	77	-	12	12	11
7210728 Riolering 2014 gemalen M en E 15jr	43	-	4	4	4
7210731 Riolering 2015 gemalen revisie 8jr	60	-	-	9	9
7210735 Riolering 2016 gemalen revisie 8jr	6	-	-	-	1
7210736 Riolering 2016 gemalen bk 30jr	489	-	-	-	33
7210738 Begraafplaats, grafdekmach 2013	27	4	4	3	3
7210741 olietanks 2012	14	2	2	2	2
7210742 Smeerbrug 2014	22	-	3	3	3
7210784 Houtversnipperaar	16	-	3	2	2
7210785 Minitractor kinderboerderij	6	1	1	1	1
7210811 Basisregistraties	13	-	4	4	3
7210812 Tablets	35	-	-	-	13
7210813 Mobiele telefoons	30	-	-	16	15
7210814 Klantbegeleidingssysteem	25	-	7	7	7
7210815 WKPD software	5	-	-	-	1
7210816 Durp software	15	-	-	-	4
7210817 Datadistributie software	60	-	-	-	17
7210819 BAG software	50	-	-	14	14

Omschrijving	Krediet	Kapitaallasten			
		2014	2015	2016	2017
7210820 Bestek software	30	-	-	-	8
7210821 Uitvaart software	30	-	-	-	8
7210822 Belastingen software	50	-	-	14	14
7210823 Heffingen/invorderingen software	50	-	14	14	13
7210825 GIS software	50	-	-	-	14
7210826 WMO software	35	-	10	10	9
7210827 Waarderings software	50	-	-	14	14
7210828 Intranet	50	-	-	-	14
7210829 Cycloramas software	15	-	4	4	4
7210830 Leerlingenvervoer software	25	-	-	-	7
7210831 Digitale presentatieschermen (4x)	10	-	-	2	2
7210833 Velocitas veldverlichting	16	-	-	-	2
7210840 Integreren dienstverlening	8	-	2	2	2
Totaal Machines/apparaten/install. econ. Nut	6.207	295	499	567	675
Overige materiele vaste activa					
7210516 Plaatsing nieuwe JOP 1	16	3	2	2	2
7210517 Plaatsen nieuwe JOP 2	16	3	2	2	2
7210518 Plaatsen nieuwe JOP 3	16	3	2	2	2
7210666 Betaalautomaten bevolking	7	2	2	2	2
7210668 Hekwerken 2010	50	5	5	5	5
7210669 Hekwerken 2011	20	2	2	2	2
7210670 Hekwerken 2012	20	2	2	2	2
7210671 Hekwerken 2013	-	2	2	2	2
7210692 Raadsinformatiesysteem 2011	27	8	7	7	7
7210693 Bevolking software GBA	100	-	25	26	26
7210711 IBP Invoer WMO	-	7	7	7	7
7210713 Software WMO	38	-	11	10	10
7210717 Nieuwe Milieustraat	2.000	136	133	131	129
7210739 Softw BWT	40	-	-	11	11
7210783 Raadsinformatiesysteem 2016	27	-	-	8	7
7210786 Software Wmo	38	-	-	-	11
7210787 Betaalautomaten bevolking	7	-	-	-	2
7210788 DMS	100	-	-	-	28
7210789 Software Belastingen	75	-	-	-	21
7210790 Depotdogs	17	-	-	-	5
7210834 Gymlokaal Zijkwartier wandrekken 2015	10	-	-	1	1
7210836 Reiniging milieucorner	54	-	-	-	4
7210837 Reiniging opstepl huisvuilcontainers	26	-	-	2	2

Omschrijving	Krediet	Kapitaallasten			
		2014	2015	2016	2017
Totaal Overige materiele vaste activa	2.706	171	204	223	289
Vervoermiddelen					
7210662 Vorkheftruck 2012	23	4	3	3	3
7210744 Geesink achterlader	150	24	23	22	22
7210745 Nissan Pick-Up 2013	45	7	7	7	7
7210746 Volkswagen dubbelcabine 2014	42	-	6	6	6
7210747 Volkswagen dubbelcabine 2014	42	-	6	6	6
7210748 Volkswagen enkelcabine 2014	42	7	6	6	6
7210749 translift 1	200	-	32	31	30
7210750 Translift 2	200	-	32	31	30
7210751 Volkswagen enkelcabine 2014	40	-	7	6	6
7210752 Volkswagen enkelcabine 2014	40	-	7	6	6
7210791 verv. Peugeot 37-VFX-6	12	-	-	-	2
7210792 verv. Peugeot 36-VFX-6	12	-	-	-	2
Totaal Vervoermiddelen	848	41	129	125	125

Hoofdstuk 5 : Reserves en Voorzieningen

Toelichting reserves

		saldo 1-jan 2014	vermeer- dering 2014	vermin- dering 2014	saldo 31- dec 2014	saldo 31- dec 2015	saldo 31- dec 2016	saldo 31- dec 2017	saldo 1-jan 2018
Algemene reserves	0901								
8297001 Algemene reserve	CON	731	-	-	731	731	731	731	731
8297002 Bouw- en grondexploitaties	BEL	1.616	65	272	1.408	1.276	1.236	1.196	1.196
8297003 Opbrengst verkoop aandelen NUON	CON	86	-	-	86	86	86	86	86
Totaal		2.433	65	272	2.226	2.093	2.053	2.013	2.013
Bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven	0902								
8297101 Egalisatiereserve omgevingsvergunning	GWI	-	-	-	-	-	-	-	-
8297102 Egalisatiereserve riolering	GWE	2.616	72	-	2.687	2.652	2.632	2.563	2.563
8297103 Egalisatiereserve reiniging	GWE	2.795	-	228	2.567	2.232	1.913	1.612	1.612
8297104 Egalisatiereserve begraafplaats	GWE	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal		5.411	72	228	5.254	4.884	4.545	4.176	4.176
Bestemmingsreserves overige	0903								
8297201 Kunst en cultuur	BEL	34	10	22	22	12	22	32	32
8297203 Sociale woningbouw	BEL	104	-	7	97	90	90	90	90
8297204 Rekenkamer	GRF	45	-	-	45	45	45	45	45
8297205 Zorg, welzijn, jeugd en onderwijs	GWI	1.496	-	-	1.496	1.496	1.496	1.496	1.496
8297206 Voormalig personeel	CON	280	-	143	137	109	104	100	100
8297209 Jaarafsluiting	CON	150	-	100	50	50	50	50	50
8297210 Sociaal Beleid	BEL	406	-	92	313	221	128	128	128
8297211 Egalisatieres, exploitatielasten	CON	9.291	635	833	9.094	8.085	7.826	6.726	6.726
8297212 Regionaal investeringsfonds RIF	BEL	5.894	-	571	5.323	3.997	3.426	2.855	2.855
8297213 Regionalisering	CON	59	-	59	0-	0-	0-	0-	0-
8297214 Informatiebeleidsplan	CON	159	-	-	159	159	159	159	159
8297215 GR Oude Rijnzone	BEL	1.300	-	300	1.000	1.000	750	750	750
8297216 Bestemmingsreserve W4	PRJ	12.034	464	3.953	8.546	2.434	2.434	2.434	2.434
8297218 Implementatie 3D transitie	BEL	55	-	-	55	55	55	55	55
8297243 Bestemmingsreserve Integraal Beheer	GWE	-	800	-	800	740	555	200	200
8297244 Behoedzaamheidsreserve Gemeentefonds	CON	174	610	-	784	1.166	997	619	619
Totaal		31.481	2.519	6.080	27.920	19.660	18.137	15.739	15.739
Totaal reserves		39.325	2.656	6.580	35.400	26.636	24.735	21.928	21.928

Algemene reserve

De algemene reserve is als weerstandskas van de gemeente het vangnet voor onverwachte (grote) financiële uitgaven. De algemene reserve is vrij besteedbaar. Tevens fungeert deze reserve binnen de kaders van het weerstandsvermogen als dekkingsreserve.

toevoegingen:

Er zijn geen toevoegingen geraamd voor deze reserve.

onttrekkingen:

Er zijn geen toevoegingen geraamd voor deze reserve.

Algemene reserve bouw- en grondexploitaties

Reserve is bestemd voor de opvang van eventuele nadelen bij de uitvoering van bouwgrondexploitaties op basis van exploitatieberekeningen. Deze reserve wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties. Op deze manier kan ook gestalte worden gegeven aan een te voeren actief grondbeleid door de mogelijkheid open te houden om tekorten uit de ene exploitatie te compenseren met positieve opbrengsten uit de andere exploitatie.

Toevoegingen:

Voorzien was dat de afsluiting van het project Meas een negatief resultaat zou hebben. Hiervoor is een voorziening gecreëerd, die tegelijk met het afsluiten van het deelproject in 2013 vrijvalt.

Onttrekkingen:

Conform kadernota en het raadsbesluit inzake IVVP worden de verwachte kosten voor de kernmaatregelen die voortkomen uit het IVVP plan voor het Centrumplan, de Engelendaal en de Quickwins in 2015 uit deze reserve onttrokken. De werkzaamheden starten in 2013 en zullen eerst als investering met maatschappelijk nut opgenomen worden op de balans. In 2015 worden deze investeringen in één keer afgeschreven ten laste van deze reserve. In 2014 worden ook onttrekkingen voorzien als gevolg van de bij de GIG 2013 vastgestelde afsluiting van het project Meas, en de compensatie van de rente die toegerekend wordt aan het in 2013 in de reserve W4 gestorte bedrag.

Reserve opbrengst aandelen NUON

De opbrengst van de verkoop aandelen Nuon is gestort in een algemene reserve als weerstandskas van de gemeente en een vangnet voor onverwachte (grote) financiële uitgaven. Deze algemene reserve is vrij besteedbaar. Tevens fungeert deze reserve binnen de kaders van het weerstandsvermogen als dekkingsreserve.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Egalisatiereserve omgevingsvergunning

Egaliseren van baten of lasten van de producten met betrekking tot de omgevingsvergunningen om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkendheid.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Egalisatiereserve riolering

Egaliseren van baten of lasten op het product Riolering om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkendheid.

Toevoegingen:

Het verschil tussen de inkomsten uit rioolheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd voor het groot onderhoud in de toekomst. De baten en lasten zijn conform het in 2011 vastgestelde vGRP opgenomen in de begroting.

Onttrekkingen:

De hierboven genoemde investeringen resulteren op termijn in een onttrekking uit de reserve.

Egalisatiereserve reiniging

Egaliseren van baten of lasten op het product Reiniging om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen maximaal 100% kostendekkendheid.

Onttrekkingen:

Het verschil tussen de inkomsten uit afvalstoffenheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd/ onttrokken. Vanaf 2014 wordt er rekening gehouden met kapitaallasten voor het ondergronds brengen van wijkafvalcontainers en de nieuwe milieustraat, dit leidt tot een onttrekking uit de reserve in alle jaren.

Egalisatiereserve kosten begraafplaats

Egaliseren van baten of lasten ten behoeve van lijkbezorging om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkendheid.

Onttrekkingen:

In de begroting wordt jaarlijks een onttrekking uit de reserve verwacht. De reserve is echter in 2011 uitgeput, onttrekkingen zijn niet mogelijk. Dit komt doordat de kosten van de begraafplaats gestegen zijn door de uitbreiding. Omdat er op de uitbreiding leegstand is, worden de komende jaren de kosten niet gedekt door de inkomsten.

Reserve Kunst en cultuur

Deze reserve is gevormd voor het nieuw plaatsen van kunstwerken, subsidiering van vernieuwende culturele activiteiten en overige kunstaangelegenheden.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt een vast bedrag in de Reserve gestort.

Onttrekkingen:

Conform raadsbesluit worden de onttrekkingen uit deze reserve conform Cultuurnota 2012-2015 uitgevoerd. Vanaf 2016 zijn nog geen onttrekkingen geraamd.

Reserve sociale woningbouw

Reserve om knelpunten op het gebied van de volkshuisvesting te kunnen oplossen.

De huidige marktontwikkelingen leiden er toe dat het steeds moeilijker is om sociale woningbouw te plegen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Onttrekkingen:

Conform raadsbesluit is € 78.000 in 2013 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de woonvisie "lekker wonen tussen stad en land" De onttrekkingen zijn conform de woonvisie opgenomen.

Reserve rekenkamer

Het beschikbaar stellen van financiële middelen aan de rekenkamer voor de uitvoering van onderzoeken. De reserve is ingesteld vanwege het fluctueren van de (financiële) omvang van de onderzoeken en het niet gelijktijdig verlopen van onderzoeken met kalenderjaren.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

De reserve dient voor het egaliseren van positieve- of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatie-budgetten van de Wet Maatschappelijke ondersteuning en diverse regelingen binnen programma Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs zoals Leerlingenvervoer.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Reserve voormalig personeel

Deze reserve is in 2009 gevormd als vervanging van de voorziening. Deze dient ter dekking van kosten die ontstaan doordat een medewerker niet meer in dienst is bij de gemeente Leiderdorp, maar wel (tijdelijk) recht heeft op salarisbetaling van de gemeente (wachtgeldregeling).

Toevoegingen:

Er zijn geen toevoegingen geraamd voor deze reserve.

Onttrekkingen:

Conform de te verwachten wachtgeldverplichtingen worden de gelden onttrokken aan de reserve.

Reserve Sociaal Beleid

De reserve dient voor het egaliseren van positieve- of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van diverse open-einde regelingen van programma Werk en Inkomen (b.v. WWB, Participatie-budget, Minimabeleid, WSW).

Toevoegingen:

Er zijn geen toevoegingen geraamd voor deze reserve.

Onttrekkingen:

Conform kadernota 2014 wordt er 3 jaar lang geld vanuit deze reserve beschikbaar gesteld voor de re-integratie van de cliënten binnen de WWB.

Egalisatiereserve exploitatielasten

Egalisatie van de lasten over de jaren heen.

Toevoegingen:

- Terugstortingen afkoop onderhoud velden Alecto t/m 2014
- Groot onderhoud Alecto 2017
- Brede School West nog eenmalige storting in 2013
- Terugstorting IBP 2014
- Terugstorting uitname 2015

Onttrekkingen:

- Sporthal de Bloemerd
- Mec in de Sterrentuin
- Nieuwbouw gemeentehuis
- Brede school West
- Brede school Oude Dorp
- Groot onderhoud sportvereniging
- Een uitname in 2015 van € 348.000 die in 2016 wordt teruggestort. In de loop van 2013 wordt onderzocht welke activiteiten die gepland staan voor 2015 kunnen worden uitgesteld naar 2016 zodat deze mutatie in de reserve teruggedraaid kan worden.

Reserve regionaal investeringsfonds RIF

De reserve dient ter dekking van de in 2008 besloten bijdrage aan het RIF van € 571.000 per jaar gedurende 15 jaar.

Onttrekkingen:

Betreft de jaarlijkse onttrekkingen voor de RIF bijdragen.

Reserve regionalisering

De vorming van de regionale brandweer en het opzetten van het Shared Service Center brengen in eerste aanleg transitiekosten met zich mee. De reserve is ingesteld om deze eenmalige kosten te kunnen financieren.

Onttrekkingen:

In 2014 vindt er een onttrekking plaats van € 59.000, deze onttrekking was al opgenomen in de begroting voor het Servicepunt71. Na deze onttrekking is de reserve leeg.

Reserve Informatiebeleidsplan

Het beschikbaar stellen van financiële middelen ten behoeve van het InformatieBeleidsPlan (b.v. voor de uitvoering van onderzoeken, enz.). De reserve is ingesteld vanwege het fluctueren van de (financiële) omvang van deze kosten.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Er zijn in 2014 geen mutaties geraamd voor deze reserve.

Reserve GR Oude Rijn Zone (ORZ)

De reserve dient ter dekking van de in 2010 besloten bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van € 300.000 per jaar gedurende 5 jaar en voor zover het saldo hiervoor toereikend is voor de aanvullende kosten voor de Leiderdorpse projecten van de Oude Rijn Zone.

Toevoegingen:

Er zijn geen toevoegingen geraamd voor deze reserve.

Onttrekkingen:

Betreft de jaarlijkse onttrekking voor de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling.

Bestemmingsreserve W4

Als uitvloeisel van de overeenkomst met Rijkswaterstaat moet de gemeente bij oplevering van de Tunnelbak van de Rijksweg A4 € 8 miljoen (+index) betalen. Alle deelprojecten W4 die worden afgesloten worden verrekend met deze reserve, zodat de bijdrage betaald kan worden. De reserve loopt na oplevering van het laatste W4 project op nul.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Verskillende deelprojecten worden in 2014 tot en met 2015 -naar verwachting- afgesloten, conform de GIG 2013. Positieve resultaten worden in de reserve gestort. In 2015 worden de projecten Mauritskwartier, Vierzicht, Plantage en Bospoort afgesloten. Daarnaast valt in 2015 de voorziening die voor de te maken kosten ingesteld was vrij om deze kosten op te kunnen vangen. Jaarlijks wordt rente toegevoegd over de boekwaarde van de reserve. Daarnaast drukken de kapitaallasten van de betaling aan Rijkswaterstaat tot aan de versnelde afschrijving (2015) jaarlijks op deze reserve.

Implementatie 3D transitie

Om stagnatie in het proces van de implementatie 3D transitie te voorkomen en snel en adequaat te kunnen handelen is het van belang ook financieel snel te kunnen handelen. Met het aanwenden van een bestemmingsreserve (voor de duur van 5 jaar) voor de drie transitie op het maatschappelijk terrein wordt dit gefaciliteerd.

Onttrekkingen:

Er staan voor 2014 nog geen onttrekkingen geraamd voor deze reserve.

Bestemmingsreserve Integraal Beheer

Deze reserve is gecreëerd ten behoeve van het nivelleren kapitaallasten van vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte. Alle kapitaallasten als gevolg van vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte vanaf 2014 worden indien mogelijk afgedekt via deze reserve.

Dotatie:

In het kader van Integraal Beheer Buitenruimte is € 800.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Integraal Beheer. De onttrekkingen betreffen kapitaallasten van toekomstige investeringen.

Behoedzaamheidsreserve Gemeentefonds

Deze reserve is in 2013 gecreëerd om schommelingen in de algemene uitkering op te kunnen vangen voor het lopende jaar en het eerst volgende jaar..

- De reserve heeft als doel om schommelingen in de algemene uitkering op te kunnen vangen.
- Gedurende jaar t en t+1, voor nu is dit 2013 en 2014, worden bijstellingen als gevolg van nieuwe aantallen en circulaire steeds verrekend met deze reserve.
- Voor 2016 en 2017 zijn conform kadernota onttrekkingen uit deze reserve begroot.
- Na verwerking van alle mutaties is in 2014 en 2015 een overschot ontstaan en in deze reserve gestort, in 2016 en 2017 is een extra taakstelling als onttrekking opgenomen.

Toelichting voorzieningen

		saldo 1-jan 2014	vermeer- dering 2014	vermin- dering 2014	saldo 31-dec 2014	saldo 31-dec 2015	saldo 31-dec 2016	saldo 31-dec 2017
Voorzieningen met een verplichting	0801							
8298001 Pensioenoverdrachten wethouders	CON	643	105	-	748	853	958	1.063
8298002 Wachtgeld wethouders	BEL	132	5	72	65	46	50	54
8298003 Voorziening liq Streekmuziekschool	CON	9	-	-	9	9	9	9
Totaal		785	110	72	823	908	1.017	1.126
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	0802							
8298106 Voorziening Gemeentelijke accommodaties	GWE	3.349	773	777	3.345	3.268	3.676	3.976
8298107 Vrz, Integraal Beheer Openb, Ruimte (IBOR)	GWE	3.649	1.269	1.295	3.623	3.530	3.432	3.351
Totaal		6.997	2.042	2.072	6.968	6.799	7.108	7.328
Totaal voorzieningen		7.782	2.152	2.144	7.790	7.707	8.125	8.454

Voorziening pensioenoverdrachten wethouders

Met ingang van 2001 heeft een wethouder de mogelijkheid om zijn opgebouwde pensioen over te dragen. Voor de (gewezen) wethouders bestaat het recht om tot 6 maanden na afloop van het dienstverband het opgebouwde pensioen over te laten dragen aan een pensioenfonds. De gemeente is verplicht om aan een tijdig gedaan verzoek te voldoen. Deze voorziening wordt alleen opgebouwd voor de huidige wethouders en de gewezen wethouders voor zover de verplichting nog opeisbaar is.

Toevoegingen:

De dotatie is gebaseerd op berekeningen van de pensioenrechten van de huidige wethouders.

Voorziening wachtgeld wethouders

Op basis van een daartoe geldende regeling kunnen (voormalige) wethouders na hun aftreden aanspraak maken op een wachtgeldregeling.

Toevoegingen:

De dotatie is zodanig dat er voldoende middelen in de voorziening zitten om het te verwachten wachtgeld af te dekken. Dit is geen 100% omdat wordt verwacht dat de bestuurders voor het einde van de wachtgeldverplichting weer aan het werk komen. Het verschil tussen deze voorziening en de maximale wachtgeldverplichting is opgenomen in de reserve voormalig personeel.

Onttrekkingen:

Er is in 2014 en 2015 nog één voormalige bestuurder die gebruik maakt van de wachtgeldregeling.

Voorziening liquidatie streekmuziekschool

Alle uitgaven die betrekking hebben op de ontbinding van de streekmuziekschool worden onder deze voorziening verantwoord als uit te keren verplichting.

Voorziening Gemeentelijke accommodaties

De voorziening gemeentelijke accommodaties is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en om de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

De dotatie is gebaseerd op werkzaamheden op een aantal locaties zoals het gemeentehuis, Sportcentrum de Does, velden Bloemerd, BBS de Schakel, BBS de Regenboog.

Voorziening Integraal Beheer Openbare ruimte

De voorziening is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en om de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

De dotatie is gebaseerd op werkzaamheden op een groot aantal locaties betreffende infrastructuur, water en speelplaatsen.

Hoofdstuk 6 : Subsidies

organisatie	werkelijk		begroting	
	2013 activiteiten	2013 huisvesting	2014 activiteiten	2014 huisvesting
subsidieprogramma totaal	88.224	159.465	71.766	158.063
BplusC	337.113	283.369	321.809	283.369
SCw*	307.409	78.586	298.409	78.586
Pluspunt**	273.250	56.000	260.750	57.120
Totaal	1.005.996	577.420	952.734	577.138

* toekenning 2013 wijkt af van plafond, omdat SCw voor 2013 als correctie van een te laag toegekende subsidie € 20.000 is toegekend die vanaf 2014 in het plafond is opgenomen

** toekenning 2013 wijkt af van plafond, omdat Pluspunt voor 2013 voor het Dagprogramma Senioren € 24.500 is toegekend, die vanaf 2014 in het plafond is opgenomen

De toedeling van de subsidies is op het moment van het opstellen van de begroting 2014 nog een raming.

Bijlagen

Bijlage 1 : Lokale en Regionale beleidskaders

Programma 1 A. Lokale gezondheidszorg	datum vaststelling
Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016 Gemeente Leiderdorp	13 mei 2013

Programma 1 B. Wet maatschappelijke ondersteuning	datum vaststelling
Verordening voorziening maatschappelijke ondersteuning 2010	14 dec 2009
Convenant OGGZ platform	5 juli 2011
Convenant Zorgnetwerken	15 aug. 2011
Gemeenschappelijke regeling OGGZ subsidies	15 aug. 2011
Besluit voorziening maatschappelijke ondersteuning 2012	20 dec 2011
Wmo beleidsnota" 2013-2016	17 december 2012
Nota mantelzorgbeleid 2013-2016	8 oktober 2012
Nota vrijwilligersbeleid' 2013-2016	8 oktober 2012

Programma 1 C. Jeugdbeleid	datum vaststelling
Jeugd, vrijetijd en participatie 2012-2016	17 december 2012
Speelruimteplan 2013-2022	23 september 2013

Programma 1 D. Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid	datum vaststelling
Wmo beleidsnota Leiderdorp 2009-2012 'Waar meedoen toe leidt' (Wmo-prestatieveld 2)	9 maart 2009
Convenant Ketenaanpak Jeugdbeleid, Jeugdzorg en Gezinsondersteuning (vroegsignalering en zorgcoördinatie) Zuid-Holland Noord 2007-2010	13 maart 2007
Startnotitie Centrum voor Jeugd en Gezin (2009)	8 juni 2009
Regionaal Bedrijfsplan CJG's en Actieplan CJG's Holland Rijnland	december 2012
Actieplan CJG Leiderdorp	mei 2013
Convenant Ketenaanpak aansluiting Jeugdbeleid-Jeugdzorg 2009-2012	13 oktober 2009
Beleidsvisie Integrale Jeugdgezondheidszorg	15 februari 2010
Convenant Zorg- en adviesteams Holland Rijnland (2010)	5 oktober 2010

Programma 1 E. Lokaal onderwijsbeleid	datum vaststelling
Visiedocument Onderwijs in Beweging tot 2015	Juli 2001
Notitie Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 <i>Inlopen nu het kan</i>	September 2011
Onderwijs in beeld	Maart 2011
Onderwijs op de agenda	Mei 2012

Programma 1 F. Onderwijshuisvesting	datum vaststelling
Integraal Huisvestingsplan 2010-2014	14 dec. 2009
Gemeentelijke huisvestingsverordening 2010	26 okt. 2009

Programma 2 A. Algemene Bijstand	datum vaststelling
Beleidsvisie Participatie (2011-2014)	14-03-2011
Beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen Leiderdorp 2012	20-12-2011

Programma 2 A. Algemene Bijstand	datum vaststelling
Verordening participatie schoolgaande kinderen Leiderdorp 2012	02-04-2012
Handhavingsnotitie 2011-2014	12-04-2011
Tijdelijke regeling Aanscherping Wet werk en bijstand - Re-integratieverordening WWB, IAOW en IAOZ 2011 - Maatregelverordening 2010 - Toeslagenverordening 2010 - Verordening Langdurigheidstoelage 2009	06-02-2012
Verordeningen IOAW en IOAZ 2010 - Maatregelenverordening - Handhavingverordening	11-10-2010
Actieplan bestrijding jeugdwerkloosheid 2009	18-08-2009
WIJ-verordeningen 2010 - Verordening Werkleeraanbod - Maatregelenverordening - Toeslagenverordening - Handhavingsverordening	14-12-2009
Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen 2014	14 oktober 2013

Programma 2 B. Wet sociale werkvoorziening	datum vaststelling
Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen 2014	14 oktober 2013
Verordening persoonsgebonden budget bij begeleid werken Wsw 2008	09-06-2008
Visie op modernisering Wsw (2008)	09-06-2008
Verordening plaatsingsvolgorde wachtlijst Wet sociale werkvoorziening 2010	18-04-2011

Programma 2 C. Vreemdelingenbeleid	datum vaststelling
Verordening Wet inburgering gemeente Leiderdorp 2010 (Raad 13 december 2010)	12-12-2010
Notitie: Plan van aanpak inburgering gemeente Leiderdorp, Participatie centraal (oktober 2008)	22-10-2008
Uitvoeringsnotitie Wet inburgering 2007	12-02-2007

Programma 3 A. Kunst en Cultuur	datum vaststelling
Cultuurnota Leiderdorp 2012-2015	02-04-2012
Provincie Zuid Holland: Beleidsvisie cultureel Erfgoed 2013-2016	
Behoud Agrarisch Erfgoed, november 2009	
Erfgoedverordening 2009	
Notitie Gemeentelijke Beleidskeuzes Openbare Bibliotheek Leiden en Leiderdorp (2007)	
Kadernota Van Klei naar Kunst: beleidsplan beeldende kunst in de openbare ruimte van Leiderdorp 2007-2014	

Programma 3 B. Sport	datum vaststelling
Sportnotitie 2011	12 april 2011
Sportnota 2013-2017	4 februari 2013

Programma 4 A. Verkeer en vervoer	datum vaststelling
Regionaal	
Regionaal Verkeers- en Vervoerplan	27 juni 2002
Uitvoeringsplan RVVP	26 maart 2008

Programma 4 A. Verkeer en vervoer	datum vaststelling
Regionale Openbaar Vervoer Visie. Schakels in het ZuidvleugelNet	24 juni 2009
Uitvoeringplan OV-visie	22-11-2012
Actieplan Verkeersveiligheid 2011-2013	7 oktober 2010
Integraal beheerplan (wegen-openbare verlichting-riolering-groen)	In voorbereiding
Lokaal	
Integraal Verkeers- en Vervoerplan 2009	13-07-2009
Uitvoeringsplan IVVP	10-9-2012
Bestaande beheerprogramma's onderhoud wegen, straten, pleinen, gladheidbestrijding, veegdienst, openbare verlichting, verkeersinstallaties, parkeerplaatsen, verkeersborden, bevorderen toegankelijkheid bushaltes (zie ook paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen)	---
Parkeerbeleidsplan 2012-2020	5 maart 2012
Permanente verkeerseducatie	12-10-2012
Fietsbeleid (en overig langzaam verkeer)	In voorbereiding
Actieplan geluid Leiderdorp 2013-2018	oktober 2013

Programma 4 B. Water	datum vaststelling
Europese Kaderrichtlijn Water 2000	nvt
Nationaal Bestuursakkoord Water 2003	nvt
Karakterisering deelstroomgebied Rijn-West, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2004	2005
Werkplan KRW Rijn-West 2005-2009, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2005	nvt
Beleidsplan Groen, Water en Milieu, Provincie Zuid-Holland 2006	nvt
Grondwaterplan Zuid-Holland 2007-2013, Provincie Zuid-Holland, 2007	
Waterbeheerplan 2010-2015, Hoogheemraadschap van Rijnland 2010	nvt
verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2011-2015	30-05-2011
Waterplan Leiderdorp, 2011-2015	13-12-2010
Provinciaal Waterplan 2010-2015	nvt

Programma 4 C. Groenbeleid en regio	datum vaststelling
Inrichtingsplan en uitvoeringsprogramma Boterhuispolder (22 januari 2009)	(22 januari 2009)
Inrichtingplan en uitvoeringsprogramma polder Achthoven (april 2009)	(april 2009)
Focus Oude Rijn Transformatievisie 2020	(2007)
Samenwerkingsovereenkomst Oude Rijnzone	(2008)
Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland (2010-2020)	Februari 2010
Regionale Structuurvisie Holland Rijnland (2009)	Juni 2009
Inrichtingsplan Ghoybos (2005)	2005
Contourennota Levend Landschap (2006)	2006
Provinciaal meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007-2013 (2006)	2006
Uitvoeringsprogramma Hollandse Plassen 2007-2013 (2007)	2007
Ontwikkelingsplan Leidse Ommelanden Leader-POP 2007-2013 (2007)	2007
Gebiedsprogramma Veenweide/Plassen (2010)	2010
Deelprogramma "de Tuin van Holland" als regionaal kader voor het provinciaal uitvoeringsprogramma Groen	11-07-2013

Programma 4 C. Groenbeleid en regio	datum vaststelling
Actualisatie Groenstructuurplan Leiderdorp 2012	08-10-2012

Programma 4 D. Openbaar groen	datum vaststelling
Groenstructuurplan 2000 (2000)	11-12-2000
Nota Gronduitgiftebeleid Groenstrookjes (2000)	11-12-2000
Verordening op de gemeentelijke beplantingen in Leiderdorp (2009)	20-4-2009
Rapportage evaluatie Verordening op de beplantingen 2005	20-4-2009
Wijzigingsverordening WABO	11-10-2010
Lijst met bijzonder waardevolle bomen (2005)	4-1-2005
Bomenbeleidsplan (2008)	11-2-2008
Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur (GEHS) (2008)	28-10-2008
W4 Leiderdorp Groen voor bomen (2005)	25-4-2005
Groenbeheerplan De Bloemerd (2005)	19-12-2005
Nota Hond & Gemak (2006)	18-12-2006
Overlastcriteria lindebomen	11-9-2006
Naar Planmatig beheer	18-12-2006
Actualisatie Groenstructuurplan Leiderdorp 2012	08-10-2012

Programma 4 E. Speelplaatsen	datum vaststelling
Actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011	
Beleidsnota Jeugd in beeld 2006	
5-jarig onderhoudsplan speellocaties	
Besluit Veiligheid attractie- en speeltoestellen 1997 (Attractiebesluit)	

Programma 4 F. Riolering	datum vaststelling
verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2011-2015	30-05-2011
Rioolheffingsverordening 2011	13-12-2010
Wet milieubeheer	

Programma 4 G. Reiniging	datum vaststelling
Beleidsplan Gevulei 2002	
Rapport Strategische visie op de toekomst van de Gevulei (2002)	
Afvalstoffenverordening Leiderdorp 2004	2004
Rapport Gemeenschappelijke Reinigingsdienst Gevulei en kostenvergelijking (2007)	
Afvalstoffenbeleidsplan Gemeente Leiderdorp	Okt. 2007

Programma 5 A. Ruimtelijke ordening	datum vaststelling
Bestemmingsplannen	
Beleid beperkte afwijkingen bestemmingsplan 2011	05-04-2011
Erfgoedverordening 2008	27-10-2008
Behoud Agrarisch Erfgoed	25-01-2010

Programma 5 A. Ruimtelijke ordening	datum vaststelling
Archeologische waarden- en verwachtingenkaart	14-09-2011
Bouwbeleidsplan 2006	
Handhavingsnota WABO 2010	15-2-2011
Bouwverordening 2012	14-05-2012
Welstandsnota (herziening) 2010	
APV 2010	14-12-2009
Kadernota integraal handhavingsbeleid gemeente Leiderdorp 2011-2015	04-10-2011
Beleid Bestaande Bouw (Brandweer) 2004	
Marktverordening 2011	14-03-2011
Antennebeleid 2006	14-12-2007
Brandveiligheidsverordening 2012	01-04-2012
Nota ambulante handel 2001	28-11-2000
Verordening kinderopvang 1997	20-01-1997
Wijzigingsverordening WABO 2010	11-10-2010
Legesverordening 2012	22-12-2011
Gebiedsvisie Willem-Alexanderlaan	14-05-2013
Wijziging Welstandsnota 2010	18-03-2013
Beroep aan huis – een nadere verkenning	09-04-2013

Programma 5 B. Woonbeleid	datum vaststelling
Regionale Woonvisie Holland Rijnland 2009-2019	28-10-2009
Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2013	16-06-2013
Convenant Woonruimteverdeling Corporaties Holland Rijnland 2013convenant Woonruimteverdeling Holland 2009	16-06-2013
Zicht op Wonen, deel I, II en III	
Samen presteren, Prestatieafspraken Rijnhart Wonen en gemeente Leiderdorp (laatste actualisatie voor 2012)	15-11- 2011
Woonvisie Gewoon lekker Wonen tussen stad en land	04-02-2013
Regeling Duurzaamheidslening	14-05-2012

Programma 5 C. Economische zaken	datum vaststelling
Evaluatienotitie tweede economisch beleidsplan 2005	6-2-2006
Toekomstvisie Baanderij 2004	6-4-2004
Tweede economisch beleidsplan 2001	15-6-2001
Nota ambulante handel 2001	28-11-2000
Kantorenstrategie "In goede banen Leiden, Kantoren in de Leidse regio"	
Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland 'Meer doen met minder ruimte' 2009	
Regionale bedrijventerreinenstrategie Oude Rijnzone – Rijnstreek 2008-2020	
Structuurvisie detailhandel 2011 (actualisatie 2003)	28-06-2011
Gemeentelijk detailhandelsbeleid 2012-2016	2-7-2012

Programma 5 C. Economische zaken	datum vaststelling
Verordening Winkeltijden 2013	13-05-2013
Marktverordening 2011	14-03-2011

Programma 5 D. Milieu	datum vaststelling
Regionaal Milieubeleidsplan 2003-2010	
Klimaatprogramma 2008-2012	
Programma Externe Veiligheid 2006-2010	
Actieplan Luchtkwaliteit Holland-Rijnland 2008	
Duurzaamheidsagenda 2011-2015	14-05-2012
Regeling duurzaamheidslening	14-5-2012
Actieplan Geluid Leiderdorp 2013-2018	in voorbereiding

Programma 6 A. Algemene regionale samenwerking	datum vaststelling
Verbeteragenda bestuurskracht Leiderdorp 2010	September 2010
Notitie Fuikvrij Samenwerken 2009	-
Rapport Bestuurskrachtmeting 2008	Mei 2008
Notitie Toekomstvisie op regionale samenwerking, maart 2008 (Paprikanotitie)	Maart 2008
Notitie De Raad en de Regio, mei 2006	Mei 2006
Begroting en beleidskader van Holland Rijnland (www.hollandrijnland.net)	Juni 2011

Programma 6 B. Bestuur en dienstverlening	datum vaststelling
Publieke dienstverlening, professionele gemeente van de VNG commissie gemeentelijke dienstverlening/Commissie Jorritsma: Visie 2015	
Jaarlijkse benchmark Publiekszaken	
"Dienstverlening draait om mensen" (VNG-visiedocument maart 2010, met een doorkijk naar 2020)	
Nota Verder met wijkgericht werken (2007)	

Programma 6 C. Openbare orde en veiligheid	datum vaststelling
Veiligheidsanalyse t.b.v. kadernota 2011-2014	13 december 2010
Integrale Veiligheid in Leiderdorp, strategische visie	13 december 2010
Prioriteiten Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Leiderdorp 2011-2014	13 december 2010
Kadernota Integrale Veiligheid Leiderdorp 2011-2014	10 oktober 2011
Kadernota integraal handhavingsbeleid gemeente Leiderdorp 2011-2015	4-10-2011

Programma 6 D. Brandweer en rampenbestrijding	datum vaststelling
Raadbesluit regionalisering brandweer februari 2010	15-02-2010
Brandweer Hollands Midden; Samen sterker dan alleen (2009)	20-03-2009

Programma 7 A. Grondontwikkeling Algemeen	datum vaststelling
Toekomstvisie Leiderdorp 2015	03-09-2001
Nota Grondbeleid 2013-2017	18-03-2013

Programma 7 B. Grondontwikkeling Centrumplan	datum vaststelling
Toekomstvisie Leiderdorp 2015	03-09-2001
Masterplan Centrumplan (2001)	
Vaststelling schetsplan Centrumplein	24-09-2007
Nieuwbouw gemeentehuis en locatie Willem-Alexanderlaan)	28-01-2008 09-06-2008
Vaststelling bestemmingsplan Nieuw Centrum	15-02-2010

Programma 7 C. Grondontwikkeling W4	datum vaststelling
Masterplan W4	
Stedenbouwkundig plan 2002	
DSO Vierzicht, DSO Plus 't Heerlijk Recht (2005), DSO Bospoort, DSO Mauritskwartier en DSO Plantage	
Bestemmingsplan Bospoort	
Bestemmingsplan W4	04-02-2013
Inrichtingsplan Munnikkenpolder, DO Weteringpark	

Algemene Dekkingsmiddelen	datum vaststelling
Treasurystatuut	15-2-2010
Financiële verordening 212	18-3-2013
Nota reserves en voorzieningen (2012)	2-7-2012
Legesverordeningen 2013	17-12-2012
Kadernota Weerstandsvermogen & risicomanagement	20-04-2009

Bijlage 2 : Bestuur en organisatie

College van Burgemeester en wethouders

De samenstelling en portefeuillevverdeling is:

Burgemeester L.M. Driessen-Jansen

Toekomstvisie Leiderdorp 2025, Bestuurlijke Coördinatie, Openbare orde en veiligheid, Gemeentewinkel, Gemeentelijke basisadministratie, Bestuurlijke vernieuwing.

Wethouder C.J.M.W. Wassenaar (VVD) , Loco-burgemeester

Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke ordening, Monumentenbeleid, W4/A4, Centrumplan, Meas, Ringweg Oost, Brede School Oude Dorp, Brede School West, Coördinatie Regiozaken, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Welzijn / Vrijwilligersbeleid / Seniorenbeleid, Coördinatie subsidiebeleid, Gezondheidszorg, Centrum voor Jeugd en Gezin, Monumentenbeleid.

Wethouder H.L. Zilverentant (VVD)

Volkshuisvesting en Woningbouw, ROC locatie, Woonzorgcomplex De Ommedijk, Rijnhart Wonen, Accommodatiebeleid, Sport, Recreatie / Toerisme, Polders en Groene Hart, Onderwijs (inclusief brede school Voorhof en kinderopvang), Economische Zaken en werkgelegenheid, Deregulering.

Wethouder M.H. van der Eng (D66)

Financiën, Belastingen, Nutsbedrijven, Grondzaken, Personeel en Organisatie, Servicepunt 71, Nieuw gemeentehuis, Juridische Zaken, Coördinatie Burgerparticipatie, Subsidievererving, Informatisering, Klantcontactcentrum, coördinatie decentralisaties in Sociale Domein.

Wethouder L. Maat (Groen Links)

Sociale Zaken, Integratie- en asielbeleid, Vluchtelingenwerk, Communicatie en media, Openbare Ruimte, Wijkgericht werken, Groenvoorziening, Water, Openbaar Vervoer, Afval, Milieu, Jongerenbeleid, Sociaal Cultureel Werk, Project Jongeren centrum Leiderdorp, Kunst en Cultuur, SCC De Sterrentuin, Dierenwelzijn.

Gemeentesecretaris H. Romeijn

De gemeentesecretaris is adviseur van het college en stuurt de ambtelijke organisatie aan. Hij richt zich in het bijzonder op de faciliterende en stafafdelingen. Daarnaast is hij bestuurder in de zin van de Wet op Ondernemingsraden. Zijn aandachtsvelden zijn politiek bestuur, externe contacten en regionale samenwerking.

Gemeenteraad 2010-2014

Zetelverdeling 2010-2014

- VVD: 7 zetels
- Burger Belangen Leiderdorp: 3 zetels
- D66: 3 zetels
- CDA: 3 zetels
- Groen Links: 3 zetels
- PvdA: 2 zetels

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

- Dhr. I.H.M. Cooijmans (fractievoorzitter m.i.v. 2/2013)
- Mw. E.J. Meijer
- Dhr. W.N.A. Joosten
- Mw. C.M.M. Meiners-Pieterse
- Dhr. J.B.P.M. Suijkerbuijk
- Dhr. J.T.O. Bresters

- Dhr. B.M.J. Hoenen

Burger belangen Leiderdorp (BBL)

- Dhr. H.K. Langenberg (fractievoorzitter)
- Dhr. A.J.E. Staal
- Mw. A.M. Beekhuizen-Wesseling

Democraten 66 (D66)

- Mw. C. Hamer (fractievoorzitter)
- Dhr. E. Grootaarts
- Mw. L. Langereis

Christen Democratisch Appèl (CDA)

- Dhr. J.J.F.M. Gardeniers (fractievoorzitter)
- Mw. M.A.J. van Diepen-van Wijk
- Dhr. N.H.M. van Jaarsveld

Groen Links

- Dhr. R.A. in 't Veld (fractievoorzitter)
- Mw. F. Joester
- Mw. J.M. Hofman-Züter

Partij van de Arbeid (PvdA)

- Dhr. O.C. McDaniel (fractievoorzitter)
- Mw. J.J.E. van Reijn

Griffier

- Mw. J.C. Zantingh

Raadscommissies

Voordat de raad besluiten neemt over voorstellen bereiden de raadscommissies de onderwerpen in een vergadering voor. De raadscommissie formuleert een advies voor de gemeenteraad. De raadscommissies vergaderen twee weken voor de raadsvergadering in de raadzaal van het gemeentehuis. De raadscommissies vergaderen in de regel eens in de vijf weken.

Commissie Bestuur en Maatschappij

Financiën en belastingen, Economische Zaken, Grondzaken, Personeel&Organisatie, Informatisering, Toekomstvisie, Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurlijke coördinatie, Bestuurlijke vernieuwing, Buitenland, Communicatie en voorlichting, Monumenten- en mediabeleid, Cultuur, Regiozaken, Deregulering, Sociale Zaken, WVG, Kinderopvang, Welzijn, Jeugd- en senioren beleid, Vrijwilligersbeleid, Gezondheidszorg en GGD, Onderwijs, Asielbeleid.

De commissie Bestuur & Maatschappij vergadert op maandag. De commissievoorzitter is dhr. H.K. Langenberg.

Commissie Ruimte

Ruimtelijke ordening, Grote projecten, Openbare ruimte, Sport en recreatie, Verkeer en vervoer, Huisvesting, Milieu en afval, Wijk- en buurtgericht werken.

De commissie Ruimte vergadert op dinsdag. De commissievoorzitter is dhr. E. Grootaarts.

Regiocommissie

Vier maal per jaar is er een vergadering van de regiocommissie op woensdag, hierin komen regionale aangelegenheden aan de orde. De commissievoorzitter is mevr. C.M.M. Meiners-Pieterse.

Daarnaast vinden er op woensdag werkbezoeken en presentaties plaats.

Agenda's en stukken voor Raads- en commissievergaderingen vindt u tien dagen voor een vergadering in het raadsinformatiesysteem en liggen ook ter inzage in de publiekshal van het gemeentehuis.

Het vergaderschema voor 2013 vindt u op www.raadleiderdorp.nl.

Raads- en commissievergaderingen worden ook aangekondigd in Gemeente-aan-Huis en op de website van de gemeente.

De vergaderingen van de raad en commissies zijn openbaar, belangstellenden kunnen plaatsnemen op de publieke tribune.

Burgers kunnen tijdens openbare vergaderingen inspreken. In een vergadering van de raad maximaal vijf minuten per persoon over willekeurige onderwerpen. In een commissievergadering maximaal drie minuten per persoon over onderwerpen die op de agenda staan.

Wie wil inspreken kan tot maximaal 15 minuten voor de vergadering spreektijd aanvragen bij de griffie via (071) 54 54 821.

Bijlage 3 : Conversietabel product-programma

Product-Programma x € 1.000	2014		
	lasten	baten	saldo
PRD62001 Maatschapp, dienstverlening	399	-	399
PRD71401 gezondheidszorg(niet jeugd)	213	-	213
PROG 1A Lokale gezondheidszorg	612	-	612
PRD62002 Ouderenbeleid	318	-	318
PRD62006 WMO beleid	500	-	500
PRD62201 wmo huishoudelijke kosten	1.879	-450	1.429
PRD65201 Wet Voorziening Gehandicapten	1.810	-	1.810
PROG 1B Wet Maatschap, Ondersteuning	4.507	-450	4.057
PRD63001 Sociaal-cultureel werk	457	-	457
PRD63010 jeugd	224	-	224
PRD65001 Peuterspeelz./kinderdagverbl,	20	-	20
PRD65005contr,Peutersplz./kinderd,verbl,	23	-	23
PROG 1C Jeugdbeleid	724	-	724
PRD71501 Jeugdgezondheidszorg	797	-	797
PRD71601 Preventief Jeugdbeleid	339	-	339
PROG 1D Jeugdgezondh, + prev,jeugdbeleid	1.136	-	1.136
PRD42004 Beheer openbaar basisonderwijs	23	-	23
PRD42201 Bijzonder basisonderwijs	39	-	39
PRD48003 Leerlingenvervoer	224	-1	223
PRD48006 Overig onderwijs	275	-32	243
PROG 1E Lokaal onderwijsbeleid	563	-33	531
PRD42101 Huisv,vrz,openb,basisonderwijs	1.345	-	1.345
PRD42301 Huisv,vrz,Bijz,basisonderwijs	1.395	-235	1.159
PRD43101 VSO-ZMOK huisvesting	283	-	283
PRD44301 Huisv, voortgez, ow,	301	-	301
PROG 1F Onderwijshuisvesting	3.324	-235	3.088
1 Zorg,Welzijn,Jeugd en Onderwijs	10.867	-718	10.148
PRD61001 Algemene bijstand inkomensdeel	5.273	-4.355	917
PRD61010 Bijstandbesluit zelfstandigen	50	-4	46
PRD61401 Minimabeleid	622	-30	592
PRD61402 Kwijtscheldingen	112	-	112
PRD62008 Schuldhulpverlening	69	-	69
PRD62301 participatiewet	708	-525	183
PRD65002 Kinderopvang WIZ	16	-	16
PROG 2A Alg,Bijst(Bijz,bijst/min,beleid	6.849	-4.914	1.935
PRD61105 WSW	3.079	-2.844	235
PROG 2B Wet Soc,Werkvoorziening(Wsw)	3.079	-2.844	235
PRD62101 Vreemdelingenbeleid	40	-	40

Product-Programma	2014		
	lasten	baten	saldo
x € 1.000			
PROG 2C Vreemdelingenbeleid	40	-	40
2 Werk en Inkomen	9.969	-7.757	2.211
PRD51001 Openbare bibliotheek	661	-	661
PRD51101 Vormings- en ontwikkelingswerk	29	-	29
PRD54001 Kunst	85	-	85
PRD54006 Onderhoud kunstwerken	7	-	7
PRD54010 Am,Kunstbeoef, /cultuur alg	119	-	119
PRD54101 Monumentenzorg	4	-	4
PRD54102 Molens	39	-4	36
PRD55002 Milieu Educatief Centrum	100	-	100
PRD58002 Accommodatie culturele voorz,	103	-	103
PROG 3A Kunst en Cultuur	1.148	-4	1.144
PRD53001 Binnensportrecreatie	247	-	247
PRD53010 Sporthuisvesting	1.021	-6	1.015
PRD53101 Groene sportvelden/terreinen	235	-60	174
PROG 3B Sport	1.503	-67	1.437
3 Kunst. Cultuur en Sport	2.651	-70	2.581
PRD21001 Bruggen	386	-	386
PRD21002 Wegen	2.242	-9	2.233
PRD21032 Gladheidsbestrijding	119	-	119
PRD21050 Openbare verlichting	395	-25	370
PRD21101 Verkeersregulering	104	-	104
PRD21110 Verkeersmaatregelen	164	-	164
PRD21111 Verkeersborden en /tekens	94	-	94
PRD21112 Verkeersbeleid	108	-	108
PRD31001 Markten	46	-11	35
PRD56070 Kermissen	13	-	13
PROG 4A Verkeer en vervoer	3.672	-45	3.627
PRD22301 Veerdiensten	2	-	2
PRD24001 Waterwerken	332	-	332
PRD33001 Nutsbedrijven	2	-	2
PROG 4B Water	336	-	336
PRD56007 Groen beleid en regio	100	-	100
PROG 4C Groen beleid en regio	100	-	100
PRD56001 Openbaar groen	1.647	-	1.647
PRD56050 Houtkamp	111	-	111
PRD56051 Heemtuin	70	-	70
PRD56052 Kinderboerderij	64	-	64
PRD56053 Volkstuinencomplex	4	-11	-7

Product-Programma x € 1.000	2014		
	lasten	baten	saldo
PROG 4D Openbaar groen	1.895	-11	1.884
PRD58003 Speelplaatsen	67	-	67
PROG 4E Speelplaatsen	67	-	67
PRD72201 Riolering en pompen	1.233	-	1.233
PRD72601 Baten rioolrechten	-	-1.434	-1.434
PROG 4F Riolering	1.233	-1.434	-201
PRD21039 Onkruidvrijhouden van straten	130	-	130
PRD21040 Reiniging wegen	198	-	198
PRD34101 Afvoeren kadavers	8	-	8
PRD72102 Reiniging/afvalstoffenheffing	2.713	-75	2.638
PRD72302 Ongediertebestrijding	38	-	38
PRD72501 Baten reiniging/afvalstoffeff,	-	-2.926	-2.926
PROG 4G Reiniging	3.086	-3.001	85
4 Beheer openbare ruimte	10.391	-4.491	5.899
PRD81001 Ruimtelijke ordening	410	-	410
PRD82201 Bouw- en woningtoezicht	612	-292	320
PRD83002 Erfpacht	1	-86	-84
PRD83020 Verkoop en verhuur grond	131	-152	-21
PROG 5A Ruimtelijke ordening	1.154	-529	625
PRD82001 Woningexploitatie	114	-	114
PRD82203 Woonwagencentrum	8	-38	-30
PROG 5B Woonbeleid	122	-38	84
PRD31002 Ov,economische aangelegenheden	82	-	82
PROG 5C Economische zaken	82	-	82
PRD72301 Milieubeheer	499	-	499
PROG 5D Milieu	499	-	499
5 Ruimtelijk beleid	1.857	-568	1.289
PRD00501 Samenwerk,org, Holland Rijnland	1.386	-	1.386
PROG 6A Algemene regionale samenwerking	1.386	-	1.386
PRD00101 Raad en raadscommissies	340	-	340
PRD00102 College van Burg,en Wethouders	515	-	515
PRD00201 Bestuursondersteuning college	1.401	-	1.401
PRD00254 Bestuursonderst, CZ	4.981	-18	4.963
PRD00256 Best,onderst, Beheer facilitair	230	-	230
PRD00258 Bestuursonderst, GWI	355	-	355
PRD00301 Reisdocumenten	221	-270	-49
PRD00302 Rijbewijzen	105	-145	-40
PRD00303 Bevolk,adm,en verklaringen	174	-33	141
PRD00304 Huwelijken	47	-17	30

Product-Programma x € 1.000	2014		
	lasten	baten	saldo
PRD00305 Burgelijke stand	108	-12	96
PRD00306 Verkiezingen	133	-	133
PRD00307 Naturalisaties	39	-16	23
PRD00309 GBA Beheer	5	-	5
PRD00601 Griffie	281	-	281
PRD00602 Rekenkamer	38	-	38
PRD63002 wijkgericht werken	126	-	126
PRD72401 Begraafplaats	361	-365	-4
PRD93001 Wet waardering onroerende zaken	235	-	235
PROG 6B Bestuur en dienstverlening	9.695	-877	8.818
PRD14001 Veiligheid	244	-	244
PRD14003 APV	173	-8	165
PROG 6C Openbare orde en veiligheid	417	-8	409
PRD12001 Brandweer	1.300	-	1.300
PRD12009 onderhoud Brandkranen	34	-	34
PRD12010 Rampenbestrijding	147	-	147
PROG 6D Brandweer en rampenbestrijding	1.481	-	1.481
6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	12.979	-885	12.094
PRD83004 grond expl,Overige bouwgrond	72	-	72
PROG 7A Grondontwikkeling algemeen	72	-	72
PRD83001 Grex Centrumplan	199	-195	5
PROG 7B Grondontwikkeling Centrumplan	199	-195	5
PRD32001 Zandwinning(v/h kl,zandput)	97	-197	-100
PRD83003 grondexpl,w4	11.268	-8.400	2.868
PROG 7C Grondontwikkeling W4	11.365	-8.598	2.767
7 Grondontwikkeling	11.636	-8.792	2.844
PRD93101 Baten OZB gebruikers	-	-904	-904
PRD93201 Baten ozb eigenaren	-	-5.943	-5.943
PRD93601 Baten toeristenbelasting	-	-95	-95
PRD93701 Baten hondenbelasting	-	-90	-90
PRD93901 Baten precariobelasting	-	-620	-620
PRD94001 Onroerende zaakbelastingen	36	-	36
PRD94002 Overige belastingen	169	-27	142
A Lokale heffingen	206	-7.678	-7.472
PRD92101 Algemene uitkering	-	-23.467	-23.467
B Algemene uitkering	-	-23.467	-23.467
PRD92201 Algemene dekkingsmiddelen	55	-	55
C Onvoorzien	55	-	55
PRD91301 overige financiële middelen	408	-679	-271

Product-Programma	2014		
	x € 1.000	lasten	baten
D Dividend	408	-679	-271
PRD91401 geldleningen en uitz, > 1 jaar	2.601	-4.590	-1.989
E Financieringsfunctie	2.601	-4.590	-1.989
PRD96001 Saldi van kostenplaatsen	1	-	1
F Overig	1	-	1
Algemene Dekkingsmiddelen	3.271	-36.414	-33.142
98001 Resultaatbestemming	2.656	-6.580	-3.924
PRD99001 Saldo na bestemming	-	-	-
Begrotingstotaal	66.276	-66.276	-

Bijlage 4 : afkortingenlijst

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité* Nederlandse Sport Federatie
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	O&D	Organisatie en Dienstverlening
Bbp	Bruto binnenlands product	OBSEG	Openbare basisscholengemeenschap Leiderdorp
BBS	Bijzondere Basisschool	OCW	Ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
BBV	besluit Begroting & Verantwoording	OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
BBV	Besluit begroting en verantwoording	OKV	Onderwijskundige Vernieuwing
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	ORZ	Oude Rijn Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
BRP	Basisregistratie Personen	OV	Openbaar vervoer
BSOD	Brede school oude dorp	OV	Openbare Verlichting
BSW	Brede school west	OZB	Onroerende zaakbelasting
Bvo	Bruto VloerOppervlak	PCSV	Protestants Christelijke Schoolvereniging
BZK	Ministerie van binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties	PvE	Programma van Eisen
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst	RCE	Rijksdienst Cultureel erfgoed
CAR/UWO	collectieve arbeidsvoorwaardenregeling / uitwerkingsovereenkomst	RCL	Racing Club Leiderdorp
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin	RIF	Regionaal investeringsfonds
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer	RMC	Regionale Meld- en Coördinatie

CROW	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek	ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
DB	Dagelijks bestuur	RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
DMS	Document Management Systeem	SCC	Sociaal Cultureel Centrum
DNB	De Nederlandse Bank	SCW	Sociaal Cultureel Werk
DSO	Definitief Stedenbouwkundig Ontwerp	SE	Service eenheid
DURP	Digitale uitwisseling in Ruimtelijke Processen	SEPA	Single European Payment Area
DZB	De Zijlbedrijven	SES	Sociaal economische status
ECB	Europese Centrale Bank	SFL	Sportfondsen Leiderdorp
EMU	Economische en Monetaire Unie	shv	Schuldhelpverlening
Fido	Wet Financiering decentrale overheden	SKL	Stichting kinderopvang Leiderdorp
Fte	Fulltime-equivalent	SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
GBA	Gemeente Basisadministratie	SP71	Servicepunt71
GEHS	Gemeentelijke Ecologische Hoofd Structuur	SSA	Stichting Sportaccommodatie Alecto
GEVULEI	Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o.	Svn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval	SZ-wetten	Sociale Zekerheidswetten
GGD HM	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Midden	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers-verzekeringen
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg	vGRP	verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
GIG	Gemeentelijk Integrale Grondexploitatie	VO	Voortgezet Onderwijs
GREX	Grondexploitatie	VRA	Vereniging van Revalidatieartsen
GWI	Gemeentewinkel	VRI	Verkeersregelinstallatie
HHR	Hoogheemraadschap van Rijnland	VSO	ZMOK Voortgezet Speciaal Onderwijs Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen
HM	Hollands Midden	VSV	Vroegtijdig SchoolVerlaters
HOF	Houdbare Overheids Financiën	VTA	Visual Tree Assessment
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer	VVE	Vroeg- en voorschoolse educatie
HRM	Human Resource Management	W4	W4 Project Wonen, Werken, Water en Wegen

HSL	Hoge snelheidslijn	Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
I&M	ministerie van Infrastructuur & Milieu	Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten
IB	Inlichtingenbureau	WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
IBOR	Integraal Beheer Openbare ruimte	Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid
IBP	Informatie Beleids Plan	Web	Wet Educatie Beroepsonderwijs
ICT	Informatie en Communicatie Technologie	WGR	Wet gemeenschappelijke regeling
ID	Instroom en Doorstroom	WI	Wet Inburgering
iNUP	implementatieagenda Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid	WIA	Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
IVVP	Integraal Verkeers- en vervoerplan	WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
JOP	Jongeren ontmoetingsplaats	Wpg	Wet publieke gezondheid
KCA	Klein Chemisch Afval	Wro	Wet ruimtelijke ordening
KCC	Klantcontactcentrum	Wsob	wetsvoorstel stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
KISS	Kennis Informatie Systeem Sport	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbalbond	WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw
KRW	Kaderrichtlijn Water	Wth	Wet tijdelijk huisverbod
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek	Wvg	Wet voorziening gehandicapten
LAB71	Leidse Agglomeratie Bereikbaar	WW	Werkeloosheidswet
LED	light-emitting diode	Wwb	Wet werk en bijstand
LTRO	Long-term refinancing operations	ZAT's	Zorgadviesteam
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs	ZHN	Zuid Holland Noord
Mec	Milieu Educatief Centrum	Zwv	Zorgverzekeringswet
NEN	NEderlandse Norm	3D-transities	transitie in het kader van 3 Decentralisaties
NHG	nationale Hypotheekgarantie		

Bijlage 5 : EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaande jaar, het actuele jaar en het volgende jaar. De EMU-enquête is het model dat gebruikt wordt voor de meerjarige raming van het EMU-saldo. Gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen verstrekken sinds de begroting 2006 middels de enquête ramingen van het EMU-saldo.

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2013	2014	2015
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.784	-3.924	-8.764
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.094	3.612	3.835
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.845	2.152	2.127
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	15.008	8.460	2.580
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	378	-	2.100
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	9.160	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	9.316	2.615	24.610
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	6.848	6.425	29.956
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	2.744	2.132	2.200
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	n.v.t	n.v.t	n.v.t
	Berekend EMU-saldo	-17.688	4.217	-136

Gemeente Leiderdorp

Willem-Alexanderlaan 1

2351 DZ LEIDERDORP

Postbus 35

2350 AA LEIDERDORP

T 071 – 54 58 500

E info@leiderdorp.nl

I www.leiderdorp.nl

Druk: 7-11-2013